

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 38

**120 nci Birleşim
27 . 6 . 2000 Salı**

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	4
II. - GELEN KÂĞITLAR	5
III. - YOKLAMA	48
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	6,20
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	6
1. - Antalya Milletvekili Nesrin Ünal'ın, nüfus projeksiyonlarının doğru yapılmasına ve eğitimdeki amaçlarımıza ilişkin gündemdiŐi konuşması	6:8
2. - Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, pamuk üreticilerinin sorunlarına ilişkin gündemdiŐi konuşması	8:10
3. - Kocaeli Milletvekili Mehmet Batuk'un, zorunlu tasarruf kesintilerine ilişkin gündemdiŐi konuşması	10:11
B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	11
1. - Ankara Milletvekili Mehmet Zeki Çelik ve 46 arkadaşının, Ankara İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)	11:12
2. - İstanbul Milletvekili Murat Sökmenoğlu ve 32 arkadaşının, trafik kazalarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)	12:14

Sayfa**C) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

20

1. – Ankara Milletvekili Ali Işıklar'ın, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifinin (2/423) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/213)

20

2. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanunu-na Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifinin (2/314) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/214)

20:23

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

14,24,49

1. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyon-ları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/509) (S. Sayısı : 468)

14:18

2. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kal-dırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/510) (S. Sayısı : 469)

18:19

3. – Bursa Milletvekili Fahrettin Güleler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyon-ları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/511) (S. Sayısı : 470)

19:20

4. – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/700) (S. Sayısı : 504)

24:48,49:98

5. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayı-lı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayı-sı : 433)

98

6. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilât, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/710) (S. Sayısı : 518)

98:118

VI. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

23

A) GÖRÜŞMELER

23

1. – 20 nci Yasama Döneminde Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 55 Ar-kadaşı Tarafından Verilen Denizcilik Müsteşarlığına Ait Bazı İşlerin İhalelerin-de ve Personel Alımıyla İlgili Konularda Görevini Kötüye Kullanma, İhaleye Fe-sat Karıştırma ve Evrakta Sahtecilik Suçlarını İşlediği ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240, 339 ve 366 ncı Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Es-ki Bakanı Burhan Kara Hakkında Anayasanın 100 üncü ve İhtizâzının 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/29) (S. Sayısı : 501)

23

2. – 20 nci Yasama Döneminde İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 71 Arkadaşı Tarafından Verilen Başbakanlık Örtülü Ödeneğini 1050 Sayılı Muha-sebe-i Umumiye Kanununun 77 nci Maddesine Aykırı Bir Şekilde Harcamak Su-retiyle Hazineyi Zarara Uğratarak Görevini Kötüye Kullandıkları ve Bu Eylem-

lerin Tür k Ceza Kanununun 240 ıncı Maddesine Uyduğu İddiasıyla Eski Başbakan Tansu Çiller ve Maliye Eski Bakanı İsmet Atilla Haklarında Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/27) (S. Sayısı : 502)

VII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

	23
	119
	119
1. – Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, Çorlu SSK Hastanesi inşaatına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın cevabı (7/2125)	119:120
2. – Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey'in, PTT Diyarbakır Bölge Müdürlüğünün Adana'ya bağlanacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz'ün cevabı (7/2126)	120:122
3. – şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, şanlıurfa-Karaali Bölgesindeki sıcak su havzasına ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (7/2154)	122
4. – Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray-Eskil İlçesinin mahalle yollarına ilişkin Başbakandan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/2166)	123:124

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Oturum Başkanı, çocuğunu trafik kazasında kaybeden Boray Uras'ın şahsında, trafik kazalarında hayatlarını kaybeden bütün vatandaşlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileğinde bulunarak; zaman zaman, Trafik Kanunu ve diğer mevzuatta yapılan değişikliklere rağmen bu sorunun devam ettiği; bu kazalarda, her yıl, binlerce insanımızın sakatlandığı ve öldüğü; vakit kaybedilmeden, sorunun, çağdaş tedbirler alınmak suretiyle mutlaka çözülmesi gerektiği; Trafik Yasasında değişiklik yapan kanun tasarısının bir an evvel Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulurak, tatilden önce, bu konuya bir çözüm getirilmesi gerektiği hususunda bir açıklamada bulundu.

Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük, İstanbul Milletvekili İsmail Kahraman, Bartın Milletvekili Zeki Çakan, Kütahya Milletvekili Ermin Karaa da, aynı konuda görüşlerini açıkladılar.

İstanbul Milletvekili Mustafa Düz'ün, turizm bölgelerindeki hanuççuluğa ilişkin gündem dışı konuşmasına, Turizm Bakanı Erkan Mumcu cevap verdi;

Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa, Ordu İlinin ekonomik ve sosyal problemlerine,

Ardahan Milletvekili Saffet Kaya da, Kırklareli ve Trakya yöresindeki çiftçi, esnaf ve sanayicinin sorunlarına,

İlişkin gündem dışı konuşma yaptılar.

Sekizinci Beş Yıllık (2001-2005) Kalkınma Planının (3/600) (S. Sayısı : 516) görüşmelerine devam edilerek; 7, 8, 9, 10 uncu bölümlerinin görüşmeleri tamamlandı; yapılan açık oylamadan sonra kabul edildiği açıklandı.

Alınan karar gereğince, 27 Haziran 2000 Salı günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 04.57'de son verildi.

Murat Sökmenoğlu

Başkanvekili

Vedat Çınaroğlu

Samsun

Kâtip Üye

Hüseyin Çelik

Van

Kâtip Üye

Sebahattin Karakelle

Erzincan

Kâtip Üye

II. - GELEN KÂĞITLAR**27 . 6 . 2000 SALI****Raporlar**

1. - Ağrı Milletvekili Celal Esin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/548) (S. Sayısı : 474) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000) (GÜNDEME)

2. - Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/549) (S. Sayısı : 475) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000) (GÜNDEME)

3. - İçel Milletvekili Yalçın Kaya'nın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/550) (S. Sayısı : 476) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000) (GÜNDEME)

4. - Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/459) (S. Sayısı : 519) (Dağıtma tarihi : 27.6.2000) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - İçel Milletvekili Turhan Güven'in, ilköğretim okullarında uygulanacak yabancı dil öğretim programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/2274) (Başkanlığa geliş tarihi : 26.6.2000)

2. - İçel Milletvekili Turhan Güven'in, ilköğretim okullarında okutulacak yabancı dil öğretim programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/2275) (Başkanlığa geliş tarihi : 26.6.2000)

Meclis Araştırması Önergesi

1. - İstanbul Milletvekili M.Murat Sökmenoğlu ve 32 arkadaşının, trafik kazalarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139) (Başkanlığa geliş tarihi : 26.6.2000)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 14.00

27 Haziran 2000 Salı

BAŞKAN : Başkanvekilli Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Vedat ÇINAROĞLU (Samsun)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 120 nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayıdır; görüşmelere başlıyoruz efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Yoktur Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Batuk konuşacak...

Müsaade buyurursanız, gündemi...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Sayın Batuk yine konuşsun; ama, yetersayı yok.

BAŞKAN – Öyle konuşmuşuk efendim.

Müsaade ederseniz, açtım.

Üç arkadaşına, gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, eğitimle ilgili konularda söz isteyen, Antalya Milletvekili Nesrin Ünal'a aittir.

Buyurun Sayın Ünal. (MHP, DSP, ANAP ve FP sıralarından alkışlar)

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Antalya Milletvekili Nesrin Ünal'ın, nüfus projeksiyonlarının doğru yapılmasına ve eğitimdeki amaçlarınıza ilişkin gündem dışı konuşması

NESRİN ÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; nüfus ve eğitim konusunda gündem dışı söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sosyal ve ekonomik sektörlerle ilgili gelişme, hedef ve politikalarında en önemli unsur, insan kaynaklarının doğru kullanımı ve nüfus projeksiyonlarının doğru yapılmasıdır. Ancak, geçmişte yapılan projeksiyonlarda, şimdiye kadar, oldukça büyük yanlış paylarımız olmuştur; çünkü, üreme sağlığı ve aile planlamasında etkileri olan, devletin eylem ve planları değil, toplumun, ekonomik, kültürel ve sosyal alanda yaşadığı değişikliklerdir.

Üreme sağlığı ve aile planlamasında, hizmetlerde hedef kitle, öncelikli bölgeler ve hizmet alanları belirlenip, buna göre hizmet üretilmelidir.

Yüksek doğurganlık ve yüksek ölüm oranlarının hüküm sürdüğü dönemden, doğumların bilinçli kontrol edildiği ve ölüm oranlarının düşmüş olduğu yeni bir döneme geçişe "demografik geçiş" diyoruz. Avrupa ülkeleri, bu geçişi bir yüzyıla sığdırırken, Türkiye, demografik geçişini kırk, elli yılda tamamlamıştır. Türkiye, bu nedenle, beşerî sermaye birikimini artırmak, işgücü kalitesini yükseltmek zorundadır. Demografik geçiş sırasında nüfus artış hızı düşerken, işgücü arzının; yani, çalışabilir yaştaki nüfusun artış hızının düşmediği duruma "fırsat penceresi" diyoruz. Buradaki faal nüfus olumlu bir şekilde değerlendirilmek zorundadır.

1960'lı yıllarda, Orta Asya ve Asya ülkeleri, fırsat penceresinin sunduğu imkânları eğitim ve teknolojiye yönelik siyasetlerle destekleyip, ekonomide önemli sıçramaları katetmişlerdir.

Önümüzdeki çeyrek yüzyılda, 15-64 yaş arası nüfusumuz 35 milyondan 60 milyona çıkacaktır. Bu ise, dünyada hiçbir ülkenin sahip olmadığı, giderek yükselen potansiyel işgücü ve işgücü arzı demektir. Amaç, bu işgücüne üretime yönelik istihdam imkânı sağlayıp, ekonomik performansı yükseltmek olmalıdır.

Eğitimde amacımız ise, Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti Devletini yaşatacak, demokratik değerlere bağlı, millî ve manevî değerleri özümsemiş, bunun yanında, toplu yaşama kural ve kurumlarını benimsemiş, bilgi ve teknoloji çağını yakalamış Türk insanını yetiştirmek zorundayız.

İlköğretimde amaç, fizik ve matematik öğretmekten çok, insanlarımıza iyi Türk vatandaşı olmayı öğretmek olmalı ve Türkiye sevgisi aşlamak olmalıdır.

Bugünlerde ilköğretime başlayacak çocuk sayısı, 2004 yılında liseye başlayacak gençlerimizin sayısı ve 2008 yılında ise üniversiteye başlayacak gençlerin sayısı sabitleşecektir.

İlköğretimde, köyden kente göçle, köy ve küçük kasabalarda sayı azalırken, kentlerde sayı artmıştır; yani, ilköğretimde sorun, artık, sayısal değil, asıl sorun, kalite ve bölgelerarası farklılığın giderilmesi olmalıdır.

Yeni yapılan okullarda amaç, bölgelerarası demografik farklar ve sınıf başına düşen öğrenci sayısını azaltarak kaliteyi artırmak olmalıdır.

Üniversite sayılarının artırılmasına kısa bir süre sonra gerek kalmayacaktır.

Yükseköğretimde amacımız, gençliğimize, Türkiye'yi geliştirmiş ülkeler seviyesine taşıyacak eğitimin verilmesi olmalıdır.

Üniversite kavramı ve meslek yüksekokulları kavramı birbirinden ayırılmalı, mesleki eğitime ağırlık verilmelidir.

Yükseköğretim bürokratik ve merkezîyetçi yapıdan kurtarılmalı, daha çok kalite ve rekabet önplana çıkarılmalı, üniversitelerin mali, idarî ve bilimsel özerklikleri güçlendirilmelidir.

Yükseköğretim planlama ve koordinasyon yapmalıdır, akılcı, eleştireci, özgür ve araştırmacı insanlar yetiştirmelidir.

Yükseköğretime girişte fırsat eşitliği bozulmamalı, ilgi ve yeteneklere göre uygun yerleştirme yapılmalıdır. Terfilerde bilimsel liyakatlar esas alınmalıdır.

Üniversite sorunu, aslında, Türkiye'nin ilmî, fikrî, manevî ve toplumsal geleceği sorunudur. Üniversiteler doğruyu araştıran, derinleştiren, bilgiyi toplayan, düzenleyen, çoğaltan ve yayan bilim yuvalarıdır.

Eğitim düzeyi, yaşam beklentisi, sağlık hizmetleri, kişi başına düşen millî gelir, politik ve ekonomik özgürlüklerle oluşan insanî gelişme endeksinde, dünyada 73 üncü sıradayız. Türk insanı, bunu hiç mi hiç hak etmemektedir.

Günümüzdeki güçlü devlet tanımı, askerî kapasite ölçülerinden daha çok, ekonomik ve sosyal güce göre yapılmaktadır. İletişim imkânlarının hayal edilemeyecek kadar gelişmesi, global bir toplum yaratmıştır. İnsanları eğitirken, millî kültürümüzün, bu global toplumda erimemesi ve yok olmaması konusuna dikkat etmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

NESRİN ÜNAL (Devamla) – Kurumları ve kuralları kendi kültürümüzle işletmeli, onlara güç ve kimlik kazandırmalıyız.

İnsan kaynağının bu kadar zor işlendiği dönemde, artık Selinler ölmemeli diyor, acılı baba. Bo-ray Uras nezdinde trafik kazasında yakınlarını kaybedenlere Allah'tan sabır diliyorum ve bir düşü-nürün insan kaynağının önemini belirten bir sözle konuşmama son veriyorum: "Kusurlu insan-ları, kusursuz kurumlar kurarak kurtarmak hayaldir."

Saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünal, teşekkür ederim.

Bu konuda cevap verecek Sayın Bakan?.. Yok.

Efendim, demin bir şey ifade ediyordum; bu, her ne kadar 120 inci Birleşimse de, bu sabah bıraktığımız 119 uncu Birleşimin, Yedinci Oturumudur. Onun için öyle bir yanlışlık yaptım.

Efendim, gündem dışı ikinci söz, pamuk üreticilerinin sorunları hakkında söz isteyen Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Gözlükaya.

Pamuk primi önemli, biliyorsunuz.

İSMAIL KÖSE (Erzurum) – Çiftçi ve pamuk çok önemli.

BAŞKAN – Sayın Recai Yıldırım da aynı kanaatte.

2. – Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, pamuk üreticilerinin sorunlarına ilişkin gün-dem dışı konuşması

MEHMET GÖZLÜKAYA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta, bana söz veren Sayın Başkan olmak üzere hepinize saygılar sunuyorum.

Tabii ki, bugün en çok ezilen kitle, çiftçi kitlesi. Bunların başında pamuk üreticileri ve buğday üreticileri gelmekte. Ben, pamuk primlerine geçmeden önce, bir süre önce ucuz fiyatla açılan buğ-day alımlarıyla ilgili bir iki söz söylemek istiyorum.

Bugün Ege'de buğday, 70-80 000 liraya satılmaktadır. Ofislerin bazıları, maalesef, bakanlık-tan genelge gelmediği için alım yapamamaktalar. Alım yapan ofislerden ise -peşin ödeneceği söy-lenmiş olmasına rağmen- çiftçiler, buğdayları teslim ettikleri halde hâlâ paralarını alamamaktadırlar. Ben bunu bilhassa hatırlatmak istiyorum. Burada, hükümetin tarımdan sorumlu sayın bakanı, defalarca, buğdaycıya çok iyi para verdiğini filan söylediler; ama, bugün Denizlimiz başta olmak üzere buğday satan her ilimizde çiftçiler, maalesef, buğdayını tüccara 70-80 000 lira civarında sat-ma mecburiyetinde kalmışlardır. Hükümete tekrar hatırlatıyorum.

Bundan 7-8 ay önce, yani, ekim ayında açılan pamuk piyasası, maalesef, umulan fiyatla açıl-mamıştır. Bildiğiniz gibi, yüzde 17'lik bir artışla -maalesef- pamuk piyasası açılmış ve alımlar tüc-car ve Tarış tarafından yapılmıştır.

Şimdi, ucuz fiyatla açılan pamuk alımlarından sonra, hükümet, 112 sent, 12 sent destek primi vereceğiz demişti.

BAŞKAN – Keşke 112 olsa, 12 efendim.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – 112 olsaydı keşke; ama, 12 sente bile çiftçimiz razı olmuştur; ama, insaf ediniz, Denizli Merkez, Denizli Sarayköy, Denizli Akköy Tarış kooperatifleri, maalesef, bugüne kadar bu primleri alamamışlardır. On ay önce açılan bir piyasadandan ve alımların yapılmasından sonra, bazı yerlerde verilmiş olmasına rağmen, özellikle, biraz önce saydığım,

Denizli merkezin 2 milyon dolar, Sarayköy'ün 3 milyon dolar, 1 milyon dolara yakın da Akköy İlçelerimizde, maalesef, Hazine tarafından ödenmesine karar verilen 12 sentler ödenmemiştir.

Şimdi, değerli milletvekilleri, düşünabiliyor musunuz, iki ay sonra, pamuk, toplanılmaya başlayacak. Maalesef, vatandaş ezilmiş; buğdaydan ezilmiş -ki, bu bölgelerde buğday da yetişir- pamuktan ezilmiş..

Şimdi, Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanına ve Hazineye -burada, hükümetin, sanıyorum, sadece bir temsilcisi var, Sayın Yüksel Yafova. Onun da, aynı ıstıraptan mustarip olması lazım- soruyorum: Bu primler ne zaman verilecektir? Hazineden para gittiğinde, Ziraat Bankası bu ödemeleri hemen yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan da Aydınlı; pamuk yöresinden; bizim derdimizi çok iyi anlar efendim. Sayın Bakan onun için geldi, özellikle sizi dinlemeye.

Buyurun efendim siz.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – Evet.

Onun için, bilhassa, en geç bu hafta içerisinde, bütün işlemleri tamamlanmış olan ve eksiği olmayan, prime hak kazanan bu bölgelerimize primin gönderilmesini istirham ediyorum.

Ziraat Bankasının bize verdiği cevap şu: "Hazine bize parayı göndersin, biz, yarın, derhal ödemeleri yaparız." Bunun üzerinde bilhassa duruyorum. Hükümetten ve Sayın Bakanımızdan bu sözün burada verilmesini istirham ediyorum. Yoksa, çiftçimiz, perişan haldedir.

Bir de, sözlerimi tamamlarken şunu belirtmek istiyorum. Çiftçiye mutlaka destek verilmesi lazım dünyada olduğu gibi. Özellikle sulama birliklerinin enerji paralarının yüksek olması sebebiyle, elektriğe destek verilmesi gerektiğini ifade ediyorum. Bugün 8-10 milyon liraya, bir dönüm pamuk tarlası sulanabilmektedir, pancar tarlası sulanabilmektedir. Bu bakımdan, birliklerimiz iflas aşamasındadır.

Sulama birliklerine, hükümetin, ancak, enerji yoluyla destek vermesi mümkündür. Eğer, bu destek sağlanmazsa, elektrik paraları ödenemez ve bu birlikler iflas eder. İyi bir başlangıç olarak yapılan bu gelişme, maalesef, sona erer, DSİ'ye yük getiririz. DSİ de, zaten, imkânları ölçüsünde, bunu, bugüne kadar yapmaya çalıştı; ama, bundan sonra nasıl yapar bilmiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika efendim... Sözüünüzü kesmiyorum; böyle bir konuda kesemem.

Çiftçinin derdini, ancak çiftçi anlar efendim. Tabii, mazotu 40 milyona alıyorduk, şimdi 110 milyona çıktı.

Buyurun efendim.

MEHMET GÖZLÜKAYA (Devamla) – Bu bakımdan, birliklerin, bu enerji konularındaki borçlarına destek verilmesi ve elektrik konusunun halledilmesi lazım.

Sözlerime son verirken, pamuk primlerinin bu hafta verileceğini Sayın Bakandan duymak istiyor, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gözlükaya.

Sayın Bakanımız bu konuda bir şey söylemez mi efendim? Aydınlılar da bekliyor, Hataylılar da...

MÜKERREM LEVENT (Niğde) – Siz de söyleyebilirsiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok... Keşke söyleyebilsem; ama... El kesesinden beylik yapamam efendim. Üçüncü söz, zorunlu tasarrufla ilgili söz isteyen, Kocaeli Milletvekili Mehmet Batuk'a aittir. Buyurun Sayın Batuk. (FP sıralarından alkışlar)

3. – Kocaeli Milletvekili Mehmet Batuk'un, zorunlu tasarruf kesintilerine ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET BATUK (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zorunlu tasarruf kesintileriyle ilgili söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin kanayan bir yarası haline gelmiş olan zorunlu tasarruf kesintilerinin son durumu, gerçekten büyük bir bilinmezlik içinde ve hükümetin buna yaklaşımı da, gerçekten, bizi kaygılandıran bir vurdumduymazlık örneği olarak karşımızda durmaktadır.

Biliyorsunuz, zorunlu tasarruf kesintileri 1988 yılında yürürlüğe konulmuş, çalışanlardan yüzde 2, zaman zaman değişimle birlikte, işverenden yüzde 3 kesintiyle, 1 Haziran 2000 tarihine kadar devam etmiştir. Yaklaşık 6,5 milyon vatandaşımız bu kesintilerin iştirakçisi olmuştur. Yine, bu kesintilerin miktarı 5 katrilyon civarındadır.

Değerli arkadaşlar, bu kesintiler başladığında, beş yıl, altı yıl gibi bir süreyle kesinti yapılacağı, sonra, isteyenlerin programdan ayrılacağı ifade edilmişti. Bu ifadeye, ne yazık ki, Türkiye'de pek çok hükümet değişmesine rağmen, devlet ciddiyetine bağdaşır bir şekilde sahip çıkamadık ve işin daha garip bir yönü var; bu tasarrufları gerçekçi manada değerlendirip dargelirli vatandaşlarımızın birikintilerini nemalandıramadık.

Bakın, 1997 yılında enflasyon 99,1'ken, devletimiz, hükümetimiz içborçlanmalarda ortalama yüzde 108 faiz öderken zorunlu tasarruflara sadece yüzde 17,2 nema verdi. 1998 yılında ise, ortalama yüzde 69,7 enflasyonun olduğu ülkemizde, içborçlanmalarda, hükümet, yüzde 115,5 faiz öderken zorunlu tasarruf sahiplerine sadece yüzde 5,2 nema verdi. 1999 yılında ise, yüzde 68,8 olan enflasyon karşısında, hükümet, yine içborçlanmalarda yüzde 109,5 oranında faiz öderken zorunlu tasarruf kesintilerinde sadece 1,6 nemalandırmaya gitti. Bu çok açık bir haksızlıktır; parası iradesi dışında kesilmiş olanların parasına bu miktarda nemalandırma yapılmış olması önemli bir haksızlıktır.

Değerli arkadaşlar, hükümet, günde ortalama 80 trilyon lira faiz ödüyor. Zorunlu tasarruf kesintilerinin tamamı 5 katrilyon lira civarında. Yani, bu hükümetin bu yıl, normalde iki ay içerisinde ödediği faiz miktarı kadar bir kesinti var. Eğer hükümet, bu kesintilerin tamamını nemalarıyla birlikte ödese, memlekette, esnafımız, üreticimiz, sanayicimiz bayram yapar, piyasaya ciddi manada bir nakit girmiş olur.

Arkadaşlar, bu hakkın sahibi çalışanlarımızdır. Devlet olarak onlara söz vermişiz "biz işverenler ve devlet olarak da buna şu kadar katkıda bulunacağız ve sizin paranızı şu kadar zaman sonra ödeyeceğiz" demişiz. Bu sözümüzü tutmadığımız gibi, bunları gerçek oranda da nemalandırmamışız. Hele geçen ay içerisinde gündeme gelen off-shorezedelerin bu parayla finanse edileceğinin, off-shorezedelere 20'er milyar lira gibi bir ödemenin zorunlu tasarruf kesintilerinden yapılacağı'nın açıklanmış olması da büyük bir üzüntü kaynağıdır.

Sayın Bakan burada yok... Hükümet yok Mecliste... Sayın Bakan, geçenlerde, bir sendika toplantısında, bu hususta söz söylerken büyük zorluklar yaşadı. Hepimiz bununla ilgili olarak vatandaşlarımızdan ciddi talepler ve uyarılarla karşılaşyoruz.

Zorunlu tasarruf kesintilerinin yanında, konut edindirme kesintileri vardı. Bu kesilme şu anda sona erdi; ama, kesilmiş paraları, hükümet olarak, hentiz ödemedik.

Arkadaşlar, hükümet her konuda bunu yapıyor; dargelirlilere, vatandaşa, üreticiye şahin kesiyor; ama, rantiyeye, faizcilere, devlete borç verenlere oluk oluk para aktarıyor. Bu hususta, çalışanların taleplerini size ileterek hükümeti tekrar uyarmak istiyorum. Hak sahiplerinin hakkı üzerinde saltanat olmaz.

Siz, bırakın, kurdun kuşu mu yiyeceğini, kuşun kurdun seviyesine mi inip çıkacağını tartışmayın. Hep beraber milleti bitirmiş olacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BATUK (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, kurda kuşa dokunmadan bitirseniz memnun olurum.

MEHMET BATUK (Devamla) – Bu arada, vatandaş bitiyor, dargelirlimiz bitiyor; zorunlu tasarruf kesintisine maruz kalan, iradesi dışında parası kesilenler bitiyor.

Bu hususta hükümeti duyarlı olmaya davet ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Batuk.

Sayın Batuk'a hükümet cevap verecek mi?

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Hayır.

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula diğer sunuşları vardır.

Sayın milletvekilleri, sunuşlar uzundur. Kâtip Üyenin oturarak okumasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edeler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 adet Meclis araştırması önergesi var, okutuyorum:

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – Ankara Milletvekili Mehmet Zeki Çelik ve 46 arkadaşının, Ankara İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkent Ankara'nın ekonomik, sosyal, kültürel ve kent sorunları ile kamu hizmetleri yönünden son yıllarda ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılması ve yeni binyıla girerken, ülkemize yakışır başkent olması için yapılması gereken tedbirlerin belirlenmesi maksadıyla, Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Mehmet Zeki Çelik	Oğuz Aygün	Lütfü Esengün
Ankara	Ankara	Erzurum
Basri Coşkun	Şevket Bülent Yahnici	Ali Işıklar
Malatya	Ankara	Ankara
Rıza Ulucak	Nejat Arseven	Nidai Seven
Ankara	Ankara	Ağrı
M. Zeki Sezer	Hayrettin Özdemir	Sedat Çevik
Ankara	Ankara	Ankara

Melda Bayer	İbrahim Halil Oral	Cemil Çiçek
Ankara	Bitlis	Ankara
Esvet Özdoğu	Birkan Erdal	Abdülkadir Aksu
Ankara	Ankara	İstanbul
Eyyüp Sanay	Mehmet Özyol	Oya Akgönenç Muğisuddin
Ankara	Adıyaman	Ankara
Şükrü Ünal	İbrahim Yaşar Dedelek	Yakup Budak
Osmaniye	Eskişehir	Adana
Özkan Öksüz	Ahmet Nurettin Aydın	Ali Gören
Konya	Siirt	Adana
Yasin Hatiboğlu	Sabahattin Yıldız	Musa Uzunkaya
Çorum	Muş	Samsun
Latif Öztek	Lütfi Yalman	Cevat Ayhan
Elazığ	Konya	Sakarya
Yahya Akman	Hüseyin Arı	Ramazan Toprak
Şanlıurfa	Konya	Aksaray
Fethullah Erbaş	Ayşe Nazlı Ilıcak	Mehmet Batuk
Van	İstanbul	Kocaeli
Mahfuz Güler	Murat Akın	Mehmet Necati Çetinkaya
Bingöl	Aksaray	Manisa
Mehmet Bekâroğlu	Şamil Ayrım	Ediz Hun
Rize	İstanbul	İstanbul
Dengir Mir Mehmet Frat	Mehmet Mail Büyükerman	
Adıyaman	Eskişehir	

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuş, önerge gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüleme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

İkinci önergeyi okutuyorum:

2. – *İstanbul Milletvekili Murat Sökmenoğlu ve 32 arkadaşının, trafik kazalarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Trafik kazalarının nedenlerinin araştırılarak, alınması gereken hukukî ve idarî önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz. 26.6.2000

Saygılarımızla.

Murat Sökmenoğlu	Mehmet Emrehan Halıcı	Zeki Çakan
İstanbul	Konya	Bartın
Vedat Çınaroğlu	Hüseyin Çelik	İsmail Köse
Samsun	Van	Erzurum

Nail Çelebi	İsmail Kahraman	Akif Gülle
Trabzon	İstanbul	Amasya
Ali Oğuz	Latif Öztekin	Rıza Ulucak
İstanbul	Elazığ	Ankara
Yaşar Canbay	Namık Kemal Atahan	Necdet Saruhan
Malatya	Hatay	İstanbul
Bozkurt Yaşar Öztürk	Basri Coşkun	Hasan Kaya
İstanbul	Malatya	Konya
Ahmet Aydın	Cemal Enginyurt	Cezmi Polat
Samsun	Ordu	Erzurum
Ali Özdemir	Hasari Güler	Ahmet Erol Ersoy
Gaziantep	Adıyaman	Yozgat
Mehmet Yalçınkaya	Mustafa Örs	İbrahim Konukoğlu
Şanlıurfa	Burdur	Gaziantep
Yıldırım Ulupınar	Hakkı Töre	Evliya Parlak
İzmir	Hakkâri	Hakkâri
Yücel Seçkiner	Halil İbrahim Özsoy	Mustafa Gül
Ankara	Afyon	Elazığ

Gereke : Trafik sorunu ülkemizin en önemli sorunlarından birisi olmaya devam ediyor. Evladını trafik kazasında kaybetmiş, yüreği evlat acısıyla yanmış bir baba, Boray Uras, İstanbul'dan Ankara'ya yürüyerek geliyor. İstanbul'un Bağdat Caddesinde meydana gelen öteki elim olay da, kamuoyunu derinden yaraladı. Trafik cezalarını önemli ölçüde artıran kanun yürürlüğe girdikten sonra da sorun çözüme kavuşmadı. Sadece, ceza anlayışına dayalı önlemlerin bir çözüm getirmediği görüldü. Bu yüzden trafik kazalarının uygar ülkelerde olduğu gibi en aza indirilebilmesi için yeni yaklaşımlar geliştirilmelidir.

Trafik eğitimi ve şoför yetiştirilmesi konusunda daha ciddi adımlar atılmalıdır. Ehliyet kursları sıkı biçimde denetlenmeli, trafiğe çıkma konusunda deneyim kazanmayan kursiyerlere ehliyet verilmemelidir. Alkollü araç kullanımı konusundaki yasal cezalar artırılmalı, trafik denetimleri gözden geçirilmelidir.

Türk Ceza Kanunu ve Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Getiren Kanun Teklifleri ilgili komisyonda beklemektedir.

Şehir içi hız limitleri ve şehirlerarası yollardaki trafik işaret ve hız limitleri konusunda Karayolları Genel Müdürlüğü'nün çalışmaları yeniden ele alınmalı ve denetlenmelidir. Trafik kazalarının önlenmesinde trafik eğitiminin ve toplumsal bilincin önemi büyüktür. Bu konuda gerekiyorsa kurumsal yenilikler yapılmalıdır.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle trafik sorununun nasıl çözüme kavuşturulacağı konusunda bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasında büyük yararlar vardır.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemde yerine alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusunda öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Fakat, her ne kadar bunu diyorsak da, bu, naçizane önergeye bütün partiler, beş siyasi parti grup başkanvekilleri imza attığına göre... Yine, 113, 114 ve 117 nci sırada, bu konuda araştırma önermeleri var; Anavatan Partisi Grubunun, Doğru Yol Partisi Grubu başkanvekilinin ve Fazilet Partisi Grubunun verdiği önermeler var. Bunları, gönül ister ki, tatile girmeden evvel, hiç olmazsa birkaç saat görüşüp, bir araştırma komisyonu kurulsun ve önümüzdeki döneme de hazırlıklı olarak gelelim diye temenni edelim. İnşallah, grup başkanvekilleri, bunu -cumaya- gündeme aldırırlar ve ya sıkıştırırlar gibi geliyor.

Teşekkür ederim efendim.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1 ilâ 3 üncü sıralarında, Anayasa ve Adalet Komisyonu üyelerinden kurulu karma komisyonun, bazı milletvekillerinin yasama dokunulmazlıklarına ilişkin raporları vardır; ayrı ayrı okutup, bilgilerinizi sunacağım:

V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. - *İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/509) (S. Sayısı : 468) (1)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 24.3.2000 tarihinde karma komisyonumuza gönderilen İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi, içtiği 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 27.4.2000 günlü raporuyla, görevi kötüye kullanma suçu isnat olunan İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın Komisyonumuza yazılı savunma vererek dokunulmazlığının kaldırılmasını istemiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağışlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak, böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa
ve Komisyon Üyeleri

(1) 468 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Muhalefet gerekçem:

Yasama dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair karma komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır:

1. Anayasal gerekçe,
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması.

Anayasal gerekçe:

Anayasamızın 83 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme, Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenlemeyle çelişmekte, çelişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı köttüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satıma fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükümlü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi, bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddialarıyla ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon, yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına, kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

Objektif ölçülerin bulunmamasına ilişkin gerekçe:

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ilâ 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Birçok Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere; yasama dokunulmazlığının kaldırılması konusunda birtakım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte, eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi, bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

Sonuç:

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasi ekrere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise, yasama dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yitirilecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, si-

yasal nitelikli kovuşturmalar bahanesiyle milletvekillerinin Meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışma şevkinin kırılmasını, bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa, kimilerinin, TBMM'yi yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi, milletvekiline, soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu "Milletvekili seçilme yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili seçilemeyecek olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya stresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nın "Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler" başlıklı ikinci kitabının birinci babından yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı, sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nın 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemler ile aynı yasanın 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar, milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı maddesine göre affedilmiş olsalar dahi, belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre yasama dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından, milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için, Anayasamızın 76 ncı maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının yasama dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların, bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayırımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki, ciddi olmamakla birlikte siyasi erklere aykırıdır. Öte yandan, böyle asılsız suç iddiaları vardır ki, üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddialarıyla ilgili olarak da yasama dokunulmazlığı kaldırılmalı, milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak, uygulamada, üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü maddesinde tanımlanan yasama dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp, yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi, kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddi ve manevi unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi, ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini, kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak, adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci maddesi, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurul kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde, ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla, iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenlemeyle, yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargıyla dengelenmesi, objektif kısıtlara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümden, ilkesel olarak, yasama dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla. 24.5.2000

Hüseyin Tayfun İçli
Ankara

Karşı oy gerekçemdir:

Karma Komisyon Başkanlığına

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihî bakımdan milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere'de düzenlenmiştir. Bu düzenleme "parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar, hiçbir mahkeme de veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz" şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak yasama dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşünceler ile kullanılan oyların suç sayılamayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre yasama dokunulmazlığı "TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden sorumlu tutulamaması" ile "seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamaması" dır.

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi, yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve "kansuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılmaz" şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasamızın 2 nci maddesine dayalı hukuk devleti ilkesi ile 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir,

Bu nedenle, yasama dokunulmazlığının "Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak" şeklinde düzenlenmesi, tarihî gelişmeye ve gerekçeye uygun olacaktır.

Fransa'da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenlemeyle, adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması, Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, yasama dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere'de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır.

Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış, eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle, yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenlemeyle, bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapılıncaya kadar "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle, asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararma katılmıyorum.
29.5.2000

Osman Kılıç

İstanbul

Muhalefet şerhi:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Komisyonu Başkanlığına

Halkın egemenliğinin tesis edildiği Türkiye Büyük Millet Meclisinin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin, saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk Milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için, sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasının doğru olacağı düşüncesindeyim.

Karara bu anlamda muhalefet ediyorum, saygılar sunuyorum.

24.5.2000

Nazire Karakuş

İstanbul

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur efendim.

2 nci sıradaki raporu okutuyorum:

2. - *Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/510) (S. Sayısı : 469) (1)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 24.3.2000 tarihinde karma komisyonumuza gönderilen Konya milletvekili Veysel Candan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 27.4.2000 günlü raporuyla, görevi kötüye kullanma suçu isnat olunan Konya Milletvekili Veysel Candan hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

(1) 469 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Konya Milletvekili Veysel Candan Komisyonumuza gelerek sözlü savunma yapmıştır.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak, böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak, Konya Milletvekili Veysel Candan hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan

Ertuğrul Yalçınbayır

Bursa

ve Komisyon üyeleri

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Ankara Milletvekili Tayfun İçli ile İstanbul Milletvekilleri Osman Kılıç ve Nazire Karakuş, aynı gerekçelerle, bu rapora da muhaliftirler. Gerekçeler aynı olduğundan, ayrıca okutmuyorum.

Bilgilerinize sunulmuştur.

Üçüncü raporu okutuyorum:

3. – *Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/511) (S. Sayısı : 470) (1)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başkanlıkça, 24.3.2000 tarihinde karma komisyonumuza gönderilen Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi, İktidârün 132 nci maddesine göre kurulan hazırlık komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 27.4.2000 günlü raporuyla, belediye başkanına hakaret suçu isnat olunan Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener hakkındaki kovuşturmanın, milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener, Komisyonumuza gelerek sözlü savunma yapmış ve dokunulmazlığının kaldırılmasını istemiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile hazırlık komisyonu raporunu inceleyen karma komisyonumuz, bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını; ancak, böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine, yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak, Bur-

(1) 470 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

sa Milletvekili Fahrettin Gülener hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan
Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa
ve Komisyon Üyeleri

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Ankara Milletvekili Sayın Tayfun İçli ile İstanbul Milletvekili Osman Kılıç, aynı gerekçelerle, bu rapora da muhaliftirler. Gerekçeler aynı olduğundan, ayrıca okutmuyorum.

Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, bu raporların tümü, kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dairdir. On gün içinde itiraz olunmadığı takdirde, bu raporlar kesinleşmiş olacaktır; arz ederim.

İçtüzüğün 37 nci maddesine göre verilmiş, 2 adet doğrudan gündeme alma önergeleri vardır; ayrı ayrı okutup, işleme alacağım ve sonra, oylamalarını yapacağım.

Birinci önergeyi okutuyorum:

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA ŞUNUŞLARI (Devam)

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – *Ankara Milletvekili Ali Işıklar'ın, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifinin (2/423) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/213)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kamu Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifimizin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 37 nci maddesi gereğince doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ali Işıklar
Ankara

BAŞKAN – Sayın Ali Işıklar burada mı efendim? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir; önerge, gündemdeki sırasını alacaktır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

2. – *Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Ekleneğine Dair Kanun Teklifinin (2/314) doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/214)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/314) esas numaralı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Ekleneğine Dair Kanun Teklifim, komisyona havale edildiği tarihten itibaren kırkbeş gün geçtiği halde görüşülmemiştir. İçtüzüğü'nün 37 inci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

İlyas Yılmazyıldız
Balıkesir

BAŞKAN- Sayın Yılmazyıldız, konuşacak mısınız?

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifim, 45 gün geçtiği halde komisyonlarda görüşülemediği için, Meclis İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınması hususunda söz almış bulunmaktayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Bu kanun teklifimde, 20.2.1979 tarih ve 2182 sayılı, 19.2.1980 tarih ve 2260 sayılı Kanunlar ile 22.9.1999 tarih ve 458 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek geçici 12 nci ve 13 üncü maddelerinde yapılan düzenlemelerden yararlanmamış olanların, kazanılmış hak ve aylıkları bir defaya mahsus olmak üzere, öğrenim durumlarına bakılmaksızın ve kadro aranmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine getirilmesi ve alt derecede bulunan kademe geçiren sürenin üst derecedeki kademe geçirilmiş sayılması; yani, bir derece ilave edilmesi hakkındadır.

Bu kanun teklifiyle, 1991 yılından sonra kamu kurumlarında göreve başlayan memurlar ile 1979 ve 1991 yıllarında bu haklardan yararlandırılan memurlar arasındaki ayrımcılığa son verilmesi amaçlanmıştır.

Yüce Meclisin takdirine arz ettiğim konu, memurlarımızın sorunlarından sadece bir tanesidir. Bu haksızlığın giderilmesi ve nihai sonuca ulaşılması için bütün milletvekillerimizin konuya olumlu yaklaşacağını ümit ediyorum; çünkü, 18 Nisan seçimlerinde, Yüce Türk Milletine, haksızlığın, hukuksuzluğun, adaletsizliğin karşısında dimdik duracağımızı, mücadele edeceğimizi, hepimiz, meydanlarda söylemiştik. İşte, şimdi, başta memurlarımız olmak üzere, toplumun büyük çoğunluğunu oluşturan, yoksulluğun ve fukaralığın derin izlerinin görüldüğü dargelirli vatandaşlarımızla karşı bu vicdanî sorumluluğu hep birlikte yerine getirmeliyiz.

Kamu-Sen, Türk-İş ve Hak-İş gibi büyük sendika kuruluşlarının yaptıkları araştırmalar sonucu, ülkemizde 4 kişilik bir ailenin asgarî geçinme standardı için, mayıs ayı itibarıyla, 514 milyon liraya ihtiyaç duyulmaktadır.

Yine, uluslararası normlara göre tespit edilen açlık sınırı, ülkemizde 169 milyon liraya yükselmiştir.

Diğer taraftan, bakıyoruz, memurlarımızı 127 milyon lira gibi komik bir ücretle geçinmeye mahkûm ediyoruz.

Aynı şekilde, asgarî ücret sadece yüzde 8 artırılıyor ve gazetelerde "Bozdur bozdur harca", "asgarî ücrete komik zam", "hedeflenen enflasyonun bile çok altında", "86 milyon liraya bu millet nasıl geçinir" gibi başlıklar yer alıyor; bunu da takdirlerinize bırakıyorum.

Değerli arkadaşlarım, hükümet olarak, temmuz ayında memurlara verileceği söylenen yüzde 10'luk artışla, çalışma barışını korumak mümkün değildir. Dün bir memur arkadaşımınla konuşurken, diyor ki: "Şoförümüzle birlikte gidiyoruz, arabada, 1 milyar dolarlık baraj projesinin altına imza atan mühendis arkadaşlar, yöneticiler var. Mola esnasında, şoförümüz -kimseyi küçümsemek için söylemiyorum; ama 'size balık ismarlayayım' dedi. Biz, onlara bir ögle yemeği ikram edememenin üzüntüsünü, sıkıntısını yaşıyoruz"

Memurlar, bu hükümete, bu tayırdan dolayı ateş püskürüyor. Bir taraftan, kamu toplu sözleşmelerinde ilk altı aylık enflasyon oranını yüzde 42 olarak hesaplayacaksınız, bir taraftan da, memurlara "sen yüzde 15'le yetin, aman sesini çıkarma, yoksa coplarını" diyeceksiniz!.. Daha sonra,

utanma belası "hesap tutmadı" gibi bahanelerle de "enflasyon farkı olarak yüzde 4,1 iyileştirme yaptık" diye övüneceksiniz.

Daha bu ayın içerisinde, Kızılay'da hakkını aramaya çalışan memurlarımızı coplattınız, Kamu-Sen Genel Başkanı Sayın Resul Akay da dahil 61 kamu görevlisini, sırf "açız, anayasal haklarımızı istiyoruz, enflasyondan doğan haklarımızı istiyoruz" diye bağırdukları için tutuklattınız. Ondan sonra da, çalışma barışından söz edeceksiniz! Geçen hafta da, Eskişehir'de, 25 000 kamu çalışanı, hükümetin bu ücret politikasını protesto etmiştir.

Türkiye'nin imza koyduğu İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı, Avrupa Konseyi belgeleri ile ILO ile imzalanan anlaşmalar yapılmış, 1995 yılında, o kritik siyasi atmosfere rağmen, her türlü risk göze alınarak, Anayasanın 53 üncü maddesinde değişiklik yaparak, Doğru Yol Partisi, kamu çalışanlarına, 20 nci Yüzyılın en büyük hediyesini sunmuştur. Avrupa'da elli yıldır kullanılan sendikal haklardan memurlarımızın mahrum bırakılması, uluslararası sözleşmelere atılan imzalara sadık kalınmadığının ispatıdır.

Bakınız, Batılı ülkeler, ILO şartlarına uyulması için, ülkemizi sık sık eleştirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmazyıldız, toparlırsanız...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Evet, toparlıyorum.

Hatta, Uluslararası Çalışma Örgütü uzmanlar komitesince hazırlanan raporlarda bu hususlara sürekli dikkat çekilmektedir; yani, kamu çalışanlarının sendikal haklara kavuşması için, uyum yasalarının bir an önce yürürlüğe konulması istenilmektedir.

Bütün Avrupa ülkeleriyle birlikte, Mali ve Kamerun gibi ülkelerde bile, kamu görevlilerine sendikal haklar tanımırken, Türkiye, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından bu hakları tanımayan Çad ve Bolivya gibi ülkelerle aynı kategoride değerlendirilmektedir. Oysa, 57 nci hükümetin programında yer almasına rağmen, kamu çalışanlarının sendikalaşmasına imkân sağlayacak ciddi bir adım atılmadığı ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmazyıldız, teşekkür edin; tamam efendim.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Biz, DYP olarak, sunulan ve doğrudan gündeme alınan, Kamu Çalışanları Sendika Yasa Teklifinin öncelikle görüşülerek, bu dönemde çıkarılmasını, tatile girmeden önce çıkarılmasını özellikle istiyoruz. Memurlar arasındaki haksızlığı giderecek kanun teklifinin de doğrudan gündeme alınması konusunda desteklerinizi bekliyorum; saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmazyıldız.

Efendim, önergieyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

(DSP sıralarından "yanlış sayıldı" sesleri)

Efendim, çok önemli değil, affedersiniz; sonradan geldiniz; yani, bir kastı mahsusa yok. (DSP sıralarından "saymadınız" sesleri)

Efendim, burada iki Divan Kâtibi arkadaşımız var; biri iktidar kanadından, biri muhalefet kanadından. (DSP sıralarından "saymadınız" sesleri)

Efendim, kabul edildi, geçti...

Anavatan Partisi Grubu "kabul" oyu verdi; görmediniz de, onun için...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Anavatan Partisi Grubundan kaç kişi var?..

BAŞKAN – 11 kişi var efendim.

Gündemin "Meclis Soruşturması Raporları" kısmına geçiyoruz.

Bu kısmın I inci sırasında yer alan, 20 nci Yasama Döneminde Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 55 arkadaşı tarafından verilen Denizcilik Müsteşarlığına ait bazı işlerin ihalelerinde ve personel alımıyla ilgili konularda görevini kötüye kullanma, ihaleye fesat karıştırma ve evrakta sahtecilik suçlarını işlediği ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240, 339 ve 366 ncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet Eski Bakanı Burhan Kara hakkında, Anayasanın 100 üncü ve İhtizüzünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi ve (9/29) esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu raporu üzerindeki görüşmelere başlayacağız.

VI. – GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI

A) GÖRÜŞMELER

1. – 20 nci Yasama Döneminde Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 55 Arkadaşı Tarafından Verilen Denizcilik Müsteşarlığına Ait Bazı İşlerin İhalelerinde ve Personel Alımıyla İlgili Konularda Görevini Kötüye Kullanma, İhaleye Fesat Karıştırma ve Evrakta Sahtecilik Suçlarını İşlediği ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240, 339 ve 366 ncı Maddelerine Uyduğu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı Burhan Kara Hakkında Anayasanın 100 üncü ve İhtizüzünün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/29) (S. Sayısı : 501)

BAŞKAN – Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

2 nci sıradaki, 20 nci Yasama Döneminde İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 71 arkadaşı tarafından verilen Başbakanlık örtülü ödeneğini 1050 Sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 77 nci maddesine aykırı bir şekilde harcamak suretiyle Hazineyi zarara uğratarak görevini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin, Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Eski Başbakan Tansu Çiller ve Maliye Eski Bakanı İsmet Attila haklarında, Anayasanın 100 üncü ve İhtizüzünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi ve (9/27) esas numaralı Meclis Soruşturması Komisyonu raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

2. – 20 nci Yasama Döneminde İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 71 Arkadaşı Tarafından Verilen Başbakanlık Örtülü Ödeneğini 1050 Sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 77 nci Maddesine Aykırı Bir Şekilde Harcamak Suretiyle Hazineyi Zarara Uğratarak Görevini Kötüye Kullandıkları ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı Maddesine Uyduğu İddiasıyla Eski Başbakan Tansu Çiller ve Maliye Eski Bakanı İsmet Attila Haklarında Anayasanın 100 üncü ve İhtizüzünün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önergesi ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/27) (S. Sayısı : 502)

BAŞKAN – Komisyon?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

Önce, yarım kalan işten başlıyoruz.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporlarının müzakeresine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – *Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/700) (S. Sayısı : 504) (1)*

BAŞKAN – Komisyon?... Burada.

Hükümet?.. Burada.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı; şimdi, maddelerine geçilmesini oylarınıza sunacağım.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Karar yetersayısının aranmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Efendim, haklısınız.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağım ve karar yetersayısını arayacağım.

Oylama için 5 dakika süre veriyorum.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan, 5 dakika çok; 3 dakika yeter.

BAŞKAN – Efendim, verdik... Ne olur, bugün de itiraz etmeyin, Allah rızası için efendim. Şimdi göreceksiniz, 5 dakika mı çok 3 dakika mı çok. Eğer, bu 3 dakikada bitiyorsa, ben özür dileyeceğim sizden; bitmezse, siz benden dileyin lütfen.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yetersayısı vardır; tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Ancak 4 dakikada tamamlandı, onu da arz ederim; 3 dakika verseydim, ara vermek mecburiyetinde kalırdım.

1 inci maddeyi okutuyorum:

AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN TASARISI

("23.7.1965 tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu" ile "13.12.1983 tarihli ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında KanunHükmünde Kararname"nin eki cetvellerde Değişiklik Yapılması ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun)

Amaç

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı; Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanmasına yönelik çalışmalar çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları hazırlık ve çalışmalarda iç koordinasyon ve uyumun plan ve programlara uygun olarak yönlendirilmesini ve yürütülmesini sağlamak üzere, Başbakanlığa bağlı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kurulması ve bu Genel Sekreterliğin teşkilât ve görevlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde söz isteyen, Fazilet Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Altan Karapaşaoğlu; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

(1) 504 S. Sayılı Basmayazı 23.6.2000 tarihli 116 ncı Birleşim tutanağına ektir.

FP GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısıyla ilgili olarak 1 inci maddede Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, bu amaç ve kapsam maddesi hakkında düzenlemeleri, şu istikametten, şu açıdan bir değerlendirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bilindiği gibi, Osmanlı İmparatorluğu, 14 üncü Yüzyıldan 19 uncu Yüzyıla kadar yaklaşık beşyüz yıl boyunca Avrupa Kıtasının üçte 1'inde Batılılarla ortak bir yaşantı içinde bulunmuş ve bu topraklarda bir yönetim biçimi sergilemiştir. Çok geniş topraklar üzerinde yönetim görevini üstlenmiş olan Osmanlı, bu ağır görev ve sorumluluk altında mücadele ederken, ne kendi kültürel yönettiği topraklarda kabul ettirmek gibi bir dayatma içine girmiş ne de Batı'daki yönetim biçimi ve gelişmelerden yeterince yararlanabilmiştir; fakat, hiçbir zaman, kendisini Batı'nın dışında tutmamış, çoğu saldırıların Batı'dan gelmesine rağmen, Batı'da bulunduğunu, Batılı ittifaklar içinde bulunmasının gerektiğini vurgulamış ve kendini, bu doğrultuda, sanırım, yeterince kanıtlamıştır.

1970'li yıllarda İngiltere Parlamentosunda yapılan görüşmelerde, Türkiye'nin Avrupa güc dengesi sisteminin içinde olduğu sonucuna da varılmıştır. Batı ülkelerinde, bir taraftan Türkiye'yle bağlarını yoğunlaştırırken bir taraftan da ülkemizdeki insan hakları performansı, Türkiye'nin büyüklüğü ve İslamın ülkemizdeki toplumsal ağırlığı ile Avrupa Birliği tarafından tam üyeliğe alınmasının mümkün olmayacağı vurgulanmıştır. Avrupalı Hıristiyan Demokratlar, Türkiye'nin gümrük birliği çerçevesinde Avrupa içinde yer almasını uygun bulurlarken, Türkiye'nin Avrupa Birliğine girerek Avrupalı olmasını tahayyül bile edemediklerini ifade ediyorlar, özellikle de sebep olarak, din olgusunu da içeren farklı kültürel değerler öne sürüyorlar.

Değerli arkadaşlar, bu noktada şu soruyu sormak gerekiyor: Acaba demokratikleşmeyi sağlamak, hak ve özgürlükleri kâmil manada elde etmek için din mi değiştirmek gerekiyor ve yine, acaba Türkiye'de İslam üzerine oynanan oyunlar ve baskılar bu talebin neticesi midir? Bu soruların cevapları, bu düzenleme yapılırken ve amaçları doğrultusunda içeriği tespit edilirken, kapsamı içinde müspet olarak ifadesini mutlaka bulmalıdır. İslamın mensuplarının yaşantıları İslamı yansıtır mu sorusunu da kendimize sorup, Batı âlemine, İslamın diğer din mensuplarıyla olan ilişkisinde özgürlükçü olduğunu anlatabilmemiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, size çok değerli bir toplumbilimci olan Niyazi Berkes'in eserinde ifade etmiş olduğu İslamlıkla ilgili birkaç sözden bahsetmek istiyorum. Eserinde "İslamlıkta hükümdarın yetkileri, mutlakiyetçilik demek değildir. Bu, ancak, Avrupa'da böyledir; çünkü, Batı'da istibdat rejimleri din ve kilise adına kurulmuştur. İslamlıkta eşitlik sorunu diye bir sorun da yoktur. Batı uygarlığının toplumları, sınıf ayırımı prensibine dayanır. Onun için, Batı'da demokrasi ve eşitlik sorunu zorunlu bir davadır. Oysa, İslamlıkta bütün Müslümanlar eşittir ve kardeşler. Onun için, İslamda, eşitlik sorunu diye bir sorun da yoktur. Avrupa'daki milliyet sorununun da İslamda yeri yoktur. Ülkemizde çağdaşlaşma adı altında Batı uygarlığının model olarak alınması, ülkemizde bir taraftan kavram, diğer taraftan da sosyal karışıklıklara neden olmuş ve işte, bugün, içinden çıkılmaz durumlar meydana gelmiştir" diyor.

Değerli arkadaşlar, bunu söylerken, çok doğru bir tespit yaptığını vurgulamak gerekiyor. Hukuk devleti ve insan hakları açısından yasaların adil bir şekilde uygulanması konusunda size, ayrıca, Osmanlı dönemindeki mahkemelerden bir uygulama örneği de vermek istiyorum: TÜSİAD'ın yaptırdığı ombudsmanlıkla ilgili çok değerli bir araştırmadan söz etmek istiyorum: Ombudsmanlık

bir kurum olarak ilk defa, 1809 yılında İsveç'te ortaya çıkıyor denildikten sonra, çıkış olayı da şöyle anlatılıyor. Aslında, ombudsman kurumu, nitelik olarak, bize pek yabancı sayılmaz. Osmanlıların idarî sistemindeki başkadının -kadıasker veya kazasker- görevi, İslam hukukunun, tüm hükümet görevlileri tarafından, insanların kendi aralarındaki ilişkilerinde ve devletle olan ilişkilerinde uygulanmasını sağlamaktır. Böylece, başkadı, insanların haklarını, adaletsizliğe ve kamu görevlilerinin güçlerini kötüye kullanmalarına karşı korumaktaydı.

Araştırmacı İbrahim Elvhab'a göre, İsveç Kralı 12. Charles, 1700'lerde en üst ombudsmanına bir ofis kurmasını emretmesi ve bu ofisin görevinin de yargıçların ve diğer idarî görevlilerin kanunu uygulama şekillerini denetlemek olması talimatını veriyor. Kralın o sıralarda, Ruslardan kaçarak sığındığı Osmanlılarda gördüğü kadı sisteminden etkilenmesi yüzünden olabilir diye ifade ediyor. Yani, ombudsman kurumunun ilk uygulamasının ilham kaynağı, İslam hukuk sistemi olabilir diye bir iddia da ortaya atılmış bulunuyor.

Bu tespitler ve bu olaylar gösteriyor ki, İslam hukukuna dayanan Osmanlı idare ve hukuk sistemi, henüz ne bizim tarafımızdan anlaşılmiş ne de Batılılara anlatılabilmıştır. Tabiidir ki, bilemediğimiz, anlayamadığımız bir konuda ikna edici olmamız da mümkün değildir. Dolayısıyla, bizim Batı'yla ilişkilerimizde çeşitli problemler olmuş, bu problemlerin aşılmasında da, sürekli yanlış metodlar kullanılmıştır.

Avrupa Birliğiyle aramızdaki engellerin kaldırılmasında yararlı olabileceğine inandığımız böyle bir yapılanmanın, amaç maddesinin içeriği hazırlanırken, bu konuların da işleneceği, bu konuların da göz önünde tutulacağı ve bu konuya da dikkat edilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Değerli arkadaşlar, Avrupa'da bugün 4 000 000 civarında insanımız yaşıyor; işveren olarak, yaklaşık 57 000 insanımız var. Belediyelerde, özellikle Almanya ve Hollanda'da Yabancılar Meclisinde yaklaşık yüzde 50 oranında Türk temsilci bulunuyor.

Değerli arkadaşlar, kısaca izah etmeye çalıştığım diğer konuların yanında, itibar edilmesi, düşünülmesi, gözden uzak tutulmamasını istediğim bu konuyu, size, birkaç örnekle anlatmış bulunuyorum. Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanmasına yönelik çalışmalar çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları hazırlıklar, çalışmalar ve iç koordinasyon, elbette ki çok önemlidir. Buradaki bazı konuşmacılar, geneli üzerinde konuşurken, 70 kişilik bir kadroyla bu işin götürülemeyeceğini vurguladılar; ancak, biz, başka türlü düşünüyoruz. Bugün, Türkiye'de, kamu kurum ve kuruluşları içerisinde, Avrupa Birliğiyle ilişkileri sürdüren, uyum sağlama gayreti içerisinde olan departmanlar, birimler bulunuyor. Herhalde, öyle zannediyorum ki, bu birimler, bu departmanlar, bir şekilde, bu sekreterliğe bağlanmış olacak ve sanıyorum ki, çok önemli miktarda bir bürokrat kadrosuyla, uzman kadrosuyla, Avrupa Birliğine girmemiz konusunda büyük bir gayret sarf edilecektir; ancak, tekraren vurgulamak istiyorum: Toplumumuzun özelliği olan kültür ve din konularında da, bir taraftan Avrupa Birliğinde ikna edici olmamız, diğer taraftan da milletimize bu konuyu iyi anlatmamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Hayırlı uğurlu olması temennisiyle, milletimizin geleceğinin aydınlık olması temennisiyle, yasanın hayırlara vesile olmasını diliyorum, Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Karapaşaoğlu.

İkinci söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Van Milletvekili Sayın Hüseyin Çelik'te; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, 1721 yılında, Yirmisekiz Mehmet Çelebi'nin Fransa'ya elçi olarak gönderilmesinden iti-

baren, bizim Batılılaşma maceramız başlamıştır. Bu Batılılaşma serüvenimizde, çok önemli dönüm noktaları vardır; bunlardan bir tanesi de, 31 Temmuz 1959'da başvurusunu yaptığımız Avrupa Topluluğu üyeliğidir; o zamanki adıyla, Avrupa Ekonomik Topluluğu üyeliği.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Topluluğuna girmemiz gerektiğini, biz, parti olarak, yıllardır söylüyoruz. Bu konuda, birçok partinin muhalefeti ve çekincesi olmasına rağmen, bizim, parti olarak politikamızda, bu konuda, en ufak bir şaşma olmamıştır. Bugün de, Türkiye'nin medenî dünyayla entegre olabilmesi için, ekonomisini düzeltmesi için ve insanca yaşam standartlarının, bu ülkede, insanımıza sunulabilmesi için, Avrupa Topluluğuna üye olmamız gerektiğini, bugün, yine iddia ediyoruz, savunuyoruz; ancak, değerli milletvekilleri, bu tür reformlar, bu tür yenilikler söz konusu olduğu zaman, bizim aklımıza, hemen, ya bir genel müdürlük kurmak ya bir genel sekreterlik kurmak, bir bakanlık tesis etmek geliyor; bunun doğru olmadığını düşünüyorum. Türkiye kadar, bürokrasisi merkezi ve hantal olan, Türkiye kadar, genel müdürü, bakanı, müsteşarı, daire başkanı bol olan, dünyada çok fazla ülke bulamazsınız.

Bakınız, biz, 63 000 000 nüfusu olan bir ülkeyiz; bizim 34 bakanımız var ve Türkiye'de de 82 000 makam arabası var. Biz, 204 milyar dolar gayri safi millî hâsilası olan bir ülkeyiz; 34 bakanımız var ve 82 000 tane de makam arabamız var. Bu 82 000 tane makam arabasının varlığı, Türkiye'deki bürokrasinin hacmini göstermektedir değerli milletvekilleri. Japonya'ya bakıyorsunuz; Japonya'nın nüfusu 126 000 000, 3,5 trilyon gayri safi millî hâsilası var, makam arabası sayısı 10 000 küsur ve 12 de bakanı var.

Bakan sayısını artırmakla, genel müdürlükler kurmakla, daire başkanlıkları tesis etmekle meselelerin çözüldüğü görülmemiştir. Bakınız, biz, çevre meselelerini düzeltmek için, çevre kirliliğini önlemek için, Türkiye'de, bir Çevre Bakanlığı kurduk. Allah aşkına, değerli milletvekilleri, şu Çevre Bakanlığı kapanırsa, Türkiye, çevre açısından hangi konuda zarar eder?! Çevre Bakanlığının varlığı ile yokluğu arasında sizce bir fark var mıdır?! Müesseseleri bilyütmek, bürokrasiyi genişletmek, yeni yeni makamlar ihdas etmekle problemlerin çözüleceğini düşünüyorsak, yanılıyoruz.

Bakınız, dün gece, sabahlara kadar, Devlet Planlama Teşkilatının hazırladığı Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planını gördük. Bu kürsüye gelen bütün değerli sözcüler, bu programın, ne kadar eksikliklerle, aksaklıklarla ve yanlışlarla dolu bir program olduğunu söylediler. Bunu kim hazırladı; Devlet Planlama Teşkilatındaki uzmanlar ve bürokratlar hazırladılar. Devlet Planlama Teşkilatı da, başlangıçta 80-90 kişiden oluşan, hacmi bu olmayan küçük bir kuruluştur; ama, bugün, 600 küsur insan çalışıyor dev bir müessesedir. Gelin, Türkiye'ye bir iyilik daha yapalım, şu Devlet Planlama Teşkilatını ortadan kaldıralım, daha rahat ederiz, buna emin olun, daha rahat ederiz.

Değerli milletvekilleri, bu merkezizetçi ve hantal yapıyı terk etmek zorundayız. Bakınız, Prens Sabahaddin Bey, 1899 yılında, Avrupa'da bir proje geliştirdi; projenin adı "teşebbüslü şahsî ve ademi merkezizet" idi; yani, kişisel girişimcilik ve merkeze bağımlı olmama meselesiydi. Aradan geçen 101 yıla rağmen, elbette, üniter devlet yapısını koruyarak, üniter devlet yapısına zarar vermeden, yetkileri mahallî idarelere, yetkileri özel idarelere devrederek şu Ankara'daki bürokratik kilitlenmeyi çözmek zorundayız değerli milletvekilleri. Prens Sabahaddin'in 101 yıl önce tartıştığı, program halinde, proje halinde kamuoyunun gündemine getirdiği meseleyi, biz, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak hâlâ çözemedik. Onun için, 76 personeli olan bir Avrupa Birliği genel sekreterliğinin kurulmasına, elbette, prensipte karşı değiliz. Avrupa Birliğine giden yolun çok zahmetli, meşakkatli ve uzun ince bir yol olduğunu hepimiz biliyoruz ve bunun için çok çaba sarf edilmesi gerektiğini de biliyoruz. Devletteki, hükümetteki, ülkedeki kurumlar arasında koordinasyonu sağlayacak bir müessesenin kurulması, elbette gereklidir; ama, göreceksiniz ki değerli milletvekilleri,

bu 76 kişiyle başlayan müessesese, çok kısa bir süre sonra dev bir kuruluşa dönecektir ve her geçen yıl eleman sayısı katlanacaktır; bunu, yaşarsak göreceğiz.

Değerli milletvekilleri, bu yapılanmanın, bu kurumsallaşmanın dışında, Avrupa Birliğine girmek için yapılması gereken en önemli şeyin mantalite değişikliği olduğunu iddia ediyoruz. Öncelikle, Avrupa Birliğine girmemiz için, şunu bunu değiştirmeden önce, kafa yapısının değişmesi lazım; halk için olan, millet için var olan bir devlet anlayışının bu ülkede hâkim kılınması lazım.

Bakınız, Kopenhag Kriterlerinin 1 inci maddesinde en önemli olarak vurgulanan şey, demokrasinin güvenceye alınmasıdır. Demokrasinin güvenceye alınmasının temel şartı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, sağlam, kararlı bir şekilde çalışması ve bu Meclise verilen yetkileri kullanmasından geçer.

Değerli milletvekilleri, bugün, tüzülerek belirtiyim ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinin elinden yasama faaliyeti bile ciddi manada alınmıştır. Eğer, bu ülkede güçler ayrımı varsa, yasama, yürütme ve yargı diye üç kuvvet varsa, bu kuvvetlerden olan yasama Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmişse, biz bunu kullanmak durumundayız. İcra, yani yürütme organı, fiilî olarak yasamayla eline geçirmiştir. 21 inci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli mensupları 500 küsur tane kanun teklifini Meclis Başkanına sunmuşlardır; siyasi parti gruplarının sunmuş oldukları kanun teklifleri vardır; ancak, bunlardan kanunlaşanların sayısı bir elini parmaklarının geçmeyecek kadar azdır. Nereden gönderiliyor bu kanunlar; bugüne kadar yasalaşan metinlerin hemen hemen hepsine yakını, hükümetin Meclise sevk ettiği tasarılardır. Başbakanlıktaki Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünde bürokratlarımız otururlar, kanunları hazırlarlar, komisyonlarda hükümetin çoğunluğu vardır, meseleler yeteri kadar müzakere edilmeden orada oylamaya tabi tutulur, Genel Kurula iner, Genel Kurulda da "kabul edenler, etmeyenler" parmaklar kalkar ve iner; bu yasaların çoğu, Meclisten bu şekilde geçer değerli milletvekilleri. Bizim için hayatî önemi haiz olan birçok yasa tasarısı bu Mecliste gereği gibi tartışılmadığı için, tekrar tekrar, efendim, şu konuda bir aksaklık vardır, şu konu da göz önünde bulundurulmamıştır, şu konu da yeteri kadar kapsayıcı değildir diye -vergi mevzuatında olduğu gibi, Bankalar Kanununda olduğu gibi- ötüme gelir.

Değerli milletvekilleri, tekrar belirtiyorum, Avrupa Birliğine giden yolda ilk madde, Türkiye'de demokrasinin bütün kurumlarıyla, kurallarıyla oturmasıdır. Bunun da temel şartı, Meclisin omurgalı bir vaziyette, omurgası sağlam bir vaziyette durması "egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesine sahip çıkması ve kendi yetkisinde olan, kendisine verilen bazı yetkileri başkalarına devretmemesi veya devredilmesine tahammül ve müsamaha etmemesinden geçer. Parlamento sağlam durursa, bu ülkede parlamenter demokrasi yaşarsa, Avrupa Birliğine girme sürecimiz kısılır. Bakınız, medenî dünyada parlamenter demokrasi, artık, yerini katılımcı demokrasiye terketmektedir. Sadece parlamenter demokrasi de yeterli değildir; sivil toplum örgütlerinin katıldığı, milletin, vakıfların, demeklerin, sendikaların katıldığı; bunların hesaba alındığı, bunların sözlerinin ciddiye alındığı bir parlamenter sistem, bu ülkede tesis edilmelidir. Bunun da yolu, yine dediğim gibi, biz Türkiye Büyük Millet Meclisi mensuplarının, bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı) .

HÜSEYİN ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, selamlayıp, konuşmamı bitireceğim.

BAŞKAN – Sayın Çelik, selamlarsanız, minnettar kalırız.

HÜSEYİN ÇELİK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu mesele, bizim duyarlılığımızdan geçmektedir. Bu konuyla ilgili başka söyleyeceklerimiz vardır, müteakkip maddelerde görüşlerimizi arz edeceğiz.

Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum efendim. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çevik.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Sezgin; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakika Sayın Sezgin.

RAHMI SEZGİN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 504 sıra sayılı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, saygılarımı sunuyorum.

Avrupa Birliğinin 10 Aralık 1999 tarihinde gerçekleştirdiği Helsinki Zirvesinde Türkiye'nin tam üyelik adaylığının tescili, Avrupa Birliğiyle ülkemiz ilişkilerini olumlu bir boyuta taşımıştır. Tam üyelik süresince kamu kurum ve kuruluşlarında kendi görev alanlarına giren konular üzerinde yoğun bir çalışmanın yürütülmesi ve bu çalışmaların işbirliği içerisinde yapılması büyük önem kazanmıştır. Adı geçen genel sekreterliğin çalışmalarının düzenli ve koordineli olabilmesi açısından Başbakanlığa bağlı olması ve bütçenin Başbakan onayıyla gerçekleştirilecek transferlerle karşılanmasında yarar olacaktır.

Görev yetkileri önceden belirlenen genel sekretere, faaliyetlerde yardımcı olmak üzere en az üç genel sekreter yardımcısının görevlendirilmesi de uygun olacaktır. Adı geçen genel sekreterliğin çalışmalarının başarıya ulaşabilmesi ve plan ve program dahilinde yürütülmesi için, söz konusu genel sekreterliğin teşkilat ve görevlerine ilişkin esaslar düzenlenmelidir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye açısından büyük önem taşıyan Avrupa Birliğine tam üyelik ve her konuda Avrupa Birliğine uyum için gerekli işlemlerin ve teşkilatlanmanın oluşmasına ihtiyaç vardır. Bugüne kadar kurulan pek çok Avrupa Birliğiyle ilgili birimlerin, ne yazık ki, pek verimli olmadığı ortaya çıkmıştır. Ekonomik uyumun özel sektörü de ilgilendirdiği göz önüne alınırsa, adı geçen oluşumda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği gibi kuruluşların da temsil edilmesinde yarar olacaktır. Kurulması öngörülen genel sekreterliğin, uygulamadan ziyade, çeşitli kuruluşların çalışmalarının koordinesinden ve yönlendirilmesinden sorumlu olması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin tam üye adayı olması, Avrupa Birliğiyle ülkemizin iyi yönde gelişmesine ve bugüne kadar taahhüt edildiği halde gerçekleşmeyen yardımların olumlu yönde hız kazanmasına neden olmuştur. Toplumumuzun her kesiminde Avrupa Birliğine üyeliğimiz büyük istek ve destek görmektedir.

Sonuç olarak, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin kurulmasının ülkemiz adına büyük önem taşıdığını bir kez daha vurgulayarak, Yüce Meclisi saygılarımla selamlarım. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Efendim, şimdi, söz sırası, Ağrı Milletvekili Sayın Nihai... Nidai Seven... Affedersiniz efendim... Ne yapalım yani!.. 119 uncu Birleşimden beri uykusuz devam ediyoruz Sayın Seven.

NİDAI SEVEN (Ağrı) – Ağrılılar hep sizi izliyorlar yani!..

BAŞKAN – Buyurun Sayın Seven.

NİDAI SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 504 sıra sayılı kanun tasarısı hakkında şahsım adına bazı konuları sizlere arz etmek istiyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, 1963 yılından beri, özellikle otuzyediyıllık bir süreç içerisinde, Avrupa, devamlı, Türkiye'ye yanlış yapmıştır. 1996 yılından itibaren gümrük birliğine kabul edilmemiz, 10-11 Ara-

lık 1999 tarihlerinde bin yılın bildirgesinin kabul edilmesi, yine, 13 Ekim 1999'da Avrupa Komisyonu tarafından mesafe raporunun ve karma belgesinin yayımlanmasıyla, Türkiye'nin hangi süreç içerisinde olduğu görülmektedir.

Malumlarınız olduğu üzere, Bulgaristan, Slovenya, Romanya, Polonya, Malta, Litvanya, Letonya, Estonya, Kıbrıs, Polonya, Slovakya ve Çek Cumhuriyetleri arasında 13 üncü ülke olarak Türkiye, Avrupa Birliğine aday ülkeler arasında en güçlü ülke olarak görülmektedir.

Türkiye'nin özellikle 21 inci Yüzyılda önemli iki hedefi olmalıdır. Bunlardan bir tanesi, Türkiye ile tarihi paylaşmış toplumların yaşadığı coğrafyanın büyük önemi vardır. Aynı inancı, aynı kültürü, aynı dili paylaştığımız insanların var olduğu coğrafya olan Kafkasya, Ortaasya, Balkanlar, Ortadoğu, Kuzey Afrika, Sudan, Yemen gibi ülkelerle yıllardır ortak özellikleri paylaşmışızdır.

Yine, ikinci hedef olarak, Avrasya'da Türkiye'nin belirleyici ve merkezî bir konumda yer alması, bizler için çok önemli bir olaydır. Türkiye'nin, bütün geleceğini sadece Avrupa Birliğine bağlaması doğru değildir. Türkiye, artık, kendi bilgi birikimini, kendi tarihini, kendi gücünü dışıyasette daha etkin bir şekilde ortaya koyan bir ülke olmalıdır. Ülkemizin, imaj yönünde, gücünün etkinliği konusunda hiçbir eksikliği bulunmamaktadır. Dünyada kendimize duymuş olduğumuz güveni, bizim, en iyi şekilde, dünya ülkelerine göstermemiz gerekmektedir.

Avrupa Birliğinin, biliyorsunuz, özellikle 29 bölüm ve 110 000 sayfadan teşekkül bir mevzuatı bulunmaktadır. Bugün, özellikle iki üç yıl içerisinde gerek Devlet Planlama gerekse bakanlıklar nezdinde yapılan çalışmalarla, bu 110 000 sayfalık mevzuatın neredeyse yüzde 60'ı incelenmiş, 18 bölümü tamamen tasnif edilmiş, geriye kalan 13 bölümlük kısmı da tamamen bitirilmiştir. Bunların içerisinde, malumunuz olduğu üzere, şirketler hukuku, rekabet, devlet yardımları, ekonomik ve parasal birlik, istatistik, KOBİ'ler, bilim ve araştırma, eğitim ve staj, kültür, görsel, işitsel, sanayi politikaları ve hizmetlerin serbest dolaşımı ile sermayenin serbest dolaşımı bulunmaktadır.

Bugün, Avrupa Birliği değerlendirmesi yapılırken, Türkiye'nin, Avrupa Birliği nezdinde herhangi bir aday ülke olmadığını mutlaka bilmemiz gerekir. Türkiye, buraya, kendi kimliğiyle, kendi tarihiyle katılmalıdır, Avrupa Birliğine Türkiye'nin getirdiğini, başka hiçbir ülke getiremez.

Yine, Türkiye, kendi tarihiyle, kendisine özgü bir medeniyet ve modern bir İslam ülkesi olarak, yeni bir modelle, çağı paylaşma modeliyle, çoğulcu demokrasi anlayışıyla, yepyeni bir model olarak Avrupa Birliğinin karşısına çıkmalıyız.

Bugün, Avrupa Birliği nezdinde, Türkiye'nin yapmış olduğu otuzyedinci yıllık süreçte, eğer, Avrupa bize yanlış yaptıysa, biz, yapacağımız çalışmalarla, etkinliğimizi, gücümüzü bütün dünyaya gösterdiğimiz gibi, Avrupa'ya da göstermemiz gerekir ve bu konuda, Avrupa Birliğine yaklaşırken, tamamıyla, hem cumhuriyet sahibi olduğumuzu hem de Müslüman ülke olduğumuzu unutmamalıyız.

Bu, 504 sıra sayılı kanun tasarısının özellikle 1 inci maddesinde, Avrupa Birliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Siz Ağrılılara beni şikâyet ettiniz; onun için, buyurun, bitirin; biz, Ağrı'yı çok severiz.

NİDAİ SEVEN (Devamla) – Sağ olun. Biz Ağrılılar da sizi çok seviyoruz.

Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanmasına yönelik çalışmaların, kamu kurum ve kuruluşlarının nezdinde belirli programlar, belirli planlar ve belirli uyum içerisinde yapılması, yapı-

lan çalışmaların bir an önce gerçekleştirilmesi konusunda özellikle Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin kurulması uygun olacaktır.

Ben, bu vesileyle, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Seven teşekkür ederim.

Sayın Bakan yerinden bir açıklama yapacaklar; buyurun.

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Önce, değerli konuşmacı arkadaşım Nidai Seven'e teşekkür ediyorum; ancak, zabıtlarda yanlış anlaşılabilir endişesiyle -kendisinin gerçek düşüncesini de yakından bildiğim için- bir haksızlığa uğramaması amacıyla, bir hususu açıklığa kavuşturmak istedim.

Bildiğiniz gibi, Avrupa Birliği Kıbrıs ile değil, Güney Kıbrıs Rum yönetimiyle müzakere yapıyor. Yine, hepimizin bildiği, bütün dünyanın bildiği gibi de, biz, sadece, Türkiye Cumhuriyeti olarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini tanıyoruz. Sayın konuşmacının "Kıbrıs" sözcüğü, bizim Türkiye'de herkesin anladığı gibi, Güney Kıbrıs Rum yönetimidir diye düşünüyorum. İleride başka türlü bir haksızlığa, haksız bir yoruma uğramasın diye, onun için, kendisinin de hoşgörüyle, düzeltme yapmak istedim.

Teşekkür ederim.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Tabii, Güney Kıbrıs olarak söyledim; haklısınız Sayın Bakan; teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum efendim.

Efendim, 1 inci madde üzerinde görüşmeler tamamlandı.

1 inci maddeyi...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Tabii efendim... Tabii efendim...

Karar yetersayısı arayarak, 1 inci maddeyi, elektronik cihazla oylarınıza sunacağım.

Kaç dakika süre vereyim efendim?

AYDIN TÜMEN (Ankara) – 5 dakika süre verin. (FP sıralarından "3 dakika" sesleri)

BAŞKAN – Efendim, Grup Başkanvekili "5 dakika" diyor, niye itiraz ediyorsunuz?!

Oylama için 5 dakika süre veriyorum efendim!

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yetersayısı vardır.

1 inci madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin görevleri

MADDE 2. – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği; Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde Dışişleri Bakanlığınca yürütülen dış ilişkilerin koordinasyonu ve katılım müzakereleri dahil tüm dış temas ve müzakereler çerçevesinde aşağıda belirtilen görevleri yürütür.

a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülecek iç uyum çalışmalarında plan ve programlara uygun olarak koordinasyonu sağlamak.

b) Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanması amacıyla oluşturulacak kurul ve komitelerin sekreteryaya hizmetlerini yürütmek ve anılan kurul ve komiteler tarafından alınan kararların uygulanmasını yönlendirmek.

c) Hükümetin ve oluşturulacak kurul ve komitelerin kararları doğrultusunda gerekli araştırma ve incelemeleri yapmak.

d) Görev alanına giren konularda sözleşme ile yurt içi veya yurt dışında gerçek ve tüzel kişilere araştırma, etüt ve tercüme işleri yaptırmak.

e) Yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetlere ilişkin olarak yönetmelik, tebliğ, genelge ve benzeri düzenleyici işlemleri Başbakanlık vasıtasıyla yapmak.

BAŞKAN – Efendim, 2 nci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat; buyurun efendim.

FP GRUBU ADINA ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 504 sıra sayılı Kanun Tasarısının 2 nci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Kanun tasarısının bu maddesi, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin görevlerini düzenlemektedir. Bu görevleri kısaca:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülecek iç uyum çalışmalarında plan ve programa uygun koordinasyonu sağlamak,

b) Hükümetin ve oluşturulacak kurul ve komitelerin kararları doğrultusunda gerekli araştırma ve incelemeleri yapmak,

c) Görev alanına giren konularda, sözleşmeyle, yurtiçi ve yurtdışında gerçek ve tüzel kişilere araştırma, etüt, tercüme yaptırmak,

d) Hizmet alanıyla ilgili tebliğ, genelge ve benzeri düzenleyici işleri Başbakanlık vasıtasıyla yapmak.

Esasında, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planının 331 inci ve müteakip paragraflarında da "Helsinki Zirvesi Sonuç Belgesinde, Türkiye için de diğer aday ülkelere olduğu gibi bir Katılım Ortaklığı hazırlanması öngörülmüştür" denilmektedir ve Türkiye için bu maksatla ulusal plan hazırlanacağı, bunun için de esasın Kopenhag kriterlerine uyum olacağı belirtilmektedir.

Planın 328 inci paragrafında, Türkiye ile katılım müzakerelerinin, Türkiye'nin Kopenhag siyasi kriterlerini yerine getirmesinin ardından başlatılacağına zirvede kesin bir şekilde belirtildiğinden bahsedilmektedir.

Şimdi, Türkiye'nin, bu şartlar altında esas karar vereceği nokta;

1- Gerçekten Avrupa Birliğine girmek istiyor muyuz?

2- Buna kendimizi hazır görüyor muyuz?

3- Girmeye kararlı isek, bunu en çabuk nasıl sağlayabiliriz?

Sorularına verilecek cevaplardır.

Bu konuda kamuoyunda son günlerde yapılan tartışmalarda ortaya çıkan netice, Türkiye'de sivil kesimde, Avrupa Birliğine girme konusunda kesine yakın bir birlik sağlanmış durumdadır; fakat, bazı siyasi parti genel başkanlarınca "devlet" olarak nitelenen kesim ise bu konuda istekli görünmemektedir. Bu kanıyı kuvvetlendiren en önemli gelişme ise, son Millî Güvenlik kararlarıdır. Bu kararların özü, Türkiye'nin, Kopenhag siyasi kriterlerini kabul edecek durumda olmadığıdır; fa-

kat, ülkemizde, Avrupa Birliği konusunda toplum öyle bir noktaya gelmiştir ki, artık, bu noktadan geriye dönüş mümkün değildir. Onun için, ülkemizi Avrupa Birliğine hazırlamak için gerekli uyum çalışmalarına, yurt içinde ve yurt dışında gerekli çabaları göstererek başlamalıyız.

Millî Güvenlik Kurulunun ve bir kısım sivil kesimlerin de Avrupa Birliğine uyum konusunda en büyük endişesi, bu birlik içerisinde üniter devlet yapısının çözülmesi, Kıbrıs ve Ege sorunlarıdır. Bu sorunların en önemlisi görülen üniter devlet yapımızın gerçek anlamda sağlanmasının temeli, insan hakları ve düşünce özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılmasından, ülkemizin, ekonomik yönden komşularının ilerisinde olmasından ve bu toplumda yaşayan herkesin, kendisini bir özgüven ve gururla bu ülkenin saygın bir vatandaşı olarak görmesinden geçer. Bunun en temel ögesi, devletin, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının önemli bir bölümünü "irticaî ve bölücü sebepler" adı altında iç düşman diye görmemesinden, algılamamasından geçer. Bunun en temel şartı ise, Türkiye Cumhuriyeti içerisindeki, hiçbir ama hiçbir kurumun, kendini, bu Meclisin üzerinde veya eşit olarak görmemesinden, bu ülkenin her kurumunun bu Meclisi kendisinin amiri ve üst kurumu olarak görmesinden ve kabul etmesinden geçer; yani, sivil idarenin, Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi, ülkemizde de egemen olmasından geçer.

Peki, Avrupa Birliğine katılım yolunda 13 aday ülkeye yönelik olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan 1999 yılı ilerleme raporları Türkiye'yi nasıl görüyor; bir de, bu konuyu irdelemek ve tartışmak isteriz.

Aday ülkelerin katılım yönünde ilerleme raporları ve karma belge 1999'un beşinci bölümünde şu noktalara dikkat çekildiğini görürüz: Durum değerlendirmesi bölümünde, Ekim 1998'de, komisyonun, stratejiyi yılda 50 milyon euro tutarında bir malî paketle desteklemek üzere tasarlanan ve hâlâ Avrupa Parlamentosunda bekleyen iki teklif ortaya koyduğu belirtilmekte ve Türkiye için, Avrupa stratejisinin, diğer aday ülkelere kıyasla daha dar bir çerçevede ele alındığı belirtilmektedir.

Yine devamla, özette, uyumlulaşma sürecine destek olabilecek Avrupa Birliği malî yardımının kısıtlı kaldığı da kabul edilmektedir.

Yine, burada, esas olan, eğer Avrupa Birliğine üye olmayı ciddi istiyorsak, bir an önce olmalıyız. Belki, bugünden yarına, Avrupa Birliğine tam üye olabilesek, ülkemize 15 milyar dolara yakın bir kaynak transferinin mümkün olabileceği, uzmanlarınca belirtilmektedir.

Yine, aynı çevrelerin önemli itirazı ise şu yöndedir: Avrupa Birliğinin, fakir ülkelere giden fonları azaltma yolunda ciddi bir çabası olduğu ve misal olarak, ortak tarım çerçevesinde verilen fonların düşürüldüğü ve bunların tamamen ortadan kaldırılması için, başta, İngiltere olmak üzere, birtakım üye ülkelerde ciddi bir gayretin görüldüğü belirtilmektedir. Yine, uyum fonlarının azaltılması yönünde de çalışmalar başlamıştır.

Burada, önemli olan, yeni üye olmak isteyen ülkelerin genellikle Doğu Avrupa ülkeleri olduğu, bunların da ekonomik yönlerinin bizim gibi iç açıcı olmadığı, dolayısıyla, bizim gibi üye oldukları takdirde, fonları tüketecek bu aday ülkeler içerisinde, diğerinden bir basamak önde giden çok daha avantajlı olacaktır.

Onun için, Avrupa Birliğinin, fonlarını tüketmiş ve ekonomik yönden eski desteğini sağlayamayacağı bir döneme girmeden üye olmak, ekonomik yönden çok daha avantajlı olacaktır. Bu bakımdan, 1970'li yılların son dönemlerinde, Yunanistan, Avrupa Birliğine aday olmak için müracaat ettiğinde, müracaat etmeyip treni kaçırmanın tarih önündeki vebali büyük olacaktır.

Yine, raporun, Türkiye'nin üyelik kriterlerini yerine getirmekte kaydedtiği ilerleme bahsinde, politik kriterler bölümünde şöyle denilmektedir: "Temel haklara saygı, aday ülkelerde genel olarak garanti edilmiştir, aday ülkelerin çoğu, temel insan hakları belgelerini onaylamaktadır."

Geçen yılki raporda işaret edilen sorunlar açısından, Türkiye'nin durumunda az bir gelişme kaydedilmiştir. Komisyon, insan haklarına ve azınlıkların haklarına saygı konusundaki eksikliklerden ve Millî Güvenlik Kurulu kararlarıyla ordunun politik yaşamda oynadığı anayasal rolden kaygı duymaya devam etmektedir.

Kamu görevlilerinin insan haklarını istismar etmesine karşı mücadelede, yetkili makamların niyetini yansıtan bazı iyileştirmeler olmuştur. Bununla ilgili, son zamanlarda, bazı yasal ve idarî düzenlemeler kabul edilmiştir" denilmektedir.

Burada net olarak görülmektedir ki, eğer, bizim dışımızda kurulmuş ve bizlerin yıllardan beri büyük bir arzuyla katılmak istediğimiz Avrupa Birliğine katılacak isek, katılmak isteyen biz, isteksiz davranan onlar ise, o takdirde, bizlerin, onların şartlarını kabul etmekten başka alternatifimiz kalmamakta, bunlar da Kopenhag siyasî kriterlerine uymak ve bu kriterlerin, olmazsa olmaz şartı ise sivilleşmek, dolayısıyla, Millî Güvenlik Kurulunun Genel Sekreterliğiyle birlikte sivilleşip, sivil idarenin emrine girmesidir.

Bu bölümün sonuç kısmında "özet olarak, Slovakya'daki çok olumlu gelişmelerle, Türkiye hariç, aday ülkelerin, hukukun üstünlüğüne saygı gösteren istikrarlı ve sağlam demokrasiler inşa edilmesinde genel sicilleri iyileştirmiştir" denilmektedir.

Burada acı olanın, raporun, hukukun üstünlüğüne saygı gösterme konusunda, ülkemizi, diğer aday ülkelerden ayırmasıdır.

Açıkçası, hiç kimse, bir şiir okuduğu için ömür boyu siyaset yasağı alan bir büyükşehir belediye başkanını veya bir konuşmasından dolayı bir eski başbakanı cezalandırmayı içine sindirememektedir.

Dışarıdan, Avrupa Birliğinden, ülkemizin hukukî durumunun net fotoğrafı işte budur.

Raporda, katılım stratejisi olarak "Türkiye'deki reformları teşvik etmek ve desteklemek için Avrupa stratejisi temelinde şu adımlar atılmalıdır:

- a) İnsan hakları konusunda özel atf yapılarak, politik diyalogun artırılması,
- b) Tüm katılım öncesi Avrupa Birliği malî yardım kaynaklarının tek bir çerçevede eşgüdümünün sağlanması,
- c) Bütün topluluk programları ve kurumlarına tam katılım oranı,
- d) Müktesebatın benimsenmesi için bir ulusal programla, birlikte bir katılım ortaklığının kabul edilmesi,
- e) Türkiye'nin, mevzuat ve uygulamalarını uyumlaştırmak, müktesebatının analitik bir incelemesine yönelik bir sürecin başlaması."

İşte, bilhassa bu konular dahi, bugün kurmak istediğimiz Genel Sekreterliğin öntünde ne kadar önemli ve yoğun gündemin olduğunun en önemli belirtileridir. Genel Sekreterliğin, bu konuları en kısa ve en kapsamlı bir şekilde yerine getirebilmesi için yoğun bir çalışma içinde olması gerekmektedir.

"Resmî sonuçlar" bölümünde, komisyon, Avrupa Birliği Konseyine şu tavsiyelerde bulunmaktadır: "Türkiye bundan böyle aday ülke olarak kabul edilmiştir; ancak, bu aşamada müzakerelerin açılması söz konusu değildir" denilmekte ve "Türkiye, gümrük birliği çerçevesindeki yükümlülüklerinin çoğuna uymaya devam etmektedir; özellikle, rekabet ve gümrük alanlarında müktesebatıyla tam bir uyumluk sağlamak için ilave gayretler sarf edilmelidir. Avrupa stratejisinde belirtilen alanların çoğunda uyumlaşma çabaları devam etmiştir; ancak, Türkiye, idarî yapılarını daha fazla modernleştirmeli ve personel eğitimini artırmalıdır.

Görüldüğü üzere, bu bölümde, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve azınlık hakları konusunda getirilen eleştiriler kadar yoğun bir eleştiri olmayıp, birtakım temennilerle bölüm geçiştirilmektedir.

Türkiye'nin, katılım yönünde ilerlemesine ilişkin komisyon raporunun "düzenli rapor" 1999 ikinci bölümünde ise "Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki ilişkiler" bölümünün "son gelişmeler" kısmında, özellikle Apo konusu incelenmekte, inanç özgürlüğü ve dindarlara yapılan baskılar konusunu, âdeta, geçiştiren Avrupa Birliği, bu bölüme ise oldukça geniş yer ayırmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASLAN POLAT (Devamla) – Sayın Başkan, şahsım adına da söz istemiştiniz...

BAŞKAN – Şahsınız adına vermeyeceğim; buna ilave edelim; olmaz mı?

ASLAN POLAT (Devamla) – Şahsım adına da...

BAŞKAN – Şahsınız adına değil... Kaç dakika daha süre istiyorsunuz?

ASLAN POLAT (Devamla) – Şahsım adına istediğim sözlü de vererseniz, konuşmamı bitirebilirim ve başka söz almama gerek kalmaz.

BAŞKAN – Şahsı adına söz isteyen başka milletvekilimiz de olduğu için... Üst üste gelmiyor. Siz toparlayın; süre vereyim size.

Buyurun efendim; nerede keseceğinizi bilirsiniz. Yine şahsınız adına da söz veririm.

ASLAN POLAT (Devamla) – Peki.

Netice olarak, görüldüğü gibi, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kurmakla iş bitmiyor, belki yeni başlıyor; çünkü, Avrupa Birliğine katılımın esasları olan farkları kabul edip içine sindirme, ifade ve fikir özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü, eğitim hakkının kutsallığı gibi konuları çözmedikçe bu konuda bir adım dahi atmış olamayız.

Kanun tasarısının hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

İkinci söz, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Van Milletvekili Sayın Hüseyin Çelik'te.

Buyursunlar efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; bugünün görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı, eğer, bu Meclisten geçerse, 21 inci Dönem milletvekilleri olarak 200 üncü kanunu çıkarmış olacağız; hayırlı, uğurlu olsun; Allah nazardan saklasın. Meclisimiz, bir kanun makinesi gibi çalışıyor; kutluyorum. Ancak, değerli milletvekilleri, bu seri kanun çıkarma meselesi ne kadar sağlıklıdır; ayrıca bunun tartışılması lazım.

Bakınız, biz, 1982 yılından beri, bir darbe sonrası hazırlanan bir anayasayla idare ediliyoruz. Avrupa Birliğine girme süreci de öntümüze çıkan en büyük engellerden, handikaplardan birinin bu olduğu, bütün değerli milletvekillerince bilinmektedir.

Bu Parlamentoda, bu Anayasayı değiştirecek iradenin olduğuna inanıyorum; ama, nedense - bizi bağlayan birileri mi var, bilmiyorum- bu konuda bir türlü bir konsensüse varıp, hepimizin şikâyet ettiği, hepimizin antidemokratik hükümler içerdiğini düşündüğümüz, hepimizin bir yığın haksızlıklarla, yanlışlıklarla dolu olduğunu ifade ettiğimiz bu Anayasayı değiştirme yönünde bir gayret, bu Mecliste görülüyor. Zaman zaman bazı maddeleri değiştiriyoruz. Bu maddeleri de, daha çok, Batı'nın direktmesi veya önlümüze sürmesi sürecinde değiştiriyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir yasal değişiklik yaparken veya bir kanun çıkarırken, birileri böyle istiyor diye değil, Avrupalılar bunun böyle olmasını istiyor diye değil, bizim halkımız, bizim insanımız, bizim ülkemiz buna layık olduğu için yapalım.

Bakınız, Devlet Güvenlik Mahkemelerindeki asker üyeyi, anayasa değişikliği yaparak çıkardık. Bunu niçin çıkardık, kendimiz istediğimiz için mi çıkardık?.. Bu soruyu kendi kendimize sormak zorundayız.

Tanzimat Fermanından beri bu ülkede yapılan yapısal değişikliklerin büyük bir çoğunluğu, kendi isteğimizle, kendi iç dinamiklerimizin dürtmesiyle değil, daha çok, dışarıdan müdahalelerle yapılmıştır. Artık bunun terk edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Anayasa başta olmak üzere, Avrupa Birliğine giden yolda ciddi hukukî düzenlemeler yapmak zorundayız.

Türk Ceza Kanununda, Siyasî Partiler Kanununda çok ciddi değişiklikler yapılması lazım değerli milletvekilleri.

Bizim Anayasamız "lakin", "ancak", "fakat" kelimelerinin en fazla kullanıldığı anayasalardan biridir. Bir bakıyorsunuz, bir hüküm: "Din ve vicdan hürriyeti önünde hiçbir engel yoktur; ancak..." "İnsanlar düşüncelerini hür ve serbest bir biçimde ifade edebilirler; ama..." Bu, amaların, ancakların, lakinlerin, fakatların bol bulunduğu bu Anayasayı değiştirmek zorundayız. Bunu değiştirmedimiz sürece de, Batı'yla hukukî anlamda entegrasyonumuzun düşünülmesi mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliğine girebilmemiz için Avrupa'nın öntümlte sürdüğü ve Avrupa Birliği müktesebatı denen, 31 başlık ve maddeden oluşan bir uyum yasaları programı vardır. Bunlarda ne kadar mesafe kat etik? İfade edilmektedir ki, Avrupa Birliğiyle bizim hukukî entegrasyonumuz için uyum kanunlarımız, ancak yüzde 10 mertebesinde. Peki, bu yüzde 90'lık kısmını ne zaman yapacağız?.. Bu konuda elimizi çabuk tutmamız lazım.

Sekizinci Beş Yıllık Plan çerçevesinde, Sayın Sanayi ve Ticaret Bakanımız bu kürtüden bir şey söylediler, dediler ki -ki, bu, zaten, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında da ifade edilmiştir- cumhuriyetin 100 üncü yılında, yani 2023 yılında Türkiye için bir perspektif çizilmiştir ve deniyor ki, Türkiye, 2023 yılında, kişi başına düşen gayri safi millî hâsılası 20 000 dolar olan bir ülke olacaktır ve böylelikle, Avrupa Birliği standartlarına ulaşacaktır.

Değerli milletvekilleri, biz, 2023 yılında, kişi başına düşen gayri safi millî hâsılası 20 000 dolar olan bir ülke olduğumuz zaman, bu yirmidört yıl boyunca Avrupalıların uyuyacağını falan mı düşünüyoruz?! Bakınız, bugün, Avrupa Birliği ülkelerinde kişi başına düşen bu gayri safi millî hâsılanın ortalaması 23 500 dolardır... Bugün bile 23 500 dolardır. Benim ülkemde kişi başına düşen gayri safi millî hâsıla 3 160 dolardı; 57 nci hükümet sayesindeki bu 6,4'lük küçülmeden sonra 2 878 dolara inmiştir. Avrupa Birliğinin en fakir ülkesi Portekiz'dir; Portekiz'de kişi başına düşen gelir 11 600 , Yunanistan'da 11 800 dolardır değerli milletvekilleri.

Biliyorsunuz, Kopenhag kriterlerinin en önemlilerinden birisi -bu, Maastricht kriterlerinde teyit ve tekit edilmiştir- özellikle, o ülkelerin ekonomik durumu değerlendirilirken, bütçe açığı, faiz, enflasyon gibi bazı kıstaslar getirilmiş olmasıdır. Bizim ülkemizde enflasyonun durumu malum.

Avrupa Birliğine mensup olan ve enflasyonu en yüksek olan ülkelere birisi Portekiz'dir. Yıllık enflasyon 2,7'dir değerli milletvekilleri... Bir tarafta, yıllık 2,7'lik bir enflasyon -bu, bizim aylık enflasyonun bile yarısı kadardır- öte yanda, yüzde 60'lık enflasyon olduğu zaman, biz, seviniyoruz, çok şey başardığımızı söylüyoruz!

Değerli milletvekilleri, biz, millet olarak, üzüntülerimizi de sevinçlerimizi de bir dozda tutmayı pek beceremeyiz; sevindiğimiz zaman aşırı seviniriz, üzüldüğümüz zaman da aşırı üzültürüz. Avrupa Birliğine üye olmak, aslında, Türkiye için elbette önemlidir; ancak, bu, zil takıp oynayacağımız kadar büyük bir başarı olarak kabul edilmemelidir. Kaldı ki, Avrupa Birliğine üye olarak alınırken, Türkiye Cumhuriyeti bazı bedeller ödemek zorunda kalmıştır.

Dönemin Cumhurbaşkanı, yani 9 uncu Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel, bu Helsinki Zirvesinin ardından Ankara Ticaret Odasında düzenlenen "Helsinki Zirvesi Ardından Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri" Panelinde, 15 Aralık 1990'da yaptığı konuşmada bakın ne diyor değerli milletvekilleri; dönemin Sayın Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, bakınız ne diyor: "Helsinki kararının bazı paragraflarının bizim açımızdan tartışılmalı yönleri bulunduğu bir vakiadır; ancak, unutulmamalıdır ki, bu karar, bizim temsil edilmediğimiz 15 üyeli Avrupa Birliği Konseyi tarafından alınmıştır ve Yunanistan ile diğer 14 ülke arasındaki müzakereler sonucunda oluşmuş bir 'al-ver' dengesini yansıtmaktadır."

Bunu, Helsinki Zirvesinin ardından, dönemin Sayın Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel söylemektedir. Avrupa Birliğinin diğer 14 üyesi ile Yunanistan arasındaki bir "al-ver" pazarlığından sonra, Türkiye, Avrupa Birliğine üye ülke olarak kabul edildi. Nedir bu al-ver meselesi? Bize dediler ki, bu Kıbrıs meselesi, Kıbrıs, sizinle Yunanistan arasında bir meseleydi; ancak, bu mesele, bundan sonra, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında bir meseledir. Ege meselesi, Yunanistan ile Türkiye arasında bir meseleydi; ama, bundan sonra, bu, Avrupa Birliği ile Türkiye arasında bir mesele haline gelmiştir. Sayın Cumhurbaşkanının temas ettiği mesele de budur değerli milletvekilleri.

Bir başarıya imza atılırken övünmek, onur duymak, gurur duymak, elbette bizim hakkımızdır; ancak, başarılarımızı mercek altına alarak, kendi kendimizi kandırmanın anlamı yoktur.

2023 yılında Avrupa Birliğine kabul edildiğimizi varsayalım; çünkü, Avrupa Birliği kriterlerinin bize göstermiş olduğu hedeflere o zaman ulaşacağız.

2023 yılında Türkiye'nin tahmini nüfusu 90 milyondur değerli milletvekilleri. 90 milyonluk nüfusuyla, Türkiye, Avrupa'nın en büyük ülkesi olacaktır, Avrupa Birliğinin en büyük ülkesi olacaktır, destekleme fonlarından en fazla yararlanan ülke konumuna gelecektir, Avrupa Parlamentosunda en fazla sayıyla temsil edilen bir ülke konumuna gelecektir. Eğer, biz, Avrupa Birliğine üyelik meselesini 2023 yılına kadar bırakırsak, biz, bu meseleyi, o zamana kadar sürdürürsek, Avrupalılar, Avrupa Parlamentosunda, -çoğunluğu Türk Parlamentosundan oluşan, Türklere verilen destekleme fonlarının büyük bir kısmının Türklere tarafından kullanıldığı bir birliğine kolay kolay yaşamazlar; bu, onların işine gelmez. Bu konuda sayın hükümeti uyarıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim; toparlayın.

HÜSEYİN ÇELİK (Devamla) – Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde bize öngörülen, 2006 yılındaki kişi başına düşen gayri safi millî hâsılamız 4 000 küsur dolar olacaktır. Bugün, Avrupa Birliğine üye olarak kabul edilen Doğu Avrupa ülkelerinin çoğu, bu rakamı çoktan aşmıştır.

Değerli milletvekilleri, dolayısıyla, gerek hukukî gerek siyasî gerekse ekonomik olarak elimizi çok çabuk tutmak zorundayız. Avrupa müktesebatının öngördüğü bu 31 maddelik uyum yasalarını, uyum prosedürünü tez elden, mutlak surette çabuklaştırmalıyız. Aksi takdirde, bizim için avantaj olabilecek bu süreç, aleyhimize döner ve dezavantaj olur.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsî adına, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat; buyursunlar efendim. (FP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

504 sıra sayılı kanun tasarısının 2 nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Şimdi, bu, 1999 Avrupa Birliği İnceleme Raporuna devam ediyorum... Raporun "resmî sonuçlar" bölümünde, Komisyon, Avrupa Birliği Konseyine şu tavsiyelerde bulunmaktadır: "Türkiye, bundan böyle aday ülke olarak kabul edilmelidir ve edilmiştir. Yalnız, bu çerçevede müzakerelerin başlaması da mümkün değildir" denilmekte ve yine devam etmektedir: "Meşru çıkarlar, şiddet yoluyla değil, politik bir süreç yoluyla ifade edilmelidir."

Yine raporda "Avrupa Birliği, Türkiye'nin toprak bütünlüğünü tamamen destekler. Aynı zamanda, Türkiye'nin sorunlarını, insan haklarına ve demokratik bir toplumda, hukukun üstünlüğüne tam saygılı, politik yollardan ve Avrupa Konseyinin bir üyesi olarak taahhütlerine uyum biçiminde çözmesini bekler. Bu bağlamda, terörizme karşı mücadeleyi politik çözümler arayışından ayırmaya ve uzlaşmayı teşvik etmeye yönelik tüm sahici çabaları memnuniyetle karşılar. Bunu desteklemek için, Avrupa Birliği, devamlı mali yardım dahil, katkıda bulunmaya hazırdır. Türkiye'nin, bu sorunları, bu tutum içinde ele alma çabaları, Avrupa Birliği-Türkiye ilişkilerini ancak olumlu etkileyebilir" denilmektedir.

Burada da görülmektedir ki, Avrupa Birliğinin bize karşı en duyarlı olduğu konu bu konudur. Bu konu, Avrupa Birliğine girerken bizi en çok meşgul edecek ve bizlerin de çok dikkatli ve duyarlı olarak çözüm bulmaya çalışacağımız konudur.

"Siyasî kriterler" bölümünde, "son gelişmeler" bölümünde "1998 yılında Refah Partisinin kapatılmasından sonra, ayrılıkçılığı teşvik ettiği gerekçesiyle Demokratik Kitle Partisinin kapatıldığı, Fazilet Partisinin kapatılması istemiyle Başsavcılıkça da dava açıldığı" belirtilmektedir.

"Demokrasi ve hukukun üstünlüğü" bölümünde ise, "siyasî partiler sistemiyle ilgili olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ağustos 1999'da, Siyasî Partiler Kanununda, siyasî partilerin kapatılması ve üyelerinin siyasî hayata katılmaktan men edilmelerini zorlaştıran bazı değişiklikler yaptı" denilmektedir.

Burada önemli olan, "demokrasi ve hukukun üstünlüğü" bölümünün, sadece siyasî partilere ayrılması ve parti kapatılmasının zorlaştırılmasından övgüyle bahsedilmesidir.

Buradan çıkan sonuç şudur: Avrupa Birliği, şiddete başvurmeyen hiçbir siyasî parti ve siyasî hareketin yasaklanmasını kabul etmemekte.

Yargıtay Başkanı başta olmak üzere, birçok hukukçunun belirttiği gibi, Avrupa Birliği mevzuatı ve hukuk sistemi bizi de bağlıyor ise, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, acilen, bu yönde ek kanunlar çıkmalı ve mahkemelerin de, bizzat Adalet Bakanının söylediği gibi "28 Şubat sonrası mahkemeler, 312 nci maddeyi, biraz da zorlayarak uyguladılar" söyleminin tam aksi yönünde kararlar verirken, hukukun üstünlüğünü ve özgürlüğünü esas alan Avrupa Birliği mevzuatına uygun yorumlarla karar vermeleri temennimizdir.

"İnsan hakları ve azınlıkların korunması" bölümünde, "medenî ve siyasî haklar" bölümünde "Ekim 1998'den bu yana bazı olumlu adımlar atılmış olsa da, Türkiye'de kaygı verici sorunlar hâlâ mevcuttur" denilmektedir.

"Uluslararası örgütlerden alınan son bilgiler, işkencenin, kayıpların ve yargısız infazların, sistematik değilse de, hâlâ mevcut olduklarını teyit etmektedir" denilmekte ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Temmuz 1999'da verdiği bir hükümle, bir kez daha, yargısız infazların ve işkencenin varlığını vurgulamaktadır. Dolayısıyla, son düzenli raporda anlatılan durum, büyük ölçüde değişmiş değildir. Yine de, Türkiye'de, doğru yönde giden bazı adımlar açıkça atılmıştır.

Yine, raporda "Türkiye, Ekim 1997'de, Avrupa Konseyi İşkenceyi Önleme Komitesi Heyetinin Türkiye'ye yaptığı ziyareti müteakip hazırlanmış olduğu raporun yayımlanmasına Şubat 1999'da izin vermiştir. Yetkili makamların son zamanlardaki olumlu jestlerine rağmen, ifade özgürlüğüyle ilgili durum kaygı verici olmaya devam etmektedir" denilmektedir.

İşte, bu nokta çok önemlidir. 28 Şubat sonrası kurulan hükümetler, Avrupa Birliğinin hazırladığı raporların yayımlanmasını dahi sansürlerken, başka hangi konuları daha sansürlemişlerdir; bilmek isteriz. Bu konuların açığa çıkarılması gerekir.

Ayrıca, ifade özgürlüğü konusunda, eğer, hükümet samimi ise, muhalefetin bu konuda desteği de belli olduğuna göre, bu raporun iki yıl yayımlanmasına mâni olan kuvvet kimse, bu, net olarak ortaya konulmalıdır.

Yine, raporda, Temmuz 1999'da verdiği bir kararda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 11 davada, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesiyle garanti edilen ifade özgürlüğünün ihlal edilmiş olduğu sonucuna vardı.

Basın özgürlüğüyle ilgili olarak durum önemli ölçüde değişmiş değildir. Gazetecilere karşı taciz ve polis şiddeti vakası, ulusal ve uluslararası insan hakları kuruluşları tarafından bildirilmeye devam edilmiştir. Örgütlenme özgürlüğü ve toplanma özgürlüğüyle ilgili durum değişmemiştir. Bu özgürlükler, son düzenli raporda değinilen kısıtlamalara tabi olmaya devam etmektedir.

İnsan hakları koruma araçları da genel olarak konuşulur ise "son rapordan bu yana, Türkiye'de, medenî ve siyasi haklarla ilgili durum önemli ölçüde değişmiş değildir. Çeşitli kaynaklar, işkencenin kaybolmadığını ve yargısız infazların varlığını vurgulamaya devam etmektedir" demektedirler.

İşte, Avrupa'nın bize bakışı ve inceleme raporunun da özeti budur. Bu konuda gerekli düzenlemelerin yapılmasını diler, hepimize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Polat.

İkinci söz, Yalova Milletvekili Sayın Hasan Suna'da.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

HASAN SUNA (Yalova) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 2 nci maddesi hakkında görüşlerimi sunmak üzere huzurunuzdayım; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1997 yılında yapılan Avrupa Birliği Lüksemburg Zirvesinde, Türkiye'ye karşı takınılan olumsuz tutum, Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizi erozyona uğratmış ve durma noktasına getirmiştir. Ancak, 55, 56 ve özellikle 57 nci hükümetin, ülke içinde ve dışında yarattığı istikrar ortamı sayesinde, 1999 yılında yapılan Helsinki Zirvesinde, Türkiye'nin tam üyeliğe adaylığı tescil edilmiştir. Helsinki Zirvesi Sonuç Belgesinin onikinci paragrafı, ülkemizin diğer adaylarla eşit şartlarda Avrupa Birliğine katılmaya aday olduğunu belirtmektedir; ancak, bu durum, bütün sorunların çözümlendiği anlamına gelmemektedir. Avrupa Birliğine adaylık sürecinin yeni başladığını, yolun sonunda değil başında bulunduğumuzu unutmamalıyız. Bu yolu kısaltmamız, Avrupa Birliğine uyum sürecinde bütün kurum ve kuruluşlarımızın, kamu ve özel sektör ayırımı gözetilmeden, etkin ve eşgüdüm içinde ve özellikle çokbaşlılıktan uzak bir şekilde çalışmamıza bağlıdır.

Sayın milletvekilleri, hükümetimiz, ülkemiz, tam üyeliğe hazırlandığı dönemde, daha da karmaşık bir hal alan Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizi, en üst düzeyde uyum ve eşgüdümü sağlayacak etkin bir biçimde yönlendirme ve yürütme arzusundadır. Bunun içindir ki, bu karmaşık ilişkilerin,

uyum ve eşgüdüm içinde, zaman kaybetmeden yürütülmesi için böyle bir kuruluşa gereksinim duyulmuştur.

Esasen, bu durum, sadece Türkiye'ye has bir uygulama da değildir; Avrupa Birliği üyesi ülkelerde ve diğer aday ülkelerde de durum böyledir. Bu uygulama, görev ve yetki dağılımı halen benzer durumdaki bütün ülkelerde uygulanagelen denenmiş bir yöntemdir. Bunun aksine bir uygulamaya gidilmesi, Avrupa Birliğine üyelik yolunda ilerlediğimiz bir dönemde, çokbaşlılığa ve kargaşaya yol açacak, böylece de, çok kıymetli olan zamanın etkin bir şekilde kullanılması mümkün olmayacaktır. Bu da, herhalde, hiçbirimizin amacı değildir.

Dışişleri Bakanlığı, kendisinin de en üst düzeyde temsil edildiği söz konusu Genel Sekreterlikte, iç uyum ve koordinasyon bağlamında alınacak kararların ve bu doğrultuda öngörülecek faaliyetlerin, dış müzakereleri yürütme görev ve yetkisi çerçevesinde uygulayıcısı olacaktır.

Avrupa Birliğine tam üye olma hedefine en kısa zamanda varılabilmesi, bütün kurum ve kuruluşlarımızın el ele, gönül gönüle, uyum içerisinde çalışmasıyla mümkün olabileceğini, altını çizerek belirtiyor, Yüce Heyetinize saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

Teşkilât

MADDE 3. – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi ile Genel Sekreterliğe bağlı biri Personel, İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı olmak üzere toplam yedi daire başkanlığından oluşur. Bunların isimleri ve görev alanları Başbakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

Avrupa Birliği Genel Sekreteri, büyükelçi düzeyindeki Dışişleri Bakanlığı memurları arasından atanır. Genel Sekreter Türkiye'nin, Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanması alanında Genel Sekreterliğin kuruluş amacı doğrultusunda gerekli işbirliği ve iç koordinasyonun sağlanması ile görevlidir.

Avrupa Birliği Genel Sekreteri; İç Koordinasyon ve Uyum Komitesine başkanlık eder, Komitenin görevlerini etkili şekilde ifa etmesini sağlamak için uygun göreceği tedbirleri alır ve gerekli gördüğü hallerde Komiteyi toplantıya çağırır.

Kamu kurum ve kuruluşlarıyla yürütülecek işbirliği ve uyum çalışmalarında, Genel Sekretere yardımcı olmak amacıyla Dışişleri Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığından olmak üzere dört Genel Sekreter yardımcısı atanır.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum çalışmalarının yürütülmesi amacıyla, Başbakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek kurum ve kuruluşların temsilcilerinden meydana gelen İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi oluşturulur. Komite toplantılarına gündem çerçevesinde hangi kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılacağı Genel Sekreter tarafından belirlenir. Komite üyelerinin toplantıya hangi düzeyde katılacakları ile Komitenin çalışma esas ve usulleri yönetmelikle belirlenir. Komite toplantılarına, çağrı yapılan kurum ve kuruluş temsilcileri katılır.

İç Koordinasyon ve Uyum Komitesinin görevleri şunlardır:

a) Kamu kurum ve kuruluşlarının görevleri çerçevesindeki Avrupa Birliği mevzuatına uyum çalışmaları ile ilgili her türlü çalışmayı izlemek, değerlendirmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak.

b) Kamu kurum ve kuruluşlarının, Avrupa Birliği mevzuatına uyum çalışmaları ile ilgili olarak görev alanlarına giren konulardaki önerilerini incelemek ve değerlendirmek, gerektiğinde ilgili kurul ve komitelere sunmak.

c) Özel sektör, sendikalar, sivil toplum kuruluşları ve akademik çevrelerin Avrupa Birliği mevzuatına uyum çalışmaları ile ilgili önerilerini incelemek ve değerlendirmek, gerektiğinde ilgili kurul ve komitelere sunmak.

d) Avrupa Birliğine uyum için gerekli mevzuat değişikliğine ilişkin öncelikleri belirlemek ve çalışmalarını yönlendirmek.

e) Mevzuat değişikliği önerileri hazırlayıp ilgili kurul ve komitelere sunmak.

BAŞKAN - 3 üncü madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Hüseyin Kansu söz istemişlerdir.

Sayın Kansu, buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA HÜSEYİN KANSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

12 Eylül 1963 tarihinde imzalanan Ankara Anlaşmasıyla hukukî bir zemine oturan Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri, kimi zaman bizden, kimi zaman da karşı taraftan kaynaklanan pürüzlerle, bugünlere kadar, ağır aksak gelmiştir. Bugün gelinen noktada, 10 Aralık 1999 tarihinde gerçekleşen Helsinki Zirvesinde, ülkemizin Avrupa Birliğine tam üyelik adaylığının kabul edilmesi, bu ilişkilere yeni bir boyut kazandırmıştır.

Biz, Fazilet Partisi olarak, Türkiye'nin, bulunduğu coğrafi konum ve tarihi birikim açısından, Avrupa Birliğiyle ilişkilerden uzak kalamayacağı ve bu ilişkilerin düzeyinin, Türkiye'nin uluslararası konumunu etkilemeye devam edeceği inancını taşıyoruz. Ankara Anlaşmasından bu yana, onca yaşananlardan sonra, Helsinki Zirvesiyle, ilişkilerimizin yeni bir aşamaya ve tarihi bir dönüm noktasına ulaştığını düşünüyorum.

Ancak, ülkemizin Avrupa Birliğine katılım müzakereleri, Kopenhag siyasi kriterlerini yerine getirmemizin ardından başlatılacaktır. Kopenhag Zirvesinde, Avrupa Konseyi, aday ülkelerin tam üyelik kriterlerini, "siyasi", "ekonomik" ve "Avrupa Birliği mevzuatının benimsenmesi" olmak üzere, üç başlık altında toplayarak belirlemiştir.

Siyasi kriter olarak, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü güvence altına alan kurumların; ekonomik kriter olarak, işleyen ve aynı zamanda, Avrupa Birliği içinde rekabetçi baskılara ve diğer serbest piyasa güçlerine dayanabilecek bir serbest piyasa ekonomisinin varlığını benimsemiştir. Avrupa Birliği mevzuatının benimsenmesi kriteri olarak ise, siyasi, ekonomik ve parasal birliğin hedeflerine bağlı kalmak üzere, üyelik için gerekli yükümlülükleri yerine getirebilme kapasitesine sahip olma benimsenmiştir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Helsinki Zirvesiyle, Türkiye'nin tam üyelik adaylığının tescil edilmesi, bu hükümet tarafından, kamuoyuna, büyük bir zafer olarak lanse edilmesine rağmen, aradan geçen süre zarfında, Kopenhag kriterleri konusunda hiçbir ciddi adım atılamamıştır. Dolayısıyla, bugün gelinen noktada, bu hükümet, Türkiye'nin önündeki bu tarihi şansı kaybetme sinyalleri veriyor. Nitekim, daha bu hafta içinde Portekiz'de yapılan Avrupa Birliği Devlet ve Hükümet Başkanları Toplantısında, Türkiye, insan hakları, adil sistem ve hukuk düzeninde reformları geciktirmemesi konusunda uyarılmıştır. Biz, içpolitik gelişmelerden dolayı böyle bir tarihi dönüm noktasının da kaçırılacağı endişesini taşıyoruz. Sadece, Avrupa Birliğine üyelik müzakereler-

rinin başlatılması açısından değil, Türk Milletinin dört gözle beklediği bir gelişme olması hasebiyle, demokratikleşme sürecindeki eksiklerin bir an önce giderilmesine ve insan haklarının geliştirilmesine yönelik çalışmalara öncelik verilmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu konulardaki çalışmalara tam destek vereceğimizi de, her vesileyle ifade ediyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kurulduğu günden bu yana, ülkemiz, kendisini, hep çağdaş ülkeler düzeyinde görmek istemiştir. Üçüncü bin yıla adım attığımız şu günlerde, bütün dünyada, demokrasi, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve özgürlükler alanında önemli adımlar atılmış, bu meseleler, artık, ülkelerin iç meseleleri olmaktan çıkıp, küresel bir boyut kazanmıştır. Ülkelerin bu konulardaki performansı, uluslararası alanda önemli bir değerlendirme kriteri haline gelmiş ve bu alanda eksiklikleri olan ülkeler, ayrı bir kategori içerisinde görülmeye başlanmıştır.

Hâlâ, insanların, düşünce suçlarından hapis yattığı, çeşitli haklarından mahrum olduğu, sivil toplum örgütlerine potansiyel suçlu üretim merkezi gözüyle bakıldığı, daha fazla özgürlük taleplerinin iç tehdit olarak algılandığı, totaliter zihniyette bir eğitim sistemiyle insanların birey olma haklarının ellerinden alındığı, hukukun siyasallaştığı, insanların adalete olan güvenlerinin kalmadığı bir sistemle, Avrupa Birliğine üyelik yolunda katetmemiz gereken epeyce uzun bir mesafe olduğuna, artık, görmemiz ve üzerimize düşenleri, bir an önce, yapmamız gerekmektedir.

Bize göre bir özgürlük ve hoşgörü rejimi olan demokrasi, özgürlüklerle birlikte kabul edilmedikçe, Anayasa hükümleri, birer temenni olmaktan öteye gidemez. Artık, Anayasanın temel hak ve özgürlüklere sınırlama getiren bütün hükümlerinin kaldırıldığı, temel hak ve özgürlükler konusundaki uluslararası bütün standartların Anayasa ve kanunlara yansıtılarak insan haklarının güvence altına alındığı ve bu konulardaki kötü uygulamalara rastlamadığımız bir Türkiye görmek istiyoruz. Halkımız da, bizden, bunu gerçekleştirmemizi bekliyor.

Dünya, gittikçe birbirine daha bağımlı ve açık hale gelirken, çeşitli toplum mühendisliği uygulamalarıyla, halkımızın temel değerlerine yönelik kampanyaların, ülkemizi uluslararası alanda bir kez daha takatsız bırakmasına, Türkiye'nin tekrar içine kapanmasına şahit olmak istemiyoruz; ama, inanıyorum ki, Türkiye, böyle bir bataklığı değil, içinde bulunduğu medeniyet havzasının merkez gücü ve büyük bir dünya devleti olmayı tercih edecektir.

Bugün, uluslararası alanda konjonktürel değil, tarihi bir kavşak noktasında bulunan ülkemiz, devlet-millet kaynaşmasına, gittikçe daha çok ihtiyaç duymaktadır. İçeride, enerji tüketen tartışmalarla bu dayanışmanın yıpratıldığı kampanyaları artık ülkemizde görmek istemiyoruz. Bu konuda, hepimizin üzerine çok ağır bir sorumluluk ve vebal düştüğünün bilincinde olmalıyız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Avrupa Birliği ve medeni bir ülke olma yolunda gerekli; fakat, yetersiz bulduğumuz bu tasarıdan daha ciddi adımları -özellikle demokratikleşme ve insan hakları konusunda- halkımız, bu hükümetten bekliyor.

Bu konulardaki çalışmalarda kendilerine azamî destek vereceğimizi bir kez daha ifade ederek, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kansu.

Şimdi, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Van Milletvekili Sayın Hüseyin Çelik; buyurun efendim.

Sayın Çelik, 10 dakikayı tamamen mi kullanacaksınız?

HÜSEYİN ÇELİK (Van) - Evet efendim.

BAŞKAN- İsterseniz ekstre de verebilirim, onun için söylüyorum.

Buyurun.

DYP GRUBU ADINA HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliğine girebilmemizin, olmazsa olmaz şartlarından birisi de, kendi içimizde, kendi evimizde, kendi hanemizde birliği, dirliği, barışı, güveni tesis etmektir.

Değerli milletvekilleri, bendeniz 41 yaşındayım, otuzbir yıldır, aklımın erdiği süreden itibaren, bu ülkede kürsüye çıkan etkili ve yetkili insanların hepsi söze başlarken, "millî birlik ve beraberliğe her zamankinden çok muhtaç olduğumuz şu günlerde" diye başlar. O günler, nedense, bir türlü bitmez. Millî birlik ve beraberliği temin etmenin yolu, bugünkü medenî, modern dünyada demokratik bir anlayıştan geçer değerli milletvekilleri.

Amerika Birleşik Devletlerinde, antropologların tespitine göre, 350'nin üzerinde etnik grup vardır, 54 tane de din ve mezhep vardır; fakat, değerli arkadaşlar, bu etnik farklılık, din ve inanç, mezhep ayrılığı Amerika'da kavgaya sebebi değildir.

Değerli milletvekilleri, çoğulculuğu kabul etmediğimiz sürece, ülkede millî birlik ve beraberliği temin etmenin de yolu yoktur. Demokrasilerde renklerin birbirine dönüşme mecburiyeti yoktur. Şimdi, sağcılara "millî birlik ve beraberliği nasıl sağlayacağız?" diye soruyorsunuz, "herkes bizim gibi olsun, bu zaten kendiliğinden sağlanır" diyor. Solcular, herkesin kendileri gibi olması gerektiğinden söz ediyorlar. İslamcılar, herkesin kendileri gibi olması gerektiğinden söz ediyorlar. Demokrasi de "hayır, herkes kendisi olarak kalsın; fakat, insan hakları, din ve vicdan hürriyeti, hukukun temel prensipleri üzerinde birleşelim, uzlaşalım, millî birlik ve beraberliği bu şekilde temin edelim" diyor. Dolayısıyla bunu benimsemek ve bunu içimize sindirmek durumundayız değerli milletvekilleri.

Bugün, eğer, siz, insanları, sadece dinî inançlarından dolayı, dünya görüşlerinden dolayı, tercihlerinden dolayı kategorize ederek, onları bu ülkenin sevimsiz vatandaşları veya ikinci sınıf vatandaşları olarak bir kenara iterseniz, o insanların sizinle millî birlik ve beraberlik içerisinde olmasını bekleyemezsiniz. Şu veya bu şekilde, mağdur ettiğiniz, hakkını elinden aldığımız insanlarla millî birlik ve beraberlik içerisinde olma hakkına sahip olamazsınız.

Değerli milletvekilleri, bakınız, bu ülkede gelir dağılımındaki adaletsizlik, yine millî birlik ve dirliği sağlamamızın önündeki en büyük engellerden birisidir. Ekonomik olarak, bölgelerarası kalkınmışlık düzeyini asgariye indirmek zorundayız.

Türkiye'de, en alt grupta gelire sahip olan yüzde 20'lik insan grubunun sahip olduğu gelir, toplam gelirin yüzde 5'idir, sadece yüzde 5.

Bakınız, gelir dağılımındaki adaletsizlik açısından, Türkiye, dünyanın 21 inci ülkesidir. Bizden daha kötü olanları merak ediyor musunuz, onları okuyayım: Birinci sırada Sierra Leone, Brezilya, Guatemala, Güney Afrika Cumhuriyeti, Paraguay, Kolombiya, Panama, Zimbabve, Şili, Lesotho, Senegal, Meksika, Honduras, Papua Yeni Gine, Mali, Dominik Cumhuriyeti, Nijer, Nikaragua, El Salvador, Zambia ve Türkiye.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, bunu hak etmiyor. Bir taraftan çöplükte ekme toplayan insanlar, bir taraftan 15 milyon insan asgari hayat standardının altında yaşıyor, bir taraftan sonradan görme, haramzade bir grup, bu ülkede, tavernalarda, stres atmak için, filanın şarkılarını dinleyerek, porselen tabak kırıyorlar. Türkiye, bu maskaralıklara son vermek zorundadır. Efendim, son zamanlarda peçete atmalar, ceket yakmalar, masa örtüsü yakmalar... Beş yıldızlı otellerde, havada dolarlar, marklar uçuyor değerli milletvekilleri.

Bu ülkede oldum olası gelir adaletsizliği vardı; ancak, en büyük problem şudur: Ülkenin en ücra köşelerinde, en ücra evlerde televizyon diye bir şey vardır. 30 kanal birden, bu maskaralıklarla

rı, magazin haberleri olarak bu insanlara sunuyor ve bu, büyük bir toplumsal tahrik meydana getiriyor. Servet güzel bir şeydir; ancak, servet gösterisi, özellikle Osmanlılar döneminde en büyük ah-laksızlık kabul edilirdi.

Biraz önce, değerli arkadaşım Ağrı Milletvekili Nidai Seven dedi ki: "Biz, Avrupa Birliğine de gireceğiz, cumhuriyete de sahibiz, cumhuriyetimizle övünüyoruz." Aynen katılıyorum.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyete sahip olmak yetmiyor. Suriye de cumhuriyettir, Irak da cumhuriyettir, Mısır da cumhuriyettir, Küba da cumhuriyettir, Çin de cumhuriyettir. Eğer, siz, cumhuriyeti, demokrasiyle taçlandırmazsanız; eğer, siz, cumhuriyeti, demokrasiyle süslemezseniz, o cumhuriyetin hiçbir anlamı olmaz. Bugün, dünyada, despotik yönetimle idare edilen birçok İslam ülkesi, adına "cumhuriyet" demmiştir. İsmi ne olduğu çok fazla önemli değil. Önemli olan, orada-ki uygulamalardır. Bakınız, İngiltere krallıktır değerli milletvekilleri, İspanya krallıktır, Belçika krallıktır; ama, çok garip değil mi, dünyada, demokratik krallıklar ve despotik cumhuriyetler var!

Cumhuriyet, bin yıllık bilinen tarihimiz içerisinde, elde ettiğimiz edinimlerimizin en önemli-sidir değerli milletvekilleri; ancak, cumhuriyeti muhafaza edebilmemiz için, düşünce ve ifade hür-riyeti öndeki engelleri ortadan kaldırmamız lazım. Yasaklar koyarak, 312 nci maddeyi ve ben-zerlerini getirerek, insanların konuşmasını engelleyerek, insanları farklı kategorilere ayırarak -on-ları, itaatkâr vatandaş, muti vatandaş, iyi vatandaş, sadık cumhuriyet evladı veya buna karşı olan-lar şeklinde- devlet bir tasnif yapamaz, yapmamalıdır. Bu ülkenin 63 milyon evladı bizim için say-gıdeğerdır. Suç işleyen, aleni suç işleyen insanlar, adaletin elini yakasında bulmalıdır; ancak, böy-le, antidemokratik sınırlamalarla insanımızı sınırlanmamalıdır.

Konuşan bir insandan zarar gelmez; fikirlerini, düşüncelerini ifade eden bir nesilden zarar gel-mez. İnsanlar, eğer bir şeyi içlerine atıyorlarsa, eğer insanlar, düşüncelerini ifade etme imkânı bu-lamıyorlarsa, o toplumda, bir şişme, bir yığılma ve sonunda da bir patlama olur. Bizim, esas kork-mamız gereken budur değerli milletvekilleri.

Avrupa Birliğine gireceğimiz süreçte, doğu ve güneydoğudaki ekonomik durumu da düzelt-mek zorundayız. Doğu ve güneydoğu meselesini, bilimin, aklın, sağduyunun ve üniter devletten vazgeçmeyen bir anlayışın önderliğinde, öncüllüğünde, yol göstericiliğinde çözmek zorundayız de-ğerli milletvekilleri.

Bendeniz, doğu ve güneydoğudaki ekonomik durumla ilgili olarak bir rapor hazırladım, bir-çok değerli bakanımıza ve sayın milletvekillerimize de takdim ettim. Bugün, eğitim açısından, sağ-lık açısından, sanayi açısından, turizm açısından, o bölgelerimiz gerçekten sefil durumdadır. Kal-kınmada öncelikli yöreler mantığıyla o bölgelerimizin problemini halletmek, o bölgede bir şekilde mağdur olmuş, yanlış uygulama yapan bazı devlet memurları tarafından devlete küskün hale geti-rilmiş insanlarımızın gönlünü kazanmak zorundayız. Gerçekten, biz, Yunus'un ve Mevlana'nın se-vecenliğine, onların hoşgörüsüne, onların müsamahasına sahip olarak birbirimizle kenetlenmediği-miz sürece, biz birbirimizi sevmediğimiz sürece, birbirimizle gerçekten kardeşçe bu ülkede yaşa-masını bilmediğimiz sürece, Avrupa Topluluğu için cazip bir ülke olmamız mümkün değildir. Av-rupa Birliği, kendi içinde çok ciddi problemlerle yaşayan bir ülkeyi kendi içerisine alıp, başına be-la açmak istemez. Daha geçenlerde, Turkish Daily News Gazetesinde, Avrupa Birliğinin Türkiye Büyükelçisi Karen Fogg'la yapılmış olan bir röportaj vardı. Karen Fogg "bizim, Türkiye'ye aday-lık için ileri sürdüğümüz bazı şartlar vardır; bunlar yerine getirilmediği sürece, Türkiye ile resmi görtüşmelere bile başlamamız söz konusu değildir" diyor sayın milletvekilleri. Bu konuda onları suçlamak yerine, bizim yapmamız gerekip de yapmadığımız meseleleri eğer konuşur, tarttırsak, bunları çözmeye çalışırsak daha iyi yaparız diye düşünüyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum efendim. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çelik.

Gruplar adına başka söz isteyen var mı? Yok.

Şahısları adına, İstanbul milletvekili Sayın Hüseyin Mert; buyurun efendim.

HÜSEYİN MERT (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Tasarısı hakkında kişisel olarak söz almış bulunmaktayım; hepinize saygılarımı sunarım.

Tasarının 3 üncü maddesi "teşkilat" başlığı altında Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin yapılmasını tanımlamakta, maddeye göre, genel sekreterliğin ana hizmet birimlerinin iç koordinasyon ve uyum komitesi ve biri personel idarî ve malî işler dairesi başkanlığı olmak üzere, yedi daire başkanlığından oluşturulması öngörülmektedir. Bu maddenin ikinci paragrafında yer alan Avrupa Birliği Genel Sekreteri olma yeter şartının büyükelçilik düzeyindeki Dışişleri Bakanlığı memuru olmasına bağlanması, özellikle Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışmalara neden olmuştur. Ancak, konunun, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanması olduğu ve bu genel sekreterliğin Türkiye ile Avrupa Birliği arasında bir köprü görevi göreceği düşünülecek olursa, bu tercihin yapılmasının hatalı olmayacağı düşüncesindeyim.

Maddede, ayrıca, uyum çalışmalarının yürütülmesi amacıyla, hangi kurum, kuruluş, sivil toplum örgütleri ve akademik çevrelerin iç koordinasyon ve uyum komitesi üyesi olacağı ve bu komitenin görevleri tanımlanmaktadır. Komitenin görevleri, özetle, kamu kurum ve kuruluşları ile, Avrupa Birliği mevzuatı arasındaki koordinasyonu sağlamak, bu amaçla, konuyla ilgili her türlü çalışmayı iki tarafı olarak izlemek ve gelecek önerileri değerlendirmek ve mevzuat değişikliği önerileri hazırlayarak ilgili kurul ve komitelere sunmak olarak belirtilmektedir.

Maddenin ve yasanın hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mert'e teşekkür ediyorum.

Söz sırası, Niğde Milletvekili Sayın Mükerrerrem Levent'te.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MÜKERREM LEVENT (Niğde) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Partimiz ve ben, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin kurulması ve Türkiye'nin, Avrupa yolunda, gelecekteki bütün yolların ve ilişkilerin genel sekreterlik vasıtasıyla yürütülmesini düzenleyen 3 üncü maddenin, milletimize, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin kurulmasında hayırlı olmasını diliyor; hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun. (MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tam Avrupalı konuşması oldu, teşekkür ederim efendim. O da bir ilk adım.

Madde üzerinde müzakereler bitti.

Madde üzerinde iki adet önerge vardır.

Önergeleri, önce geliş sıralarına göre okutacağım; sonra aykırılıklarına göre işleme tabi tutacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

504 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesi ikinci fıkrasındaki ilk cümlelerin metinden çıkarılarak yerine aşağıdaki cümlelerin ilave edilmesini arz ederiz.

"Avrupa Birliği Genel Sekreteri Bakanlar Kurulu kararı ile tayin edilir ve büyükelçilik unvanı verilir."

Cevat Ayhan	Mehmet Batuk	Ali Sezal
Sakarya	Kocaeli	Kahramanmaraş
Yaşar Canbay	Hüseyin Kansu	
Malatya	İstanbul	

BAŞKAN – Şimdi okutacağım önerge en aykırı önergedir; okutup işleme tabi tutacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

504 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederiz.

Dördüncü fıkra: "Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulmuş meslek odaları, özel sektör, sendikalar ve sivil toplum kurumlarıyla yürütülecek işbirliği ve uyum çalışmalarında Genel Sekretere yardımcı olmak üzere dört Genel Sekreter Yardımcısı tayin edilir."

Cevat Ayhan	Rıza Ulucak	Hüseyin Kansu
Sakarya	Ankara	İstanbul
Musa Demirci	Sait Açıba	
Sivas	Afyon	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge sahibi olarak Sayın Cevat Ayhan, buyursunlar efendim. (FP sıralarından alkışlar)

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 504 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesinde vermiş olduğum bir önergeyle ilgili söz almış bulunuyorum.

Malumunuz olduğu üzere, kanun tasarısı, kırk yıldan beri uyum sağlayamadığımız Avrupa Topluluğuyla uyum sağlamak üzere bir genel sekreterlik kurulmasının esaslarını getirmektedir.

Değerli arkadaşlar, bu genel sekreterlik Başbakanlığa bağlı olacak. Bunun başına da genel sekreter Dışişleri Bakanlığından atanacak. Bakın, "Teşkilat" başlıklı 3 üncü maddenin ikinci fıkrasında "Avrupa Birliği Genel Sekreteri, büyükelçi düzeyindeki Dışişleri Bakanlığı memurları arasından atanır" deniliyor.

Niye Dışişleri Bakanlığı? Evet, Dışişleri Bakanlığı mensupları arasından bir büyükelçi de atanır veya falan kamu kurumunda genel müdürlük yapmış, müsteşarlık yapmış veya bakanlık yapmış, mesela, Avrupa Topluluğunun koordinasyonundan geçmiş, çok değerli eski bir Dışişleri Bakanı olabilir, Devlet Bakanı olabilir; tecrübeli bir insan, bu işin koordinasyonu için getirilir, oturur. En yüksek bürokrattır bu, yadırganacak bir makam değildir -Avrupa Topluluğuyla uyum me-

selesi- veya özel sektörden fevkalade kapasiteli bir insan getirilir veya üniversitelerden değerli bir insan getirilir.

Niye, biz, ille de Dışişleri Bakanlığı memuru olacak diyoruz? Yani, hükümet, kendi iradesini kanunla hapseder mi, sınırlar mı, zincirler mi? Eğer, hükümet yapmak istiyorsa, Meclis olarak bizim yapmamamız lazım.

Değerli arkadaşlar, fevkalade yanlış bir iştir bu. Evet, Dışişleri Bakanlığı, bakan, Avrupa Topluluğuyla uyum meselesinde, zaten, genel sekreterliğin tarifinde, 2 nci maddede zikredilmiş; diyor ki: "Dışişleri Bakanlığıyla birlikte bütün çalışmalara katılır." Yani, Toplulukla olan münasebetlerin diplomatik yönünü zaten Dışişleri Bakanlığı götürecektir. Genel sekreterlik ne yapacak: 100 000, 70 000, her neyse, sayısı muhtelif -vaka bir, rivayet muhtelif- mevzuat var; bunların uyumunu sağlayacak. Bunun içinde çevreyle ilgili mevzuat var, Vergi Usul Kanunuyla ilgili mevzuat var, bunun içinde tutuklularla ilgili, hapisanelerle ilgili mevzuat var, insan haklarıyla ilgili mevzuat var, akımıza gelebilecek her sahada 100 000 mevzuat var, bu uyumu sağlayacak.

Demek ki, burada büyük bir hukuki ağırlık var, çalışma var. Burada, meslek kuruluşlarının adaptasyonu var, TOBB var, esnaf odaları var, sendikalar var, sivil toplum kurumları var. Bütün bir toplum, devlet uyum sağlamayacak, Türk Milleti uyum sağlayacak; yani, bütün sektörleriyle, topyekün, mevzuatımızda, çalışmamızda bir uyum noktasına geleceğiz. Genel sekreterin görevleri budur. Yani, bir Dışişleri büyükelçisini koyalım. Çok değerli arkadaşlar var Dışişlerinden gelir, bakanlık yapar, başbakanlık yapar, genel müdürlük yapar, her şeyi yapar kabiliyetli bir insan. İnsanların kabiliyetleri meslekle sınırlı değildir; ama, hükümet, kalkar da, bu işi, ben, üniversiteden falan hocaya teslim edeyim; bu işi, ben, özel sektörde falan holdingde koordinatör noktasında olan, fevkalade yetişmiş bir insandır, ona vereyim; bu işi, ben, devlet bürokrasisinde orada veya burada temayüz etmiş, fevkalade dirayetli bir insan var, ona tevdi edeyim derse; yassak hemşerim, kanun izin vermiyor diyeceğiz o zaman hükümete. Kendimizi çuvala sokup, ağzını da bağlıyoruz. Onun için, bunun değişmesi lazım. Ben, muhterem üyelerin, Meclisin değerli üyelerinin bu istikamette önergieyi destekleyeceklerine inanıyorum.

Zaten komisyonda biz bunu gördük. Görtüşünce, efendim üç yıl sonra değiştirelim dendi. Niye üç yıl? Bugün değiştirelim. İstersek on yıl devamlı buraya bir genel sekreter getirelim, istersek yarın buraya eski bir müsteşarı getirelim, eski bir bakanı getirelim, özel sektörde üst kademede eski bir koordinatör, yetenekli bir insanı getirelim, kimi istersek getirelim. Yani, kanunla insanların kabiliyeti ne sınırlanabilir ne artırılabilir. Onun için, buraya, layık olan birini getirelim. Getirecek olan da, hükümettir.

Efendim, şu söylendi: Bu seviyede insan büyükelçi olursa, uluslararası münasebetlerde kabul görür. Bizim mevzuatımız müsaittir. Geçmişte kanun çıkardık. Bak, Güven Erkaya'yı bile büyükelçi yaptık, eski amirali. Buraya getireceğimiz genel sekretere deriz ki: "Bakanlar Kurulunca, büyükelçilik unvanı kendisine tevdi edilmiştir." O kadar, bitti... Bu iş bu kadar. Planlama eski Müsteşarı Ali Tigrel, kendisi büyükelçilik unvanıyla şey yapılmıştır. Yani, zorluk yok burada; ama, kendi kendimize yanlış yapıyoruz.

Kanunlar bu kadar teferruatlı olmaz değerli arkadaşlar. Kanunlar genel çerçeveleri tarif eder, inisiyatif hükümetindir, inisiyatif başbakanındır; ülkeyi başbakan yönetecek, ülkeyi hükümet yönetecek. Kanunları ne kadar tafsilatlı yaparsak, o kadar bürokrasi elimizi kolumuzu bağlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVAT AYHAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Onun için, ben, burada, bu istikamette değişiklik yapılmasını teklif ettim.
Takdirlerinize arz ediyor, hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN -- Teşekkür ederim efendim.

Sayın Şener, talebinizi maddeye geçerken yerine getireyim müsaade ederseniz; olur mu efendim?

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) -- Sayın Başkan, oylamaya geçilirken yoklama yapılacağı için...

BAŞKAN -- Yani, önergeyle ilgili oylamada mı istiyorsunuz?

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) -- Evet, önergenin oylamasında istiyoruz.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN -- Komisyonun ve Hükümetin kabul etmediği önergeyi oylarınıza sunarken bir yoklama talebi gelmiştir:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Genel Kurulda toplantı yetersayı yoktur; yoklama yapılmasını arz ederiz.

Abdüllatif Şener?.. Burada.

Yahya Akman?.. Burada.

Altan Karapaşaoğlu? Burada.

Şükrü Ünal?.. Burada.

Mehmet Çiçek?.. Burada.

Mehmet Özyol?.. Burada.

Sait Açıba?.. Burada.

Rıza Ulucak?.. Burada.

Mahmut Göksu?.. Burada.

Cevat Ayhan?.. Burada.

Lütfi Doğan?.. Burada.

Ahmet Derin?.. Burada.

Hüseyin Arı?.. Burada.

Osman Yumakoğulları?.. Burada.

Kemal Albayrak?.. Burada.

Ergün Dağcıoğlu?.. Burada.

Nezir Aydın?.. Burada.

Musa Demirci?.. Burada.

Ahmet Cemil Tunç?.. Burada.

Cemil Çiçek?.. Burada.

Mahfuz Güller?.. Burada.

Remzi Çetin?.. Burada.

22 arkadaşımız istemiştir.

Kaç dakika süre vereyim?

İSMAIL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan, zatâlinizin takdirinde; ama, lütfen, ad okuyarak yaparsanız...

BAŞKAN – Peki efendim, ad okuyarak yapalım. Hiç fark etmez yani...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Bu kadar para harcadık bu elektronik cihaza.

BAŞKAN – Efendim, o takdir benim. Ad okuyarak yapıyoruz efendim; makineler bozuk oluyor bazen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Bu teknolojiyi Meclise getirmek için harcanan paranın had-di hesabı yok.

BAŞKAN – O takdir benim. (MHP sıralarından alkışlar)

Efendim, makine, Allah yapısı değil ya insan yapısı; bozuluyor.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunmak suretiyle yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Çoğunluğumuz vardır; görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – *Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/700) (S. Sayısı : 504) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, önerenin oylamasına geçiyorum.

Hükümetin ve komisyonun kabul etmediği önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

504 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki ilk cümlelerin metinden çıkarılarak, yerine, aşağıdaki cümlelerin ilave edilmesini arz ederiz.

"Avrupa Birliği Genel Sekreteri Bakanlar Kurulu kararıyla tayin edilir ve büyükelçilik unvanı verilir."

Cevat Ayhan

(Sakarya)

ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİHAT GÖKBULUT (Kırıkkale) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANİ YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, önerge sahibi olarak buyurun efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 504 sıra sayılı kanun tasarısının 3 üncü maddesinde vermiş olduğumuz bir önergeyle ilgili söz almış bulunuyorum.

Burada vermiş olduğumuz önerenin mahiyeti şudur: Bu 3 üncü maddedenin dördüncü fıkrasında, genel sekreter yardımcılarının -dört genel sekreter yardımcısının- Dışişleri Bakanlığından, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından, Hazine Müsteşarlığından ve Dış Ticaret Müsteşarlığından olmak üzere tayin edileceği ifade ediliyor. Nasıl, genel sekreter elçi olacaksa, buraya da dört devlet bürokratını tayin edeceğiz deniliyor.

Ben, biraz önce de izah ettim; burada, bütün özel sektörün, bütün hukukî mevzuatın, bütün sivil toplum kurumlarının, bütün bir milletin uyum meselesi var. Yani, burada, siz, dört kamu kurumundan genel sekreter yardımcısı tayini yapacaksınız ve kendinizi bağlayacaksınız.

Tabii, ben, bu hükümetin bu tasarıdaki ısrarını anlayamıyorum; yani, bir hükümet, kendi iradesini bağlamaz. Ama, nedir, nereden telkin geliyor, nereden baskı geliyor; yani, kendi iradesine bu şekilde ipotek koyan bir hükümeti de, doğrusu, anlamak mümkün değil.

Aslında, bu tasarıda başka tenkit edilecek şeyler de var. Bakın, burada, beşinci fıkrada "Avrupa Birliği mevzuatına uyum çalışmalarının yürütülmesi amacıyla, Başbakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek kurum ve kuruluşların temsilcilerinden meydana gelen İç Koordinasyon Komitesi" diyor. Yani, bizim, burada, bu İç Koordinasyon Komitesine, niye, Odalar Birliğini (TOBB'u) doğrudan doğruya zikrederek almıyoruz; niye, esnaf odalarını (TESK'i) almıyoruz; niye, ziraat odalarını almıyoruz; niye, işçi sendikalarını almıyoruz? Bunların hepsi, bu milleti teşkil eden, organize olan kuruluşlardır, kanunla kurulmuş olan meslek odalarıdır; ama, tabii, bu hükümet, bunu alelacele yazmış, bir yasak savmak için bir şeyler yapmak istiyor; ama, hiçbir şey de yapamayacak, sonunda göreceğiz.

Değerli arkadaşlar, onun için, yaptığımız bir düzenlemenin doğru dürüst olması lazım. Aceleyle de bir sebep yok. Mecliste, Genel Kurulda, iktidar gruplarının acele ettiğini görüyoruz, telaş ettiklerini görüyoruz; niye?! Hemen bir kanun daha var arkasından, Başbakanlığa yetki kanunu; o kanunu da çıkaralım, cuma günü tatile çıkaralım... Niye tatile çıkacağız?! Bakın, memur sokaklarda, her gün "ölüyoruz" diyor. Ekmeğe yüzde 50-yüzde 60 zam olmuş yılbaşından bu zamana, beş ayda, altı ayda "benim meselemi görüş" diyor, çiftçi "ölüyorum" diyor, "ben, verdiğiniz fiyatla ayakta... Bunları görüş" diyor. Meclisin bunları görüşmesi, bunları çözmesi lazım. Hükümet, bir yetki kanunu istiyor; ne yapacak yetki kanununda; bunları mı çözecek? Bundan sonra onu getireceksiniz gündeme. Orada, off-shorezedelere 140 milyon dolar ödeyeceksiniz; yani, çiftçiye vermediğinizi, memura, emekliye vermediğinizi, 4 000 tane, kumar oynayan, yurtdışında bankalarda daha yüksek faiz almak için oraya para yatan, bunları, Mevduat Sigorta Fonunun kapsamına da girmedikleri halde, bu yetki kanunlarıyla... Bunu da engelleyeceğiz, size söyleyim. Yani, bugün akşama kadar da, yarın da, çalışmaları, bütün gücümüzü kullanarak, meşru olan şeyimizi kullanarak engelleyeceğiz; çünkü, gittiğiniz yol doğru bir yol değildir, gittiğiniz yol yanlış bir yoldur. Meclisin tatil olmaması lazım.

Trafik kanunu var, diğer kanunlar var; gelin, çalışalım, bunları düzene sokalım. Niye Meclisten kaçırıyorsunuz? İktidar gruplarına söylüyorum; niye kaçırıyorsunuz? Biz, bu maaşları burası için alıyoruz, burada çalışmak için alıyoruz; milletin meselelerini çözmek için alıyoruz; sahillere gidip keyif yapmak için almıyoruz değerli arkadaşlar. Onun için, Meclis çalışmaya devam edecek. Biz bunu talep ediyoruz muhalefet olarak, sizi de bu istikamette zorlayacağız. (DSP ve MHP sıralarından "Ucuz politika yapıyorsunuz" sesleri, gürültüler)

Hepinizi hürmetle selamlarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

HASAN GÜLAY (Manisa) – Sayın Başkan, bizden önce gider tatile!..

BAŞKAN – Efendim, siz de çıkın "biz tatile değil, milletle yüzleşmeye, özdeşleşmeye gidiyoruz" deyin bitsin. Niye kızyorsunuz; millete hesap vermeye gidiyorsunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

Efendim, hükümetin ve ...

HASAN GÜLAY (Manisa) – Önce kendisi gider.

BAŞKAN - O gitsin efendim, siz gitmeyin.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakika efendim...

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkan, bir saniye müsaade eder misin?..

BAŞKAN – Ama, bir oylamaya geçtim...

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkan, bir milletvekili olarak bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Ben bir milletvekili olarak, Sayın Ayhan'ın geçen sene yapmış olduğu konuşma tutanağının çıkarılmasını istiyorum.

BAŞKAN – Niye?..

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Yani, orada "Meclisi tatile sokmalıyız" diyordu...

BAŞKAN – Ama, deprem vardı; yahu, yapmayın Allah aşkına. O ayrı bir konu; insaf edin. (FP sıralarından "Bravo Başkan" sesleri, alkışlar)

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Cevat Ayhan, konuşmasında, herhalde maksadını aştı diye düşünmek isterim. "Nereden geliyor bu telkin, bu baskı?" ifadesini kullandılar.

Hükümetimize hiçbir yerden telkin gelmemiştir, baskı gelmemiştir; Yüce Parlamentonun dışında da, hükümetimize baskı yapabilecek hiçbir kurum mevcut değildir.

Onu arz etmek istedim. (ANAP, MHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Komisyonun ve Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3 üncü madde kabul edilmiştir.

Birleşime, 17.45'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati : 17.38

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 17.45

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Vedat ÇINAROĞLU (Samsun), Hüseyin ÇELİK (Van)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 120 nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum. 504 sıra sayılı kanun tasarısının görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

4. – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporları (1/700) (S. Sayısı : 504) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Komisyon ve Hükümet burada.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

Personel rejimi

MADDE 4. – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği personeli, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir. Avrupa Birliği uzman ve uzman yardımcıları hakkında 14.4.1989 tarihli ve 367 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi hükümleri uygulanır. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği mütercim kadrolarına atanan personel bu kadrolar karşılık gösterilmek kaydıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Bu suretle çalıştırılacakların, çalıştırılma usul ve esasları ile ücret ve diğer mali hakları Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir. Sözleşmeli olarak istihdam edilecek personel istekleri üzerine T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilir.

Atama bakımından; Avrupa Birliği Genel Sekreteri bakanlık müsteşarları, Avrupa Birliği genel sekreter yardımcıları bakanlık müsteşar yardımcıları, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği daire başkanları bakanlık daire başkanları hakkında uygulanan hükümlere tabidir. Kurumun diğer personeli Avrupa Birliği Genel Sekreteri tarafından atanır.

Genel ve katma bütçeli daireler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, belediyeler ve il özel idareleri, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait kuruluşlar, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde Avrupa Birliği ile ilgili alanlarda çalışanlar veya çalışmış olanlar; kurumlarının muvafakatıyla, aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde geçici olarak görevlendirilebilir. Bu personel, kurumlarından maaşlı izinli sayılır. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları kurumlarında devam eder.

Üniversite öğretim elemanları 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 38 inci maddesine göre, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde görevlendirilebilir.

Bu Kanunla Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine verilen görevlerin yürütülmesini sağlamak üzere yeteri kadar Avrupa Birliği uzmanı ve uzman yardımcısı istihdam edilir.

Avrupa Birliği uzman yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak;

a) Üniversitelerin en az dört yıllık eğitim veren hukuk, siyasi bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, işletme ve mühendislik fakülteleri ile fakültelerin matematik ve istatistik bölümleri ve bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış yabancı fakültelerden mezun olmak,

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

c) Sınavın yapıldığı yılın ocak ayının ilk gününde 35 yaşını doldurmamış olmak,

d) İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden birini iyi derecede bilmek,

Koşulları aranır.

Avrupa Birliği uzman yardımcılığına atananlar en az üç yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla, açılacak Avrupa Birliği uzmanlığı yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar. Sınavda başarılı olanlar Avrupa Birliği uzmanı unvanını alırlar.

Yeterlik sınavında iki defa başarı gösteremeyenler, Maliye Bakanlığının ve Devlet Personel Başkanlığının görüşleri üzerine Başbakanlıkça diğer kamu kurum ve kuruluşlarındaki boş memur unvanlı kadrolara atanırlar.

Avrupa Birliği uzman ve uzman yardımcılarının yarışma ve yeterlik sınavlarının nasıl yapılacağı ile çalışma usul ve esasları, yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Cevat Ayhan...

REMZİ ÇETİN (Konya) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Hayır efendim. "Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan" yazmışlar.

Sayın Ayhan?.. Yok.

Sayın Ayhan gelirse, kendisine yine söz veririm efendim, söz hakkı baki.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Manisa Milletvekili Sayın Necati Çetinkaya; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA M. NECATİ ÇETİNKAYA (Manisa) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; konuşmama başlamadan önce, şahsım ve Doğru Yol Partisi Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Avrupa Birliğine aday ülke olan Türkiyemizin bu konudaki koordinasyon, işbirliği ve üyelik sürecinde üyelikle ilgili gelişmelerin koordine edilmesinden sorumlu olarak düşünülen ve şu anda görüştüğümüz tasarı Meclisimizce kabul edildiği takdirde, kadroları kurulacak olan bir müessese olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, keşke, bunu "genel sekreterlik" olarak nitelendirmemiş olsaydık; keşke, tıpkı Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıklarında olduğu gibi, bunu da "müsteşarlık" olarak tesmiye etseydik. Çünkü, biliyorsunuz, genel sekreterlik, genelde, olağanüstü hallerde kurulan ve Türkiye'de çok istisnaî olarak kullanılan bir müessese olarak kalmıştır; Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği gibi. Bu tür şeyleri zorlamadan, personel rejiminin de esasına sadık kalarak, bu uygulama, arz ettiğim uygulama şeklinde olsaydı, bence daha isabet kaydedirdi.

Burada, dikkate şayan ikinci bir husus; bu genel sekreterliğin, münhasıran Dışişleri Bakanlığı personeli olması...

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin, değişik zamanlarda ülkeye hizmette fevkalade büyük başarı kaydeden değerli devlet adamları olmuştur; bakanlık, müsteşarlık ve genel müdürlük görevleri yapmışlardır; hatta, hariciyecî olmadığı halde, hariciye kökenli olmadığı halde, Dışişlerinde, büyükel-

çiliklerde çok büyük hizmetler yapmışlardır. Bunlar, emekli askerler, geçmişte bakanlık yapan değerli vatan evlatları, valiler, mülki idare amirleri ve değişik sınıfta hakikaten temayüz etmiş, ülkenin yönetimine vâkuf olan fevkalade değerli ülke evlatlarıdır.

O sebeple, bunda bu kadar kışkıracı davranarak, personelin sırf hariciye kökenli olmasının üzerinde ısrarla durmak, bence, pek isabet kaydetmemiştir; çünkü "Avrupa Birliği Genel Sekreterliği" denildiği zaman, sizlerin, hepimizin, Türkiye'de... 11-17 Aralık 1999 tarihlerinde ülke büyük bir coşkuyla âdeta bir bayram havasına girdi, erken bir bayramdı belki "efendim, aday ülke statüsüne girdik..."

Değerli arkadaşlarım, peki, girdiysek, buraya bizi taşıyacak Kopenhag kriterleri, şartı, altını çize çize, Helsinki zirvesi Başkanlık sunuş belgesinde "sen, Kopenhag kriterlerine uymadığın sürece, bunları yerine getirmediğin sürece, seni üye ülke almam mümkün değildir" diyor. İsterseniz, açayım maddeyi, sizlere okuyayım. Ne diyor; şimdi, bakınız, 4 üncü maddenin son kısmında diyor ki: "Tüm Kopenhag kriterlerine uyumun, Birliğe katılmamın temelini teşkil ettiğini işaret eder." Bunun aksini söyleyecek kimse var mı; yok.

Şimdi, daha dün demirperde gerisi ülkeler olan ülkeler, 8 inci maddenin bünyesinde... Devamen, 10 uncu maddeye geliyoruz, ne diyor: "Romanya, Slovakya, Letonya, Litvanya, Bulgaristan, Malta, 2000 tarihinin Şubat ayında aday ülke olabilmek için müzakerelere başlar."

Ben, Dışişleri bütçesi üzerinde, Grubum adına konuşma yaparken de bunları söyledim, Sayın Dışişleri Bakanına söyledim; dedim ki: Peki, bunlar daha dünün müracaat eden ülkeleri, demokrasiyle yeni tanıştılar ve dolayısıyla, demokraside kapıyı daha yeni araladılar; bunları mı başarı, bizimki mi başarı? Bizim, hangi günün hangi ferdasında müzakerelere oturacağımız belli değil iken, dün bağımsızlığımıza kavuşan ve demokratikleşmede daha ilk adımını atan ülkeler sizin önünüzde geçiyor ve dolayısıyla, 2000 yılının Şubat ayından itibaren, bunlar, müzakerelere başladılar. Siz ne şart koşuldu; 4 üncü madde şartı koşuldu. Ne deniliyor 4 üncü maddede: Sizler, kendi aranızda Yunanistan ile Ege'deki sınırlarımızı çözdünüz, çözdünüz; çözmediğiniz takdirde, meseleleriniz, Uluslararası Adalet Divanına resen götürülecektir, isterseniz de, istemerseniz de götürülecektir. Nihai süre 2004 yılıdır, 2004 yılında, meselelerinizi, bu Uluslararası Adalet Divanına götürülecek, orada çözülecektir. Bu kadar ciddi, bu kadar önemli, bu kadar hassas olan konuda, münhasıran bir yere diyorsunuz ki, efendim, burada olacak. Peki, o konunun -fevkalade önemli, ben, Hariciyeye son derece saygılıyım- uzmanı varsa, onları gözardı etmenin ne manası vardı. Bu, bir uzmanlık konusudur, bir ihtisas konusudur. Gayet tabii ki, onlar da bu konunun devamlı olarak takibinde; ama, onlardan daha uzmanlar var idiyse, efendim, hayır, bunlar ne kadar uzman olursa olsun, bunları almayalım!.. Öntünüzde bu kadar önemli problemler var, bu önemli problemleri kiminle aşacaksınız? Kopenhag Kriterlerinde -demin, değerli arkadaşım Sayın Çelik de, bu konulara deyimli olarak girdi- Deniliyor ki:

1- Demokratikleşeceksiniz, kesin olarak bunu yapacaksınız diyor. Peki, demokratikleşmenin neresindeyiz?

2- Hukukun üstünlüğüne kesenkes uyacaksınız. Hukukun üstünlüğü, sizin amentünüz olacak.

3- İnsan haklarını güvence altına alacağız.

Kopenhag Kriterleri, bu kadar önemli; bunları aşmak mecburiyetindediniz; işte, Helsinki Sevidinin 4 üncü maddesinin son cümlesinde "bunları aşmadığınız takdirde, bunları yapmadığınız takdirde, kesinlikle gelemezsiniz" deniliyor.

Geliyoruz Kıbrıs meselesine: Son günlerde, Sayın Cumhurbaşkanımızın orayı ziyareti sırasında, fevkalade önemli gelişmeler olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımız, haklı olarak demiştir ki: "Ba-

ğimsız iki ülkeden teşekkül eden bir federasyon..." Peki, bu, niye başkalarını rahatsız etti? Bakınız, değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Çabuk toparlarsanız... Lütfen...

Buyurun.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Sayın Başkan da kutluyorum ve bugünkü yazdığınız yazımın altına, aynen imzama atma hususunda gurur duyuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Açıkça söylüyorum, bugünkü yazınız, hakikaten, fevkalade önemli konulara işaret eden bir yazıdır ve bugünkü gündemimizin önemli bir konusudur.

BAŞKAN – İnşallah, Dışişleri Bakanlığı da okumak zahmetinde bulunmuştur.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, hepinize tavsiye ederim, bugünkü yazıyı özellikle okuyunuz. Meclis Başkanvekili Sayın Murat Sökmenoğlu'nun bugünkü yazısını özellikle okumanızı tavsiye ediyorum.

BAŞKAN – Biliyorsunuz, biz, naçizane, Ortadoğu Gazetesinde yazıyoruz.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Fischer "federal Avrupa" diye söyleyip duruyor...

Ondan sonra, ikinci bir konu, Mecliste geçenki konuşmamda da altını çizerek söyledim. Ne dedim; Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği... Sayın bakanı dedim ki, biz, bunun neresindeyiz Allah aşkına! NATO ülkesi olacaksınız ve NATO ülkesi olduğunuz halde, Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliğinin içerisinde olmayacaksınız, karar mekanizmasının içerisinde olmayacaksınız; ama, yeni bir kuvvet kurulacak, Avrupa'nın savunmasını buna tevdi edeceksiniz.

Peki, bu kanunun 27 nci maddesinde... Nasıl, bunu, Avrupa'nın güvenliğini, bir NATO ülkesi olarak, bize nazaran hazmedebileceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Diyeceğiz ki, tamam, ben, Avrupa üyesiyim, NATO üyesiyim; ama, ne yapayım da, Avrupa Birliğinin üyesi olmadığım halde, NATO'yla ilgili en güçlü ikinci üye olayım; benim hakkımda karar verin.

İHSAN ÇABUK (Ordu) – 5 dakika daha süre verin Sayın Başkan.

BAŞKAN – O zaman rüşvet otur efendim.

Sayın Çetinkaya, toparlar mısınız...

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Başkanım, tabii, bunlar, Türkiye'nin, şu anda karşı karşıya bulunduğu son derece önemli, fevkalade önemli meseleler.

Bir de, biz, burada, keyfe mayeşa konularla konuşmak istemiyoruz. Ben, açıkça söylüyorum, populist bir politika da yapmak istemiyorum; ama, sizin de, bugün, belirttiğiniz gibi, bunlar, bugün, Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu hayati konular. Yıllarca evvel müracaat etmişsiniz, Roma Anlaşmasından beri bunlarla tanışmış durumdasınız. 600 seneden beri Avrupalı bir ülkesiniz. Hiç diyebilir misiniz ki, Osmanlı, Türkiye değildir. Biz, kökü mazide olan bir atıyız. (Alkışlar) Bu kadar güçlü geçmiş olan, cihanşümul imparatorluklar kurmuş ve Avrupa'nın bünyesinde 600 sene, en büyük adaletle, en büyük hoşgörüyle, sevgiyle, insanlık sevgisiyle kucak açmış, herkese gel demiş, kucaklamış bir Avrupalı Türkiye'yi, siz, Avrupa bünyesinde kabul etmeyeceksiniz, ona önşart koyacaksınız. Hangi birine önşart konuldu sorarım size?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla)- Onun için bu konular fevkalade hassas, fevkalade önemli konulardır. İşte, buna göre kadroları kurmak gerekir, buna göre kadroları seçmek gerekir. (DYP, MHP, DSP sıralarından "ses, ses" sesleri)

BAŞKAN - Bitti efendim, iki kere uzattım; nasıl "ses, ses!.." Hoşunuza gitti hamasi nutuk dinleyince...

Yüce Meclis halledecek o işi.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, mikrofonu açın da, sözlerini bağlasın.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) - Sayın Başkanın da hoşgörüsünü fazla zorlamadan sözlerimi tamamlıyorum. Bu hassas konularda, bu Yüce Meclisin yekvücut olarak, politik mülahazaların dışında birleşerek, ona göre hazırlanması ve ona göre, denetlenen bir ülke olmaktan değil, gerçek manada oraya ilye olan ve Kopenhag kriterleri üzerinde hakikaten hazırlanan ve buna göre kadro kuran bir ülke olmak... İşte, Meclis, bunu hazırlamalı.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Çetinkaya.

Çok teşekkür ederim, Yüce Meclis, bu konuda hemfikirdir efendim.

Fazilet Partisi Grubu adına, Konya Milletvekili Sayın Remzi Çetin; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA REMZİ ÇETİN (Konya) - Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Avrupa Birliğine girme çabalarımız, oldukça uzun bir zaman diliminde cereyan etmektedir. Ankara Antlaşmasıyla yola koyulduğumuz göz önüne alınırsa, neredeyse 42 yıllık bir zamanı geride bırakmış durumdayız. Bu esnada ciddi inkıtarlar ve gecikmeler olmuştur. Zamanında atılması gereken adımların atılmadığı ve zaman zaman işin yokuşa sürüldüğü; bugün daha iyi görülmektedir. Bir anlamda, Avrupa Birliğine girme çalışmaları, samimi ve ciddi adımlarla gerçekçi olmaktan uzak, art maksatlı çabaların iç içe girdiği bir seyir arz etmektedir; ancak, bugün geldiğimiz nokta oldukça önemlidir.

Dünyamızda blok oluşumların olduğu bir dönemde, ülkemizi, hatırlı bir konumda tutabilecek oluşumlara iyi hazırlanmamız gerekir. Uluslararası arenada millî menfaatların daima önplanda tutulduğu ilişkiler zincirinin varlığı muhakkaktır. Bu yüzden, ülkemizin bütün millî menfaatlarını en iyi şekilde koruyacak yapılanmalar gerçekleştirerek öngörülen hazırlıkları yapmak, millî bir vebidir.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin kurulması, gecikmeli de olsa, bir an evvel tamamlanmalı, en vasıflı elemanlarla bu kurul takviye edilmelidir.

Değerli milletvekilleri, biz, her bakımdan büyük avantajlara sahip, büyük bir milletiz. Tarihimiz, kültürümüz, coğrafyamız ve insanî yapımızla uluslararası ilişkilerde önemli ve büyük kozlara sahibiz. Bilhassa uluslararası işlerimizin tanziminde sahip olduğumuz bu büyük millî avantajları iyi değerlendirmemiz gerekir. Bizim dahil olacağımız her uluslararası oluşum, bu birliktelikten önemli faydalar istihsal edebilir. Dolayısıyla, bizim bir yere dahil olmamız, kesinlikle rica, minnet şeklinde olmamalıdır; büyüklüğümüzün ve sahip olduğumuz avantaj ve kozlarımızın farkında ve şuurunda olmamız gerekir.

Türkiye'siz bir Avrupa Birliği, fonksiyonunu tam ifa edemez. Nitekim, Helsinki'ye ısrarla davet edilmemiz, bu gerçeğin Avrupalılar tarafından da görüldüğünü göstermektedir. Eğer, biz, bize

ait, tarihi, kültürel ve coğrafi avantajlarımızı iyi kullanırsak, ısrarcı tarafın değişeceğini bilmemiz gerekir.

Tanıtıma ağırlık vermeliyiz; çünkü, çok yönden insafsızca saldırıya maruz kalan bir milletiz. Bütün bu saldırılardaki haksızlıkları izah edecek, vasıflı elemanlardan meydana gelen bir tanıtım ordusuna ihtiyacımız çok fazladır. Dünya vatandaşı mantığıyla hareket eden değil, millî mefkûremizi özümlemiş, millî avantajlarımızı ve kozlarımızı iyi bilen bir ekiple çok başarılı çalışmalar yapabileceğimiz muhakkaktır.

Avrupa Birliği çalışmaları esnasında, Avrupa Parlamentosundaki milletvekillerinin, etkili ve yetkili tüm kişi ve kurumların en ileri derecede bilgilendirilmesi gerekmektedir. Şu anda, başta ihanet odağı PKK olmak üzere, büyük harcamalarla çok yoğun bir aleyhte propaganda yapılmaktadır. Böylece, Avrupalı parlamenterler bu hain propagandanın telkiniyle ülkemizi ve milletimizi yanlış tanıyorlar. Bu boşluk, ne pahasına olursa olsun mutlaka telafi edilmelidir. O bakımdan, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin bir an evvel hayata geçirilmesi gerekir.

Sivil toplum kuruluşlarının Strazburg ve Brüksel başta olmak üzere, bürolar açmaları, hem tanıtımımıza hem de işadamlarımızın yeni pazarlar bulmasına yardımcı olacaktır. Her koldan çalışma yapılması gerektiği açıktır. Gerek duyulan insan ve finans ihtiyacını mümkün mertebe temin etmeliyiz; çünkü, doğan boşluğu menfi unsurların doldurduğu görülmektedir.

Brüksel'deki Avrupa Birliği Daimi Elçiliğinin imkânları artırılmalı ve ihtiyaçları giderilmelidir. Avrupa Birliği Parlamento üyelerini ve kurumları sürekli enforme edecek bir çalışma ağının kurulması şarttır. Böylece, haklı tezlerimizin daha sağlıklı görülüp, değerlendirilmesi sağlanmış olacaktır.

Avrupa Birliği mahfillerinde, Kıbrıs meselemiz de sürekli gündeme getirilmektedir. Bu bakımdan, haklı Kıbrıs davamızı da, tarihî bir perspektif içerisinde anlatmalıyız. Bugün, bütün avantajları eline geçirdiği için, Kıbrıs Rum kesimi, nihai çözüm istememektedir. Böylece, ülkemizi, sürekli tedirgin edecek bir hususu hep ellerinde tutmak istiyorlar.

Buna karşılık, bugüne kadar olduğu gibi, daha kararlı bir şekilde, Kıbrıs meselemizi ele almamız gerekir. Pekçok çalışmanın birbirine paralel olarak yürütülmesi gerekir, kararlılığımızın en güzel bir şekilde gösterilmesi icap eder. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, bir devletin bütün unsurlarına sahiptir. Bu durumdan bir milim geri gidemeyiz. Bu yüzden, KKTC'nin, uluslararası zeminde yer alması için, gerekli çalışmalar başlatılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bilhassa, Avrupa Birliği zemینlerinde, her defasında, ülkemizin karşısına demokratikleşme, insan hakları ve ferdi hürriyetler konularında ciddi eksikliklerimizin olduğu teziyle çıkılmaktadır. O zaman, kendimizin de tespit ettiği bu eksiklikleri telafi edecek tedbirler bir an evvel yapmamız gerekecektir.

312 nci maddenin kaldırılması konusu üzerinde konsensüs sağlandığı söylendiği zaman, bir Avrupalı parlamenter "bu maddeyle cezalandırmalar devam ediyor. Bu yüzden, değişikliğin bir an evvel gerçekleştirilmesi gerekir" cevabını vermiştir.

Değerli arkadaşlarım, ülkemizde, sivil otoritenin zaafa uğratıldığı, parlamentonun ve siyasetin etkisizleştirildiği hususu da, en çok karşımıza çıkan konular arasındadır. Bu görünümümüzü de değiştürmemiz gerekir. Söz ve ifade hürriyeti, propaganda hakkı, siyasî partilerin varlıklarını rahatça sürdürmeleri, demokratik ülkelerde cebir, şiddet ve silahlı kalkışma olmadığı sürece, varlığı şart olan faaliyetlere gereksiz kısıtlamaların getirilmemesi gibi hususların ülkemizde de sağlanması şarttır.

Ülkemize her kademedede hizmet etmiş başbakanların, bakanların, belediye başkanlarının bazı vehimler ile cezalandırılma yoluna gidilmesi, son derece şanssız gelişmelerdir. İşte, bu yanlışlarımızı tamir edersek, kimsenin bir şey diyemeyeceği bir bünyeye sahip olursak, daha güçlü bir müzakere süreci yaşayacağımız kesindir. Bu yüzden, 312 nci madde, Siyasal Partiler Kanunu, hürriyetleri tahdit eden kanunların tadilatını ve diğer hususları, en kısa zamanda yapmalıyız.

Avrupa Birliği, görüşme sürecinde, bize karşı bencil ve önyargılıdır; en son, Avrupa'nın savunmasına yönelik yeni askeri oluşumda bize yer vermediler. Halbuki, elli yıldır, NATO'da, başta Avrupa'nın güvenliğini sağlamak için, ne denli fedakârlıklara katlandığımız, herkesin malumudur. Buna rağmen, bu konudaki kısır tutumları, bize karşı önyargılı ve dışlayıcı oldukları görülmektedir. Gümrük birliğine gittik, tek taraflı bütün tavizleri verdik; ama, yine de insafa gelmediler. Bu yüzden, kendimiz tarafından da kabul edilen ve Avrupa Birliği müktesebatının gereği olan hususları bünyemize derc edecek gerekli çalışmaları ivedilikle yapmalıyız. Ancak, millî birliğimizi tahrip edecek, gerçeklerle bağdaşmayan, gelişigüzel maksatlı müdahalelere de seyirci kalmamız mümkün olmayacaktır. Kıbrıs'la ilgili son Güvenlik Konseyi kararı da göstermektedir ki, Yunan ve Rum lobisi, Avrupa Birliğine girme sürecinde, her fırsatı değerlendirerek, aleyhimize bir atmosfer oluşturmaya çalışmaktadır.

Avrupa Birliği, demokratikleşme, insan hakları ve hürriyetler konusunda ısrarla hareket ettiği halde, malî yardımlar konusunda son derece hasis davranmaktadır. Avrupa Birliği, vaat ettiği hiçbir malî yardımı tamamıyla yerine getirmemiştir. Avrupa Birliğinin, ülkemizin üzerinden sağlayacağı avantajlar göz önüne alındığı zaman, bilhassa malî konularda takındıkları tavırları iyi niyetle izah etmek mümkün değildir.

Çıkacak kanunun hayırlı olmasını temenni eder, hepinize tekrar saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çetin.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahısları adına, İzmir Milletvekili Sayın Saffet Başaran; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

SAFFET BAŞARAN (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 504 sıra sayılı kanun tasarisinin 4 üncü maddesi üzerinde, şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinize saygılar sunarım.

Sayın milletvekilleri, tasarinin bu maddesi, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin personel rejimini düzenleyen maddesidir. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği personeli, genel sekreter, genel sekreter yardımcıları, daire başkanları, Avrupa Birliği uzman ve uzman yardımcıları, mütercim ve diğer personelden oluşmaktadır. Genel Sekreterliğe bağlı personel, genel olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi, bağlı olmakla birlikte, daha ziyade, Avrupa Birliği uzman ve uzman yardımcıları için birtakım kıstaslar getirilmiştir ki, bunlar da, kısaca, usul ve esasları yönetmeliklerle belirlenecek bir sınavda başarılı olmak ve yine, hangi kurumlarda çalışmış olmaları gerektiğini hükme bağlamış ve yine, bu uzman ve uzman yardımcılarının hangi fakülteleri bitirmesi gerektiğini ve diğer koşulları da belirlemiştir.

Ülkemiz için önemine ve yararına inandığım bu kanun tasarisinin hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başaran, teşekkür ediyorum.

İkinci söz, Manisa Milletvekili Sayın Mustafa Enöz'ün.

Sayın Enöz?.. Yok.

Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurum. (FP sıralarından alkışlar)

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; şimdi, 504 sıra sayılı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kuruluşuyla ilgili kanun tasarısının 4 üncü maddesinde, şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Bu madde, Genel Sekreterliğin personel rejimini düzenlemektedir. Orada çalışacak 76 personel var. Bunların tabi olacağı özlük haklarını, vasıflarını, o göreve gelecek olan, genel sekreterlik kadrosunda görev alacak olan hukuk müşavirinden Avrupa Birliği uzmanına kadar bunların vasıflarıyla ilgili hususları tarif etmekte. Hatırladığıma göre, sözleşmeli personel istihdamına da imkân vermektedir. Bu, doğru bir yaklaşımdır, zira, fevkalade uzmanlık isteyen bu sahada, 657'e tabi şartlarda personel bulmanız zordur. Ayrıca, kamu kurumlarında çalışan Avrupa Topluluğuyla ilgili bilgi birikimi olan personelin de burada görev almasına imkân verilmektedir.

Tabii, Avrupa Topluluğuyla ilgili koordinasyon hizmetleri, aslında, 1970'li yıllarda başlamıştı. Türkiye, hazırlık döneminden 1973'te geçiş dönemine girince, bütün bakanlıklarda, Avrupa Topluluğuyla ilgili birimler kurulmuştu; ama, ciddi bir mesafe de alınmadığını ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, Avrupa Topluluğuna giren ülkelerden, mesela İspanya, 1970'li yıllarda bu münasebetlerin içindeydi, ben hatırlıyorum, 1968, 1969, 1970, o yıllarda. Türkiye, Devlet Planlama Teşkilatında, Avrupa Birliğiyle ilgili münasebetleri yürütmek için özel bir birim de kurmuştu o dönemde, bu çalışmaları yaparken, zaman zaman yurtdışına da gidilir, Brüksel'de görüşmeler yapılırdı; ama, şunu ifade etmek istiyorum; İspanya, o zaman, bu meseleye 3 000 uzmanla girmişti, hakikaten fevkalade ciddi girdiler, bütün sektörlerini, alt sektörlerini, mal gruplarına kadar, Topluluğa uyumda ortaya çıkacak sıkıntılar, bunların telafisi için yapılacak çalışmalar için fevkalade geniş bir kadroyla girdi ve bu meseleyi de başardı. İspanya, aşağı yukarı -yanlış hatırlamıyorsam- 50 milyar dolar mertebesinde de Topluluktan yardım aldı, uyum döneminde, geçiş döneminde; yani, tarımından sanayiine kadar, hizmet sektörüne kadar, bütün birimleri, Topluluk içerisinde rekabet edebilecek şartlara getirmek için bu çalışmaları yürüttü. Maalesef, bizde, devlet yönetimindeki, kamu yönetimindeki dağınıklık sebebiyle, biz 1970'lerde başladığımız bu meselede muvaffak olamadık. Türkiye, Avrupa Topluluğuyla ilgili meselelerde bir gelgit içindedir; bu gelgit, bu tereddüt hâlâ da Türkiye'de var. Bakın, bugün, uyumla ilgili bir üst komisyon kuruldu, Maastricht Kriterlerine, Kopenhag Kriterlerine uyum, Toplulukla bütün mevzuatı bütünleştirme çerçevesinde birtakım çalışmalar yapılıyor; ama, devletin birtakım değişik kurumlarından da ters beyanlar ortaya çıkıyor. Hükümetin, burada siyasi iradeyi ortaya koyması lazım. Hükümet karar veriyse, Meclis karar veriyse, devletin bütün kurumları buna uyum içinde olma durumundadır. Her kurumun -hangi kurum olursa olsun- değişik görüşü olabilir, bunu beyan edebilir; ama, son karar siyasi kadrolarıdır, son karar hükümetindir, son karar Türkiye Büyük Millet Meclisindedir diye, bu yolda azimli, kararlı ilerlemek lazım.

Şunu da ifade edeyim; elbette, Topluluğa üyelik, Türkiye'de büyük bir umuttur; bu, 1960'lı yıllarda da umuttu. Merhum İsmet Paşa'nın da, Topluluğa girişle ilgili beyanları vardır. Hem "bir harikadır, dünyanın ortaya koyduğu en mühim teşkilattır" diye Avrupa Topluluğunu takdir eden hem de Türkiye'nin Topluluğa girişinden ortaya çıkacak olan faydaları ifade eden beyanları vardır. Hakikaten, Avrupa Topluluğu, insan aklının ortaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim, toparlarsanız memnun olurum.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Toparlıyorum; teşekkür ederim.

Önce Avrupa Ortak Pazarı, sonra Avrupa Topluluğu, sonra da Avrupa Birliği olarak devam eden bu kuruluş, hakikaten, insan zekâsının, devlet adamlarının ortaya koyduğu fevkalade ileri bir organizasyondur. Tabii, bunun ne olduğunu anlamak için 19 uncu Yüzyıla bakmak lazım, 20 nci Yüzyıla bakmak lazım. Yani, Avrupa Topluluğuna gelinceye kadar Avrupa'nın geçirdiği, Avrupa merkezli dünyanın geçirdiği hadiselerle bakmak lazım. 19 uncu Yüzyıl Avrupa'ya harpler, Napolyon, Bismarck'ın siyasî sistemleri, yine, 20 nci Yüzyılda Birinci ve İkinci Dünya Savaşları... Avrupa, bundan, insan aklının ortaya koyabileceği en güzel dersi almış ve kendi birliğini sağlamıştır. Tabii, temennimiz, Türkiye'nin de, bu birlik içerisinde layık olacağı şekilde yerini alması ve bu birlikten faydalanmasıdır; ama, şunu ifade ediyorum. Tabii, bu, hepimizin üzerinde vebicedir; hükümetlerin de, milletvekillerinin de, kamu kurumlarının da, bütün herkesin. Eğer kendimizi, toplulukla eşit seviyede rekabet edebilecek bir şekilde süratle hazırlamazsak, bunun sonunda meyus oluruz değerli arkadaşlar.

Topluluğun sırtına asılmak, 65 milyon fakara Türkiye'yi topluluk besleyecek diye bakmak mümkün değildir; bunu, zaten, topluluk da yapmaz; yani, Türkiye'nin gerek Maastricht gerekse Kopenhag veya diğer topluluk kriterleri çerçevesinde, uyma mecburiyetiyle değil de, kendi mutfağını düzene sokması, kendi ekonomisini, sosyal hayatını, iktisadi hayatını, herşeyini düzene sokacak bir siyasî iradeyi ortaya koyması lazım.

Topluluk, yarın bizi almayabilir; toplulukla giremiyorsak Karadeniz Birliğinde gireriz, toplulukla giremiyorsak ASEAN'da gireriz, toplulukla giremiyorsak ECO'da gireriz, orada gireriz, burada gireriz; ama, bizim topluluğa arzu edilen bir aday haline gelmemiz lazım. İşte, önümüzdeki bu genel sekreterlik düzenlemesiyle, temenni edelim, biz, bu işin hakkından geliriz; ama, meseleyi bürokratik bir yaklaşımla çözmemiz mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız efendim, lütfen.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Başta da konuşmalarında, önceki maddelerde ifade ettim; mesele, Türkiye'nin topyekûn bu hedefe kilitlenmesi, özeliyle, resmisiyle, bütün sivil kurumlarıyla başşarılı olacak bir iradeyi ortaya koyması lazım; bunun da başı siyasî iradedir.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

4 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum...

ASLAN POLAT (Erzurum) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamaya geçtim efendim.

4 üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Geçmemişsiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Geçtim efendim. Zihnimde geçtim, yüreğimde geçtim; geçtim. Lütfen...

5 inci maddeyi okutuyorum:

Kadrolar

MADDE 5. – Eklî (I) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvele Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bölümü olarak eklenmiştir.

BAŞKAN – 5 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Adıyaman Milletvekili Sayın Dengir Mir Mehmet Fırat; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA DENGİR MİR MEHMET FIRAT (Adıyaman) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı hakkında Grubum adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İlgili 5 inci madde, genel sekreterlik ve genel sekreter yardımcılıklarını düzenlemektedir. Daha evvel, benden önce söz alan arkadaşlarımız da belirttiği üzere, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin kurulmuş olmasına, böyle bir organizasyonun teşekkül ettirilmiş olmasına müspet bakıyoruz ve destekliyoruz. Görüşmekte olduğumuz 5 inci madde de, bu yasa tasarısının teknik bir ayrımıdır; bunu da destekliyoruz.

Ancak, Avrupa Birliği dediğimiz zaman, ne anladığımızı, bir kere ortaya koymakta fayda var. Kopenhag kriterleri dediğimiz ve bugün, maalesef, bazı çevrelerce "Türkiye'ye dar geliyor, Türkiye'ye geniş geliyor" diye, şu anda münakaşa edilmek istenilen olayı, bir kere tespit etmek lazım.

Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti Devletine, Avrupa Birliğine üye olması konusunda herhangi bir talepte bulunmamıştır. Biz, Türkiye cumhuriyeti devleti olarak, böyle bir birliğin içerisinde yer almayı talep etmişiz ve bu talebin karşılığında da, bu grubun, bu birliğin öne sürmüş olduğu bazı şartları ve bazı kriterleri kabul etmiş bulunuyoruz. Kopenhag kriterleri dediğimiz ve temel olarak demokrasi, insan hakları, hukuk devleti, hukukun üstünlüğü prensiplerinin kabul edilip edilmemesi konusu, münakaşaya açık olan bir konu değildir; çünkü, kriter olarak dediğimiz şey, asgari bir şart olup, üstünde münakaşa edilebilecek bir şart değildir, bir pazarlık konusu değildir. Ya bu şartları kabul eder, devam edersiniz veya bu şartları reddeder, o topluluktan ayrılırsınız. Ancak, –belki millî bir yapımız nedeniyle– kendi halkımızın layık olduğu ve onlara hakikaten verilmesi gereken haklarını, insan haklarını, hukukun üstünlüğü prensiplerini, nedense, yıllardır birileri bize empoze etmiş ve hatta uluslararası anlaşmalara derc etmişlerdir. Şahsen, tarihe şöyle geri dönüp baktığımız zaman, Türkiye'nin temel yasalarına, hatta, Osmanlı döneminin temel yasalarına, uluslararası anlaşmalarına baktığımız zaman, böylesine maddelerle karşılaşmak, bir Türkiye vatan-daşı olarak bana ıstırap veriyor.

Ben, size, bu konuyla ilgili bir madde okuyacağım. Şöyle diyor:

"Madde 141 – Türkiye kendi bilcülme ahalisine, tevellüt, milliyet, lisan, ırk veya din nazar-ı itibare almaksızın hayat ve hürriyetlerince himaye-i tamme ve kâmile bahşedeceğini taahhüt eyler. Türkiye ahalisinden kâffesinin umumî ve hususî her nevi edyan mezahip ve itikat hususlarında serbestçe icra-yı ayine hakları olacaktır. Fıkra-i anifede beyan olunan hakkın serbesti-i istimaline iras olunacak tecavüzat alâkadâr olan mezhep hangisi olursa olsun aynı mücazat ile cezalandırılacaktır."

Yine, aynı antlaşmanın diğer bir maddesinde ise şöyle diyor:

"Madde 145 - Tebaa-i Osmaniye'nin kâffesi nazar-ı kanunda müsavi olacak ve ırk ve lisan ve ya din farkı gözedilmeksizin aynı hukuk-ı medeniye ve siyasiyeden istifade edeceklerdir.

Din, itikat ve mezhep farkı tebaa-i Osmaniye'den hiçbirinin hukuk-ı medeniye ve siyasiyeden istifadesi ve hususile hidemat-ı ammeye kabulü ve memuriyetlere ve ihtiramata nailiyeti ve muhtelif mesallik ve sanayi'in icrası hususlarına sekte iras etmeyecektir." Bu uluslararası antlaşma, Osmanlı İmparatorluğu ile diğer Avrupa ülkelerinin 1920'de imzalamış olduğu Sevr Antlaşmasıdır. Tabii olarak, Türkiye Cumhuriyeti, kurulduğu andan itibaren bunu kabul etmemiş, bunu bir paçavra olarak kenara atmıştır. Onun yerine, her zaman övündüğümüz yasalarımızı, yaşamımızı dayandırmak istediğimiz Lozan Muahedesi yapılmıştır.

Aynı muahedenin, yani, Lozan Muahedesinin iki maddesini okumak istiyorum: 38 inci maddesi "Türkiye'nin bütün ahalişi intizam-ı âm ve âdab-ı umumiye ile gayri kabili telif olmayan her din, mezhep veya itikadın gerek umumi ve gerek hususi surette serbesti-i icrası hakkına malik olacaklardır. Gayri müslim akalliyetler, bütün Türk tebaasına tatbik edilen ve Türkiye Hükümeti tarafından müdafaai milliye veya intizamı âmın muhafazası için memleketin her tarafında veya bir kısmında itihaz edilen tedabir mahfuz kalmak şartıyla, serbesti-i seyrüsefer ve hicretten tamamiyle istifade edeceklerdir", 39 uncu maddesi "Türkiye'nin bütün ahalişi din tefrik edilmeksizin kanun nazarında müsavi olacaklardır" der ve buna benzer birçok madde getirir.

Benim üzüldüğüm nokta şudur: Neden, bizim dışımızdaki bazı ülkeler, benim halkıma, hakkı olan ve bizlerin müdafaası gereken konuları, bu halkın haklarını uluslararası anlaşmalarda, bize, bir yerde, dayatmak zorunda kalıyorlar. Bizi, acaba, kendi halkımıza karşı bir grup olarak mı, yani, idarecileri, idare edenleri Türkiye halkına karşı bir grup olarak mı görmek istiyorlar?

Aynı şey, bugün, Kopenhag kriterlerinin münakaşası konusunda da gündeme geliyor. Bazı güçler, bazı kuvvetler, bu kriterlerin, Türk Halkına, Türkiye'ye fazla geleceğini ve bundan bazı kısıtlamalara gidilmesi gerektiğini beyan ediyorlar. Beyan eden kişilerin veya kuruluşların yapısına baktığımız zaman, demokrasinin olmazsa olmaz bir prensibi olan siyasî otoritenin dışındaki bazı kurumların ve kuruluşların bu iddiada bulunması ise, beni özellikle üzüyor; çünkü, Kopenhag kriterlerinin birinci özelliği, demokrat olabilmek özelliğidir. Demokrasinin birinci özelliği ve vazgeçilmez özelliği de, mutlak surette sivil otoritenin hâkim olması demektir. Eğer sivil otoritenin dışında, halk tarafından seçilmemiş, halka dayanmayan herhangi bir güç tarafından ifade ediliyorsa ve karar veriliyorsa, orada demokrasiden bahsedebilmek mümkün değildir; demokratik bir ortamın olduğundan da bahsedebilmek mümkün değildir. Orada, demokrasinin yeşermesi mümkün değildir.

Demokraside birçok kriterle yaklaşabilmemiz mümkündür; özgürlüktür diyebiliriz, doğrudur; çoğulcudur diyebiliriz, doğrudur; gereklidir; katılımcıdır diyebiliriz, doğrudur; özerk ve bilgilendirilmiş bir toplumdandır diyebiliriz, doğrudur. Bunlar, demokrasinin kriterleridir; ancak, bir yerde, bunların tümünü gerçekleştireniz dahi, eğer sivil otorite hâkim değilse, orada demokrasiden bahsedebilmek mümkün değildir. Öncelikle, bu kriterlere uyabilmek için, bir sekreteryanın kurulması yeterli değildir. Öncelikle, sivil otoritenin kesin hâkimiyetini vazedmek gerekir. Bunun için de, yeni bir yasa çıkaracağımız yerde, dönüp arkamıza bakıp, mevcut yasalardan hangilerinin bu sivil girişimin, bu sivil otoritenin önünde engel olduğunu görmemiz lazım. Onları tek tek ayıklamadığımız sürece, ister bir sekreteryaya kuralım ister bakanlık kuralım isterse başbakanlık kuralım, bir yere varabilmemiz mümkün değildir. Birileri gelip, bu süreç içerisinde, bizlere nelerin yapılması gerektiğini, hangi yasaların değiştirilmesi gerektiğini empoze etmeye başlarsa ve biz, bu empoze doğrultusunda hareket edersek, o zaman, o düveli devletlerin, muazzam devletlerin, bir savaş sonrasında Osmanlıya kabul ettirdiği Sevr Antlaşmasının ve ondan sonra yapılmış olan, cumhuriyetin kuruluş temelini oluşturan Lozan Antlaşmasındaki bu maddelerin dışına pek farklı olarak çıkmış olmayız.

Bu otoritenin sağlanabilmesi için, Anayasa değişikliği gerekir, birçok yasalarda değişiklik gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENGİR MİR MEHMET FIRAT (Devamla) – Sayın Başkan, 1 dakika rica ediyorum...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Fırat.

DENGİR MİR MEHMET FIRAT (Devamla) – Ancak, öncelikle görüşülmesi gereken bir ya-

sa var. Millî Güvenlik Kurulu ve Sekreteryası Yasasının, Kopenhag Kriterleri çerçevesi içerisinde yeniden gözden geçirilmesi gerekir. Askerî otoritenin hâkim olduğu bir sekreteryanın, tüm sivil sekreteryalara, tüm sivil bakanlıklara ve Başbakanlığa talimat yağdırmasının ve hem de vazgeçilmez talimatlar yağdırmasının önüne geçilmesi lazımdır.

Millî Güvenlik Kurulu, Türkiye'nin gerçeklerine uygun olabilir. Böyle bir organizasyon kabul edilebilir; ancak, böyle bir organizasyonun sivil otoritenin üstünde olmasını kabul edebilmek mümkün değildir. Mutlaka bir yerden başlamamız lazım; ama, mühim bir noktadan başlamamız lazım. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu cesareti gösterebilmeli ve bu adımı atabilmelidir.

Değerli arkadaşlarım, Atatürk'ün bir sözünü değiştirerek tekrarlamak istiyorum: "Demokrat olmak, adam olmaktır" ve adam olmak zorundayız; çünkü, hakikaten, her türlü hakka, dünyadaki en modern ülkelerden, en demokrat ülkelerden, en hür ülkelerden daha çok demokrasiye, daha çok haklara, daha çok hukuk devletine layık olan bir halkın temsilcileriyiz.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İkinci söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Sayın Vedat Çınaroğlu'nda.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA VEDAT ÇINAROĞLU (Samsun) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 504 sıra sayılı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısının 5 inci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; Grubum va şahsım adına, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Maddeyle, ekli 1 sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek, 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 sayılı cetveline Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bölümü olarak eklenmektedir.

3 üncü maddede belirtilen genel sekreterliğin görevleri göz önüne alınırsa, bu görevlerin zamanında ve en iyi şekilde yapılabilmesi için, 4 genel sekreter yardımcısının görevlendirilmesinin uygun olduğu görülmektedir. Hükümet ve Komisyon, maddeyle, 4 genel sekreter yardımcısının, Dışişleri Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıklarından görevlendirilmesinin koordinasyon çalışmaları için faydalı olacağını düşünmüştü.

Katıldığımı ifade etmekle birlikte, katkıda bulunmak amacıyla bir hususa işaret etmek istiyorum. Böyle bir teşkilatlanma çerçevesinde, yine üçüncü maddenin (c) bendinde, çağımızda üçüncü sektör olarak kabul edilen sivil toplum kuruluşlarından öneri almak üzere komite oluşturulacağı hükme bağlanıyor; isabet edilmiştir; ancak, yine, çağımızda dördüncü güç olarak kabul edilen basın yayın çalışmalarının nasıl yürütüleceğinden söz edilmemiştir. Toplumun her kesiminin Avrupa Birliği uyum çalışmalarından bilgilendirilmesi için, bir basın, yayın ve enformasyon biriminin teşkil edilmesinde fayda olduğu kanaatindeyiz. Bu, aynı zamanda, basın mensuplarının çalışmalarına da yardımcı olacaktır. Basın mensupları, gelişmelerle ilgili olarak haber alabilmek için genel sekreterlik içinden görevlilerle irtibat kurmak yerine, basın bürosu veya birimiyle çalışabileceklerdir. Bir başka faydasının da, uyum çalışmalarının münferit beyanlarla ortaya çıkabilecek yanlış anlaşılmalara önleyecek olduğu kanaatindeyim. Bu sebeple, ayrı bir kadro ihdas edilmeksizin, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ekli 1 sayılı cetvelde belirtilecek kadrolardan uygun görülene, basın yayın ve enformasyon görevi ilave edilebilir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu düşüncelerimizi ifade etmek amacıyla söz aldım. Kanunun, hayırlı olması dilek ve temennisıyla, Yüce Heyeti tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çınaroğlu.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA MURAT AKIN (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 504 sıra sayılı tasarinın 5 inci maddesi üzerinde Grubum adına söz almış bulmaktayım; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

5 inci madde, kamu kurum ve kuruluşlarıyla yürütülecek koordinasyonda, anahizmet birimleri ile tali hizmet biriminin yönetim ve koordinasyonunda Genel Sekretere yardımcı olmak amacıyla, Dışişleri Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığından olmak üzere üç genel sekreter yardımcısının görevlendirmesi hususunda hüküm ifade etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği, daha önceleri -arkadaşlarımızın ifade ettikleri üzere- üye ülkeler arasında ortak bir kömür ve çelik pazarı oluşturulması, ekonominin geliştirilmesi ve istihdam ile hayat seviyesinin yükselmesini sağlayan bir hedef anlaşmasıydı. Bilahare, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu, Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) olarak değişmiş ve bu Topluluğu, Almanya, Fransa, Belçika, Hollanda, Lüksemburg ve İtalya, 1957 yılında aralarında imzalamış oldukları anlaşmayla kurmuşlardır.

Konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi, ekonominin geliştirilmesi maksadıyladır ki, bu maksat da, daha ziyade Amerikan Marshall Yardımı adı altında Avrupa'ya akan ABD sermayesinin kendilerini giderek ABD'ye bağımlı kılaçağını gören Batı Avrupa ülkelerinin, Avrupa menşeli yeni bir sermaye piyasası oluşturmak istemeleriyle başlamıştır ki, bu da, yine biraz önce ifade ettiğim gibi, ekonomik sebeplerin başında gelmektedir. Bu amaçlarına bireysel olarak ulaşmaları mümkün olmadığından, Avrupa ülkeleri, ekonomik potansiyellerini bir araya getirmek suretiyle bir güç oluşturmak ve Avrupa Ortak Pazarını oluşturmak suretiyle ABD'yle ekonomik sahada bir mücadeleye girmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, halen dünyada, tabiri caizse, 1,5 para birimi vardır. Bunlardan 1'i ABD Doları, 0,25'i Japon Yeni, 0,25'i de Almanya Markıdır.

İşte, Avrupa, güçlü bir Amerikan ekonomisine karşı mücadelede devam edebilmek için, Avrupa ülkelerinden oluşturduğu toplulukla da, biraz sonra bahsedeceğim üzere, EURO diye bir para birimi kurmuştur ki, tek para sistemine geçiş ve bu para da halen tedavülde dolaşmaktadır; ama, Amerika, Reagan'dan sonra, on yıl içerisinde, tüm teknolojilerini yenilemiş ve kapasitesini Avrupa'nın toplamının bir misli artırmak suretiyle, yine Avrupa ülkelerinden üstünlüğünü koymuştur. Dolayısıyla, Avrupa Topluluğunun, Avrupa Birliğinin mücadelesi, ekonomik alanda, Amerika'yadır.

Şimdi, bizim, Avrupa Topluluğu ülkelerine ve yeni ismiyle Avrupa Birliğine tam üyelik için müracaatımız kabul edildi ve bu müracaatımız, ileriki safhada, üyelik şekline dönüşecek; ama, dönüşebilmesi için, çok ilginçtir, bugün, 1 doların karşılığı, yaklaşık 2 Alman Markıdır veya 0,77 EURO paradır. Bunun karşılığında Türk parasını koyduğumuz zaman, 1 doların karşılığı 600 000 liradır; yani, panoda 6 tane rakamı yazacak yer yoktur. Ölkönce, bizim, Avrupa Birliğine üye olabilmemiz için -diğer sebeplerden arkadaşlarımız bahsetti; aynı şeyleri ben tekrar etmek istemiyorum, vaktinizi almamak açısından- paramızın kıymetini, Avrupa Birliği ülkelerine ve dolayısıyla ABD'ye, Avrupa Birliğinin yeni para birimi olan EURO değerine eş bir değere getirmemiz lazım. Bu neyle gelecek; ülkenin ekonomisi iyi olursa parası iyi olur. Ülkenin ekonomisinin iyi olması, geçmiş üç yıl içerisinde mümkün değil ki, büyüme sağlanmamış. Avrupa ülkesi, gel diyecek, senin yıllık bütümen nedir, bakacak bize; 1998'de eksi 3,9; 1999'da eski 6,4. Diyeceğiz ki, biz, 1996'da, 1995'te, 1997'de büyüdük; kaldı o geride. Filan partinin zamanında, Doğru Yol Partisi geldi iktida-

ra, memlekette bolluk oldu, kıtlık yok oldu, insanların yüzü güldü, o devir. O devri saymazlar; ama, o devir, bu devir ortalama üçte 1, onu da kabul etmezler. Son durum nedir; son durum, iki yıldır üst üste eksi rakam. Bizim bunu artıya çevirmemiz lazım; mümkün mü; mümkün değil; niçin mümkün değil?

Değerli milletvekilleri, ağustos ayı itibariyle 5,5 katrilyon; yani, 8,5 milyar dolar içborç ödemesi yapılması lazım. Bu adamlar, bizim hesaplarımızı alıp bakıyorlar; yani, kendi kendimizi, avam tabiriyle, hiç avutmaya gerek yok. 5,5 katrilyon; yani, 8,5 milyar dolar. Bizim, bugün, Dünya Bankasından, IMF'den istediğimiz 3-4 milyar dolara bakın veya 5 milyar dolara, sadece ağustos ayı itibariyle ödeyeceğimiz içborca bakın. Bu 5,5 katrilyonun 3,9 katrilyonu sadece, 23 Ağustosta olmak üzere, yine, diğer 1,3 katrilyonu da aynı ay içerisinde olmak üzere devlet tahvili ve hazine bonosuna ilişkin geri ödemelerdir. Biz, bu parayı bulacağız, ödeyeceğiz, ödeyeceğiz; ama, ödediğimiz zaman paramızdaki sıfırlar aşağıya mı inecek; yok. Baktığımız zaman, hükümet, nereden nereye getirmiş. Hep çıkıyoruz, bir şeyler konuşuyoruz -yani, ben, mevcut hükümeti suçlamak açısından da söylemiyorum; ama- bakıyoruz, 1999 sonu itibariyle, içborç stoku 22 katrilyon; 2000 yılı mayıs ayı itibariyle bakıyoruz, 29 katrilyon 840 trilyon 279 milyar. Şimdi, 7,5 katrilyon, sadece içborç stoku -ocak, şubat, mart, nisan, mayıs, beş ay itibariyle 7,5 katrilyon- artmış; yani, bir önceki döneme göre yüzde 30 artmış; biz, Avrupa Birliğine nasıl gireceğiz?! Eğer, mevcut bu hükümetin idaresinde Avrupa Birliğine girmeye hazırlanıyorsak, bunun, böyle, on yıl, yirmi yıl, otuz yıl sonra olması mümkün değil.

Her şeyden önce, Avrupa Birliğiyle ilgili müktesebata ait mevzuatta uyum sağlanması lazım. Bunlardan sadece bir tanesi, yine, Doğru Yol Partisinin hükümet olduğu 1996 yılında olmuştur; gümrük birliğiyle ilgili uyum sağlanmıştır ve gümrük birliğine girilmiştir. Gümrük birliği çerçevesinde, Avrupa Birliği ülkelerinden yapılan ithalatta Gümrük Vergisi kaldırılmış, normal birlik anlaşması çerçevesinde Katma Değer Vergileri tahsil edilmiş, bununla ilgili uyumlar sağlanmış. Ondan sonra, daha, elle tutulur, gözle görülür herhangi bir icraat yoktur; bu hükümetin de bunu yapması mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akın, sürenizi uzatmayacağım; süreniz bitiyor. Lütfen.. 5 inci madde kadroydu; sizin sözünü hiç kesmeden, ağustos borçlanma şeyini dinledik. Onun için, istirham edeyim, teşekkür edin; bitireyim bu işi.

MURAT AKIN (Devamla) – Sayın Başkan, tabii, bu genel sekreter yardımcılarını da, bu borçla ilgili hazırlıklar yapacak, şu olacak, uyum sağlanacak..

BAŞKAN – Hayır efendim; Türkiye Cumhuriyeti ödüyor bunu, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin ödeyecek hali yok.

MURAT AKIN (Devamla) – Bunu Genel Sekreter ne yapacak; bütçeye ilave bir yük daha getirecek... Bunlar, birbiriyle ilgili şeyler.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akın.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına, İzmir Milletvekili Sayın Kemal Vatan; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

KEMAL VATAN (İzmir) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; 504 sıra sayılı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısının 5 inci maddesiyle ilgili şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, milletin bu kürsüsünden, Yüce Atatürk'ün sözleri değiştirilmeden söylenir. Bu hususta, herkesin, dikkatli ve duyarlı olması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, yakın zamana kadar Varşova Paktında bulunan ve Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla demokrasiye geçmekte olan demirperde ülkeleri dahi, NATO'ya ve Avrupa Birliğine girebilmek için yarışa girmişlerdir. Eskiden beri demokrasiyle idare edilen ve NATO'nun eski üyelerinden olan ülkemiz Türkiye Cumhuriyeti, 12 Eylül 1963'ten beri Avrupa Birliği yolundadır ve bu birliğe girme süresinin kısaltılması hedefimizdir.

Bu uyum yasasının kabulüyle, Başbakanlığa bağlı olarak kurulacak Avrupa Birliği Genel Sekreterliği için ihdas edilecek kadroların başarılı ve bu maddeyle tasarının hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Vatan.

İkinci söz, Diyarbakır Milletvekili Abdulsamet Turgut'ta; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

ABDÜLSAMET TURGUT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 504 sıra sayılı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısının 5 inci maddesi üzerinden şahsım adına söz almış bulunuyorum; konuşmama başlamadan önce hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bildiğiniz gibi, kırk yıldır üyesi olmak için uğraş verdiğimiz Avrupa Birliği üyeliği için adaylığımız, geçtiğimiz yılın son günlerinde kesinleşmiştir. Bu, Türkiye için çok önemli bir gelişmedir. Ancak, Avrupa Birliği ile tam üyelik görüşmelerine başlayabilmemiz için, Avrupa Birliğinin, gerek ekonomik gerekse hukuk alanında belirlemiş olduğu birtakım kriterlere uyum sağlamamız gerekmektedir; yani, Avrupa Birliğine tam üye olabilmemizin başta gelen koşulu, demokrasi, insan hakları, hukuk devleti ve ekonomi bakımından Kopenhag kriterlerine tam uyum sağlamaktır. Bu uyum çalışmalarını yürütürken kamu kurumları arasında eşgüdümü sağlayacak bir yapılanmaya gidilmesi de kaçınılmazdır. Şu anda görüştüğümüz kanun tasarısı, Başbakanlığa bağlı bir genel sekreterlik kurarak bu yapılanmayı gerçekleştirmektedir. Bu genel sekreterlik Başbakanlığa bağlı olmakla birlikte, ilgili yasalar gereğince Dışişleri Bakanlığıyla da işbirliği içinde çalışmalarını yürütecektir. Tasarının yasalasmasıyla kurulacak olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği de, tam üyelik nihai hedefine ulaşmamızda büyük bir rol oynayacak, çok yararlı çalışmalar yapacaktır.

Bu inanç ve düşüncelerle, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin ülkemize ve ulusumuza hayırlı olmasını diliyorum. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turgut.

ABDÜLLATİF ŞENER (Sivas) – Sayın Başkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN – 5 inci madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

5 inci maddeyi, ekli listeleriyle beraber oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısını arayacağım.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağım.

Oylama için 3 dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yetersayısı vardır; madde kabul edilmiştir.

Saat 20.00'de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 19.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 20.00

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Mehmet ELKATMIŞ (Nevşehir), Vedat ÇINAROĞLU (Samsun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 120 nci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.
504 sıra sayılı kanun tasarısının müzakerelerine, kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

4. – *Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/700) (S. Sayısı: 504) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon?... Yerinde.

Hükümet?... Yerinde.

Tasarının 6 ncı maddesini okutuyorum:

MADDE 6. – 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) Ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün;

1. (b) bendine "Müsteşarlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "Avrupa Birliği Genel Sekreteri" ibaresi,

2. (d) bendine "Müsteşar Yardımcıları ve Genel Müdürler" ibaresinden sonra gelmek üzere "Avrupa Birliği Genel Sekreter Yardımcıları" ibaresi,

b) Ekli (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "2- Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yükseköğretim Kuruluşlarında" bölümüne "Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Daire Başkanları" ibaresi,

c) Ekli (IV) sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin;

1. 2 nci sırasına "Avrupa Birliği Genel Sekreteri" ibaresi,

2. 5 inci sırasının (c) bendine "Başbakanlık, Bakanlık ve Müsteşarlık ve Müstakil Daire Başkanları (Ana ve Yardımcı Hizmet Birimi)" ibaresinden sonra gelmek üzere "Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Daire Başkanları" ibaresi,

Eklenmiştir."

BAŞKAN – 6 ncı madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Mukadder Başeğmez; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MUKADDER BAŞEĞMEZ (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yine, bürokratik bir kurum kuruyoruz; hayırlı olsun. Binalar, memurlar, arabalar... Olusun, biz, bunları çok gördük. Zaten, Ankara, hep böyle dev binalarla dolu; içi, memurlar, arabalar, sekreterlerle. Vilayetlerimiz öyle, kazalarımız öyle.

Şimdi, Avrupa Birliğine gireceğiz, elbette girmeliyiz. Niye gireceğiz? Biraz daha uygar olabilmek, biraz daha kalkınabilmek, insanımızı biraz daha özgür ve mutlu kılabilmek için. Bu, bir medeniyet talebidir, uygarlık talebidir, kültürel bir yükselme talebidir. Gireceğiz de, kendimize çekidüzen vermemiz lazım. İşte, biz de, bunun için bir yapı kuruyoruz. Yani, ayağınızda çarık, boy-

nunuzda kravat, eloğlu evine sokmaz "git, kılık kıyafetini, kendini düzelt" derler. Onun için, nasıl yaşıyorlar, kanunları ne, mevzuatları ne, devletlerarası hukukları nasıl, demokrasileri nasıl? Bu konuda, elbette, ciddi mevzuat, kanun çalışmaları yapmak lazım. Bunu da kim yapacak? Şimdiye kadar, zannediyorum, Dışişleri Bakanlığında bir birim götürüyordu. Şimdi, ciddi, yetkin, aklıbaşında 70 kişilik bir grup bu işi yürütecek.

Bir önceki maddede, niye, illâ büyükelçilerden genel sekreter seçilecek, hükümet, kendini niye bağladı bilmiyorum; yani, arslan gibi bir adam bulsanız, Amerika'da eğitim görmüş, Avrupa'da bir sürü görevlerde bulunmuş ve baktınız ki, bu işi çok iyi biliyor ve "gel, sen yap şu işi" desek; o zaman, kanunu yeniden değiştirecek miyiz?!. Kendimizi büyükelçilerle sınırladık; ama, olsun, on da da hayır var.

Şimdi, eğer, illâ Avrupa Birliğinin mevzuatına uyum yapmak üzere ki, "bu kurulacak kurul, onların mevzuatını düzenler, hazırlar, şunu eder, bunu eder" deniliyor. Bu kolay; bir ayın içerisinde, Fransa'da, İngiltere'de, Almanya'da, onların mevzuatı neyse, bunları toplayın, Ortak Pazar mevzuatını ve 50-60'da tercüman çalıştırın, bir ayda hallolur bu iş ve onlarla ilgili kanun tasarılarını da getirin, çıkaralım.

Mevzuat ve kanun ve bunlarla ilgili bürokratik kurumlar ne işe yarar? Siz hepiniz milletvekilisiniz, köylere gidiyorsunuz, kasabalara gidiyorsunuz. Oralardan, sizden, yolumuz yıkık, çeşmemizin suyu akıyor, telefonumuz kesik, elektriğimiz kesiliyor, yapılmıyor, sağlık ocağımız yok, tarımda şu problemlerimiz var, hayvancılıkta şu problemlerimiz var gibi bir sürü problemler getiriyorlar değil mi efendim size?.. Bize de getiriyorlar ve bütün bu problemlerin hepsinin mevzuatı var Türkiye'de. Hepsinin kurumsal bürokratik yapısı da oluşmuş. Bir vilayete gittiğiniz zaman, DSİ var, YSE var, tarım müdürlüğü var, sağlık müdürlüğü var; bütün bunların müdürleri var, müdür muavinleri var, şefleri var, mühendisleri var, uzmanları var. Niye, siz gidince yakalıyor "aman sayın milletvekilim, bu yolumuz 10 senedir yapılmıyor" diyor? Demek ki, kanunla ve memurla olmaz bu iş; bu iş, toplumdaki yükselen bir uygarlık talebiyle, medeniyet talebiyle olabilir. Bir de, bu ülkeyi, gerçekten, idare edecek miyiz etmeyecek miyiz; 65 milyon insanın potansiyelinden istifade edecek miyiz etmeyecek miyiz; 65 milyon insanın ürettiğini, adil bir şekilde, bütün Türkiye satışına yaygın bir şekilde, kalkınmamızı sağlayacak miyiz sağlayacak mıyız?

Avrupa olmasaydı ne yapacaktık biz? Avrupa Birliği diye bir kurum olmasaydı ne yapacaktık? Yine, Van'ın Bahçesaray İlçesine, kar yağdığı zaman 6 ayda mı gideceğiz? Yine, köylerimize ulaşamayacak mıyız? Yine, hâlâ köylerimizde, kasabalarımızda tuvalet diye bir şey olmayacak mı? Köylerimiz harabe, ören, vıran; kentlerimiz gecekondular yığını mı olacak? Avrupa Birliği yok, biz kendi kendimizyiz; ne yapacağız arkadaşlar? Yine, insan hakları konusunda, düşünce hürriyeti konusunda, teşebbüs hürriyeti konusunda, böyle, ceffelkalem, kabile mantığı ve anlayışıyla yürüyüp gidecek miyiz? Avrupa Birliği var ve biz bunları yapacağız. E, Allah'a şükürler olsun, bütün umudumuz da o. Yoksa, biz, herhalde, kendi kendimize kaldığımızı müddetçe, kendi kendimize çekidüzen veremeyeceğiz.

İki gündür çok ciddi raporlar yayınlıyor, Birleşmiş Milletler yetkilisi de buralarda dolaşiyor. Türkiye, uyuşturucunun yüzde 70 yol güzergâhı olmuş, yolgeçen hanına dönmüş. İnşallah yalandır, ben bunu kabul etmek istemiyorum sorumlu bir siyaset adamı olarak. Dışarıdan, bunu bahane ederek, bizi sıkıştırmasına izin vermemek için söylüyorum; ama, eğer böyle bir şey varsa, bu ciddi bir meseledir. Türkiye'nin güvenliğinden, içgüvenliğinden, dışgüvenliğinden sorumlu, sınırlarından sorumlu kurumların, bu işe ciddiyetle bakması lazım. Nasıl olur da, Avrupa'ya akan uyuşturucunun yüzde 70'i benim ülkemden geçer? Kim bunlara yol veren Ortogalar, Noriega'lar?.. Bunun ciddi şekilde sorgulanması lazım.

Değerli arkadaşlar, tarım, sanayi, eğitim, adalet, sağlık, ulaşım... Bütün bunlarda çok ciddi problemlerimiz var.

Trafik, bizim ülkede canavarlaşıyor nedense; başka yerde ulaşım vasıtası, rahatlama vasıtası. Deprem, bizim ülkede zalimleşiyor; ölümlerimizi çıkaramıyoruz, çıkardığımızı saymıyoruz, saydığımızı gömemiyoruz. Yine, oralarda doğru dürüst imar ve altyapı vardı; ya Anadolu'da ya Anadolu'nun köylerinde, doğuda, güneydoğuda Allah vermesin, deprem olduğu zaman, niye bizden 50 000-60 000 can alıp götürüyor.

Ben, bir tablo çıkarmaya çalışıyorum. Alınteri, bizim ülkede değersiz; para, bizim ülkede kıymetsiz. 630 000 lira bir dolar; 630 değil, 630 000 kere geriden gidiyor. Eskiden "gâvur parasıyla beş kuruş etmez" derlerdi, şimdi Türk parasıyla beş kuruş etmiyor, bu olacak iş değil...

Alınterimizin, emeğimizin kıymetlenmesi, ekonomimizin kuvvetlenmesi lazım. Peki, bunları kim istemez, kim mani oluyor?.. Türkiye'nin bir anda kalkınmasına, ekonomik gelirlerinin yükselmesine, fert başına 10 000-15 000 dolar düşmesine, yolların, köprülerin, havaalanlarının, limanların yapılmasına; insanımızın hür, müreffeh ve mutlu olmasına kim mani oluyor, istemiyor mu; yani, Doğru Yol Partililer mi istemiyor, Anavatan Partililer mi, Milliyetçi Hareket Partililer mi, Demokratik Sol Partililer mi, Fazilet partililer mi?..

Değerli arkadaşlar, ben biliyorum ki, şurada, milletin helâl oylarıyla seçilip, buraya gelmiş insanların hepsi, vatan, millet aşkıyla geliyor ve gece gündüz çalışıyorsunuz. O zaman niye olmuyor; çünkü, 65 000 000 insanın beyninden, kapasitesinden, imkânında istifade edemiyoruz; çünkü, biz, hâlâ hentuz bir kapalı rejimiz; çünkü, hâlâ otoriter, totaliter bir rejim anlayışı içinde yürütüyoruz işi; tepeden bakmacı. Cumhuriyet; ama, cumhur'u dışlayan... Daha açık bir ifadeyle, merkezden yapılan beş yıllık kalkınma planlarıyla, yine merkezden yapılan on yıllık ihtilâl planları arasında sıkışıp kalınca koca Türkiye, işte böyle, siviller, çaresiz, gelip burada dert yanıyor, şu kadar geriye, bu kadar zavallıyız; istiyoruz kalkınmak, etmek; ama, bir türlü, böyle rahatça serpilip, gelişip haydi bakaltım, elbirliğiyle Türkiye'yi evrensel standartlara ulaştırılmıyız diemiyoruz.

Nedir evrensel standartlar?.. Dünya, bugün, insan haklarını önplana çıkardı; insan hakları, bireysel özgürlükler... Bazen bakıyoruz, dış dünyada, hayvanlara sağlanan haklar, zaman zaman, kendi ülkemizde insanlara reva görüldüyor. Bu, insanımızın beyninin kilitlenmesine, gönlütün kırılmasına, üretkenliğinin düşmesine yol açıyor. Böylece, ciddi manada, teşebbüs hürriyetinin önüne geçiyoruz. Bugün, dünyada yükselen değerler, insan hakları, demokrasi, bireysel özgürlük... Biz, bütün bunları sağladığımız ölçüde, kurumların demokratik hiyerarşisi yerli yerine oturduğu müddetçe kalkınabiliriz; bunların hepsi çok kolay. Türkiye, bir imparatorluk sonrası ülkedir. Hani derler, zengin bir adam fakir düşse, onda kırk yıl zenginlik kokar; fakir bir adam zengin olunca da, onda kırk yıl fukaralık kokar; ne kadar zengin olursa olsun, hâlâ, fakir gibi davranır, cimri olur filan. Şimdi, biz, koca Osmanlı İmparatorluğundan arta kalan bir devlet olduğumuz için, o gün, bugün, işte, marşlarla, türkülerle, şarkılarla, şanlı tarihle işi götürdük; ama, şimdi, dünya gerçekleriyle karşı karşıyayız.

Size bir gerçeği arz etmeme izin verin: Boeing firmasını biliyorsunuz; Boeing firması, 500 000 adam çalıştırıyor, yıllık cirosu 200 milyar dolar. Türkiye'de 65 milyon insan çalışıyor, yıllık cirosu, gayri saft millî hâsılası 200 milyar dolar. General Electric öyle, General Motors öyle, Samsung firması öyle, Bill Gates diye genç bir adam çıktı, onun firması Microsoft öyle. Yani, artık, Türkiye'yi, devletlerle değil, firmalarla karşılaştırdığımız zaman, bakıyoruz ki, arada korkunç bir uçurum var. Bütün bu gerçekler karşısında ne yaparız, nasıl kurtulabiliriz? Keşke adaletimiz yerli yerinde olsaydı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUKADDER BAŞEĞMEZ (Devamla) – ...keşke adaletimiz, hukukumuz, mevzuatımız başkalarına örnek olacak şekilde olsaydı da, eloğlu tepemize dikilip “mevzuatını düzelt, kanununu yap, kendine çekidüzen ver” diye, bize bu şekilde emrivaki yapmasaydı; biz, kendi insanımız, kendi ülkemiz, kendi medeniyetimiz için bunu yapsaydık; biz başkalarını sıkıştırıyorduk “adam ol, bak, kanun böyle olur, insanlık böyle olur, demokrasi böyle olur, bizden öğren bunu” diye, biz, dünyayı sıkıştırıyorduk.

Her bakımdan, bu noktalar acıdır; ama, yine de hayırlı olsun. Kanunu çıkarıyoruz, kurumu kuracağız; inşallah, olur gider.

Saygılar sunuyorum efendim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başeğmez.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubunun.

Manisa Milletvekili Sayın Necati Çetinkaya; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA M. NECATİ ÇETİNKAYA (Manisa) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, benden önceki konuşmacı Sayın Başeğmez’in bahsettiği bir konu vardı; son günlerde, Batı’nın ve basının söylediği, uyuşturucu trafiğinin yüzde 70’inin Türkiye üzerinden geçtiği konusu. Konuya girmeden önce, bu işin uzmanı olarak, Yüce Meclise bir hususu arz etmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, yıllarca, otuz küsur senenin üzerinde, bu konuda mücadele etmiş bir arkadaşınızım. Şunu, kesinlikle altını çizerek ifade etmek istiyorum ki, uyuşturucu, eroin ve bazmorfın, asitanhidritten yapılır. Asitanhidritin 1 gramı Türkiye’de imal edilmez. Nereden gelir; bu, Batı Avrupa’da ve özellikle, Avusturya ve Almanya’da imal edilir ve dolayısıyla, bu işle uğraşanlar, dünyanın neresinde olursa olsun -adres burasıdır- buradan alırlar ve asitanhidritle afyon hammaddesini karıştırırsınız, afyonun sütünü karıştırırsınız, o zaman, eroin veyahut da bazmorfın yapılır. Onun için, değerli arkadaşlar, herkes kendi aynasına baksın ve kendi yüzünü, orada, çok iyi görür. Biz, bu konuda, üzerimize düşeni, hepsinden daha fazla yapıyoruz. Türk güvenlik güçleri, polisyle, jandarmasıyla, hakikaten, narkotik konusunda, yıllardan beri fevkalade başarılı hizmet vermişlerdir ve bu konuda da Interpoll’den büyük takdir görmüştür. Onun için, bu konuyu, özellikle belirtmeyi bir vefa duygusu olarak gördüm.

Değerli arkadaşlar, bir kere, bu Avrupa Birliği Genel Sekreterliğiyle ilgili -biraz önceki konuşmalarında da belirttim- Sayın Fischer, son zamanlarda, devamlı olarak, “Federal Avrupa” konusunu işlemekte. Biz, yıllarca, hep rasizmden şikâyet ettik. “Federal Avrupa” fikri, Batı dünyasının bir rasizm anlayışıdır. Niye kendileri bunu vurgulamıyor da, hep bizi eleştirerek, devamlı: Türkiye şunu yaptı mı, bunu yaptı mı diye takip ediyorlar. Doğrudur; gayet tabii, Kopenhag kriterleri, bütün Avrupa Birliğine girecek aday ülkelerce yerine getirilmesi gereken konulardır. Nedir; demokratikleşme, hukukun üstünlüğü, temel hak ve hürriyetler...

Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Genel Sekretere verilen yetkiler için diyor ki: “Genel Sekreter, Avrupa Birliğine girmede, mevzuata uyarılılık ve uyum yasalarının çıkarılmasında hazırlık yapacaktır” Kimlerle? İşte, vereceğimiz kadrolardaki uzmanlarla. Kimlerle? Genel Sekreterle, kimlerle? Biraz önce 5 inci maddede ve diğer maddelerde de belirttiğimiz gibi, her bakanlıktan seçilmiş olan üyelerin katıldığı karma komisyon marifetiyle. Bu karma komisyon toplanacak, Genel Sekreterliğin, bu uyum yasaları, mevzuata uyarılılık, Avrupa Birliğine girmek konusundaki uyarılıkları konusunda gerekli hazırlığını yapacak ve dolayısıyla, onlar, yasal düzenlemeler için Türkiye Büyük Millet Meclisine gelecek. Kim tarafından? Hükümet tarafından gelecek.

Değerli arkadaşlar, şunu belirteyim: Son zamanlarda, biz, kırmızı kart gördük. Portekiz'de toplanan Avrupa Konseyinin Bakanlar Konseyi dönem toplantısında, biliyorsunuz, Türkiye'nin insan hakları konusunda yeteri derecede üzerine düşeni yapmadığı hususunda, Türkiye'nin dikkatinin çekilmesi konusunda bir karar alındı. Bunlar önemli hususlardır.

Kıbrıs konusuna gelince... Biraz önce, Kıbrıs konusuna girerken, tabii, süremiz doldu, konuya tam olarak giremedim.

Bakınız, Helsinki Sözleşmesinin 8 inci maddesini, huzurlarınızda biraz açmak istiyorum. Ne deniyor 8 inci maddede; deniyor ki, "Avrupa Birliği Konseyi, Kıbrıs, Macaristan, Polonya, Estonya, Çek Cumhuriyeti ve Slovenya'yla katılım müzakerelerinde yapılan kapsamlı çalışmalarını ve kaydedilen ilerlemeyi tatminkârlıkla vurgular." Dikkatinizi çekmek istiyorum, Türkiye, bunun içerisinde yok.

9/a'da devam ediyor: "Avrupa Birliği Konseyi, 3 aralık tarihinde New York'ta, Kıbrıs sorununun kapsamlı çözümünü amaçlayan görüşmelerin başlamasını memnunlukla karşılar ve bu sürecin başarıyla sonuçlanması yönünde, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin çabalarına kuvvetli desteğini beyan eder."

Şimdi, esas can alıcı bende geliyorum; (b) bendinde deniyor ki: "Avrupa Birliği Konseyi, siyasi bir çözümün, Kıbrıs'ın Avrupa Birliğine katılımını kolaylaştıracağına altını çizer ve katılım görüşmelerinin tamamlanması sırasında herhangi bir çözüme varılmadığı takdirde, Konseyin katılıma ilişkin kararı -yukarıdaki hususlar- herhangi bir önşart teşkil etmeksizin verilecektir." Çok önemli... Herhangi bir önşart teşkil etmeksizin verilecek. "... ve burada, Konsey, bütün ilgili unsurları dikkate alacaktır" yani, deniliyor ki, ister çözüm, ister çözmeyin. Bu konuda, konsey, önşart teşkil etmeksizin kararını verecektir.

Değerli arkadaşlar, Anadolu'da yaygın olan bir atasözümüz var: "Eğri oturup, doğru konuşalım."

Şimdi, Güney Kıbrıs Rum kesimi, önşart teşkil etmeksizin Avrupa Birliğine alınacak; siz, çözdünüz çözdünüz, çözmediğiniz takdirde, bu alınacak. Ha, alındıktan sonra ne yapılacak? Ondan sonra, şu anda, fert başına düşen millî gelir 12 000 Amerikan doları, yarın 24 000 Amerikan dolarına çıkacak; gelin, siz, sınırı tutun bakayım. Kimin lehine, kimin aleyhine durum işleyecek?

O sebeplerdir ki, işte Sayın Cumhurbaşkanımızın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş'ın, haklı olarak ve hassasiyetle üzerinde durduğu konuyu, biz de destekliyoruz. Bağımsız iki devlet ve bu iki devletten meydana gelen federasyon şeklinde bu mesele çözülecektir. En adil olan bu değil midir? Yılların mücadelesi neticesinde gelinecek şu noktadan sonra, devamlı olarak uzlaşıcı bir yaklaşıma taraf olan hep biz olmadık mı; biz olduk. Bu konuyu, bu şekilde, hassasiyetine binaen, Sayın Meclisimizin, siz değerli arkadaşlarımızın dikkatine arz etmek istedim.

Değerli arkadaşlar, diğer konu ki, o da önemli bir konu; Avrupa güvenlik ve savunma kimliği. Biraz önce arz ettik; fakat, tam detayına giremedik. Siz, NATO üyesi olacaksınız, NATO üyesisiniz; ama, deniliyor ki "Üye olmayan ülkelerin, savunma konseptinde, karar verme aşamasında herhangi bir yetkisi yoktur." Bu nasıl olur?! NATO'nun, yıllardan beri, Doğu Blokundaki en büyük gücü olacaksınız, Amerika'dan sonra en büyük mükellefiyeti siz yükleneceksiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, bağlar mısınız.

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – ... ama, gelin, görün ki, bu konuda, savunma konsepti konusunda karar verme aşamasında “hayır, siz karışamazsınız; çünkü, siz, Avrupa Birliği üyesi değilsiniz...”

Sayın Emrehan Halıcı hatırlarlar, beraber, geçen sene eylül ayında, Amerika Birleşik Devletlerine, resmî davetli olarak gittiğimizde, Amerikan Dışişleri Bakanlığında, bizzat Dışişleri Bakan Yardımcısı –daha o zaman bu gündemde yoktu, daha o zaman, Helsinki’de, bu toplantının raporları hazırlanmamıştı– altını çizerek bize, 10 parlamentere şunu söyledi: “Arkadaşlar, dikkatli olunuz, Türkiye aleyhine bir hareket var.” Nedir o? NATO’yu geriye itmek ve dolayısıyla, Avrupa savunma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Lütfen...

M. NECATİ ÇETİNKAYA (Devamla) – ... güvelik kimliğini öne geçirme konusu... Bütün mesele, NATO üyesi olan, ama, karar verme yetkisine haiz olmayan bir ülkenin, bu konuda, tamamen köşeye sıkıştırılması... İnsan hakları, demokratikleşme; evet... Ama, bu konuda kendisini ispat etmiş bir ülkenin, yıllardan beri onlar için her türlü meşakkate giriftar olan bir ülkenin, NATO’da söz sahibi olmaması, dışlanması kadar vahim bir hata olamaz. Biz bunu kabul edemeyiz, Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu kabul etmez; açık ve net olarak söylüyoruz.

O sebeple, evet, demokratikleşme... Yıllar önce, hürriyet kahramanı Namık Kemal öyle diyordu:

“Ne efsunkâr imişsin ah, ey didarı hürriyet!

Esiri aşkın olduk, gerçi kurtulduk esaretten.”

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çetinkaya.

Dediğiniz gibi efendim; ne Türkiye Büyük Millet Meclisi ne de Türkiye kabul etmez. Özellikle, Türkiye, de facto hadiseleri kaldırmaz. Tarihin derinliklerinden gelen ve cumhuriyetimizin temel ilkeleriyle bütünleşen millî ve manevî değerlerimizin, millî Kurtuluş Savaşımızın temel dayanağı olan Kuvayı Milliye ruhumuzu, milletimizin bütünlüğü, ülkemizin bölünmezliği, birliği ve dirliği gibi hayat damarlarımızı deformasyona uğratici en ufak bir eğilimin bile, millî irade nezdinde itibar görmeyeceği aşikârdır efendim. (Alkışlar)

Efendim, gruplar adına konuşmalar bitti.

Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 504 sıra sayılı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğiyle ilgili kanun tasarısının 6 ncı maddesinde şahsen söz almış bulunuyorum.

Bu madde, birtakım kanunlardaki unvanlar arasında “Avrupa Birliği Genel Sekreteri” unvanının da ilave edilmesini temin eden bir maddedir; teknik bir düzenlemedir. Bu madde vesilesiyle söylemek istediğim husus da şudur: Türkiye, Eylül-Ekim aylarında toplulukla yeni bir yol haritası hazırlamaya oturacak; yani, aday üyelikten tam üyeliğe geçişle ilgili Türkiye’nin vebiceleri nedir; topluluğun vebiceleri nedir, bunlar konuşulacak. Topluluğun, geçmişte kalan, yerine getirilmeyen, malî protokoller çerçevesinde ödemesi gereken malî mükellefiyetleri zapturapt altına alacak ve bu uyum safhasında, Türkiye’ye, ilave birtakım kaynaklar tahsis edecekse -ki, edecekür- bunlar üye-

rinde konuşulacak; ama, topluluğun da, öncelikle, Türkiye'den isteyeceği, Kopenhag kriterleriyle ilgili, Türkiye'nin gerekli olan düzenlemeleri yapmasıdır.

Tabii, bu düzenlemeleri yapmak için; nelerdir bunlar diye, Sekizinci Plan hazırlanırken, Devlet Planlama Teşkilatı bir özel ihtisas komisyonu kurmuş: Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri Özel İhtisas Komisyonu Siyasal İlişkiler Alt Komisyon Raporu; Kopenhag siyasi kriterleri ve söz konusu kriterler ışığında Türkiye'nin durumu; demokrasi, hukuk üstünlüğü, insan hakları diye bir dosya; DPT'nin özel ihtisas komisyonunun eki. Burada, anayasayla ilgili düzenlemeler var, kanunlarla ilgili düzenlemeler var ve diğer birtakım kurumsal düzenleme teklifleri de var. Tabii, bunları tek tek, burada madde madde okumayacağım; uzun. Söylemek istediğim, sayfalarca ortaya konulan bu düzenlemelerin özü şu: Zannedirim, Cardiff zirvesinden sonra; İngiltere Dışişleri Bakanı, Dönem Başkanı Robin Cook'a gazeteciler sordular "Türkiye ile ilgili karar verdiniz mi" diye. -Türkiye'nin aday üyeliğiyle ilgili bu altılar, beşler, bunların konuşulduğu müzakerelerde- zirvede demişti ki: "Bizim kulübün şartları var. Bu şartları yerine getiren, kulübe üye olabilir. Kulübün şartları da; demokrasi bir devlet düzeni haline gelecek; tabela demokrasisi olmayacak, garnizon demokrasisi de olmayacak; yani, işleyen bir demokrasi olacak. İkincisi, piyasa ekonomisi olacak; soygun ekonomisi olmayacak; tersiyle tarif edersek. Üçüncüsü, teşebbüs hürriyeti olacak. Dördüncüsü de, sivil iktidarlar, silahlı kuvvetlerini yönetebilecekler; tersi olmayacak." Ana çerçeve bu.

Hakikaten, bu, bizim, Devlet Planlama Teşkilatı, ihtisas komisyonunda bunları tespit etmiş; ne demiş, bir iki tanesini arz edeyim: Anayasanın özgürlüğü esas alması; genel sınırlama hükümleri yerine, genel koruma hükümlerine yer verilmesi; kişinin ve kişi haklarının korunması; kişinin, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez haklarının teminat altına alınması ve buna aykırı hükümlerin ayıklanması; herkesin, düşünce ve kanaatlerini açıklama ve yayma hakkını özgürce kullanmasını engelleyici düzenlemelere son verilmesi; basın özgürlüğünü engelleyen hükümlerin ayıklanması; halkın haber alma özgürlüğünün korunması; toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının özünü ortadan kaldıran hükümlerin değiştirilmesi; örgütlenme hakkı üzerinde kısıtlama ve ayıklamalara son verilmesi; sivil toplum kuruluşlarını ve ekonomik ve sosyal demokrasinin ve onun uzantısındaki kurumsal yapının anayasal güvenceye, statüye kavuşturulması; sendikalarla ilgili olarak mevcut sınırlamaların kaldırılması -devam ediyor- adil bir seçim sisteminin öngörülmesi; tüm siyasal düşüncelerin parlamentoya yansımalarının sağlanması; siyasal partiler rejiminin demokratikleşmesi; bu konuda anayasada yer alan detaylı düzenlemelere son verilip, genel ilkelerle yetinilerek, ayrıntıların yasalara bırakılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim, toparlayın...

CEVAT AYHAN (Devamla) – Bitiriyorum Muhterem Başkan, teşekkür ederim.

...merkezî otoriter devlet yapısına son verilmesi; yerel yönetimlerin güçlendirilmesi; heyula gibi merkezî devlet değil, mahallî idarelerin güçlendirilmesi, merkezî idarenin küçültülmesi; ama, denetim gücünün de artırılması; yargı bağımsızlığı; devlet güvenlik mahkemelerine ilişkin Anayasada değişiklikler yapılması; bunların normal mahkemeler haline getirilmesi. İhtisas mahkemeleri olabilir tabii.

Evet, idarenin eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunu kapatan Anayasa hükümlerinin tadili - 125 inci maddenin ikinci fıkrasındadır bu- Cumhurbaşkanının tek başına afacağı kararlar ile Askerî Şûra kararları yargı denetimi dışındadır. Bunu, Sayın Cumhurbaşkanımız da, Cumhurbaşkanı olmadan bir gün önce, zannedirim, Anayasa Mahkemesinin kuruluş yıldönümüydü, oradaki bir konuşmasında ifade etmişlerdi. Daha birçok düzenleme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVAT AYHAN (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Evet efendim, buyurun.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Tabii, Millî Güvenlik Kuruluna ilişkin, Anayasanın 118 inci maddesinde, bu kurulun, bir danışma organı olarak Bakanlar Kuruluna tavsiyelerde bulunabileceği belirtilecek şekilde düzenlenmesi.

Değerleri arkadaşlar, işte, bütün bu düzenlemeleri yapacak olan siyasî otoritedir, siyasî iktidarlardır ve Meclis iradesidir. Yani, Türkiye'yi, başsavcı ile Millî Güvenlik Kurulu genel sekreterleri arasında sıkışmış, ezilmiş bir demokrasi anlayışından selamete çıkaracak olan bu iradenin ortaya konulması lazım; Devlet güvenlik mahkemelerinde düzenlemeler yapmak lazım. Orada, hükümet, 4 üyeye temsil edilir; hükümet azınlıktadır. Cumhurbaşkanı hükümetin yanına koyamazsınız. Cumhurbaşkanı, bambaşka şartlarla seçilir. Orada, 5 asker üye vardır, 4 hükümet üyesi vardır. Hükümetin bir bakanı gider...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, bir bitirebilirsek!.. Bundan sonra da bir sözüünüz var.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Evet.

Bitiriyorum Sayın Başkan.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Bitirmez efendim.

BAŞKAN – Efendim, ben rica ederim, bitirir.

Buyurun Sayın Ayhan.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Hükümetin üyesi gider, orada, devletin bir bürokratına hesap verir. Devletin bürokratu, hükümet üyesinin, bir bakanın icraatını orada oylar. Tabii, bunu, Batı demokrasi standartlarına oturtamazsınız. Devletin bütün kurumları millet içindir; ama, hepsini yerli yerine oturtmak da, Meclis iradesine düşen bir görevdir. Hükümetlerin de, bu iradeyi arkalarına alıp, bu düzenlemeleri buraya getirmesi lazım diyorum; hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Antalya Milletvekili Sayın Nesrin Ünal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

NESRİN ÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısının 6 ncı maddesi üzerinde, şahsım adına söz istedim; saygıyla selamlıyorum.

Teknolojinin ve iletişimin bu kadar ilerdiği bir dönemde, milletlerin ve devletlerin, yalnız, ka- buğuna çekilmiş bir şekilde yaşamaları zaten düşünülemez. Pekî, milletler globalleşirken, hep, taviz vermek zorundalar mı? Şimdiye kadar, hep, Avrupa Birliğinin Türkiye'ye vereceği katkılar konuşuldu; ama, Türkiye'nin Avrupa Birliğine vereceği katkılardan hiç bahsedilmedi?!

21 inci Yüzyılda, 60 milyon aktif nüfusıyla, yaşanan Avrupa Birliğine, Türkiye, dinamizm getirecektir, eğer, adaylığa kabul edilirse. Türkiye'nin güçlü ve köklü kültürüyle, engin devlet tecrübesiyle, Avrupa Birliğinin gelecek yapılanmasında, uluslararası siyasal etğinin oluşmasında büyük katkıları olacaktır. Ayrıca, kuzey ve güney yarım kürelerin arasındaki uçurumun kapanmasında da, uluslararası birliklerde Türkiye'nin olmasının herhalde büyük katkıları olacaktır.

Avrupa Birliğinin parlamenterler toplantısında Polonyalı milletvekillerinin ne kadar diŒe diŒ mücadele yaptığını gözledim. Bizde de, Œartlar olmazsa olmaz diye öne sürülmemelidir bence ve bunlar öne sürülürken de, milletin moral değerleri zafiyete uğratılmamalı.

Bizler, Avrupa Birliğine girerken, mutlaka, Türkiye'nin Œartlarını düzenlemek zorundayız; fakat, Türk insanı, milletvekillerini, cumhuriyet kurulduğundan beri, kendi hayat Œartlarını daha iyi hale getirsin, daha iyi ekonomik Œartları oluŒtursun, demokrasi güzelleŒsin ve insan hakları geliŒtirilsin diye seçmiŒtir; yani, insanlar, bizleri, zaten, Meclise bu düzenlemeleri yapmak için yollamıŒtır. Bizler, Avrupa Birliği istediği için bu düzenlemeleri yapmak zorunda değiliz; bizim milletimiz bunları istediği için yapmak zorundayız ve milletin bize yüklediği sorumluluk da budur. Bunun, geç kalınmıŒ ve tam Avrupa Birliği adaylığı dönemine gelmesi, bir tesadüftür bence. Muhalefetiyle ve iktidarıyla birlikte, üniter devlet yapımıza saygılı olarak, hassasiyet göstererek, bu konuda ilerlememiz gerekiyor. GeliŒmiŒ bir dünyada, birliklerin içinde olmak da Türkiye'nin menfaatıdır.

Saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŒKAN – TeŒekkür ederim Sayın Ünal.

Efendim, madde üzerinde görüŒmeler...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Sayın BaŒkan, karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŒKAN – Efendim, 6 ncı madde üzerinde...

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – İstemiyor... İstemiyor...

METİN ŒAHİN (Antalya) – Bitirelim Sayın BaŒkan, bitirelim...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Hayır...

BAŒKAN – Efendim, ben, zaten, bir dakika... Duymadım efendim; müsaade buyurun...

6 ncı maddenin görüŒmeleri bitti, 6 ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum dedim.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Tamam; istemiyorlar...

BAŒKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiŒtir; çok teŒekkür ederim.

Sayın Çakan, orada oturur musunuz... İstirham edeceğim.

Sayın Œahin, siz de gitmeyin.

METİN ŒAHİN (Antalya) – Buradayım BaŒkanım, buradayım...

BAŒKAN – Hayır, gitmeyin efendim; burayı teŒrif edin.

Geçici 1 inci maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1. – Bir defaya mahsus olmak üzere; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kamu kurum ve kuruluŒlarında Avrupa Birliği alanında en az üç yıl fiilen çalıŒmıŒ, Avrupa Birliği uzman yardımcılığı yarışma sınavına girme niteliğini haiz ve 41 yaŒından gün almamıŒ olanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içerisinde müracaat etmek ve açılacak yeterlik sınavında başarılı olmak kaydıyla, başarı sıralaması dikkate alınarak Avrupa Birliği uzmanı olarak atanırlar.

BAŒKAN – Sayın Ergün Dağcıoğlu, Fazilet Partisi Grubu adına, geçici 1 inci madde üzerinde konuşmanız var; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Öyle mi; özür diliyorum!.

BAŞKAN – Efendim, siz, konuşmaya bakın, karar yetersayısına değil!

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Obstrüksiyon yapıyorlar efendim.

BAŞKAN – Hayır, buyurun efendim. Siz ne yapacaksınız... Buyurun, istirham ederim; istediğiniz kadar konuşun.

FP GRUBU ADINA MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bildiğiniz gibi, Helsinki Zirvesiyle birlikte başlayan süreç, Avrupa Birliği ile ülkemiz arasındaki ilişkiler yeni bir dönemden geçmektedir. Şüphesiz, Helsinki’de, ülkemiz, tam üyelik yolunda önemli bir kilometre taşına daha geride bırakmış olmakla birlikte, önümüzde aşılacak daha çok uzun bir yol ve daha birçok engel olduğunun bilincinde olmamız gerekmektedir; çünkü, tam üyelik süresine ilişkin ortada henüz bir çalışma takvimi bulunmamasına rağmen, ülkemiz bu süreci en iyi şekilde değerlendirip, uyum ve entegrasyon konusunda, gerçekten, ülkemiz için de bir ihtiyaç durumundaki çok yönlü ve köklü düzenlemeleri bir an evvel yapmak zorundadır. Bu düzenlemelere, öncelikle, kendi insanımız, kendi ülkemiz için ihtiyacımız vardır diye düşünüyor; bu itibarla, Avrupa Birliği süreci içinde yapılacak her türlü ciddi ve tutarlı çalışmayı, başkaları istediği için değil, önce, kendimiz için istemeli ve bir an önce de gerçekleştirmeliyiz diyorum.

Demek ki, içinde bulunduğumuz bu süreçte, en başta Parlamentomuz olmak üzere, toplumumuzun bütün kesimlerini, özellikle, devletimizi oluşturan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarımızı; yani, herkesi, kendi alanlarıyla ilgili olarak yoğun bir çalışma beklemektedir. Elbette, bu çalışmaların yürütülmesinde etkili bir işbirliğinin ve koordinasyonun sağlanması bir zaruret olarak karşımıza çıkmaktadır. Hükümetimiz de, zaten, tasarının, bu zaruret sebebiyle hazırlandığını ileri sürmektedir; ancak, hükümet, bu tasarıyla, Avrupa Birliğiyle ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları arasında gerekli eşgüdümün sağlanması, konuyla ilgili oluşturulan kurul ve komitelere sekreteryahizmeti sunulması ve alınan kararların yürürlüğe girmesi gibi görevlerin yerine getirilebilmesini teminen, Başbakanlığa bağlı bir Avrupa Birliği genel sekreterliği kurulması talebinde bulunmaktadır.

Tasarıya genel olarak baktığımızda, kurulması öngörülen, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilatının, Türkiye’nin, Avrupa Birliğine uyum sürecinde etkin bir rol oynayabilmesi ve tam üyelik kriterlerinin gerçekleştirilmesiyle ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarımızın görev alanlarına giren konularda yürütülen çalışmalarda koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması amacıyla Başbakanlığa bağlı olarak kurulacağı; ancak, Dışişleri Bakanlığıyla işbirliği içerisinde çalışmasının öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, Avrupa Birliğine tam üyelik, bugün, gerçekten Türkiye açısından hayati önem taşıyan bir meseledir. Bu nedenle, büyük uyumu gerçekleştirilmesi beklenen böyle bir yapılanmanın, kendi alanında etkin olması gerekmektedir; çünkü, bugüne kadar AB’yle ilgili pek çok birim oluşturulmuş, böylece, Avrupa Birliği kriterlerine uyum süreci kapsamındaki çalışmalar, çeşitli bakanlıklar ve kuruluşlar tarafından birlikte yürütülmeye çalışılmış; ancak, bu birimlerin, moda deyimle, moda tabirle, etkin ve verimli bir şekilde çalıştırılmaları, maalesef, sağlanamamıştır.

Avrupa Birliğine tam üyelik, bugün, toplumumuzun tüm kesimlerince arzulanan bir durum olduğu halde, maalesef, kamusal alandaki çalışmalar, bu talebe yeterince karşılık verememiş gözükmektedir. İyi organize edilememiş, kendi aralarında bile uyum sağlanamayan parçalı bir yapıyla, ülkemiz, bugüne kadar sadece -maalesef- zaman kaybetmiştir arkadaşlar. Halen de, zaman kaybetmeye devam etmektedir; çünkü, kamu yönetimi yapımız, maalesef, oldukça hiyerarşik ve bürokratik

lık bir özellikle göstermekte, her geçen gün de, kurulan yeni yeni kurumlarla genişlemeye ve hantallaşmaya devam etmektedir.

Bu yüzden, özellikle endişemiz şudur ki, bu tasarıyla kurulacak teşkilat, en başta, mevcut kamu kurum ve kuruluşları arasında sorun olacaktır diye düşünüyorum. Bu hiyerarşik ve hantal yapı içinde, genel sekreterliğin bir müsteşarlık ve bakanlık şeklinde örgütlenmesinin de sorunu çözeceğine inanmak çok güçtür maalesef. Neden; çünkü, kamu kurumlarımız paylaşılan, işbirliği yapan ve yetkilerini dağıtan değil; aksine, her kuruluşun kendisini dünyanın merkezine koyduğu, hantal bir bürokratik sistem içerisinde çalışmaktadır. Sorun, daha, temeldeki devlet anlayışımızda ve üretken olmayan, kısır çalışma biçimimizdedir aslında bizim. Örneğin, son dönemde, herkesin bildiği gibi, Avrupa Birliğinin siyasî özelliği öne çıkmıştır; ancak, AB, temelde, ekonomik entegrasyonunu önemli ölçüde tamamlamış bir bölgesel güçtür; sadece siyasî değil, ekonomik entegrasyonunu da tamamlamış, özel bir güçtür.

O halde, başta, kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere, ekonomideki tüm kurumların ve uygulamaların, Avrupa Birliği kurumlarına, standartlarına ve normlarına göre yeniden gözden geçirilmesiyle karşı karşıyayız demektir. Bu yüzden, Avrupa Birliğiyle ilgili her çalışma, özellikle de ülkemizin şartları dikkate alındığında, temelde ekonomik uyumu kolaylaştırabilecek bir altyapıyı gerektirmektedir. Ancak, ülkemizde, devletin, ekonomisiyle ilgili, Maliye, DPT, Hazine, Merkez Bankası, Dış Ticaret Müsteşarlığı gibi bir sürü kurumları vardır ve bunlar, zaten, dokuz parçalı, dokuz yamalı görünüm içerisinde. Ayrıca, ekonomi yönetimi gibi en önemli ülke meselelerinde bile, aralarındaki uyumsuzluk, konuyla ilgilenen herkes tarafından bilinmekte ve ifade edilmektedir.

Değerli arkadaşlarım, bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum: Bugüne kadar, Avrupa Birliğiyle ilişkilerin Dışişleri Bakanlığınca yürütüldüğü ileri sürülerek, Genel Sekreterliğin, Başbakanlığa bağlı olmakla birlikte, bu Bakanlıkla yakın bir çalışma ilişkisi içerisinde bulunacağı ifade edilmektedir; yani, âdeta, yedi kocalı Hüzmüz şeklinde görünmektedir. Bu yakın çalışma ilişkisinin ne anlama geldiğini, söz konusu teşkilatın başına Dışişleri Bakanlığı memuru olan bir bütükelçinin atanmasında yarar görüldüğü açıklamasından çıkarabiliriz. Biz, bu konuya, Plan ve Bütçe Komisyonunda da itiraz ederek, muhalefet şerhi koymuştuk.

Kısaca, Genel Sekreterlik, Dışişleri Bakanının, bir anlamda, gözetiminde bir kurum olacaktır. Ayrıca, mevcut devlet yapısı içerisinde, eski bir Dışişleri görevlisinin; unvanı büyükelçi de olsa, diğer kamu kurumlarının üstünde etkin olması da zaten beklenmemelidir.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Maalesef...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) – Böylece, daha en başında, Genel Sekreterliğin, Avrupa Birliğiyle ilgili kurum ve kuruluşlarla ilişkiler konusunda yetkisi olmayan, sadece iç uyum çalışmalarında eşgüdüm sağlayacak bir teşkilat olarak kurulacağı anlaşılmaktadır.

Şimdi, durup bir düşünmeliyiz, ülkemizin pek çok konuda tıkandığı, bu yüzden, netice alacak bir şekilde hızla hareket edilmesi gereken bir noktada, acaba, sadece mevzuat çalışmalarında eşgüdüm sağlamakla görevli yeni bir teşkilata niçin ihtiyaç duyulmaktadır? Bu teşkilatın karar alma ve kararlarını uygulamada hiçbir icra gücü olmayacaktır çünkü. Zaten, mevcut yapı içinde hedeflenen iç uyumun nasıl sağlanacağı, koordinasyonla ilgili çalışmalarda ne ölçüde etkili olacağı da bilinmemektedir. Hükümet tasarısında yapılan değişikliklerden sonra, geçici 1 inci maddeyle, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında bu gibi görevlerde bulunmuş olanlara, bir defaya mahsus olmak üzere, kurulacak Genel Sekreterlik Teşkilatında, Avrupa Birliği uzmanı olarak atanabilme imkânı getirilmektedir. Böylece, Avrupa Birliği alanında en az üç yıl fiilen çalışmış, uzman yardımcılığı yarışma sınavına girme niteliğini haiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Dağcıoğlu.

Buyurun.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) – ...41 yaşından gün almamış, altı ay içinde müracaat etmiş, açılacak yeterlik sınavında başarılı olmuş olmaları kaydıyla, diğer kamu kurum ve kuruluş personeli de Avrupa Birliği uzmanı olarak atanabileceklerdir. Dileriz, bu iyi niyetli jest, örneğini pek çok kurumda gördüğümüz gibi, yeni bir meslek taassubuna dönüşmez. Umuyoruz ki, bu tasarıyla, kamu yönetimimiz içinde, dışarıya kapalı, kıymeti ve kerameti kendinden menkul, değişime direnen, statükocu, erişilmez, girilemez bürokrat adalarına bir yenisinin daha eklenmesi düşünülmemektedir inşallah. Ancak, şimdiden kesin olan şey şudur ki: Görünen köy kılavuz istemez. Tasarıya göre, oluşturulan Genel Sekreterlik, çoklukla, sekreteryaya olarak görev yapacaktır; çünkü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Devamla) – ... adından da belli olduğu gibi, Genel Sekreterlik, AB'ye uyum çalışmalarını yapabilecek yetki, güç ve ağırlıktan yoksun olarak oluşturulmaktadır. Kaldı ki, genel sekreterin sadece dışişleri memurları arasından seçilmesi, ekonomi, hukuk ve kamu yönetimi konusunda tecrübeli üst düzey yöneticilere kapalı olması, tasarımı en başından sakatlamıştır ve kurulacak olan yeni kurumu da, maalesef, yanlış yönlendirecektir kanatımı ifade ediyor; yine de, her şeye rağmen, bu çalışmaların hayırlı olması dilekleriyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Maalesef...

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dağcıoğlu.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – “Maalesef” dedi efendim; laf atmadılar... “Maalesef” diyor...

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – Arkadaş “maalesef” parantezinden başka bir şey bilmiyor ki.

BAŞKAN – Hayır; belki size hak veriyordur; ama, hiç endişe etmeyin, Sayın Volkan Vural endişelerinize lüzum kalmadan idare edecektir.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Isparta Milletvekili Sayın Ramazan Gül; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA RAMAZAN GÜL (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 504 sıra sayılı Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin kuruluş tasarısı hakkında, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum ve geçici 1 inci madde hakkında da görüşlerimi arz edeceğim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği, Avrupa Ortak Pazar, Avrupa Ekonomik Topluluğu; aşağı yukarı yüzelli yıldır, Osmanlıdan beri, Tanzimattan beri, Türkiye'nin Batılılaşma rıyasıdır bu. Bu, cumhuriyet dönemiyle birlikte, Ulu Önder Atatürk'ün muasır medeniyet seviyesine yaklaşmasında bir işarettir.

Arkasından, 1930'lu yıllarda, devletin sanayileşmeyi öngörmesindeki yaptırımlarla beraber, savaş yılları; arkasından, 1950'li yıllar, liberalizme geçiş ve özel sektörün ağırlık kazanması; arka-

sından, rahmetli Celal Bayar'ın, rahmetli Menderes'in ve ekibinin hazırlamış olduğu 1959 yılında, 1963'teki Ankara Anlaşmasının esasını teşkil eden ve atılan ilk adımları ve bu süreden sonra değişik siyasi liderlerin, değişik hükümetlerin mücadeleleri; daha sonra, 1995 gümrük birliği, zamanın Başbakanı Sayın Tansu Çiller'in iradesi önem arz etmektedir ve son olarak da, 10 Aralık 1999 tarihinde gerçekleşen Helsinki Zirvesi. Bu Helsinki Zirvesiyle, Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Birliğine aday olma konumuna gelmiştir; yani, yeni bir boyut kazanılmıştır.

Değerli milletvekilleri, işte, adaylık süreci başlamıştır. Bu süreçle birlikte, tam üyeliğe doğru çalışmaların bir neticesi olarak da kamu kurum ve kuruluşlarında gerekli düzenlemeye gidilmiştir.

İşte, bu Avrupa Birliği Genel Sekreterliği de biraz evvel sizlere arz ettiğim zaman dilimi içerisindeki silsileler neticesi olarak, ilgili kamu ve kuruluşlardaki eşgüdümdür, bir koordinasyonudur.

Değerli milletvekilleri, buradaki eşgüdüm, malumlarımız olduğu üzere, aşağı yukarı, Türkiye'deki bütün kamu kurum ve kuruluşlarında, Ortak Pazarla, Avrupa Birliğiyle ilgili çalışmalar yapılmıştır; ama, bundan sonra, bu çalışmalar, artık, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin koordinasyonunda yapılacaktır. Bu koordinasyon yapılırken, Dışişleri Bakanlığıyla da belirli bir eşgüdüm içerisinde olunacaktır. Yani, anladığım kadarıyla, burada, Dışişleri Bakanlığının uzmanlık kadrosundan faydalanılacaktır.

Yalnız, biz, Doğru Yol Partisi Grubu olarak, bu Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin hazırlanmasına prensipte olumlu bakıyoruz; ama, mevcut tasarımı biraz eksik olarak görmekteyiz. Şöyle ki: Biz, bunu, Plan ve Bütçe Komisyonunda da değerli arkadaşlarımızla tartıştık ve bu genel sekreterlik olayının, Türk idarî yapısı içinde "müsteşarlık" olarak şekillenmesini öngördük. Ayrıca, bunun, Türk idarî yapısı içerisindeki yaptırım gücünün daha zayıf olduğunu gördük.

Bunun yanında, genel sekreterlik, Türk idarî yapısı içerisinde, Türk mevzuatında nedir değerli milletvekilleri; yardımcı bir birim olarak mütalaa edilmektedir. Oysa, biz diyoruz ki, bunun, Başbakan'a bağlı, Başbakanın başkanlığında bir müsteşara bağlı olarak örgütlenmesi, yaptırım gücü açısından daha fonksiyonel olur.

Ayrıca, mevcut 75-80 kadronun, bu yapısal düzenlemeye kâfi gelmeyeceğini tutanaklarımızda da ifade ettik. Çünkü, bununla ilgili olarak gerek Yunanistan gerekse Portekiz'in uygulamaları mevcuttur; çünkü, mademki, biz, bu Avrupa Birliği olayını önemsiyoruz, o zaman, bu konunun üzerinde de çok ciddi şekilde durmamız gerekmektedir. Örneğin, Yunanistan'da 5 000 personel, Portekiz'de aşağı yukarı 10 000 personel istihdam edilmiştir. Bu durum karşısında, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Avrupa Birliğine girmesi noktasında daha ciddi, daha kararlı ve olaya daha samimiyetle yaklaşması gerekmektedir; bu konuda görüşlerimizi ifade ettik.

Burada, bu yasa tasarısının ilgili maddesi, bir defaya mahsus olmak üzere, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, 41 yaşını geçmemiş ve Avrupa Birliği konusunda yetişmiş uzman elemanların alınması hususunu içermektedir. Gerçekten, Türkiye, Avrupa Birliği konusunda yetersizdir; yani, uzman yoktur. Bu maddeyle, uzman yetiştirilmesine önem verilmekte ve mevcut uzmanların da daha iyi yetişmesi noktasında kararlar alınmaktadır.

Türkiye, Avrupa Birliğiyle ilgili üyelik sürecine girerken, hâlâ, organizasyon ve koordinasyon konusunu çözebilmiş değildir. Her ne kadar, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kurulmasına ilişkin bir kanun tasarısı şu anda Genel Kurul gündeminde ise de, biraz evvel de arz ve ifade ettiğim gibi, ben, şahsen, gerek fizikî yapı itibarıyla gerekse personel itibarıyla bu kadronun nasıl çözüleceğini anlamış değilim.

Şöyle ki: Mevcut hükümet bir taraftan enflasyonla mücadele noktasında birtakım kararlar almakta, ama bir taraftan da, Plan ve Bütçe Komisyonumuza, harcamayla ilgili olmak üzere, aşağı yukarı her gün yasalar gelmektedir.

Düşünebiliyor musuz, bir taraftan devletin küçülmesi düşünülürken, diğer taraftan, mevcut kurumların etkin bir şekilde çalıştırılması yerine, kurumların oluşturulması hem kaynak israfına neden olmakta hem de hükümet tarafından açıklanan politikalara ters düşmektedir.

Koordinasyon konusunda, daha önce de bu işi yürütmekte olan kurumların ne gibi zafiyetleri ve başarısızlıkları görmüştür ki -yani, bu, şimdiye kadar, Dışişleri Bakanlığındaki bir genel müdürlüğe bağlı birim olarak görülmüyordu- niçin, yeniden bir düzenleme ihtiyacı duyulmuştur?

Değerli milletvekilleri, burada, bir konuyu daha dikkatinize sunmak istiyorum; o da, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine atanacak kişinin büyükelçi olması noktasındadır. Şöyle ki: Bugün, gerek özel sektörümüzde gerekse kamu sektörümüzde, kendi sahasında başarılı olmuş nice yetenekli insanlarımız vardır. Bu insanlarımız, zaten... Bu Avrupa Birliği olayı, bir ekonomik entegrasyon- dur; yani, olayın iktisadî boyutu daha fazladır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, toparlar mısınız.

RAMAZAN GÜL (Devamla) – Bu durum karşısında, ekonomik sahada, örneğin, bir Merkez Bankası başkanı, örneğin, sivil kitle örgütleri olarak, Türkiye Odalar Birliği başkanı, bir iktisadî kalkınma başkanı... Mesela, bir zamanlar, hiç unutmam, Jak Kamhi, Avrupa Birliği konusunda, Türkiye'yi gayet güzel şekilde temsil etme noktasında kalmıştır. Bu olayla, bunun, belirli bir yere kısıtlanması, yani, bunun, sadece ve sadece, elçilik düzeyine indirilmesi olayı, bir dar görüşlülüğün eseri olarak ortaya çıkmakta ve bunun, bir meslek taassubu olduğu yönünde düşünceler olduğu ifade edilmektedir.

Bu düşüncelerle, bu, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği olayına, biz, Doğru Yol Partisi olarak olumlu bakmakla beraber, bu tasarıyı -biraz evvel değerli konuşmacı arkadaşlarımızın da konuştuğu gibi- eksik buluyoruz ve yine de, bu, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Yasa Tasarısının, ülkemize, hayırlı ve uğurlu olmasını diliyoruz.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına, Muğla Milletvekili Sayın Tunay Dikmen; buyurun efendim. (DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

TUNAY DİKMEN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına, Yüce Heyeti saygılarımla selamlarım.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısının geçici 1 inci maddesi üzerinde görüşlerim:

Avrupa Birliği, 10 Aralık 1999 tarihinde gerçekleştirdiği Helsinki Zirvesinde, Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyelik adaylığının kabul edilmesi, Avrupa Birliği ile ülkemiz arasındaki ilişkilere yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu gelişmeyle, tam üyelik sürecinde tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızın kendi alanlarına giren konularda yaptıkları çalışmaların bir düzen ve eşgüdüm içerisinde gerçekleşmesi, kurumlar ve kuruluşlar arasındaki uyumun ve işbirliğinin sağlanması ve sekreteryaya hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kurulması için 57 nci hükümetimiz tarafından bu tasarı hazırlanarak, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Bu tasarıyla, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanmasına yönelik çalışmalar çerçevesinde, kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları hazırlık ve çalışmalarda iç koordinasyon ve uyumun, plan ve programlara uygun olarak yönlendirilmesi ve yürütülmesi sağlanacak ve kurulacak olan bu kurumun görevlerine ilişkin usul ve esaslar belirlenecektir.

Bu maddeyle, yeni kurulacak olan kurumun yetmiş personel ve uzman ihtiyacının, diğer kurumlarda bu alanda çalışmış nitelikli elemanlardan sağlanmasına olanak verilmektedir. Böylece, kurumun, yeni eleman ve uzman yetiştirmedeki zaman kaybı önlenecek, diğer kurumlarda bu alanda çalışan personelin bilgi ve birikimlerinden yararlanılacaktır. Bu uygulamanın bir defaya mahsus yapılması ise, diğer kurumlardan geçişlerin sürekliliğini önleyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni kurulacak olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Avrupa Birliğine tam üyelik sürecinde yeni bir soluk katacaktır.

Kanunun ülkemize hayırlı olmasını diler, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlarım. (DSP, MHP, ANAP sıralarımdan alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dikmen.

Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

NİDAİ SEVEN (Ağrı) - Sayın Başkan, geçici 1 inci madde üzerinde benim de söz hakkım vardı...

BAŞKAN – Efendim, sizden evvel, Sayın Cevat Ayhan var. Zatuâliniz, 7 nci maddede, üçüncü sırada söz aldınız...

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Hayır efendim.

BAŞKAN – Yok efendim, işte, burada yazılı.

Cevat Ayhan Beyin işi sağlam... Soruyor zaten o. Yani, atlatmak mümkün de değil.

Buyurun efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Estağfurullah efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Evet, işleri sağlam yürütmek lazım. Türkiye'nin işleri de sağlam yürütsen, bu sıkıntıları yaşamazdık zaten Muhterem Başkan. İnşallah, sağlam yürüyecek bundan sonra.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Doğrudur efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem tiyeler; 504 sıra sayılı kanun tasarisının geçici 1 inci maddesinde söz almış bulunuyorum.

Bu madde, bu kanun yürürlüğü girdiği tarihte kamu kurum ve kuruluşlarında Avrupa Birliği alanında fiilen üç yıl çalışmış olan kişilere, bir defaya mahsus olmak üzere ve 41 yaşından gün almamış olma ve en geç 6 ayda müracaat şartıyla ve açılacak imtihanı da kazanmak şartıyla, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinde görev alma hakkını tanıyor. Mevcut, bu sahada yetmiş elemanlardan faydalanmayla ilgili olarak getirilen bir düzenlemedir.

Tabii, yeni bir teşkilat kuruyoruz, bugün müzakere ediyoruz, bir genel sekreterlik kuruyoruz. Bu genel sekreterliğin başına... Tabii, bağlayıcı olarak kanuna koymayalım. Volkan Vural Beyefendi, fevkalade yetmiş olan bir hariciyecidir; geçmişte, zannederim, Dışişlerinde olduğu dönemde, rahmetli Özal'ın da yanında çalışmıştı; yani, hariciyemizin yetmiş olan bir elemanıdır, elbette bu göreve layıktır.

Biz, zaten "hariciyecisi birisi olmasın" demiyoruz, yanlış anlaşılmasın; ama, kanuna "ille hariciyecisi birisi, Dışişlerinden birisi olacak" diye tahdit edici hüküm koymamak lazım. Yarın, dışarıdan çok daha müsait birisini bulursunuz, onu getirirsiniz. Yani, kendi kendimizi bağlamayalım diye, hükümet iradesine ipotek koymayalım diye söyledik.

Tabii, genel sekreterliği, sadece, siyasi birtakım temasları, uyum meselelerini takiple de görevli görmemek lazım. Bakın, öntümde bir tablo var; müsaade ederseniz bu tablodan size bir nebze bilgi arz etmek istiyorum.

Türkiye'nin, 1981'den 1998'e kadar -hatta, 1999'u da alabilirsiniz- Avrupa Birliğiyle olan ticaretine bakın... Tabii, Türkiye, bu ticarete, Avrupa'yla dışticaretinde -kadim derdidir- devamlı açık verir. Tanzimattan beri böyledir bu, hep sıkıntıdır. Sadece, cumhuriyetin ilk yıllarında, bir süre dışticaretimiz fazla vermiştir. Sonra, İkinci Dünya Harbinden sonraki dönemde tekrar açık dönemine girdik.

Neyse, sözlü dağıtmadan toparlayalım... Nedir o; Avrupa Birliğiyle olan ticaretimiz hep açık veriyor. 1981'de 1 milyar dolar, daha sonraki yıllarda 715 milyon dolar, 500 milyon dolar, 200 milyon dolar. Bazı yıllar azalmış, 1985'te 200 milyon dolara kadar düşmüş; yani, lehimize bir gelişme bu; ama, ondan sonra, 1986'da 1,3 milyar dolar, daha sonraki yıllarda 800 milyon dolar, 800 milyon dolar, 600 milyon dolar, 1990'da tekrar tırmanmaya başlamış; 2,5 milyar dolar dışticaretimizdeki açık, sonra 2 milyar dolar seviyesinde seyrediyor. 1993'te 5 milyar 600 milyon dolara geliyor dışticaret açığımız ve 1994'te -5 Nisan kararları sebebiyle bir kriz yılıdır, aşağı yukarı, döviz fiyatları birdenbire yüzde 300 arttı; mark 8 000 liradan 24 000 liraya, dolar 14 000-15 000 liradan 40 000 liraya çıkınca, ithalat pahalılandı ve geriledi- 2 milyar dolara kadar düşmüş; ama, normal düzene geçince, tekrar, 1995'te 5,7 milyar dolar dışticaret açığı ve gümrük birliğine girdikten sonra, 1 Ocak 1996'dan sonra dışticaret açığımız 11,6 milyar dolarıdır Avrupa Topluluğuyla. Tırmanarak devam ediyor; 1997 ve 1998 yıllarında devam ediyor ve aşağı yukarı 13 milyar dolar mertebesinde dışticaret açığı var.

Tabii, Türkiye'de küçülme olunca, zaman zaman, konjonktürel olarak, bazı sıkıntılar ithalatı zorlaştırıyor. Mesela, 1999'da millî gelirden küçülme oldu; tabii, her şeye yansdı, ithalata da yansdı, yatırımlara yansdı, tüketime yansdı, bir nispi küçülme var.

Şimdi, burada, şunu söylemek istiyorum: Tabii, Türkiye, bu dışticaret açıklarını devamlı taşıyamaz. Biz, bu dışticaret açıklarını halen çok pahalı şekilde finanse ediyoruz. Erbabı arkadaşlar, bu sahayı takip eden arkadaşlar çok iyi bilir. Tabii, dışarıdan döviz getiriyor, onu bozduruyor, devlet tahviline...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Efendim, lütfen toparlar mısınız.

CEVAT AYHAN (Devamlı) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

...hazine bonusuna yatırıyor. Tabii, buradan çok yüksek faiz de alıyor. Bu döviz bozdurup bir taraftan tahvile, bonoya yatırıyor, bir taraftan da o dövizle ithalat yapıyor. Yani, böyle bir çark dönüyor Türkiye'de.

Bu çark durduğu zaman... Şimdi, mesela, faizler düşüyor, memnuniyet verici; ama, faizler düşünce fon girişi azalır, fon girişi azalınca bu sefer ithalatı finanse edemez hale gelirsiniz. Yani, bu hastalıktan Türkiye'nin kurtulması lazım. Türkiye'nin, Avrupa Birliğiyle olan ticaretinin de, Türkiye'nin bu kadar aleyhine gelişmemesi için -ki, aşağı yukarı, yüzde 50'dir, bizim, Avrupa Birliği-ne ihracatımızın ithalatımızı karşılama oranı- bu dengenin düzelmesi lazım.

Bu Genel Sekreterliğin görevleri arasına, ekonomik münasebetlerin Türkiye aleyhine gelişmesini önleyici ve lehe çevirici birtakım tedbirleri düşünme, geliştirme ve uygulama görevini de sırtına yüklemek lazım diyor, hepimizi hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederim.

Geçici 1 inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 2 nci maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 2. – Yürtlükte bulunan Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnameler ile bunlara dayanılarak çıkarılan mevzuatta ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan kadro unvanlarında geçen “Avrupa Topluluğu” ibaresi “Avrupa Birliği” olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Geçici 2 nci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim.

Sayın Ayhan, bir de şahsî söz isteminiz var; ancak, arada bir milletvekili olduğu için, birleşti-remeyeceğim; sizi bir kere daha yoracağım.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Nidaî Bey söz istiyordu; ona devrediyorum.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Teşekkür ederim; aslında söz hakkım vardı ama...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Peki, varsa mesele yok; başkasına veriz.

BAŞKAN – Hayır yoktu, bu maddede değildi.

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Tamam, alayım o zaman, sağ olun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ayhan.

FP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; geçici 2 nci maddeyle ilgili söz almış bulunuyorum. Bu bir ibare değişikliğidir, kurum ismi değişikliğidir; “Avrupa Topluluğu” ibaresi “Avrupa Birliği” şeklinde değiştiriliyor.

Burada, biraz önceki konuşmamda, Avrupa Birliği - Türkiye dışı-ticaretindeki büyük açığın bü-yüyerek gelişmesinin, Türkiye'nin aleyhine olduğunu; bunu durduracak ve hiç olmazsa Türkiye lehine iyileştirmeye döndürecek olan tedbirlerin aranması gerektiğini ifade etmiştim.

Değerli arkadaşlar, tabii, ekonomi, iktisadî hayat bir bütündür; yani, bunu, toplu olarak, beraber götürmezseniz, bir yeri yapıyoruz derken bir yeri bozarsınız. Onun için, Türkiye gibi, böyle, kriz içinden geçen, birtakım konjonktürel sıkıntıları yaşayan ülkelerde de, hükümetlerin, meseleye çok yakın vaziyet etmesi lazım. Benim de, koalisyon hükümetlerinden ürktüğüm taraf, genellikle ekonomide şeyler dağılmış oluyor, hele üçlü koalisyon olunca daha da dağılmış oluyor. Bunları iyi yönetemezsek, iyi dengeleyemezsek daha büyük sıkıntıların içine gireriz.

Şimdi, tabii, pamukta, yılbaşından bu zamana, aşağı yukarı yüzde 60-65 fiyatlar arttı. Tamam, pamuk çiftçisi bunu istiyor; pamuk çiftçisinin alinteridir, mazotudur, gübresidir; bunların karşılığında bunu vereceğiz; ama, pamuğa bunu verirken, bu sefer, tekstil sanayiinin de ihracatını zorlaştırıyorsunuz. Yani, burada, biz, hem pamukçuyu zarardide etmeyeceğiz, mağdur etmeyeceğiz hem de ihracatı takip edeceğiz.

Diğer taraftan, tabii, bakıyorsunuz, aşağı yukarı altı ayda, mark yüzde 7 değer kazanmış -bu haziranın 25'i itibariyle, ben, değerleri pazartesî almıştım- haziranı da koyduğunuz zaman -üç dört gün sonra haziran rakamları kümülatif olarak önümüze çıkacak- enflasyon yüzde 20 mertebesin-

de... Şimdi, tabii, maliyetler, sizde, yüzde 20 artarken, döviz kurları yüzde 7 artarsa, o zaman, siz ihracatınızda bunalırınız, bağlantılarınızı yerine getiremezsiniz, iflase giderseniz ve ihracata dönlük üretim geriler. Bu sefer de, tabii, karşınıza, Avrupa Birliğiyle veya diğer ülkelerle dışicaret açığı önünüzde çıkar.

Aynı şey hayvancılıkta, aynı şey tarımın diğer sektörlerinde, aynı şey, tabii, sanayide. Yani, hakikaten, önümüzdeki bu küreselleşme denen mesele, bizi, rekabette, fevkalade zor bir zemine doğru çekmektedir. Kapalı ekonomi olarak yaşamamız mümkün değil. Büyümeniz de ihracata bağlı. Hem ithalatı finanse etmek için hem de katmadеğеr olarak ülkeye yeni şeyler getirebilmek için ihracatı pompalamanız lazım. Bunu nasıl yapacaksınız?.. Tabii, bunu yaparken de, sadece enflasyonu düşüreceğiz noktasına odaklanarak, eğer, diğer sektörleri, diğer gelişmeleri, reel sektörlü ihmal ederseniz, bu sefer, ödemeler dengesi sebebiyle bir başka sıkıntının içine düşersiniz; başka sıkıntılar sebebiyle, bu sefer, enflasyon tersine, tekrar patlar; faizler, tekrar patlar. Yani, Türkiye, bunları geçmişte yaşadı. 1994'te fevkalade zor şartlar yaşadı Türkiye. Bazı arkadaşlar, burada, beraber, o günleri geçirdik. Onun için, bu meselelerin yakinen takibi gerekir.

Tabii, Dış Ticaret Müsteşarlığının, sektörleri -zaman zaman arz etmişimdir- alt sektörleri, mal gruplarına kadar, meslek kurumlarıyla beraber, odalar birliğiyle beraber, sanayi odalarıyla beraber çok yakın takip edip, tedbirler alması lazım.

Tabii, maalesef, bunları söylerken, bizim gümrüklerimiz, daha, otomasyona geçemedi. Aşağı yukarı on seneden beri, yedi sekiz seneden beri, "Dünya Bankası kredi destekli, gümrükleri otomasyona geçireceğiz" diyoruz, hâlâ geçiremedik. Ben, uzun zamandan beri dışicareti yakın takip ederim. Daha önce bir ay içerisinde dışicaret rakamlarını alırken, şimdi üç ay, dört ay sonra önümüzde geliyor. Niye; gümrüklerde otomasyon yok. Eskiden otomasyon yoktu; ama, yine de geliyordu. Şimdi, Avrupa Birliğiyle ilgili tek bir forma döndüler, yeni bir düzenlemeye geçtiler, güzel; ama, o düzenlemenin arkasında bilgi gelmiyor. Bilgi gelmeyince, tabii, tüccarı, sanayicisi, Dış Ticaret Müsteşarlığı, ticaret ve sanayi odaları, sektör kuruluşları, sektörde hizmet veren kurumlar, birlikler karar vermekte zorlanıyorlar. Yani, bizim, bazı engelleri süratle aşmanız lazım. Bu şiddetli rekabet zemininde, kalitenizle, maliyetinizle ve size karşı uygulanacak dampinglere karşı, size karşı uygulanacak olan, birtakım dolaylı yollardan piyasanızı istila edecek ithalata karşı çok tedbirli olmanız lazım. Mesela, bizim Dış Ticaret Müsteşarlığının, alt sektörlere, mal gruplarına kadar inanç çok hassas olması lazım.

Belki, bir vesileyle komisyonda ifade ettim, Samsun'dan traktörlere ve iş makinelerine marş motoru imal eden bir firma geldi, beni buldu, dedi ki: "Bize Güneydoğu Asya'dan kaçak mal geliyor, benim piyasamı mahvediyor." Kendisine "peki" dedim, telefon ettim, Dış Ticaret Müsteşarlığına yolladım. Oradaki ilgililerin söylediği de şu: "Efendim, git, onun haksız rekabet yaptığına dair, Tayvan'da veya Güneydoğu Asya'da onun iç piyasaya verdiği fiyatlarla Türkiye'ye ihraç ettiği fiyatlar arasındaki farkı bize belgele..." Kardeşim, kusura bakmayın, Samsun'daki bir firma, Kayseri'deki bir firma, Gaziantep'teki bir firma, nereden kalkacak da Güneydoğu Asya'dan veya oradan, buradan, haksız rekabet yapan firmanın menşe ülkesine gidecek, bu bilgileri toplayacak, size getirecek. Sen, Dış Ticaret Müsteşarlığının, senin orada ticaret ataşeliğın var, teşkilatların var; sen, bu meselede hassas olacaksın, bunu çözeceksin.

Şunu söylemek istiyorum: Bir taraftan, üretimde kaliteyi artırıcı, maliyeti düşürücü; bir taraftan da haksız rekabeti önleyici tedbirleri çok yakından takip etmek lazım. Bunlar, devletin bürokratik anlayışıyla olmaz. Sabah 09.00'da işe gelip, 17.00'de dükkânı kapayıp giden memur anlayışıyla olmaz. Bu kurumları yöneten arkadaşların, hakikaten, bu masalara, buralara, fevkalade acar, fev-

kälade bilgili, gayretli, kendini işine vakfetmiş insanlar bulup koyması lazım. Devletin böyle çalışanları var. Ben, uzun yıllar devlette hizmet ettim. Yani, iltifat ederseniz, ilgi gösterirseniz, bu tip insanlar var. Bu tip insanları alırsınız ve bu tip insanların da, özel sektörle çok yakın işbirliği halinde olması lazım. Özel sektöre karşı duvar olan bir yönetim anlayışı, Türkiye’de netice alamaz.

Bugün, öğle saatlerinde, bir yerde bir toplantıydık. O zaman bakanlık yapan bir arkadaşımız, rahmetli Özal’la ilgili bir meseleyi anlattı. “Tayvanlılar Türkiye’den vize alamıyorlar. Evet, Hariciye, Çin’den çekindiği için vize veremiyor, direniyor. İşte, bir ay önceden, iki ay önceden müracaat edecek falan, uzun formalite. Rahmetli Özal’a bunu götürdüm, iki dakikada kavradı ve Başbakan olarak, Dışişlerine ‘bu Tayvanlılar gelip, havaalanlarından vize alacaklar, bir ay önce değil, geldikleri anda vizeyi alacaklar’ diye talimat verdi” dedi. İşte, böyle pratik çözümler lazım bize. Yani, devlet umurunu gören, devlet hizmetini yürüten arkadaşlarımız -bakandır, başbakandır, genel müdürdür, müsteğardır- meseleleri böyle kucaklamaya mecbur. Çok büyük bir meydan muharebesi veriyoruz ve bundan sonra, bu muharebe daha da güçlenecektir. Yani, siz, 350 milyonluk bir büyük pazarda mücadele edeceksiniz ve bunların, üçüncü dünya ülkeleri için koydukları ortak gümrük tarifesine de uyacaksınız. Yani, siz, pazarınızı korumak için, Çin’e veya bir başka ülkeye istediğiniz gümrüğü uygulayamazsınız. Niye; Avrupa Topluluğu, o ülke için, o mal grubu için gümrükleri yüzde 3 dediyse, sen de yüzde 3 uygulamaya mecbursun; yani, hiçbir koruma imkânınız yoktur ve bu piyasada ayakta kalmak için çok iyi hazırlanmak lazım. Özet olarak söylüyorum, bu devleti tekrar düzenlemek lazım, ikinci büyük değişimi yapmak lazım.

1980’den sonra, rahmetli Özal’la gelen bir büyük değişiklik vardı; beğeniriz beğenmeyiz, beğendiğim taraf olur, beğenmediğim taraf olur; ama, neticeye baktığınız zaman, bilançoya baktığınız zaman, mühim bir değişikliktir; bugün, Türkiye’yi dünyaya açan bir ufuktur, bir yaklaşımdır. Şimdi, ikincisine dönüp, derhal merkezî idareyi tekrar düzenlememiz lazım, mahallî idareleri ve sivil toplumu güçlendirmemiz lazım; ancak, böyle bir millî dayanışma ve işbirliği içerisinde, biz, bunu aşarız muhterem arkadaşlar.

Tabii, bunların da önünde, herkes için ortak platform olarak adalet ve insan haklarını, hukuku ve demokrasiyi de, bu ortak zeminde oluşturmamız lazım diyorum.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Aksaray Milletvekili Sayın Murat Akın; buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA MURAT AKIN (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçici 2 nci maddeyle, yürürlükte bulunan kanun ve kanun hükmündeki kararnameler ile bunlara dayanılarak çıkarılan mevzuatta ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerde yer alan kadro unvanlarında geçen “Avrupa Topluluğu” ibaresi “Avrupa Birliği” şekline dönüştürülüyor.

Bilindiği üzere, Avrupa Ekonomik Topluluğu, bilahara Avrupa Topluluğuyla ilgili kuruluşlarda ve bakanlıklarda, daire başkanlığı şeklinde birimler oluşturulmuştu; bunlardan birisi de Maliye Bakanlığında bulunmaktadır, Avrupa Ekonomik Topluluğu Daire Başkanlığı şeklinde. Övünerek ifade edebiliriz ki, Maliye Bakanlığı, bu daire başkanlığının koordinasyonunda ve bakanlığın, üst bürokratları dahil, tamamının çalışması çerçevesinde, Avrupa Topluluğuna, Avrupa Birliğine girmek için gerçekleştirmemiz gereken malî mevzuattaki düzenlemeleri ve uyumu, kendisine verilen süre içerisinde sağlamıştır; bu çerçevede, Avrupa ülkeleriyle olan çifte vergilendirmeyi önlemek amacıyla, ülkeler itibariyle, müttekabiliyet esasına dayalı anlaşmalarını yapmış ve geçmişte, Katma

Değer Vergisi Kanununu çıkarmıştır. Avrupa Topluluğu ülkelerinde, bilahara da Avrupa Birliğinde halen uygulanmakta olan Katma Değer Vergisinin kanunu, rahmetli Vural Arıkan zamanında, 1983 yılında, ilk Özal Hükümeti döneminde çıkarılmış ve bu vergi de, bilahara gelen hükümetlerin uygulamaları çerçevesinde, bünyemize uygun, ama Avrupa Birliğine de girmemizi sağlayıcı düzenlemeler yapılmak suretiyle yerine getirilmiştir.

Yine, Vergi Usul Kanununda, Gelir Vergisi Kanununda, Avrupa Ekonomik Topluluğu birimi olarak Maliye Bakanlığında faaliyet gösteren birimin koordinasyon ve takibiyle -gelirler, muhasebat, harcama yönüyle, Dünya Bankası ve IMF'nin çalışmalarına müşterek katılmak suretiyle- Avrupa Birliğine girmemizi sağlayıcı yeni düzenlemeler bünyemize uygulanmış, adapte edilmiştir.

Dolayısıyla, Maliye Bakanlığı, geçmiş on onbeş sene içerisinde, her şeyi yerine getirmiştir.

Daha önce kabul edilen maddelerden birisinde, Genel Sekreterliğin, büyükelçi statüsünde olması gerektiğini hüküm altına alıcı düzenleme yer almıştır. Halbuki, Genel Sekreterliğin, Maliye Bakanlığında olması gerekir. Bugün Avrupa ile olan problemimiz, bilindiği üzere, dışışlerinden kaynaklanan kopukluktan ileri gelmemektedir; daha ziyade, mali mevzuatımızın dışında, işçi-işveren ilişkileri, işsizlik, istihdam ve işsizliğin aşırı boyutlara ulaşması... Çünkü, 65 milyon nüfusun aşağı yukarı 10 milyonu fiili işsiz; bunun 20 milyona yakını da gizli işsiz olarak kabul edersek, kalkınmakta olan hiçbir ülkede, nüfusun yarısının işsiz olduğu görülmemiştir. İşte, bu düzenlemelerin, istihdamın, gelişmenin ve kalkınmanın esas alındığı bir topluluğa girecek ülkenin, üye ülkenin de, Genel Sekreterinin, ya Hazine'den ya DPT'den; ama, bilhassa, Maliye Bakanlığında olması gerekirdi. O kısım geçti; ancak, bundan sonraki düzenlemelerde, bilhassa, diğer kuruluşların da, diğer bakanlıkların da, bu düzenlemeleri zamanında yerine getirmek suretiyle, Maliye Bakanlığının, Avrupa Ekonomik Topluluğu olarak isimlendirildiği o dönemlerdeki çalışmaları çerçevesinde yaptığı katkıyı yapacağı düşünce ve duygusuyla, bu kadronun, Avrupa Birliği şekline dönüştürülmesinin hayırlı ve uğurlu olmasını temenni eder, hepimizi saygıyla selamlarım. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim Sayın Akın.

Efendim, gruplar adına konuşma bitti.

Şahsı adına, Balıkesir Milletvekili Sayın Numan Gültekin; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

NUMAN GÜLTEKİN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kurulmasına ilişkin Kanun Tasarısının geçici 2 nci maddesi hakkında görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; bu münasebetle, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, Avrupa Birliğinin oluşum süreci, Marshall yardımı adı altında Avrupa'ya gelen Amerika Birleşik Devletleri sermayesinin kendilerini giderek Amerika Birleşik Devletlerine bağımlı kılacağını gören Avrupa ülkelerinin, bu gelişme karşısında, Avrupa menşeli yeni bir sermaye piyasası oluşturmak istemeleri sonucu başlamıştır. Bu amaçla, öncelikle ülkelerin ekonomik potansiyellerinin bir araya getirilmesi ve böylece güçlü bir Avrupa pazarı oluşturulması planlanmış ve entegrasyonun da ileride pazar genişlemesine neden olacağı, bunun da sermayeye dönüşeceği, bu sermayeyle de teknolojinin hızla geliştirilebileceği düşünülmüş ve ekonomik neden temel alınarak, 1951 yılında Almanya, İtalya, Fransa, Hollanda, Belçika, Lüksemburg gibi ülkeler bir araya gelerek, Paris Anlaşmasıyla, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu kurmuşlardı.

Sonra, 1957 yılında imzalanan Roma Anlaşmasıyla, ekonominin tüm sektörlerini kapsayan Avrupa Ekonomik Topluluğu kurulmuştur. Daha sonra, topluluk üyesi ülkeler arasında kişilerin

serbest dolaşımı, ithalat ve ihracatta milli bazda uygulanan kotalar sorun çıkarmaya başlayınca, hem bu konuların çözümünü sağlamak hem de Avrupa pazarı oluşumunu hızlandırmak üzere, 1986 yılında imzalanan, 1987 yılında yürürlüğe giren Tek Avrupa Senediyle topluluğun entegrasyon kapsamı genişletilmiştir. Genişleyen entegrasyonun ismi de bu aşamada Avrupa Topluluğu olmuştur.

Son olarak, 1992 yılında imzalanan ve 1 Kasım 1993 tarihinde yürürlüğe giren, resmî adı Avrupa Birliği Anlaşması olan Maastricht Anlaşmasıyla da, entegrasyon kapsamı, ekonomik yaklaşımların yanında, siyasi, hukukî perspektifleri de ele alacak şekilde, Birliği oluşturan toplumların kültür ve tarihî değerlerini gözardı etmeden, dayanışmayı güçlendirmek üzere, demokrasiyi, temel hak ve hürriyetleri de içine alan bir Avrupa Birliği oluşturulmuştur.

Bu geçici maddeyle de, bu kanunla kurulacak olan ve ülkemizin Avrupa Birliğine tam üyeliği sürecine önemli ölçüde katkı sağlayacağına inandığım Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kadrolarında yer alacak personelin kadro unvanlarında, yukarıda izah ettiğim süreç doğrultusunda, doğru bir değişiklik amaçlanmaktadır. Bu değişikliklerle de ileride kadro unvan karışıklıkları önlenmiş olacaktır diyor, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gültekin, teşekkür ederim.

Efendim, söz sırası, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan'da?.. Yoklar.

Ağrı Milletvekili Sayın Nidai Seven; buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gecenin bu saatine kadar bütünlü kanun tasarısını gözden geçirdik. Ben, bu vesileyle, geçici maddenin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (MHP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Efendim, geçici 2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, 7 nci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 7. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Mukadder Başeğmez; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MUKADDER BAŞEĞMEZ (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; biraz önce, Avrupa Birliğine üye olabilmek, o camiada yerimizi alabilmek için, evrensel değerlerle ve normlarla mücehhez olmamız gerektiğine dair konuşmuştum.

Nedir evrensel değerler? Malumu âlileriniz, geçtiğimiz aylarda, buraya, Amerika Devlet Başkanı Sayın Clinton geldi. Enterasan bir cümle söyledi burada: "Türkiye'yi, biz, laik Türkiye olarak görmek istiyoruz; demokrat Türkiye olarak görmek istiyoruz; Müslüman Türkiye olarak görmek istiyoruz." Bunun üçü, birbiriyle çelişmeyen olgular ve evrensel değerler. Laik Türkiye: Hiçbir inancın, hiçbir düşüncenin, hiçbir mezhebin birbirine baskı yapmadığı ve hatta korunduğu. İnançların korunduğu bir sistem laisizm. Yoksa, her türlü inançtan, dinden uzaklaşan sekülerizm (secularism) anlamında değil. Dünya, böyle bakıyor buna. Türkiye de, ancak böyle barışı ve kardeşliği sağlayabilir.

Demokrat Türkiye: Bütün fikirlerin yer alabileceği; yani, çatışmacı, zarar verici, ülkeyi tahrip edici anlamda değil, fakat, fikir olarak insana yakışır olan bütün fikirlerin korunduğu, örgütlendiği; siyasal partilerin özgürce siyasî rekabete giretiği; demokrasinin her kurumda, her şirkette, her partide, Türkiye'nin bütün alanlarında yaygınlaştığı ve özümsemiği bir Türkiye.

Müslüman Türkiye: Geçmişinden gelen inanç değerlerine saygılı, kimlikli, kişilikli bir Türkiye. Ancak, böyle evrensel olabilirsiniz. Yoksa, kozmopolit, tarihindan utanan, kendi kültürünü hor gören, geçmişinden yabancılaşan "işte, biz bir topluluğuz" diyen bir topluluk evrensel olamaz, yer-yıldızda şahsiyetli bir şekilde yer bulamaz. Bu anlamda, Türkiye'nin şahsiyetini bulması gerekir.

Evrensel değerler, evrensel normlarda eğitimi gerektirir. Bir zamanlar Doğu Blokunda yapılan eğitim gibi, tek tip insan yetiştiren eğitim anlayışı, artık, insanların anlayışına uygun düşmüyor.

Affedersiniz, hayvanların eğitimi niçin yapılır; mesela atı niçin eğitirsiniz; efendisini üstünde iyi taşıyın diye. Köpek niçin eğitilir; avını yakalasin da getirsin diye. Aslan niçin eğitilir; kurbacı yiyince kafesine girsin diye. Atmaca niçin eğitilir; gidip, kardeşlerini yükseklerden yakalayıp getirsin diye. İtaat ve hatta ihanet esasına dayalıdır hayvanların eğitimi. Doğu Bloku totaliter rejimlerde, insanları da bu şekilde eğitmeye kalkmışlardır. Hayır, insanların bütün beyin hücrelerinden, bütün kaslarının liflerinden, geçmiş kültürlerinden yararlanmak, beyin özgürlüğünü orta yere çıkarmak için yapılır eğitim ve o eğitim evrenseldir, dünyanın her yerinde işe yarar. Bunu yaparsanız, gen haritasını çizebilirsiniz; bunu yaparsanız, uzaya uydu gönderebilirsiniz; bunu yaparsanız, bilgisayar vadileri kurabilirsiniz. Aksi halde, Türkiye'nin şartları budur der de, kendinize özgü, kendinize ait, taa ilkokuldan başlayarak şartlanmış bir gençlik yetiştirmeye çalışırsanız, dünyada, evrensel arenada yer bulamazsınız.

Evrensel değerlerin içine çevre giriyor. Çevre, sadece yollara çöp atmamak, kâğıdı, izmariti yere atmamak filan diye algılanmamak lazım gelir. Bakın, Sayın Ediz Hun karşında, Çevre Komisyonu Başkanı ve bu konunun uzmanı.

Efendim, hepimiz Avrupa'ya gitmişsinizdir. Oralarda, Avrupa'da herhangi bir binanın, son derece görkemli, güzel yapılmış binanın yanına yaklaştırmazlar sizi, kırmızı bantlarla koruma altına alınmıştır. Böyle, ben, çok gördüm Amerika'da da. Nedir diye sorduğunuzda; asbest malzemesi kullanılmış bu binada diye yaklaştırmıyorlar.

Şimdi, size çok edici bir şey söyleyeceğim. Biliyor musunuz, Türkiye'de içme sularımız asbest borularıyla taşınıyor. İller Bankasının asbest boru fabrikası var. Adam, binasında bir parça malzeme kullanılmış diye insanları oraya yaklaştırmıyor. Senin bütün su kanalların asbestli borularla taşınıyorsa, dur bakayım derler adama. Bunlar maddî meseleler; ama, önemli meseleler. O aileden olacaksak, yeraltına, yertüstüne, toprağa, suya bakacağız.

Avrupa'da bir işçi ne kadar ücret alır bilmiyorum; herhalde 1 500-2 000 mark alır asgariden. Buradan gitmiş gurbetçilerimiz de...

CEVAT AYHAN (Sakarya) – 3 000-4 000 mark...

MUKADDER BAŞEĞMEZ (Devamla) – 3 000-4 000 mark.. (MHP sıralarından "yok o kadar" sesleri)

BAŞKAN – Müdahale etmeyin...

MUKADDER BAŞEĞMEZ (Devamla) – Pazarlık etmeyelim; in 1 000 marka... Hiç pazarlık etmeyelim; 1 000 mark alsın. Bunun münakaşasına gerek yok; ama, Türkiye'de 300 markı bulmuyor arkadaşlar, bir asgarî ücretin değer toplamı; 80 milyon lira, 86 milyon lira; topla, 300 mark... 3 000 almasın da 1 000 mark alsın... Bütün bunları kıyasladığınız zaman, arada korkunç uçurum var.

Bu maddi uğurumların ötesinde, bir başka Şey var. Öntünüzdeki tasarıda "Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür" diyor ya, Bakanlar Kurulunun öntünde ciddi zorluklar var. Nerden biliyorsun? Hükümet ortağı, Anavatan Partisi Genel Başkanı Sayın Mesut Yılmaz ifade buyuruyor ve her kelimesine de katılıyorum. Ne diyor Sayın Mesut Yılmaz: "Türkiye'yi hiçbir zaman Avrupa'ya almak istemeyen ırkçı, ayrımcı, haçlı zihniyetle mücadele edeceksiniz." Bakanlar Kuruluna söylüyor bu kanunu yürüttürken. Başka: "varlıklarını her alanda Türkiye'nin ie kapanmasına bağlayanlar, dolayısıyla, Türkiye'nin diŐa açılmasında kendi menfaatları açısından zarar göreceğini düşünenlerle mücadele edeceksiniz." Başka: "Kopenhag ve Maastricht kriterlerinin Türkiye'de hayata geçirilmesiyle, varlıklarını ya da haksız bir biçimde elde ettikleri güçleri ortadan kalkacak olanlar var, onlarla mücadele edeceksiniz."

Sadece 70 kişilik bürokratik bir kurum kurmakla, sadece mevzuatı deęiŐtirmekle Avrupa'nın kapılarını zorlayamazsınız. Türkiye'de eğitimden sağlığa ve en önemlisi, Türkiye'nin genel yapılanmasına, köyden kente, tarımdan bir sürü kurumların oluşmasına kadar, yeni baştan kendimize çekidüzten vermek zorundayız.

Bakanlar Kurulunun işi gerçekten zor. Allah kolaylık versin. Sadece bu mevzuatı çıkarmakla... Zaten, yıllarca biz mevzuattan çektik. Hani, meŐhur, mevzuat hazretleri lafı vardır. Yeni bir mevzuat hazretleri çıkmaz karşımıza inşallah. Kapılar açılır da, gireriz.

Saygılar sunuyorum. (FP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan, konuşacak mısınız efendim?

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Konuşmayacağım... (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cezmi Polat?..

CEZMİ POLAT (Erzurum) – Vazgeçtim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Nidai Seven?..

NİDAİ SEVEN (Ağrı) – Vazgeçtim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

7 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 inci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 8. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Afyon Milletvekili Sayın Sait Aba; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA SAİT ABA (Afyon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 8 inci madde üzerinde Grubum adına söz almış bulunuyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliğiyle ilgili olarak düzenlenen bu kanun tasarısı hakkında, genelinde olumlu bir tavır takınacağımızı, takındığımızı şahsım adına da öncelikle belirtmek istiyorum; ancak, Avrupa Birliği Türkiye ilişkileri konusunda önemli olan bazı hususlarda dikkatinizi çekmek istiyorum.

Helsinki adaylık statüsünden önce, hepinizin bildiği gibi, 1997'de bir bakıma Lüksemburg'da yapılan zirvede, Türkiye'ye yönelik olarak bir ret gerekçesi ortaya konuldu. Bilhassa, Kopenhag

kriterleri konusunda, Türkiye'nin bu alanda yeterli düzenlemeler yapmadığını; ama, 1997'den 1999'a, Helsinki'ye kadar geçen süreç içinde çok ciddi adımlar atılmamış olmasına rağmen, böyle bir adaylık statüsünün Helsinki'de tescil edildiğini hepimiz görüyoruz. Dolayısıyla, şu anda önmüzdde, Avrupa Birliğinin koymuş olduğu Kopenhag kriterleri var, siyasi kriterleri var, ekonomik kriterler var. Siyasi kriterler konusunda ciddi adımların atılmadığını da açıkça görüyoruz. 1997'den bu yana hiçbir ciddi adım atılmamıştır; ama, bugünlerde de, yine, hükümet yetkililerinin yapmış olduğu açıklamalar çerçevesinde, siyasi kriterler konusunda ciddi adımlar atılacağı noktasında da ciddi birtakım göstergeler ve açıklamalar söz konusu değildir.

Ben, Kopenhag kriterleri çerçevesinde, bilhassa, ülkemizde savunma ve güvenlik alanına ait demokratikleşme noktasında bazı açıklamalar yapmak istiyorum: Kopenhag kriterlerine baktığımızda, kriterlerde, Türkiye'de bilhassa, ordunun, sivil siyaset üzerinde, politik alan üzerinde bir vesayet mekanizmasının söz konusu olduğu dile getiriliyor. Yine, Millî Güvenlik Kurulunun yapılanmasının antidemokratik olduğu; dolayısıyla, bu yönde yeniden bir yapılanmanın gerçekleştirilmesi öngörülüyor. Türkiye'de, savunma ve güvenlik alanına baktığımızda, gerçekten, antidemokratik bir yapı vardır; bunun, çağdaş ülkeler seviyesine çıkarılması zorunluluğu vardır; dolayısıyla, yeniden yapılanma ihtiyacı vardır.

Bir defa, ordunun antidemokratik yapılanması veya çağdaş devlet ülkelerinde görünmeyen yapılanmasıyla ilgili olarak, öncelikle ifade etmemiz gereken husus, bir defa Millî Savunma Bakanlığıyla ilgilidir. Millî Savunma Bakanlığının yapılanmasına baktığımızda, örneğin Genelkurmay Millî Savunma ilişkisine baktığımızda, arada hiyerarşik bir ilişki söz konusu değildir. Bir taraftan Millî Savunma Bakanlığı malî yönden, lojistik yönden Genelkurmay destek vermektedir; ama, ilişkiler itibarıyla, bir hiyerarşik ilişki söz konusu değildir; yani, Genelkurmay Başkanlığı Millî Savunma Bakanlığına bağlı değildir. Halbuki, demokratik ülkelere baktığımızda, kesinlikle Genelkurmay Başkanlığı, Savunma Bakanlığına bağlıdır; dolayısıyla, Türkiye'de bu yapının değiştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu yapının değiştirildiği bir ortamda da, zaten, şu andaki Millî Savunma Bakanı veya bakanlar ile Genelkurmay Başkanı arasındaki protokol karmaşası da sona ermiş olacaktır. Şu anda, hepimizin bildiği gibi, Genelkurmay Başkanı Başbakanı karşı sorumludur; ama, Millî Savunma Bakanlığına bağlı olmasına engel bir durum değildir.

Diğer bir husus da, YAŞ kararlarıyla ilgilidir. Türkiye'de YAŞ kararları, hepimizin bildiği gibi, Silahlı Kuvvetlerde personel yönünde yapılan tasarruflar, yargı alanına açık değildir. Dolayısıyla, hiçbir demokratik ülkede, böyle bir yapının olduğunu söylememiz mümkün değildir. Türkiye'de YAŞ kararlarının kesinlikle yargıya açılması gerekmektedir. Tabii genel yargıya açılması, askerî alanın genel yargıya açılması yadırganabilir; ama, zaten Askerî İdarî Yüksek Mahkeme de mevcut bünyede vardı; dolayısıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda yeniden bir değişiklik veya Anayasanın 125/2 nci maddesindeki bir değişiklik, bu alanda düzenleme yapılmak suretiyle, çağdaş ülkelerin, demokratik ülkelerin yapılanmasına geçilebilir.

Tabii, bugün için, Türkiye'de tartışma konusu olan, geniş ölçüde basında tartışma konusu olan, hatta, Dışişleri çevreleri ile devletin üst kademelerinde tartışma konusu olan konu, Millî Güvenlik Kuruludur, Millî Güvenlik Kurulunun yeniden yapılanmasıdır. Türkiye'deki Millî Güvenlik Kurulu, şüphesiz, anayasal bir kuruluştur; ama, anayasal kuruluş olması, demokratik olacağı anlamına gelmemektedir. Millî Güvenlik Kurulunun tesis edildiği dönemlere bakıldığında veya yetkililerinin genişletildiği dönemlere bakıldığında, maalesef, darbe dönemlerinde dizayn edilmiş olduğunu, her darbe döneminde yetkililerinin daha çok artırılmış olduğunu açıkça görürüz; ki, dolayısıyla, gelişmiş ülkeler veya demokratik ülkelerle karşılaştırıldığında, kesinlikle, karşımızda anayasal bir kuruluş olmasına rağmen, demokratik bir kuruluş söz konusu değildir.

Dolayısıyla, Millî Güvenlik Kurulunun da, yapısının, demokratik ülkelerdeki gibi, sivil alanın veya sivil inisiyatifin veya millî iradeye tabi olma ilkesinin sağlanacağı bir seviyeye dönüştürülmesine ihtiyaç vardır. Bizde, Millî Güvenlik Kurulunda, hepinizin bildiği gibi, 10 üye vardır; 5'i sivil, 5'i askerdir. Siviller arasında Cumhurbaşkanı da vardır. Askerler ile siviller arasında bir ihtilaf konumunda veya oyların eşitliği durumunda, Cumhurbaşkanının olduğu taraf öne geçmektedir. Bu uygulama, bir bakıma, Cumhurbaşkanlığının tarafsızlığı ilkesiyle taban tabana zıttır.

Yine, Millî Güvenlik Kuruluyla ilgili Anayasada yapılan düzenlemelerin, 117'nci maddede ve 118/c maddesinde yapılan düzenlemelerin, taban tabana birbirine zıt olduğunu da açıkça ifade etmemiz gerekir. 117 nci maddede, Millî Güvenlik Kurulu noktasında, hükümet yetkili kılınmaktadır; hükümetin sorumluluğundan bahsedilmektedir; ama, 118/c maddesinde de, bu, Millî Güvenlik Kuruluna verilmektedir ki, dolayısıyla, ortada ciddi bir çelişki vardır. Dolayısıyla, bu çelişki, sosyal hukuk devleti açısından, gerçekten, önemli bir husustur. Dolayısıyla, bu çelişkinin de Türkiye'de giderilmesine ihtiyaç olduğunu da açıkça ifade etmemiz gerekir.

Millî Güvenlik Kurulunun yapılandığı demokratik ülkelere baktığımızda, kesinlikle, böyle bir yapının söz konusu olmadığını, antidemokratik yapının söz konusu olmadığını, tamamiyle demokratik bir ortamda, bir bakıma danışma organı tarzında yapılanmaların söz konusu olduğunu veya hükümetlerin kabinelere destek veren danışma organı tarzında yapılanmaların söz konusu olduğunu görürüz. Bugün, Amerika Birleşik Devletlerindeki Millî Güvenlik Kurulu, Almanya ve Fransa'daki yapılara baktığımızda, tamamiyle kabinelerin işi olduğunu görmekteyiz. Hatta, Amerika Birleşik Devletlerindeki Millî Güvenlik Kurulunun yapılanmasında, oradaki Genelkurmay Başkanının, Millî Güvenlik Kurulunun daimî üyeleri arasında olmadığını da açıkça görmekteyiz. Dolayısıyla, Türkiye'deki Millî Güvenlik Kurulunun sivil iradeye, millî iradeye tabi hale getirilmesi noktasında demokratikleşmesine ihtiyaç vardır. Türkiye, gerçekten, demokratik ülkeler arasında olması gereken yere kavuşacaksa, bu alandaki demokratikleşmenin en acil demokratikleşme alanı olduğunu açıkça ifade etmemiz gerekir; ama, hükümetin veya hükümet yetkililerinin yapmış olduğu açıklamalarda bunun işaretlerini de, maalesef, göremiyoruz. Hatta, Helsinki sürecinden sonra Sayın Başbakanın yapmış olduğu bazı açıklamalar var, Aralık ayında yaptığı bazı açıklamalarda da, mevcut statünün devam etmesi noktasında, Millî Güvenlik Kurulunun yapılanmasından hiç rahatsız olmadığı noktasında birtakım açıklamalar var ki, bu açıklamalarla, bir bakıma, Türkiye'nin önünü açmak mümkün değildir.

Türkiye'de, bir defa şu anlayışın kesinlikle değişmesi gerekiyor: Türkiye'de, gerçekten, ulusalcı ve ilkel demokratik ve laiklik anlayışıyla, bir defa, Avrupa Birliği ve uluslararası alandaki birtakım entegrasyonlar içinde bulunmamız mümkün değildir. Böyle bir entegrasyona girmemiş olsak bile, böyle bir entegrasyon içinde olmasak bile, zaten, Türkiye'nin bu ilkel demokrasi ve laiklik anlayışından hızlı bir biçimde çıkmasına ihtiyaç vardır. Bunun için, Türkiye'deki, öncelikle kutsal devlet anlayışının terk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız Sayın Açıba.

SAİT AÇBA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Türkiye'de, öncelikle, kutsal devlet anlayışının terk edilmesi gereklidir; çünkü, kutsal olan devlet değil, insandır. Bireyin özgür olmadığı bir ortamda, özgür topluma ulaşmamız hiçbir zaman için mümkün değildir; çünkü, özgürlük kavramına bakınca, özgürlük, başkasının özgürlüğüdür; başkası özgür olmadıkça, sizin hiçbir zaman için özgür olmanız mümkün değildir. Dolayısıyla, Türkiye'de mevcut yapının, laiklik ve demokrasi anlayışının tekrar gözden geçirilmesine ihtiyaç

vardır; çünkü, evrensel anlamdaki laiklik ve demokrasi anlayışı ve uygulamaları ile Türkiye'deki laiklik ve demokrasi uygulamaları arasında uçurumlar vardır.

Teşekkür ediyorum.(FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Saffet Arıkan Bedük'te.

Buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görtüşılmekte olan 504 sıra sayılı kanun tasarısının son maddesiyle ilgili olarak, Doğru Yol Partisinin görtüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi, şahsım ve Doğru Yol Partisi Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri; bugün önemli bir tasarımı görtüşüyoruz. Bu tasarıyla ilgili bir kısım te-reddütlerimizin olduğunu peşinen söylemek mecburiyetindeyim; çünkü, tarihi bakımdan meseleyi tahlil ettiğimizde, 1959 yılında, rahmetli Menderes zamanında, gelecek düşünülerek ve o ufuk içe-risinde müracaat edilen bir sürecin başlangıcı ve 1960'ta, yine, rahmetli İnönü zamanında Ankara Antlaşması, 1970'li yıllarda buzdolabına kaldırılış ve nihayet -daha sonra tekrar müracaatlar-1987'de müracaat ve arkasından gümrük birliğine giriş ve nihayet, 10 Aralık 1999'da Helsinki top-lantısından sonra da, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tam üyeliğe adaylığının kabulüyle ilgili bir süreci yaşadık.

Bu süreç, bizim için gerçekten önemli. Türkiye ve Türk Milleti olarak, özellikle dünyada ye-rimizi alabilmemizin tek şartı demiyorum; ama, önemli olarak etkileyecek bir husus olduğunu, önemli bir örgüt olduğunu, önemli bir teşkilat olduğunu kabul etmek mecburiyetindeyiz.

20 nci Asırda, bilim ve teknolojiye hızla ilerleyen ve nihayet milletlerin kendi milli çıkarları istikametinde globalleşen bir dünya yaşadık. Bu globalleşen dünyada, özellikle zengin ülkeler ara-sında yer alabilmenin en önemli hedefinin de Avrupa Birliğine giriş olduğu Türkiye içinde kabul edilmiş ve o sebeple de büyük bir mücadelenin içerisine girilmiştir.

21 inci Asır bilgi asrı olacak. Bütün bu şartlar altında, 20 nci Asrın ortaya koyduğu tablo ve sonuç ve nihayet 21 inci Asırda göreceğimiz ve kullanacağımız, insanlık için fevkaade önemli bir-kısım bilgi ve birikimin değerlendirilmesi, herhalde, Türk Milletinin ve Türk insanının da buna gö-re hazırlanması ve ona göre bir kısım değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir. O sebeple, 21 inci Asrın başlangıcında, insana en önemli değer veren demokratikleşmeyi ve nihayet, Avrupa Bir-liğinin yükselen değerini dikkate almak durumundayız. O sebeple, Avrupa Birliğine girişimizin en önemli şartı demokratikleşmedir, demokrasidir, şeffaflıktır, insana değer vermektir, insana inan-mak ve güvenmektir. Önce bunu gerçekleştirecek bir oluşuma ihtiyaç vardır. Eğer biz bunu gerçek-leştiremezsek, eğer insanımıza güvenmezsek, eğer insanımızı potansiyel bir tehdit veya bir tehlike olarak görmeye devam edersek, o takdirde Avrupa Birliği standartlarına ulaşmamız mümkün olma-yacaktır ve yine, özellikle şeffaflık çerçevesinde açıklık ve bürokratik engellerin kaldırılması ve devletin daha fazla -özellikle millete- hizmet edecek bir anlayış içerisinde çalışacağı mekanizmayı gerçekleştirebilenin şartlarını da, ortamını da, düzenlemesini de hazırlamak mecburiyeti vardır.

Bütün bunların hepsini gerçekleştirmek için, Türkiye'nin devlette bir yeniden yapılanma sü-re-cine girmesi, bunu gerçekleştirmesi ve Avrupa Birliği ülkelerinin içerisinde bulunduğu standartla-ra uyması gerekmektedir. O sebeple, öncelikle, insan diye baktığımız insanın yüce bir varlık oldu-ğu ve onun hak ve hürriyetlerinin genişletilmesi, bu dünyada en iyi şekilde yaşayabilmesiyle ilgili ortamı hazırlamak -burada, dilşince, fikir ve ifade hürriyeti, din, vicdan ve ibadet hürriyeti ve te-

şebbûs hürriyetiyle güçlendirilmiş olan bir demokrasinin fevkalade ehemmiyet arz ettiğinin altını çizerek vurgulamak istiyorum- ve yine, hukukun üstünlüğü çerçevesinde devletimizin ve milletimizin istediği şekilde bir yargı ve devlet anlayışını da gerçekleştirmek mecburiyetinde olduğumuz belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bunları yaparken, şeffaflık ilkesinden geri kalmayacağız, bürokratik engelleri mutlaka ortadan kaldıracacağız ve süratli bir yargı mekanizmasını, gerçekten, gündeme getirmeyi de hedef edineceğiz. Bunları gerçekleştirebilmek kolay. Aslında, yapma mecburiyetimiz var. Zaten, gümrük birliğine girmişiz. Gümrük birliğine Doğru Yol Partisi iktidarı zamanında girildiğinde, neredeyse, Kıbrıs'ı bile sattık diye birkısım itirazlar oldu; ama, bugün içerisinde bulunduğumuz şartlar itibariyle, Avrupa Birliğine girme açısından Helsinki'deki toplantıdan sonra gümrük birliğinin ne kadar önemli bir süreç olduğu ortaya çıkmış ve bunu, Sayın Dışişleri Bakanımız, bir konuşmasında da ifade etmiştir.

İşte, değerli arkadaşlar, şunu özellikle belirtmek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Devleti içerisinde bir taraftan hukuki, bir taraftan ekonomik, bir taraftan sosyal, bir taraftan siyasal açıdan, özellikle, Avrupa Birliğinde uygulanan normlar neyse, kendi hukuk düzenimiz de, kendi devlet anlayışımız da, kendi insana bakış tarzımız da dahil olmak üzere, birkısım yeni düzenlemelere ihtiyaç olduğu muhakkaktır ve bunu yapmak mecburiyetindeyiz. Türk insanına inanmak ve güvenmek mecburiyetindeyiz; Türk insanına demokratik tüm hakları vermek mecburiyetindeyiz. Bütün bu şartları gerçekleştirebilmenin yolunun da, mutlak surette, hem kendi insanımızı iyi tanımak, hem onun kültürünü, özellikle, korumak hem de onu çağdaş dünyayla bütünleştirmeden geçeceğini de gözden uzak tutmamak lazım.

Değerli arkadaşlar, Avrupa Birliği standartları çerçevesinde yükselen değer, insan demıştik, demokratikleşme demıştik, hukukun üstünlüğü demıştik; ama, bir hususu, altını çizerek belirtmek istiyorum: O yükselen değerde en önemli husus da kültürdür. Türk milli kültürünü, özellikle, yaşatmak ve geliştirmek, gelecek nesillere aktarmak boynumuzun borcudur. Avrupa Birliğine girmek demek, kendi kültürümüzden, kendi öz değerlerimizden, kendi milli kültürümüzden ayrılmak anlamına gelmez. Aslında, o kültürü, o milli kültürü kesinlikle Avrupaya taşıyacak bir anlayış içerisinde, onu yaşatmak, korumak ve geliştirmek mümkün ve şart olduğu gibi, aynı zamanda, Türk insanının dünya insanıyla entegre olacak bir statüye kavuşması gerektiği hususunu da gözden uzak tutmamamız gerektiği muhakkaktır.

İşte, biz, bunun için Avrupa Birliği diyoruz; ancak, bütün bunların hepsini gerçekleştirebilmenin yolu, biraz evvel de ifade ettiğim gibi, devletimizde yeniden yapılanma ve mekanizmalar da dahil olmak üzere, anlayış da dahil olmak üzere değişikliğe ihtiyaç var. Hatta, yeni bir anayasaya ihtiyaç var. Bunu da Anayasada gerçekleştirmek mümkün ve tabii, devletin yeniden yapılanmasıyla ilgili birkısım düzenlemeleri de yine bu çerçeve içerisinde, Avrupada insana bakış, insanın hizmetleri nasıl, hangi süratte, hangi vüsatte, verimlilik ve süratlilik hangi çerçeve içerisinde gerçekleştiriliyorsa, Türkiye'de de, yine aynı anlayış içerisinde gerçekleştirmenin yollarını aramak, bunu uygulamak ve o mevzuatı da ona göre değiştirmek lazım.

Tabii, bunların hepsini kim gerçekleştirecek; işte, bizim önümüze gelen, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulması Hakkındaki Kanun Tasarısı; işte, bu -biraz sonra hepimizin kabul edeceği, büyük bir ihtimalle kabul edeceğimiz- kurum gerçekleştirecek. Kaç kişiyle gerçekleştirecek; 70 kişilik bir kadroyla gerçekleştirecek.

Değerli arkadaşlar, 70 kişilik bir kadroyla bu kadar önemli, fevkalade büyük vüsatte olan birkısım hizmetleri ve reformları, yapılanmaları gerçekleştirmek fevkalade zordur; o kadar kolay bir

şey değil. Bunu, dünya ülkeleri, Avrupa Birliğine dahil olan ülkeler, özellikle, öyle, küçük birimler şeklinde gerçekleştirmemiş; öylesine büyük teşkilatlar kurmuş ki, bunun içerisinde, birden fazla yabancı dil bilmeden tutun da, devletin hem kendisini bilen hem de dünyayı takip edebilen kadrolarıyla hem de onlara fevkalade büyük imkânlar hazırlanmak suretiyle gerçekleştirmiş. Bu, kolay bir iş değil.

Onun için de, 70 kişilik bir kadrodan çok fazla bir şey ümit etmediğimizi -keşke olsa, olsa da bundan memnuniyet duysak diye söylüyorum ama- ondan dolayı tereddütümüzün olduğunu belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, biz, Avrupa Birliğine dahil olan ülkelerde, acaba Avrupa Birliğine girenken neler yapılmış, onu keşke araştırsaydık; hangi teşkilatlar kurulmuş, keşke onu bilebilseydik, keşke onlara paralel olarak bir anlayış içerisinde bir yapılanmaya gitseydik, bir hazırlık, bir alt yapıyı oluşturmuş olsaydık. Biraz evvel söylediğim gibi, onu gerçekleştirebilecek mi bu 70 kişilik kadro; tereddütümüz var.

İkincisi; öylesine bir kurum ki, öylesine bir kuruluş ki bu, bir taraftan Başbakanlığa bağlı, bir taraftan Dışişleri Bakanlığına bağlı. Evet, Başbakanlığa bağlı olması, genel koordineyi sağlamak bakımından düşünülmüş, genel sekreteri büyükelçi statüsünde; ama, kendi kadrosundan ayrılmıyor, orayla irtibatı devam ediyor. Öylesine bir şey ki, bir taraftan Hazineden bir kişi, Dış Ticaretten bir kişi... Sanki, diğer kurum ve kuruluşlarda, hakikaten bu işi yapacak insanlar yokmuş gibi bir anlayış içerisinde hazırlanmış, görevlendirme de sanki buna paralel olarak değerlendirilecek veya öyle atamalar yapılacak. Bu noktadan da bakıldığında, gerçekten, meseleyi ciddi anlamda tereddütlerle karşılıyor, keşke olabilse diyorum.

Değerli arkadaşlar, ama, bütün bu şartlar altında, şunu, özellikle belirtmek istiyorum: Bu, ciddi bir iştir ve fevkalade büyük bir hizmettir, önemli bir hizmettir, çok büyük vüsatte...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) - ...yapılacak olan bir kısım değerlendirmeler ve onunla ilgili bir kısım hazırlıklar, yapılması gereken bir kısım mevzuat düzenlemeleri vardır. Ümit ediyorum ki, bunu gerçekleştirme fırsatı elde etsinler. Tereddütlerimizle birlikte bunu belirtiyorum.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulması Hakkındaki Kanun Tasarısının, biraz sonra kabul edileceğini düşünüyorum. Bu anlayış içerisinde, ülkemizin Avrupa Birliğine girmesi ve bir an evvel, özellikle, orada kabul edilmesi istikametinde yapılacak olan çalışmalarla ilgili kurulacak olan bu teşkilata ve burada görev alacaklara da başarılar diliyorum.

Bu kanunun memleketimize, ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bedük.

Grupları adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahısları adına, Yalova Milletvekili Sayın Hasan Suna; buyurun efendim.

HASAN SUNA (Yalova) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 8 inci maddesi üzerinde görüşlerimi sunmak üzere karşınızdayım. Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

8 inci madde, yürürlük maddesidir. "Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür" diyor.

Ben de, bu yasanın hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor; hayırlı olması dilekle-rimle, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (DSP, MHP, ANAP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Suna.

Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun efendim.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; bir kanun tasarısının sonuna geldik. Değerli arkadaşlar, hayırlı olsun tabii, elbette.

Avrupa Topluluğu -bildiğiniz gibi- Ortak Pazar olarak kuruldu, Ekonomik Topluluk oldu, şimdi Avrupa Birliği oldu; tek paraya geçti, merkez bankasını tekleştirdi; ortak savunma, ortak dışpolitika takip noktasına geldi; sınırları kaldırdı Schengen Anlaşmasıyla, serbestleştirdi ve biliyorsunuz, ordu kurdu şimdi. Önce bir taburla... Fransız ve Almanların kurduğu tabur, şimdi 60 000 kişilik bir ordu haline geldi; hem Avrupa içi sınırlarını savunma hem de başka bölgelerdeki müdahalelere hazır kuvvet olarak bir bütünleşmeye doğru gidiyor. Tabii, ileride, bu, federal devlet olur mu olmaz mı, bilmiyoruz. Yani, 1960'lı yıllarda bu tartışmaların içinde olan arkadaşlarımız var, biz bunları çok tartıştık 60'lı yılların sonunda. Biz, o zaman "bunlar siyasi birliğe gidecekler" dediğimiz zaman "yok öyle bir şey" ve "bunlar tek paraya geçecekler" dediğimiz zaman "yok öyle bir şey" derlerdi arkadaşlar; ama, şimdi o noktaya gelindi.

Asıl söylemek istediğim şudur burada: Ticarî rekabet var, sınıfl rekabet var, teknolojik rekabet var; ama, onların da ötesinde, daha büyük bir kültürel rekabet var. Yani, bu sahaya dikkatle bakmamız gerekir. Yani, televizyonlar, basın, internet... Âdeta bir kültür istilası var. Yani, buna, ister istila deyin, ister kültürel alışveriş deyin; ama, bizim bu sahada zayıf olduğumuz ortadadır. Burada şunu söylemek istiyorum: Yani, bu mücadelede bizim kimliğimizi muhafaza edebilmemiz için, kültürel ve manevî değerlerimizi güçlendirmemiz lazım. Bu, eğitimidir; gençlerimizin, evlatlarımızın eğitimidir. Zira, olan bir medeniyetler mücadelesidir. Biz, ne dersek diyelim, ne kadar laik olursak olalım... Devlet laiktir; ama, biz Müslümanız elhamdulillah, bu millet de Müslümandır. Müslüman kimliğini kimse reddetmiyor bugün ülkede. Müslümanlığı, dinî kimliğimizi, topluluk içinde de muhafaza edeceğiz. Nitekim, bugün, Avrupa'da aşağı yukarı 3 milyona yakın insan var; 1,5 milyon insan çalışır, 50-60 bin müteşebbis insanımız var. Bunlar, dinî kimliklerini, millî kimliklerini koruyorlar.

Şimdi, bize düşen, bu 370 milyonluk büyük camia içinde, hem oradan gelen hem dünyanın diğer bölgelerinden gelen bu kültürel istilaya karşı, kendi ahlakımızla ve seciyesini güçlendirerek, millî kimliğimizi, kültürel ve manevî değerlerimizi ve dinî terbiyesini evlatlarımıza vermemiz lazım.

Şimdi, tenkit için söylemiyorum, kimse alınmasın; ama, maalesef, son üç yılda, Türkiye'de, dinî eğitim tahrip edildi. Ben inanıyorum ki, siz değerli milletvekillerimiz, hepimiz de bundan mustaripsiniz. Sekiz yıl kesintisiz eğitim çıktı, dinî eğitim veren imam-hatip okulları, bugün, 300 000-400 000 talebeden aşağı yukarı 110 000 -120 000 talebeye düştü; daha da azalıyor ve üniversiteye girişleri engellendiği için daha da azalacak; kapanma noktasına gidiyor. Hafız yetiştiren Kuran kursları bomboştur; hiçbir şey yok, eğitim yok buralarda. 1999'da bir kanun daha çıkardı hükümet ve 12 yaşından küçük çocukların Kur'an kurslarına gitmesini engelledi. Tenkit için söylemiyorum; yani, herkesin muhasebesi dünyada da, ahirette de önüne gelir; ama, bunu çözmenin yolunu bulmamız lazım. Madem ki Müslümanız, dinimiz öğretecek bir sistemi millî eğitimin içinde, getirip, oturtmamız lazım. Bu bir ihtiyaçtır, bu bir insanî ihtiyaçtır; bunu karşılamaya mecburuz. Bakın, Avrupa'ya gittiğiniz zaman görüyorsunuz; ben de zaman zaman çıkarım. Bugün, Berlin'de, Hannover'de, Frankfurt'ta, Belçika'da -orada veya -başka yerde- oradaki Müslümanlar bizim insanlarımız, 7 yaşından 70 yaşına kadar camilerde, mescitlerde, Kur'an öğrenirler, dinlerini öğrenirler, dinî bilgileri alırlar, her şey serbesttir. Yani, bu ülkeden bu baskıyı kaldırmak lazım, bunun yolunu

açmak lazım. İktidarsınız, tabîî, bu mükellefiyet de size düşer; muhalefet olarak bu ihtiyacı sizin önünüze biz koyuyoruz, millet de zaten koyacaktır. Tenkit için söylemiyorum; ama, elbirliğiyle bunun çözümlünü getirmemiz lazım. Elbette Müslüman devletiyle kavgaya etmez; elbette devlet milletin devletidir, cumhuriyet milletin cumhuriyetidir, bütün kurumlar milletin kurumlarıdır; ama, devletini, milletini seven nesiller yetiştirmek, dinî terbiyesini almış nesiller olmakla kaimdir diye ifade ediyorum. Devletin de görevi, milletin değerlerini korumak ve geliştirmektir diyorum.

Kanun hayırlı olsun. Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'tan ve Ağrı Milletvekili Sayın Nidai Seven'den özür diliyorum; çünkü, söz verme imkânımız yok.

Sayın Eyüp Fatsa, sual mi soracaksınız efendim?

EYÜP FATSA (Ordu) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun efendim, sorun.

EYÜP FATSA (Ordu) – Sayın Başkan; aracılığınızla, aşağıdaki sorularımı Sayın Bakana yöneltmek istiyorum.

Yaklaşık yarım asırlık serttenden sonra, Avrupa Birliğine aday ülke statüsünü elde ettik. Tam üyelik için bir yarım asır daha beklemek mecburiyetinde kalacak mıyız?

Bizden önce Avrupa Birliğine üye olan Portekiz, Yunanistan gibi ülkelerin, Avrupa Birliğine uyum sürecinde kullanmış oldukları yüksek mali destekten Türkiye de yararlanabilecek mi?

Avrupa Birliği ülkelerinin gerek hukuk gerek demokrasi gerekse bireysel haklar ve insan hakları alanında ortaya koymuş oldukları kriterler ortadadır. Biz, bu kriterleri yakalamak için gerekli yapısal değişiklikleri bir an önce gerçekleştirebilecek miyiz, yoksa, bize özgü gerekçeler ileri sürerek buna direnecek miyiz?

2004 yılında Avrupa Birliğine tam üye olmayı hedefleyen Türkiye, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında ortaya koyduğu hedeflerle, tam üyelik şartlarını yakalayabilmiş olacak mı?

Beşinci ve son sorum: Kıbrıs Rum kesiminin tam üyeliği Türkiye'den önce gerçekleşirse, Türkiye Cumhuriyetinin buna tepkisi ne olacak; Kıbrıs Rum kesiminden sonra Avrupa Birliğine tam üyeliği, Türkiye'nin büyüklüğüyle uyum sağlanmış olacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim Sayın Fatsa.

Sayın Bakan, cevap verecek misiniz?

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Başkanım, izin verirseniz, ayrıntılı olması bakımından yazılı olarak cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN - Estağfurullah... Tabîî... Çok teşekkür ediyorum.

Efendim, 8 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, bir redaksiyonla ilgili olarak Komisyon Başkanı söz istemişlerdir. Buyurun efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

3 üncü maddenin ikinci fıkrası, birinci cümle tamamlandıktan sonra başlayan ikinci cümle "Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanması alanında " diye devam ediyor. Bu cümlenin ba-

şına, öznesi bulunmadığı için "Genel Sekreter" ibaresinin konması takdirlerinize arz olunur efendim.

BAŞKAN – Evet, zabıtlara geçti, bu şekilde düzeltilmiştir efendim.

Efendim, tasarı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, tasarinın tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, 21 inci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu kanun tasarıyla 200 üncü kanunu kabul etmiştir. (Alkışlar)

Teşekkür ederim efendim.

Üstelik, bir gün önce, sabah saat 05.00'e kadar çalışıp, aynı gün 14.00'ten bu saate kadar da büyük bir performans göstermiştir; hepinize teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, teşekkür edecek misiniz efendim?

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan. (FP sıralarından "siz ettiniz ya" sesleri, gürültüler)

Ben ettim efendim, bir de Sayın Bakan teşekkür etsin; müsaade buyurun lütfen.

Sayın Bakan, buyurun efendim.

DEVLET BAKANI YÜKSEL YALOVA (Aydın) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yıllar önce çıktığımız uzun ince yolda, bugün, tarihi kararımızla, çok önemli bir dönemeci aşmış, geride bırakmış bulunuyoruz. Ben, bu kararın alınmasında bugüne kadar emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum. Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Kâmrân İnan'a ve Dışişleri Komisyonunun değerli üyelerine, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli Başkanı Metin Şahin'e ve Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyelerine, Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunun Eşbaşkanı Sayın Kürşat Eser'e ve çok değerli üyelerine, şimdiye kadar yaptıkları katkılar nedeniyle, huzurlarımızda teşekkürü bir borç biliyorum.

Değerli milletvekilleri, bu yasa tasarisının görüşülmesi sırasında, Plan ve Bütçe Komisyonunda, bütün arkadaşlarım konunun değişik boyutlarına katkı sağladılar. Her bir arkadaşımıza teşekkürle birlikte, burada, kısaca yanıt vermek isterim.

Niçin genel sekreterlik de müsteşarlık değil sorusunu, biz de kendimize sorduk. Elbette, müsteşarlık olabilirdi; ama, kabul ediniz ki, sonuçta, Avrupa Birliğiyle ilişkilerde uyum çabası gösterecek olan, eşgüdüm çabası gösterecek olan bir müesseseye kurma arzusundasınız; müsteşarlık dediğiniz zaman, Türk idare sistemi içerisinde ona özgü bir yapılanmaya gitmeniz gerekir diye düşündük.

Burada, Dışişleri Bakanlığının çok değerli mensuplarının alınmamaları için, yanlış anlamamaları için ona da değinmek zorundayım. Neden bir Dışişleri memuru olan büyükelçi atanır konusunda epeyce yorum yapıldı.

Değerli milletvekilleri, kabul etmemiz gerekir ki, biz, stratejik yönlendirmeyle bu işi götürebiliriz. Bugüne kadar, bütün bu ilişkilerin yürütülmesinde, Dışişleri Bakanlığının değerli mensupları zaten görev alagelmışlerdir; şimdi, onların elinden bir yetkiyi almak gibi bir durumla karşı karşıya kalırız. Bir de, kabul ediniz ki, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin hepsinde aynı usul caridir; ortak bir dil olan diplomasiyi kullanan, ortak bir eğitimden geçmiş, ortak gelenekleri olan bir camiaadır.

O nedenle, kesinlikle büyükelçi olması yönünde, hükümetimiz, bir tercihte bulunmuştur; ama, şunu bilmemiz, kabul etmemiz gerekir ki, müsteşarlık da olsa, genel sekreterlik de olsa, büyükelçi de olsa, başka başka arkadaşlarımızın önerdiği mesleklerden de olsa, sonuçta, kararı verecek olan siyasi iradedir.

Sonuçta, değerli milletvekilleri, elbette, toplumların kabuk değiştirdiği dönemlerde yol kesmek isteyenler olacaktır; ama, burada, esas büyük görev yasama organına düşmektedir. Çağdaş demokrasilerde, demokratik parlamenter rejimlerde yasama organına düşen en temel görev, yürütmeyi de aşarak, ülkeye, yüzyıla meydan okuyabilecek bir yön vermektir. Ben inanıyorum ki, millî iradenin yegâne tecelligâhı olan Yüce Parlamento, buna muktedirdir. Ben, o nedenle de, önce kendimize güvenelim diyorum.

Demim, yazılı yanıt dedim; çünkü, hakikaten, hak eden bir yanıt olması gerekiyordu. Türkiye'ye güvenirse; ama, bir de, bir tuzağa düşmeden... Yani, Batı diyorsak, sadece gözümtüzü Batı'ya çevirerek değil, sadece geleceğe bakarak değil; geçmişi unutmadan, kökümüzü unutmadan, Doğu'ya da bakıp, Batı'ya da bakıp, her birine ortak bir şuurla yaklaşımda bulunmak suretiyle, biz, bu hedeflere ulaşabiliriz diyorum.

Bu noktada, hepinize, bir kez daha teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyor, yolunuz da, bahtınız da açık olsun diyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu raporunun görüşülmesine başlayacağız.

5. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı: 433)

BAŞKAN – Komisyon?.. Yok.

Hükümet?.. Yok.

Ertelenmiştir.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun görüşülmesine başlıyoruz.

6. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/710) (S. Sayısı: 518) (1)

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarımıza sunacağım: Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmiştir.

Tasarının tımdü üzerinde, birinci sırada söz isteyen, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Samsun Milletvekili Sayın Kemal Kabataş; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

(1) 518 S. Sayılı Basmayazı tutanağına eklidir.

DYP GRUBU ADINA KEMAL KABATAŞ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemimizde bulunan 518 sıra sayılı tasarı üzerinde Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum; sözlerime başlamadan önce, Grubum ve şahsım adına Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 518 sıra sayısıyla görüştüğümüz tasarı, çok iddialı bir başlık içeren bir tasarı. Kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin konular ile kamu personeli arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesi ve kamu malı yönetiminde disiplinin sağlanması için yapılacak düzenlemeler hakkında, hükümet, Parlamento tatile girmeden önce, yaz boyu yapacağı çalışmalar için, altı aylık süreyle yetki istiyor.

Türk malî yönetiminde, zaman zaman, acil ve önemli konular için, hükümetler, Anayasanın verdiği yetki çerçevesinde, Yüce Meclisten yetki alarak, kanun hükmünde kararname çıkarmışlardır; bunun uygulaması yaygındır. Nitekim, milletimizi büyük yasa boğan doğal afet nedeniyle, depremler nedeniyle alınan yetki yasaları çerçevesinde, yetki kapsamında kanun hükmünde kararname düzenlenmiş ve acil ihtiyaçlar karşılanmıştır.

Değerli milletvekilleri, bu tasarı, biraz önce görüştüğümüz ve yasalaştırdığımız tasarıyla ve bir önceki gün görüştüğümüz Sekizinci Beş Yıllık Planla bağlantılı esas ilkeler, esas konular hakkında, hükümete, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermektedir.

Tasarının kapsamına baktığımızda, iddialı konular yerleştirilmiş; kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı, etkin biçimde yürütülmesi. Demek ki, hepimizin şikâyeti olan, Türkiye’deki ekonominin, sistemin, yaratılan katma değer in yüzde 50’ sine sahip olan kamuda, düzenli, hızlı, etkin yönetim arıyoruz. Bu yönetimi gerçekleştirmek üzere, hükümete, halen yürürlükte olan kanunlarda değişiklik yapma ve bu değişiklikleri kanun hükmünde kararnamelerle yürürlüğe koyma yetkisi veriyoruz.

Başka bir iddialı başlık, kamu malî yönetiminde malî disiplini sağlayacağız. Hepimizin, her zaman şikâyet konusu olan kamuda malî disiplinin eksikliği; yani, malî açıdan, devletin kaynaklarını kullanımı açısından, Türk ekonomi yönetiminde, malî yönetiminde, ciddi israf var. Bu israfları disipline etmek, disiplin altına almak için de, hükümet yetki istiyor ve hükümet, bu yetkilerini kullanırken, mevcut devlet kuruluşlarının, kamu kuruluşlarının teşkilat görev ve yetkilerine dair kanunlarda değişiklik yapmak için yetki istiyor.

Tabii, ortada, çok daha iddialı bir başlık var; kamu çalışanları arasındaki ücret eşitsizliğini ve ücret dengesizliklerini, eşit işe eşit ücret ilkesi içerisinde çözümlmek.

Değerli milletvekilleri, bunlar, çok iddialı konular. Bu konuların ayrıntılarına girmeden önce, şunu anlamak istiyorum. Acaba, bugünkü hükümet, ifade ettiğim başlıklar altında ortaya koyduğu sorunların çözümü, yani, kamuda düzenli, hızlı, etkin hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli düzenlemelerin neler olduğunu, kamu malî yönetiminde disiplin sağlamak için hangi tedbirlerin alınması gerektiğini ve eşit işe eşit ücret uygulama prensibi kapsamında, ücretler konusunda, emeklilik aylıkları konusunda hangi düzenlemelerin yapılması gerektiğini hazırlayıp, dosyalamış, devletin arşivine koymuş, bu kanunla aldığı yetki kapsamında, seri halde, bu tedbirleri yürürlüğe koyacak mıdır?

Bunu, Yüce Heyetinizin bilmeye hakkın vardır, bu çok önemli bir konudur. Gerçekten, bu üç önemli konuda, kamuda malî disiplini tesis edeceksiniz, ücret dengesizliklerini gidereceksiniz ve vatandaşa, kamu kurumlarının, hızlı, düzenli, etkin hizmet vermesini sağlayacaksınız. Eğer bu çalışmalarını yapmışsa hükümet ve yetkili organlar, hızla, bu yetki tasarısı, bu gece muhtemelen kanunlaşacak ve birkaç gün içerisinde de, bu kanun hükmünde kararnamelerin -eğer hazırsa- yürürlüğe

konularak bu amacı gerçekleştirmesini beklemek gerekecektir. Ancak, ben, Plan ve Bütçe Komisyonunda yapılan görüşmelerden anladım ki, hükümetin, henüz, bu konularda bir hazırlığı yok; hatta, düşüncelerini, buraya kaydettiği kadar net şekilde ortaya da koymuş değil.

Hükümet, altı aylık bir sürede, bu önemli, bu iddialı konularda düzenlemeler yapacağını ve çok sayıda kanun hükmünde kanun hükmünde karamame yürürlüğe koyacağını düşüncüyü; ama, konuyu yakından takip edenler, bu konulardaki düzenlemelerin, o kadar kolay, ayaküstü, birkaç ayda yazılıp çizilecek, yürürlüğe konulacak hususlar olmadığını, Türk kamu yönetimindeki bu yıllanmış sorunları, bu kanun hükmünde karamamelerle çözümenin bu kadar kolay olmadığını bileceklerdir.

Bunun zorluğuna işaret etmek için, düzenleme ihtiyacı gösteren birkaç konuya değinmek istiyorum değerli milletvekilleri. Kamu malı yönetiminde güven ve verimlilik, herkesin, üzerinde çok konuştuğu konu. Bunun için, kamu malı yönetimine ilişkin, sayısını benim de bilemediğim binlerce yasayı tarayıp, bu güven ve verimlilik meselesinin önündeki engelleri kaldıracaksınız; vatandaş, devlet kapısında sürünmeyecek; bunların tedbirlerini alacaksınız; mevcut kanunlardaki bürokratik sistematiği, basit ve hızlı bir yaklaşımla tespit edip, teşhis edip yürürlükten kaldıracaksınız, vatandaş da hızlı hizmet alır hale gelecek ve yeniden yapılandırmaya gireceksiniz değerli arkadaşlarım. Yeniden yapılanma, son yıllarda, Türk malî literatüründe bir klişe haline gelmiş. Neyi yeniden yapılandıracağınızı bilmiyorsanız, bu ifadeyi, çok ucuz ve kolay bir anlatım içinde kullanmamamız lazım. Gerçekten, hükümet, burada, neyi yeniden yapılandıracağını çerçevesini çizmek ve bu kanunun gerekçesinde bunu açıklamak durumundaydı; ama, örtada, sadece bir yeniden yapılandırma ve reforme etme lafı var. Bunun içeriği yok değerli arkadaşlarım. Teşkilat yasalarından kaynaklanan sorunlar var Türk malî yönetiminde. Teşkilatlara ait görev, yetki ve sorumluluklar çok büyük bir kargaşa arz ediyor devlet yönetiminde.

Bakınız, sizin dikkatinize sunmak istediğim bir örnek var: Maliye Bakanlığında, 70 000 personel çalışıyor. Her şeye muktedir, güçlü, kabinenin en güçlü üyesi Sayın Maliye Bakanı, İstanbul Defterdarlığında görev yapan bir vergi memurunu Samsun Defterdarlığında görevlendirmek üzere yetki kullanamıyor. Maliye Bakanı, 70 000 kişilik teşkilatın başında olan Bakan, Başbakanlıktan, kendi vergi memurunu tayin etmek için, başka bir ilde görevlendirmek için izin istiyor ve Başbakanlıktaki, devletin yüksek otoritesi, çok objektif kriterlerle, vergi memurunun İstanbul'dan Samsun'a tayinine onay veriyor, izin veriyor. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığı bunlarla uğraşiyor. İşte, burada yeniden yapılanma ihtiyacı var. Acaba, bu yeniden yapılanmanın çerçevesini kim çizdi ya da kim çizecek? Bunu, vatandaş olarak benim de sormaya hakkım var, buna muhatap olan ve her türlü moralsizliğe sahip devlet memurunun da sormaya hakkı var ve milleti temsil eden insanlar olarak, bu nasıl idaredir diye bizim de sormaya hakkımız var. Eğer, bunlara çözüm getiriyorsa, ben, bu tasarıyı herkesten önce kabule ve alkışlamaya hazırım; ama, korkarım ki, bu hazırlıklar yok.

Değerli arkadaşlarım, ücretler konusundaki kargaşayı hepimiz biliyoruz. Eşit işe eşit ücret... Bizim gençliğimizden bu yana kulaklarımızda yankılanan bir klişe. İşin eşitliğini nasıl tarif edeceksiniz, ücretin eşitliğini nasıl tarif edeceksiniz? Bugün hepimizi rahatsız eden birtakım uçuk ücretleri kesme gücünüz ve iradeniz var mı? Yoksa, herkesinkini onların düzeyine çıkararak verimsizlikte ve etkin olmaktan uzak bir yapıda, bir üst noktada birleşmeyi mi hedefliyoruz? Hükümetin ücretler konusunda var olan kargaşayı aşmak için ortaya koyduğu prensipleri biliyor muyuz; biliyor değiliz değerli arkadaşlarım. Evet, bugün, kamuda hiçbir hiyerarşik ilişki kalmamış, her şey tahrir edilmiştir. Devlette yönetim sorumluluğu taşıyan insanlar, devletin sıradan, rutin işlerini yapanlar-

dan daha az ücret alır hale gelmiştir. İşte, bu, kamuda yeniden yapılandırma ihtiyacının tipik örneğidir. Bunun hazırlıkları var mı, ben merak ediyorum; eğer varsa, çıkıp, burada, konuya sahip, konunun ilgilisi Sayın Bakan açıklamalıdır. Bakın, çok önemli bir konuyu görüşüyoruz; ama, konuyla ilgili Bakanlardan hiç kimse Yüce Heyetiniz huzurunda şu anda bulunmuyor.

Türkiye'de, kangren olmuş, herkesi bezdirmiş, herkesin işte verimini sifıra indirmiş, herkesi herkesle kavga ettiren, herkesi herkes için, bir anlamda, gıptayla değerlendirme noktasına getirdiğimiz ücret kargaşasıyla ilgili yetki istiyor hükümet. Bütçemizin çok önemli bir kısmını dağıttığımız halde, işsizliğin bu kadar yaygın olduğu bir ülkede yaşamamıza rağmen, verdiğimiz ücretlerle kimseyi mutlu etmiyoruz, vatandaşa da hizmet etmiyoruz. Buralarda iddialı bir rakamı koymuşuz. Devlet Memurları Kanununun klişe hükümlerinden birisi, eşit işe eşit ücret. Hayır... Eğer, böyleyse mesele, bu kadar basitse, bunu yapmanız mümkün değil; ama, diyorsanız ki, kim devlete doğru dürüst hizmet veriyor, verimli hizmet veriyor, karşılığını ben ödeyeceğim, hiyerarşiyi de bozmayacağım, yönetim ilkelerini altüst etmeyeceğim diyorsanız, bu, çok zor bir iş. Yoksa, devlette çalışan herkesi, bir çizginin üstünde ücret alır duruma getirirsiniz, bu, insanların daha da verimsiz çalışmasını, daha da "salla başı, al maası" mantığıyla devletten geçinmesini sağlar. Bunu da yapmaya, kimse haklı diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, örnekler ortada. Türkiye'de, sadece devlet istihdam yaratmıyor, sadece devlet işveren değil. Türkiye'de, bugün, 30 000, 40 000, 50 000 insana iş veren kurumlar var. Bu kurumların uyguladığı ilkeler ortada. Devlet olarak, biz, bu ilkeleri dikkate almazsak, yapabileceğimiz, sadece, yine bin tane şikâyeti beraberinde getirecek kısmî ücret iyileştirmelerinden ve bütçeye ek yük getirmekten ibaret kalır.

Efendim, devletteki idarî yapı, devletteki yeniden yapılanma ihtiyacı çok geniş bir tabana oturuyor. Örnek veriyorum: Bugün, Türkiye'de, 40 000'e yakın köye hizmet vermek üzere oluşturduğumuz ve Başbakan'a bağladığımız Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğümüz, teşkilatımız, bir köyün, Anadolu'daki üçüncü bir köyün menfezini yapmak için Ankara'dan onay bekliyor. Bu onayı alıncaya kadar, mevsim geçiyor ve bu kurumun bütçesinin yüzde 90'ını, şehirde çalışan, köye hizmet götürmek için makinesi, ekipmanı, akaryakıtı olmayan ekipler harcıyor. Bunu kabul etmeniz mümkün mü; değil. O zaman buradaki ilkemiz nerede; bunun açıklanması lazım. Bu vatandaşa hizmet götürmekse amacımız, bu vatandaşın sorunlarını çözmekse amacımız, bu bürokrasiyi yok etmekse amacımız, işte, şimdi, düzenlemek üzere, hükümete yetki veriyoruz; ama, hükümetin hazırlığı yok değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, eğitimde sekiz yıllık büyük reformu konuşuyoruz. Hepimiz, Türkiye'nin bir noktasında olup bitenleri görüyoruz. Bugün, sekiz yıllık eğitimin altyapısı yok; tek damlı köy okullarında öğrenciler okuyor; beş yıl okuyor, sekiz yılın devamı yok; okuryazar olarak okulu terk ediyorlar. Niye?.. Devletin kaynağı yok değil, kaynağı da var; ama, devletin yönetimi yok. Millî Eğitim Bakanlığı, bugünkü yapısı içinde, köylerdeki okul ihtiyacını, sekiz yıllık altyapı ihtiyacını karşılayacak yönetim yapısından yoksun. Buna içiniz elveriyor mu? O zaman, millî eğitimde program uygulamakla, çocuk okutmakla milyonlarca çocuğa okul yapmak sistemini aynı bakanlık çatısı altında götürmeyeceksiniz. Göttürseniz, bugünkü sonuçla karşı karşıyasınız. Eğer yeniden yapılandırmaya yöneliyorsak, buna bakacağız.

Değerli arkadaşlarım, yatırımların tahsisine bakıyorum. Devlet Planlama Teşkilatımız kılı kırk yarıyor, projelere bakıyor, fizibiliteye bakıyor; sonuçta, olmayan kaynağımızı, 2000 yılında yaklaşık 2,5 katrilyonluk ödeneğimizi, verimli-verimsiz tüm projelere belli bir yüzdeyle dağıtıyor. İşin sadece muhasebesini tutuyor. Onun için ne oluyor; Türkiye'nin en verimli iki ovası -benim böl-

gemde, Samsun'da- Türkiye'de verim açısından, potansiyel açısından hiçbir ağırlığı olmayan projelerle aynı oranda pay alıyor. Bu yapı içinde, Türkiye, en güzel, en verimli ovası Bafra Ovasının sulama projesini bitirmek için yüzyıl bekleyecek değerli arkadaşlarımız. Eğer bu yapıyı savunmuyorsak, bunu değiştirmek istiyorsak, işte yetki, işte değiştirmenin, yeniden yapılandırmanın anahtarı burada. Ama, ben, yine korkarım ki, bu hazırlıklar henüz yapılabilmemiş değil.

Değerli arkadaşlarımız, Türkiye, kamu eliyle bir teşvik kargaşası yaşıyor. Türkiye'de olmayan potansiyeli, hiçbir ekonomik gücü ve ağırlığı olmayan yerlere, teşvik adı altında yardım yapıyoruz; ama, büyük potansiyeli olan bölgelerde büyük projeleri geciktirerek, ihmal ederek, dikkate alınarak geciktiriyoruz. Yardımla teşviki karıştırıyoruz. Buyurun, bu yetki kapsamında, bu teşvik kargaşasını sona erdirecek bir idari yapılanmayı birlikte oluştursun hükümet. Bu yetkiyi istiyor, Yüce Meclis bu yetkiyi veriyor; ama, yine, korkarım ki, bu hazırlıklar yok; varsa, hükümet adına yetkili bir bakan gelip, bunları burada açıklamalıdır.

Değerli arkadaşlarımız, bütün bu konularda devleti yeniden yapılandırmak, bu büyük transformasyonu gerçekleştirmek, gerçekten, 2000 yılı başındaki Türkiye'nin en önemli sorunudur. Bunları örneklemek, saatler boyu konuşmak mümkün; ama, bu işin çok ciddi bir hazırlık gerektirdiğini, bu işin, bu iddianın çok önemli bir iddia olduğunu, önce zihinsel olarak kavramamız lazım.

Az önce konuştuğumuz değerli arkadaşlarımız. Türkiye'yi 2000 yılından itibaren takvimi belirsiz bir yapıda Avrupa Birliğine taşıırken, ortaya koyduğumuz yeni yapılanma, uygun bir yapılanma mı; değil. Türkiye'de KOBİ'leri, Türkiye'de belediyeleri, Türkiye'de Hazineyi, Türkiye'de hukuki kurumları, Türkiye'deki sosyal yapıyı Avrupa Birliğine, dünyanın en gelişmiş birliğine taşıyacak teşkilatı nasıl oluşturduk; 76 kişilik bir Genel Sekreterlikle. Bununla olmayacağını hepimiz biliyoruz.

İşci ciddiye almamız gerektiğini ifade etmek için bu örnekleri ve vurgulamaları yapmak istiyorum sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlarımız. Biz, hükümetin aldığı bu yetkiyi, çok sağlıklı, çok dengeli, çok yerinde, çok acil ve gerçekten, bu ülkeye hizmet etmek anlamında kullanması temenisiyle destekliyoruz. Yaz boyu, buradaki çok ciddi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

Sayın Başkan, toparlıyorum...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kabataş.

KEMAL KABATAŞ (Devamla) – Kamu yönetimindeki kurumlar arasındaki çok ciddi ücret artışı kargaşasıyla, zaten işlemeyen devlet idaresinin felç olması endişesini taşıyoruz. Sayın bakanlar ve sayın hükümet üyeleri bunlara tenezzül etmemeli, doğru, objektif, tutarlı prensiplerle konuya yaklaşmalıdır. Yoksa, sizin bakanlığımızın memuru benimkinden fazla alıyor, benimki sizden az alıyor, şoför-müdürlük tartışmasıyla bu yetki meselesini çarçur edeceksek, gerçekten yazık olacak. Gerçekten düzenleme ihtiyacı var. Bu düzenleme ihtiyacının hükümet tarafından yeteri kadar ciddiyetle ve yeteri kadar ağırlıklandırılmış olarak ele alınacağını ummak istiyorum, o yönde kullanılması gerektiğini ifade ediyorum, diliyorum. Hepinize, bu vesileyle, saygılar sunuyorum.

Bu tasarının, Türk kamu yönetimine, Türk idaresine bir nebze de olsa olumlu katkılar getirmesi dileğiyle, tekrar, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP, DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kabataş, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, birleşime, 23.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati : 22.50

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 23.00

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Vedat ÇINAROĞLU (Samsun)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 120 nci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum. 518 sıra sayılı Kanun Tasarısının müzakerelerine, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

6. – *Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkilerine İlişkin Komularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/710) (S. Sayısı: 518) (Devam)*

BAŞKAN – Komisyon?... Burada.

Hükümet?.. Burada.

Tasarının tümü üzerinde söz sırası, Fazilet Partisi Grubu adına Sayın Cevat Ayhan'ındır.

Buyurun efendim.

FP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 518 sıra sayılı, hükümete kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi veren kanun tasarısı üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tasarıyla, hükümet, tasarının gerekçesinde hükümet programına atıfta bulunarak, devlet yönetiminde güven ve verimlilik olsun, yeniden yapılanma olsun, adaletli, şeffaf, verimli ve katılımcı bir yönetim olsun, eşit işe eşit ücret verilecek adaletli bir ücret düzeni olsun, teşkilat görev ve yetkilerle ilgili kanunlarda değişiklik yapılsın, kamu mali yönetimine disiplin gelsin ve bazı fonların da tasfiyesi yapılsın diye, bu yetki kanunu tasarısını önümüzü getirmiş bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlar; ama, hükümet bununla ne yapacak; bunu bilmiyoruz. Yani, burada Sayın Bakanın çıkıp, bu konunun sahibi olan, bu mevzuun sahibi olan bakanın, ne tip düzenleme yapacaklarını, ana esaslarını burada ifade etmesi lazımdı; çünkü, ücretlerde dengesizlik var, bunu düzelteceğim diyor; devlet yönetiminde verimlilik yok, güven yok -bunun tersi budur- bunları tekrar düzene sokacağım diyor. Evet, ne yapacak hükümet, bunu bilmiyoruz. Hangi kanunlarda değişiklik yapacak, bunu da bilmiyoruz. Getirdi, buraya 2 maddelik bir tasarımı önümüze koydu.

Biz, daha önce de hükümete yetki verdik. Deprem felaketiyle ilgili kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verdik. Birçok kararname de çıkardı; ama, deprem bölgesindeki felaketin acıları da dinmedi, hâlâ deprem bölgesinde kalıcı konutların inşaatına başlanamadı, hâlâ deprem bölgesinde işyeri yıkılan onbinlerce esnaf ciddi bir yardım görmedi, hâlâ deprem bölgesinde çalışan insanlar işsizlik ve sefaletle mücadele etmektedir. Onun için, hükümetin, kamu yönetiminde böyle köklü değişiklikler yapmayı düşündüğü bir tasarı hakkında, gelip, Meclise bilgi vermesi gerekir; ama, maalesef, bu bilgilere de ulaşamadık.

Değerli arkadaşlar, hükümet, ücretlerde düzenleme yapacağını diyor. Ne yapacak; hükümetin yaptığını görüyoruz. Hükümet ne verdi 2000 yılında çalışanlara; yüzde 15 verdi, birinci altı ay. Eh, enflasyon yüzde 15'in üzerinde çıkınca, 2 puan ilave etti -ve aşağı yukarı, 3 puan ilave etti- yüzde 15'e; onu da verdi bu ay, ödedi; ama, halbuki, geçen yıla göre, 1999'da, TÜFE'de, tüketici fiyatlarında, yüzde 60'ın üzerinde artış var. Hükümetin 1999'da verdiği zam, yüzde 54 mertebesindedir. Oradan, çalışanların, emekli ve memurların, 10 puan alacağı var. Bu sene de, enflasyon beklentisi, enflasyon tahmini, yıl sonu itibariyle, yüzde 40 mertebesindedir. Nitekim, yılın daha ilk altı ayında, yüzde 20; ki, haziran açıklanınca göreceğiz, aşağı yukarı, yüzde 20 rakamına gelmiş olmaktadır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, bu memurlar ne yapsın?! Bakın, bu memurlar deyince, 150 milyon maaş alan memur var bugün, 110 milyon emekli maaşı alan memur var. Evet, değerli bir arkadaşımız, onu, gelince biz düzelterek; eşit işe... Siz İktidardasınız işte, düzelterekseniz, bunu düzeltin. Geçenlerde bir mektup aldım; kırk yıl Maliye'de hizmet etmiş bir emekli memur, aşağı yukarı da onbeş yirmi sene önce emekli olmuş "aldığım maaş 120 milyon lira -emekli maaşı, kırk yıl çalışmış- bugüne kadar da, hep sol partilere oy verdim; bundan sonra, tövbe oy vermeyeceğim" diyor; yani, onun için, siz, dönün de, seçmen tabanınıza bir bakın; yani ezilenden yana, haksızlığa uğrayandan yana olan bir Ecevit'in yerine, şimdi, sermayenin koluna girmiş ve sermayeyle çalışanları ezen bir Ecevit Hükümeti var ortada. Bunun hesabını, seçimde siz vereceksiniz değerli arkadaşlar. Onun için, bunları...

İHSAN ÇABUK (Ordu) – Tek başımıza gelince...

CEVAT AYHAN (Devamla) – Tek başınıza gelince yaparsınız inşallah; ama, şimdiye kadar yaptıklarımızı görüyoruz yani; bizim Türkçe'de bir söz var "ayinesi iştir kişinin söze bakılmaz; kişinin görünür rütbei aklı eserinde" diyor. Siz, üç seneden beri hükümete, yaptıklarımızı görüyoruz. Bakın, çiftçiye yaptıklarımızı görüyoruz, esnafa yaptıklarımızı görüyoruz, memura, emekliye yaptıklarımızı görüyoruz. Daha dün, burada açıkladım size, söyledim plan konuşmalarında; biz, hükümet olduğumuz zaman, çiftçiye 1 milyar 600 milyon dolar destek vermişiz, gübresine, mahsulüne...

İHSAN ÇABUK (Ordu) – Ama ödemediniz?!

CEVAT AYHAN (Devamla) – Hepsini ödedik, sorun çiftçilere. Şimdi, üç ay tatil yapacaksınız, lütfen, deniz kenarlarına değil de, biraz da, gidin, halkın arasında dolaşın, ne söyleyeceklerini siz dinleyin, ben, devamlı dolaşıyorum. İktidar partisi milletvekilleriyle ekimde buraya geldiğimiz zaman görüşeceğiz, o zaman görüşeceğiz.

Bak, biz, hükümet olduk...

A. TURAN BİLGE (Konya) – Niye ödemediniz?!

CEVAT AYHAN (Devamla) – ...pancara yüzde 150 zam verdik, biz hükümet olduk, pamuğa verdik, biz hükümet olduk, memura önce yüzde 50 zam verdik; o zaman -Temmuz 1997- eski Başbakan Sayın Mesut Yılmaz dedi ki: "nereden para bulacaksınız?" Bulduk ve ödedik. Arkasından tekrar yüzde 30 verdik, yüzde 100'e yakın zam verdik. Bizim dönemimizden memur memnun, emekli memnun, çiftçi memnun, esnaf da memnun; çünkü, siz, vatandaşa, çalışana, üretene para ödeyince, o da esnafın kasasına gidiyor, alışverişe gidiyor; yani, sıkıntı had safhadır ve bu, sizin hükümetlerinizin Türkiye'ye getirdiği sıkıntıdır.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, işte, memura verdiğiniz bu. Bakın, yılbaşından bugüne kadar ekmeğe yüzde 80 zam olmuş, en ucuz tavuk etidir, ona da yüzde 40 zam olmuş. Sizin verdiğiniz

zam yüzde 15'ür, nasıl geçinsin bu emekli, nasıl geçinsin bu memur; yani, insanları eziyorsunuz; yani, bunu dikkate alın.

Bakın, burada, geçenlerde "temsil tazminatı" diye bir tazminat kanunu çıkardınız, bunun içinde milletvekilleri de var; itiraz ettirm diye bana da kızdı bazı arkadaşlar, biliyorum; ama, şimdi, bakın, burada, tepkiler var elimizde. İşte, bir kamu kurumunun başında çalışan bir kamu görevlisinin bu temsil tazminatıyla aldığı -kurumları, yıpratmamak için söylemiyorum- 414 milyon lira ilave tazminat var ve bu kamu kurumunun başında bulunan zatın, şimdi, çalışırken aldığı maaş -o makamın aldığı maaş- 1 milyar 812 milyon lira, emekli olunca da 1 milyar 383 milyon lira alacak; alsın, inşallah daha çok veririz. Bunlar yüksek ücret değil Avrupa'ya baktığımız zaman; nihayet, bu ücret, aşağı yukarı 3 000 dolarlık bir ücrettir; ama, öbür tarafta, 150 milyon alan insan var, 110 milyon alan emekli var. Memurlar emeklilikten korkuyor azrailden korkar gibi; niye "emekli olursam, ben üniversitede okuyan çocuğumun masrafını nasıl karşılayacağım; şimdi alıyorum 300 milyon, emekli olunca alığım 120 milyon. Pazarda limon mu satayım; onu da beceremem, sesim müsaite değil, kabiliyetim yok" diyor. Yani, onun için, vatandaşın sıkıntısı çoktur arkadaşlar. Biz, burada, kendi kendimizi toplumdan izole edip, başka türlü düşünmeyelim.

Bakın "temsil tazminatı" vesilesiyle, getirmişiz, belli kademedede kamu görevlilerine vermişiz; ama, şikâyetler alıyoruz; mesela, kıdemli albay alamıyor, albay alamıyor. Geçenlerde buradan bir kanun çıkardık, binbaşı olan hukukçular, onlar birinci sınıf hâkim sayılacağı için temsil tazminatını alır dedik. Bunlar, çalışanlar arasında dengesizlikler doğuruyor ve şevk kırıyor, moral bozuyor; zaten ücretler azdır. Biz, o kanunu çıkardık, profesörlere temsil tazminatı vermedik. Bugün, Orta Doğu Teknik Üniversitesinde profesörlük yapan bir arkadaş 500 milyon lira maaş alıyor. Niye onlara vermedik? Niye eğitim kadrosunu hariç tuttuk? Yani, böyle dengesiz işler yapıyoruz.

İnşallah, hükümet, bu yetki kanunuyla bunları düzeltir de, biz, ekimde geldiğimiz zaman, bu sıkıntılardan ortadan kalktığını görürüz. Ama, hükümet ne yapacak ki, para yok; devletin bütün gelirleri faize yetmiyor. Biz, bütün memurlara, kamu görevlilerine, personele ödediğimiz maaş, yılda 14-15 milyar dolardır, yani ayda aşağı yukarı 1 milyar 300 milyon dolar veriyoruz. Sadece ayda 4 milyar dolar faize ödüyoruz. Gelinen nokta budur. Bakın, biz 54 üncü hükümet olarak ödediğimiz faizleri düşürmüştük, borçlanmayı düşürmüştük, işte burada, size hazırladım; isteyenlere, merak edenlere veririm.

1996'nın birinci yarısında, bizden önceki birinci yarıda net içborç artışı 12 milyar 400 milyon dolardır. Biz gelmişiz, hemen, ikinci altı ayda 10 milyar dolara düşürmüştük. 1997'nin birinci altı ayında yine biz hükümetteyiz, 8 milyar dolara düşürmüştük. Bizden sonra bu artmış, artmış, artmış, şimdi ayda 4 milyar dolara, yani altı ayda 24 milyar dolar mertebesine gelmiş.

İHSAN ÇABUK (Ordu) – Siz nereden buldunuz parayı?

CEVAT AYHAN (Devamla) – Parayı biz nereden bulduk? O bizim bereketimizdir. Elhamdülillah, besmeleyi çekip işe başladığın zaman, Cenabı Allah yoku var eder, kolaylık ihsan eder. Bu bereket meselesini iyi kavramak lazım. Ailede de bu böyledir. Mazbut bir aile aldığı maaşla geçinir; ama, derbeder bir aile her şeyi dağıtır gider.

Ben size bütçeyi yaparken burada söyledim. Bak, 80 000-100 000 araç var, aşağı yukarı 30 000 makam aracı var. Bu sene 4 000 araç daha alıyorsunuz. Başbakanlığa 40-50 milyar liralık zırlı binek arabalar alıyorsunuz. Bu 4 000 arabanın...

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Ne zaman?..

CEVAT AYHAN (Devamla) – 2000 bütçesinde, açın bakın. Göstereyim... 2000 bütçesinde 4 000 arabanın 2 000 tanesi, 1 900 tanesi binek arabasıdır. El inşaf! Parayı siz çok iyi harcayabilir-

siniz, bürokrasi olarak parayı siz kazanmıyorsunuz. Harcarsınız tabii; ama, kimin parası bu? İşte, bu 150 milyon maaş alan memurun verdiği para, oradaki ayakkabı boyacısının parası, oradaki esnafın parası, oradaki dükkânını açıp akşama kadar müşteri bekleyen insanın ödediği para.

Benim seçim çevremde süpürgeçiler var, 10 metrekarelik bir yeri ikiye bölmüşler, ayağa da kalkamıyor, bir dükkânda 4 vergi mükellefi çalışıyor oturduğu yerde, ayağa kalkamaz; 2 alta 2 üstte... Yani, bu insanlar böyle çalışıyor; gidin, dolaşın esnafın arasında, para kazanmak kolay değil; ama, milletin parasını çar çur etmek kolay. Onun için önce şunu söyleyeyim: Başbakanlığa verdiğimiz bu yetkide, merkezî idareyi düzene sokması lazım; merkezî idareyi küçültmesi lazım. Türkiye'de, bugün, fevkalade dengesizlik var; evet, Türkiye'nin bir tarafında ortalama 8 000 dolar geliri olan insanlar var, bir tarafta da senede 700 dolar geliri olan insanlar var. Bu, büyük uçurum; arada, aşağı yukarı, 11-12 misli fark var. Şimdi, kamu yönetimi 8 000 dolara göre mi yaşayacak, 700 dolara göre mi yaşayacak; orta bir noktaya oturtmamız lazım, kamu kurumlarını israftan kurtarmamız lazım. Söylediğim zaman incinmeyin; bu, sizin değil, bu, Türkiye'nin problemidir. Sizin hükümetiniz bunu iyileştirirse, memnun oluruz.

A. TURAN BİLGE (Konya) – İyileştireceğiz...

CEVAT AYHAN (Devamla) – İnşallah, iyileştirirsiniz. İnşallah, iyileştirirsiniz; yani, iyileştireceğiniz her işte, bilin ki, size yardımcı oluruz değerli arkadaşlar; ama...

A. TURAN BİLGE (Konya) – Adil düzen gibi olmayacaklı.

CEVAT AYHAN (Devamla) – Evet, adil düzeni hepimiz istiyoruz; milletin istediği adalettir, milletin istediği dürüstlüktür, milletin istediği, kendi ödediği vergilerin yerine sarf edilmesidir; zaten, Parlatmentonun hikmetivücudu budur. Parlatmentonun hikmetivücudu, biliyorsunuz, geçmişte, tarihten kaynaklanan, vergilerin yerine harcanmasıdır; bütçe yapma hakkıdır. Bizim, milletin ödediği vergilere yerli yerine harcayacak bir düzeni parlatmento olarak oluşturmamız lazım.

Değerli arkadaşlar, tabii, merkezî idare ve mahallî idareler kanununun mutlaka... Şimdi, çıkmıyor, tamam, 1 Temmuzda tatile çıkacağız diyorsunuz hayırlı olsun; ama, iktidar olarak, Parlatmento 1 Ekimde açıldığı zaman, komisyonda öntümüzde hazır olması lazım. Eski tasarımı ihya edebilir hükümet; derhal müzakereye geçeriz ve bunu indiririz aşağıya. Yani, Türkiye'nin kaynaklarını verimli kullanmanın bir yolu da, merkezî ve mahallî idareleri yeniden düzenlemektir. İdarenin bütünü millete hizmet edecek hale getirmektir.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu tasarıda endişe ettiğim bir husus var; arkadaşlarımızda ortak bir endişedir, birçok arkadaşımız da bunu paylaşıyor; bu tasarının 2 nci maddesinin (a) bendindeki ifadeyle, off-shorezedelere 140 milyon dolar para ödeneceği endişesi var. Ben, aslında, okuyunca, bu endişeyi varit görmedim; burada maddede de konuşacağız ama; 2 nci maddenin (a) bendinin sonunda "ve vatandaşların devlete yaptıkları başvuruların en kısa sürede sonuçlandırılması" deniliyor. Manasız bir cümle buraya konulmuş; ama, bunun altında off-shorezedelerin herbirine 20 milyar lira ve toplam 4 000 off-shorezedeye de 140 milyon dolar para verileceği iddiası var. Bunu birçok arkadaş ifade ediyor, endişe ediyor.

Şimdi, ben, buradan komisyon başkanına ve hükümete soruyorum, bunun olup olmadığını ben de, bu değerli arkadaşlarımızın herbiri de merak ediyor; çiftçi bu kadar sıkıntıdayken, memur, emekli bu kadar sıkıntıdayken, kumar oynamak için, daha yüksek faiz almak için Mevduat Sigorta Fonunun kapsamında olmayan dış bankalara götürüp mevduatını verdiğyse, bu riske katlanmaya mecbur, devlet bunu tazmin etmeye mecbur değil. Devlet, birine yardım edecekse, önce, fukara-i sâbirine yardım etsin, onun duasını alsın önceden, o garip insanlara yardım etsin; çünkü, onlar, bu memleketin cefakâr insanlarıdır, bu memleket için her şeylerini feda eden insanlardır.

Değerli arkadaşlar, Başbakanlık yeni bir düzenleme yapacak. Bu düzenleme, tabii, inşallah, kapsamlı bir düzenleme olur; millete hizmet eden bir devlet yapısı haline gelecek; ama, ben, burada bir şeyi de size söylemeden geçemeyeceğim. Bakın, burada Batı Çalışma Grubunun bir tamimi var. Bundan bir süre önce -tabii, epey, iki-üç sene önce- ne deniliyor bu tamimde: "Batı Çalışma Grubu faaliyetlerine yönelik olarak ilgiyle gönderilmesi istenen bilgi ve raporlara ilave olarak aşağıda belirtilen bilgilerin de derlenmesi ihtiyacı doğmuştur. İl ve ilçelerdeki tüm dernekler, vakıflar, meslek kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları ve konfederasyonlar, yüksek öğretim kurumları, fakülte, yüksekokul ve enstitüleri, yurtlar, Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı kurum, kuruluşlar ve bağlı özel yurtlar dahil, üst düzey yöneticiler (vali, kaymakam, büyükşehir belediye başkanları) ile diğer mülki makamlarda bulunan görevliler, müdür, daire başkanlarına ait biyografiler, anılan şahısların siyasi görüşleri ve yönleri, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri, siyasi partiler il ve ilçe başkanları, yönetim kadroları, yerel TV, radyo, gazete, dergi ve diğer basın-yayın kuruluşlarına ait bilgileri yollayın." Form da ilave etmiş. Bu formda "bu şahıslar, bu kurumlar, sağcı mıdır, solcu müdür, necidir; tandanlarını yazın" diyor. İşte, böyle, devlet içinde ayrı bir devlet, ayrı bir kurum; işte, derin devlet dediğimiz budur zaman zaman hepimizin. Böyle, vatandaşı, âdeta, ikinci bir şeyden takip eden bir anlayıştır. Bu anlayışın kalkması lazım. Başbakanın, Başbakanlığın, hükümetin aldığı bu yetkiyle bunu kaldırması lazım.

Benim seçim çevremden, geçenlerde şikâyet aldım. Jandarma köylere gidiyor, köylerdeki esnaftan başlamış; geleceksin, iki cepheden, üç cepheden fotoğrafını çektireceğiz diyor. Başka; parmak izini vereceksin. Bütün esnafa... Sordurduk, yahu nedir bunun mahiyeti; efendim Türkiye'de bütün esnafın bu şekilde parmak izlerini alacağız, fotoğraflarını alacağız. Ondan sonra, bütün vatandaşları bu şekilde... Yani, ayrı bir fişleme düzenine mi gidiyoruz? Hükümetin bundan haberi var mı Allahaşkına? İçişleri Bakanlığının bundan haberi var mı? Başbakanlığın bundan haberi var mı? Bu, nasıl bir anlayıştır! Ben, seçmenim tedirgin olduğu için, bunu, buraya getirmeye mecburum.

Yani, vatandaş üzerinde baskı yapan bir devlet yerine, vatandaşa hizmet eden ve vatandaşın da desteğini alan bir devlet yönetimi, kamu yönetimi anlayışını benimsememiz ve bu anlayışı yerleştirmemiz lazım değerli arkadaşlar. Bu millet, bu devlet içindir; bu devlet de bu millet içindir. Bu devletin görevi, hikmetivücudu, bu milleti saadete, selamete çıkarmaktır, güvenliğini sağlamaktır, hizmetini yapmaktır, dışgüvenliğini, içgüvenliğini sağlamaktır, milletin değerlerini korumak ve geliştirmektir.

Biraz önce, Avrupa Topluluğuna girişle ilgili, burada, bir yeni teşkilatı görüştük enine boyuna. İşte, bu çerçevede de, Başbakanlığa bu yetki verilirken -kamu görevlilerinin- kamu hizmetlerinin millete en güzel şekilde ulaşmasını sağlayacak bir yeni düzene geçmemiz lazım. Bunu başaramazsak, millet ile devlet arasında bir dayanışmayı, bir sevgiyi oturtamazsak, bir birlikteliği sağlamazsak ve milleti, kendine tehdit unsuru olarak gören bir kamu yönetimi anlayışı devam ettiği...

(Mikrofon elektronik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVAT AYHAN (Devamla) – Bitiriyorum, son cümlemi söylüyorum Sayın Başkan.

...milletin bir bölgesini, bir grubunu, bir zümresini, bir meşrebini, ne olursa olsun, tehdit unsuru olarak gören bir devlet anlayışından süratle sıyrılmamız lazım. Bu milletin bir tane devleti var, bu milletin bir tane cumhuriyeti var; onun için, bu cumhuriyete, bu devlete, bu milletin, en güzel hizmetlerini yapacak şekilde organize etmek de Başbakanlığa, hükümete verdiğimiz bu yetki kanunu çerçevesinde inşallah gerçekleşir diyorum.

Hepinizi hürmetle selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Gruplar adına başka söz isteyen yok.

Şahısı adına, İstanbul Milletvekili Sayın Masum Türker; buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

MASUM TÜRKER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada görüştüğümüz tasarı, biraz önce hatiplerin dile getirmeye çalıştığı, tasarımın gerekçesinde ve Plan ve Bütçe Komisyonunun raporunda yer aldığı gibi, Türkiye’de kamu kesimindeki önemli bir adaletsizliği gidermeye yöneliktir.

57 nci hükümete her yönüyle saldırılabilir, her yönüyle eleştirilebilir, her yönüyle muhalefet edilebilir; ama, önce, bir sol parti olduğunu her zaman söylemekle iftihar duyduğumuz Demokratik Sol Partinin birincil hedefi, emeğin korunmasıdır. Yine, memnuniyetle söylemeliyiz ki, ortaklarımız, emeğin korunmasında bizim kadar tavır koymuşlardır ve bakıldığı zaman, hükümet programında, emeğin korunmasıyla ilgili olarak hem eşit işe eşit ücret anlayışı hem de ilk defa ciddi bir şekilde kamu sendikacılığının başlatılması yönünde tavır koymuşlardır.

İşte, bu tasarıyla birlikte dikkate alınan bir hususa, bir örnek vermek istiyorum. Değerli Sakarya Milletvekili Sayın Ramis Savaş kardeşimizin, bürokrasiden gelmiş bir kişi olarak yaptığı bir çalışmada, unvan, öğrenim durumu, kıdem, başarı durumu, çalışma yeri, özellikli çalışma, riskli görev, nüfus kriteri ve mahrumiyet kriteri gibi çeşitli açılardan dikkate alınarak yapılacak bir düzenlemeyle, uzun yıllardır yapılmamış olan ve aslında bir reform gerektiren personel rejiminde personelin nitelendirilmesi açısından çok önemli bir adım atılacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu tasarıyla ilgili olarak, kuşkusuz denilebilir ki, hükümetin yapacağı çalışmaları Meclis yapsın, Meclis tatile çıkmasın. Bu konu, milletvekillerine yapılan önemli bir haksızlıktır. Milletvekillerinin tatili, denize veya bir yere gitme tatili değil, görev tatilidir.

Geçen sene bu aylarda söylenen şey, bu kadar kanun çıkarmaya çalışıyoruz, bizim seçmenlerle diyalog kurmamız gerekir, seçmenlere gitmemiz gerekir idi. İşte, bir yıllık bir çalışma sonrası, ister muhalefet ister iktidar, görev tatilini yapacak ve biz, bugüne kadar yaptıklarımızı, ikincil ağızdan değil direkt seçmenin ağızından dinleme, eleştiriyi alma konumunda bulunacağız.

Sevindirici tarafı şudur ki, bu tasarımın özellikle kanunlaşmasında Meclisteki mutabakat, çalışan kamu personeli açısından iyileştirme olacağı yönündedir. Biz, bu konuda, hükümetin, en iyiyi yaparak, yıllardır, bir taraftan, fazla ücret verirken, diğer taraftan, enflasyonu azdırarak geri alınmasını sağlayan bu sistemin yerine, herkesin hakkına göre, emeğine göre ücret alabileceği ve kamu personelinin de, devletin yönetimindeki katkısına karşılık verimli ve daha etkin çalışabilmesi için beklediği ücretin verileceği bir düzenlemenin yapılacağını düşünüyoruz. Özellikle, bunun, -hükümet adına- bizim elimizdeki raporda geçtiği gibi, bütçeye bir yük getirmeden yapılabilmesi konusunda yapılacak çalışmalar için şimdiden teşekkür ediyor ve bu çalışmaların çok yararlı olacağını düşünüyor; saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türker.

İkinci söz, Erzurum Milletvekili Sayın Aslan Polat'ın.

Buyurun Sayın Polat. (FP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlarım.

Şimdi, bugün, burada, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin bir yetki tasarısı görüşüyoruz.

Şimdi, bu yetki tasarısı çok iddialı. Devlet yönetiminde güven ve verimliliğin sağlanması, çalışanlar arasındaki ücret dengesizliğinin giderilmesi gibi, birtakım büyük iddiaları var.

Şimdi, yalnız, bir konu çok önemli benim için. Burada, Plan ve Bütçe Komisyon Başkanı ve hükümet de buna cevap verebilir; bunu da beklerim kendilerinden. Şimdi, bir taraftan, deniliyor ki, kamudaki ücret adaletsizliği giderilecek; diğer taraftan da, deniliyor ki, bu çalışmanın sonunda bütçeye bir yük getirilmeyecek. Şimdi, bu ne demektir; demek ki, sizin bu getireceğiniz bu çalışmadan dolayı, çalışanlara bir mali iyileştirme olmayacak. Şimdi, memurlar içerisinde yüksek maaş alanların maaşlarının düşürülmesi mümkün değil; çünkü, zaten, onların kazanılmış hakları var. Burada, bütün halkın beklediği, alt gruptaki insanların maaşlarının artırılmasıdır. Alt grupta çalışan memurların maaşları artırıldığı zaman da, bu, bütçeye bir yük getireceği için, şimdi, sizin, ifade ettiğiniz bu iki konuyu bağdaştırmak zor. Yani, ya burada, bu iyileştirme, geçiştirme dediğimiz, yasa sakavma şeklinde yapılacaktır ki, Türkiye'de, 1934'lerden beri, 40'lı yıllarda, 50'li yıllarda, hep kamuda verimliliğin artırılması için çalışmalar yapılmış; fakat, hemen hemen hiçbirinden de ciddi bir netice alınmamıştır.

Şimdi, burada, esasında söyleyeceğimiz şu: Bu hükümet döneminde, kanun hükmünde kararname çıkarmak için iki yetki tasarısı hazırlandı. Bunların birisi tabii afetlerle ilgiliydi, ikincisi de bu. Şimdi, afetlerle ilgili yetki tasarısında ne denildi? Kamu ihalelerinde etkinliği sağlamak, denetimi sağlamak ve şeffaflık dedik; ama, bir de baktık ki, gelen yetki tasarısında, geçici ve kalıcı konutlar Sayıştay denetimi dışında tutulmuş, harcamalar 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun dışında tutulmuş, meralar ve orman arazileri -ki, meralar, bugün, Türkiye'de tapusu en zor delinen, hemen hiç delinmeyen yerlerdir- ve oralarda konut yapılmasına müsaade edilen bir yetki verilmiş. Bu tasarıların, benim anlatmak istediğim özelliği şu olmalıdır: Bu yetki verilirken, Meclisin her şeyden haberi olmalı ve buna göre vermeli. Ben, şahsen o tasarıya evet demişim; ama, ben, bilseydim ki, kalıcı konutlar veya geçici konutlar Sayıştay denetiminin dışında tutulacak, kesinlikle oy vermezdim ve bunun sebebini sorardım. Şimdi, denilebilir ki, efendim, işte, aceleydi, ihale yapacaktık. O zaman da derim, on aydan beri bu ihaleleri niye yapmadınız da, onbeş yirmi gündür ki, 2886'ya göre bekleme sürelerini bahane ediyorsunuz diyebiliriz.

İkincisi; bu madde için söylüyorum, şimdi, bakın, burada, bu hükümette, bizim Anamuhalefet Partisi olarak en büyük endişemiz, biraz önce, Cevat Ayhan Beyin de dediği gibi, siz, bu tasarının içerisinde, Plan ve Bütçe Komisyonunda açıklamadığımız halde, off-shorezedelerin paralarını ödemek için 2 nci maddeyle getirmiş olduğunuz bir uygulama var. Burada, vatandaşın devlete sorduğu sorulara acele cevap verilmesinin altında, off-shorezedelere paralarının ödeneceğine dair, bize, mali piyasalardan, o günden beri sürekli ihbarlar geliyor. Şimdi, bu konuda Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanından ve hükümetten güvence almak istiyorum; böyle bir şey de yapabilirsiniz, zaten bunu açıkladınız; ama, o zaman açık açık yazın. Yetki tasarısında açık açık yazmadığımız, sadece geliştirdiğiniz birtakım yorumlarla bu tip yetkiler almak şeffaflığa uymaz, açıklığa uymaz, açık yönetime uymaz. Bunu öğrenmek isterim. Ha, bu tercihi yaparsınız; biz de tatilde, bütün Türkiye'de, köylülere deriz ki, işçiye, memura, çiftçiye vermeyen hükümet, off-shorezedelerin faiz paralarını ödedi.

YUSUF KIRKPINAR (İzmir) – Diyeceğiz zaten...

ASLAN POLAT (Devamlı) – Diyeceğim efendim. Sen Aşkalelisin; ama, Erzurum'a gelmişsin; ama, bak, o Ordulu arkadaşına diyeceğim, bunu bilin.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayın efendim.

Siz, suali gruplara değil, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanına sorun.

ASLAN POLAT (Devamla) – Tamam Sayın Başkanım.

Benim burada anlatmak istediğim konu şu: Bu konunun ne getirdiğini öğrenmek istiyorum. Bu, en tabii hakkımız. Biraz sonra, bu açıklamayı, bütün Türkiye adına istiyoruz. Eğer "şeffaflık istiyoruz" denilip de şeffaf olmayan şekilde birtakım yorumlarla, ödemekte zorlandığımız off-shorezedelerin parasını ödeyecekseniz, bunu da burada bilelim.

Sayın milletvekilleri, bakın, şimdi size bir şey daha söyleyeceğim: Biraz önce, Sayın Başkanımız "bu dönemde Meclisten 200 tane tasarı geçirdik" dedi; doğru, 200 tane tasarıyı geçiriyorsunuz da, acaba, tasarılar arasında bir uyum var mı? Ben, size, bir de bunu sormak istiyorum.

Bakın, size bir misal vereyim.

BAŞKAN – O, beni aşar, Sayın Polat.

ASLAN POLAT (Devamla) – Tamam, bakın, anlatayım, siz de, hanginiz, nasıl cevap verecekseniz verin.

Sekizinci Beş Yıllık Plan hazırlanırken 95 civarında özel ihtisas komisyonu kurdunuz. Bunların kitaplarından 8-10 tanesi bile Plan ve Bütçe Komisyonunda zor dağıtıldı, dağıtılmadı; ama, bu, tasarı olarak geldi, burada görüşüldü. O ihtisas komisyonları niye kuruldu ben anlayamadım.

Bakın, elimde bir tane var, özel ihtisas komisyonu... Ne imiş; kamu yönetiminin iyileştirilmesi ve yeniden yapılandırılması; bugünkü konumuzla ilgili özel ihtisas komisyonu. Bu raporu açıyorum, burada diyor ki, "üretimin esnekleşmesi, istihdamın da esnekleşmesinde, emek pazarına yönelik endüstriyel normlara ve işçi sendikalarının denetiminden kaynaklanan kısıtlamaların da ortadan kalkmasına neden olmuş, sosyal ve ekonomik hakları güvence altına alan mevzuatın değiştirilmesi ve örgütlenmelerin parçalanması sürecine girilmiştir."

Bakınız, ben size bir şey daha söyleyeyim, yine alt komisyon raporunda diyor ki "kamu işletmelerinin bir işletme yönetimi biçiminde algılanması ve başarılı örgütlerin buna paralel olması, kamu hizmeti anlayışında köklü bir değişikliği vurgulamaktadır. Yaşanılan süreçte, kamu hizmetleri niteliğinde finansmanda köklü değişiklikler görülmektedir ve bunlar da Dünya Bankasının ve benzeri kuruluşların isteğiyle olmaktadır." Yani, kamu hizmetlerinin parasal yapılmasını değişim olarak kabul ediyor ve tenkit ediyor. Buna mukabil, sizin getirdiğiniz Sekiz Yıllık Planın 303 üncü maddesi var, bir de buna bakalım, bu ne diyor: "Yedinci Beş Yıllık Planda 100 kabul edilen özel yatırım endeksleri, Sekizinci Plan döneminde eğitimde 223, enerjide 117, sağlıkta 108'e yükselecektir."

Siz, bir taraftan, şu anaplarda, özel sektörün sağlık, eğitim ve enerji -enerji de giriyor; ama, esas burada tenkit edilen eğitim ve sağlıktır- eğitim ve sağlığı teşvik ediyorsunuz; ama, diğer taraftan, şurada da diyorsunuz ki, "hayır efendim, bunu yapmak yanlıştır."

Bakın, bir şey daha söyleyeyim, daha da açığını size okuyayım...

HASAN GÜLAY (Manisa) – Sayın Başkan, ne diyor?.. Anlamıyorum.

ASLAN POLAT (Devamla) – Anlarsın, anlarsın da işine gelmiyor senin.

BAŞKAN – Ben de anlamaya çalışıyorum efendim. Yetki kanununun neresine geldik, baka-
cağız...

ASLAN POLAT (Devamla)– Bakın, diyor ki "devlet kamu kaynaklarını, eğitim ve sağlık alanlarında etkinlik gösteren özel kesim kuruluşlarına çeşitli şekillerde transfer ederek, vergi muafiyeti, indirim, faizsiz kredi, düşük faizli kredi aktarmak yerine; kaynakları devlet okulları ve sağlık kuruluşlarına yönlendirerek, hizmetten yararlanan açısından fırsat eşitliği sağlanmasına özen

göstermelidir." Bakın, altkomisyon raporunuzda diyorsunuz ki "devlet kaynaklarını, özel sektörlün yapacağı sağlık, eğitime yönlendirme." Burada da diyorsunuz ki "bunu yönlendireceğim ve yüzde 223 eğitim artacak." Bu ikisi tezattır efendim.

HASAN GÜLAY (Manisa) – Yanlış anlamışsın.

ASLAN POLAT (Devamla) – Bu ikisi tezattır efendim. Al oku. Ben bunu çok iyi anlıyorum, sen anlamıyorsun. Al bunu oku. İşte 2 tane siz de yöneltiniz.

Bakın, sizin, burada getirdiğiniz kamu yönetiminin -bakın, ben, gene bu konuyla ilgili söylüyorum- iyileştirilmesi hususunda Maliye, uluslararası tahkimle ilgili getirilen anlaşma hükümlerini tenkit ediyor ve diyor ki, "Uluslararası Tahkim Yasasının gelmesiyle istihdamın artması ve çevreye sağlık açısından hiçbir iyileştirme yoktur; bunlar, bizi baskı altına alıyor"

HASAN GÜLAY (Manisa) – Sen yanlış anlamışsın!

ASLAN POLAT (Devamla) – Açın, bakın, 32 nci sayfada diyor.

Diğer taraftan, siz geliyorsunuz, burada, Uluslararası Tahkim Yasasını getirmekle, enerji ihalelerinde çok büyük iş yapılacağını söylüyorsunuz, ekonomik yönden durumun düzeleceğini söylüyorsunuz. Bunların ikisi tezat diyorum; niye tezat diyorum; çünkü, bu tasarımı hazırlayanlar, bu alt komisyon raporunu okumamışlar. Öyle bir aceleye getirmişsiniz ki, alt komisyon raporunu, sizin komisyondaki arkadaşlarımız bile okumamışlar. Şurada, 2 088 alt paragraf var, kaç tanesini inceledik getirdik buraya; ben, bunu sizlerden sormak istiyorum.

Şimdi, neticede şunu söylüyorum: Buraya, çok iddialı bir kanun tasarısı getiriyorsunuz. Getirdiğiniz bu kanun tasarısında "eşit işe eşit ücret" diyorsunuz. Eşit ücret de çok önemli bir şey. O zaman size, Komisyon Başkanına soruyorum, devlet dairelerinde daktilo yazanlar içerisinde işçi de var, memur da var, bunları nasıl birleştireceksiniz, tarifini nasıl yapacaksınız. Açık ve detaylı bir şekilde tarifini getirin de biz de anlayalım.

Neticede şunu söylüyorum: Daktilo yazan bir insan işçiye, bu memur mu olacak, işçi olarak kalacak mı? Eğer, işçi olarak kalırsa, bunlar arasındaki ücret farkını nasıl önleyeceksiniz? Çünkü, bunların aralarında yöntem farkı da var, ücret farkı da var.

Sayın milletvekilleri, netice şudur: Şimdi, size bir yetki kanunu vereceğiz; ama, bu yetki kanunuyla, esasında hiçbir şey yapmayacaksınız, hiçbir memurun ücretini iyileştirmeyeceksiniz; çünkü, madde yazmışsınız. Bakın, diyorsunuz ki, bu kanun tasarısının uygulanması, bütçeye yük getirmez; ama, bu yetki tasarısıyla sadece ve sadece off-shorzedelere verdiğiniz sözü yerine getirmek istiyorsunuz.

Bunu vermezseniz içimiz rahat eder; ama, verirsiniz, bunu da burada duymak istiyorum. Sayın Plan ve Bütçe Komisyon Başkanının bu konulardaki ifadesini beklemek üzere hepimize saygılar sunuyorum.(FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Polat.

Vehim, esas olmamalı esasında.

Sayın Başkan, off-shorzedelerle ilgili cevap verir misiniz lütfen.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) – Değerli arkadaşlarım, Grubu adına konuşan Sayın Ayhan, bir konu üzerinde durdular; o da, bu kanun tasarısının 2 nci maddesinin (a) fıkrası içinde yer alan hükümlerin, off-shorezede olarak ifade edilen kesimin, iddia ettikleri alacaklarına yönelik bir ödemenin de, bu madde yoluyla yapılabileceği gibi bir kanaat sahibi veyahut da kuşku içinde olduklarını ifade ettiler. Komisyonumuzda yapılan görüşmeler sı-

rasında, hükümetimizin açıklamalarında, böyle bir konu asla yer almadı. Komisyon olarak yaptığımız çalışmalarda da, bütün Komisyon üyelerimiz böyle bir konunun üzerinde hiç durmadık; çünkü, bu ifadeler, yani, metinde yer alan ifadeler, zaten böyle bir amaca yönelik bir şeye asla imkân vermiyor.

Müsaade ederseniz, bu (a) fıkrasındaki ifadeyi okuyayım -bir iki dakika vaktinizi alacağım- çünkü, bu konuya açıklık getirmek lazım. Tasarının amacında, off-shorezedelere yönelik bir ödeme planlaması asla yoktur; bunu, bütün samimiyetimle ifade ediyorum. Yeterli görürseniz, devam edip açıklayabilirim.

ISMAIL KAHRAMAN (İstanbul) – Devam edin, devam edin; zabıtlara geçmesi bakımından.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI METİN ŞAHİN (Antalya) – Peki.

Müsaade ederseniz, (a) fıkrasını okuyayım: "Kamu hizmetlerinin niteliğinin artırılmasını, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini, vatandaşların devlete karşı olan yükümlülüklerinin daha kolay, hızlı ve güvenilir bir biçimde yerine getirilmesini ve vatandaşların devlete yaptıkları başvuruların en kısa sürede sonuçlandırılmasını" diye, fıkrada bu şekilde dile getiriliyor. Burada, vatandaşların devlete ilişkilerinde belge, beyanname, başvuru gibi konularda hem sadeleştirme hem kolaylaştırma hem de hızlaştırma amaçlanıyor. Dolayısıyla, off-shorezedelere yönelik herhangi bir hüküm söz konusu değildir; bundan yola çıkarak bir ödeme yapmak da mümkün değildir.

Teşekkür ederim. (DSP, MHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bence, maksat hâsıl olmuştur efendim.

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanımızda aynı konuşmayı teyit ediyorlar mı?

BAŞKAN – Efendim, Bütçe Komisyonu Başkanı gayet net açıklama yaptı; Bütçe Komisyonunda, hükümet, aynı şeyleri söyledi dedi.

MEHMET ALİ ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Bakan da teyit ediyorlarsa mesele yok.

BAŞKAN – İstirham ederim...

Maksat hasıl olmuştur efendim; teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

I inci maddeyi okutuyorum:

KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ TEŞKİLÂT, GÖREV VE YETKİLERİNE İLİŞKİN KONULARLA KAMU PERSONELİ ARASINDAKİ ÜCRET DENGESİZLİKLERİNİN GİDERİLMESİ VE KAMU MALİ YÖNETİMİNDE DISİPLİNİN SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAK DÜZENLEMELER HAKKINDA YETKİ KANUNU TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1. – Bu Kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini sağlamak ve kamu malî yönetiminde disiplini temin etmek üzere; kamu kurum ve kuruluşlarının (Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilât Kanunları ile diğer kanun ve kanun hükmünde kararnamelemlerin bu teşkilâtlarla ilgili hükümleri hariç) teşkilât, görev ve yetkilerine, personel kanunları veya kendi özel kuruluş kanunları uyarınca aylık veya ücret alan memurlar ve diğer her türlü kamu görevlileri ile bunların emek-

lilerine ve kamu malı yönetimine ilişkin kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklikler yapmak ve aynı konularda yeni düzenlemelerde bulunmak amacıyla Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermektedir.

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Bursa Milletvekili Sayın Altan Kapaşaoğlu; buyurun, efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MEHMET ALTAN KARAPAŞAOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüştürmekte olan yasa tasarısının 1 inci maddesi üzerinde, Grubumuz adına, söz almış bulunuyorum.

1 inci madde, amaç ve kapsamı düzenliyor. 1 inci maddenin üst tarafına baktığımız zaman, bu kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini sağlamak ve kamu malı yönetiminde disiplini temin etmek üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat, görev ve yetkilerine, personel kanunları ve kendi özel kuruluş kanunları uyarınca aylık veya ücret alan memurlar ve diğer her türlü kamu görevlileri ile bunların emeklilerine ve kamu mali yönetimine ilişkin kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklikler yapmak ve aynı konularda yeni düzenlemelerde bulunmak amacıyla, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmektedir.

Değerli arkadaşlar, 1 inci maddedeki amaçla, genellikle, ücretlerde bir iyileştirme ifade ediliyor; ancak, öntümüzdeki projeksiyonlara baktığımız zaman, personelle ilgili harcamalar, 1999 yılı bütçesinde yapılan harcamaların bütünü dolar bazı üzerinden hesaplandığında, yani, reel alış gücü üzerinden hesaplandığında, 16 milyar 544 milyon dolar ediyor; ancak, 2000 yılı bütçe hedefi olarak 16 milyar dolar konulmuştur. Demek ki, reel olarak, maaşlarda, ücretlerde bir artış öngörülmemiştir; ancak, yapılan bu düzenlemede, ücretlerin dikey veya yatay konularda artırılabacağı ifade ediliyor.

Burada, bizim, üzerinde hassasiyetle durduğumuz, ücretlerin içerisine sıkıştırılmış bir başka konu var; "kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapmak üzere" deniliyor.

Değerli arkadaşlar, şimdi, biz, hükümete öyle bir yetki veriyoruz ki, kanun hükmünde bir kararnameyle, ilgili bütün kanunlarda, maddelerinde değişiklik yapabilecektir; yani, biz, kanun yapma yetkimizi doğrudan doğruya hükümete devretmiş oluyoruz ve bu yetkiyi de altı aylık bir süre için veriyoruz.

Değerli arkadaşlar, eğer, hükümet, Parlamentomuzun bu üç aylık tatil dönemi içerisinde bir şeyler yapmak istiyorsa, bir gerekçe olarak, bu yetkiyi üç aylık olarak alabilir, mümkündür; ama, üç ay sonra, yine, inşallah, hep beraber buradayız, Parlamentomuz çalışacak. Üç ay sonra, Parlatmentonun da iştirakiyle, birtakım kanunlarda değişiklik yapmak mümkün olur.

Ayrıca, siz, şimdi, bir kanun hükmünde kararnameyle, kanunlarınızda değişiklik yapma yetkisi veriyorsunuz. Günün birinde, birileri tarafından veyahut da bir parti grubu tarafından, Anayasa Mahkemesine gidilmek suretiyle, bu kanun hükmünde kararname iptal edilebilir. O zaman, bu kanun hükmünde kararnameyle yapmış olduğunuz altı aylık icraatı nasıl geri çevireceksiniz? Geri çevirmeniz de mümkün değildir.

Tabii, bu ve diğer maddelere baktığımız zaman, bütçe dengelerinin bozulmayacağı, malı yüklerin getirilmeyeceği, şeffaflığın temin edileceği gibi konular var. O zaman, biz, memurlarımıza, işçilerimize, çalışanlara nasıl bir ücret politikası takip edeceğiz, maaşlarını nasıl düzenleyeceğiz? Yani, birtakımdan eksilterek, diğerine mi vereceğiz? Dolayısıyla, burada bir çarpıklık var, bir eksiklik var. Yani, bu maddelerin düzenlenmesinin amacı, öyle zannediyorum ki, ücretleri öne koy-

mak suretiyle, memuru ilgilendiren, devlette çalışanı ilgilendiren birtakım düzenlemeleri yapmak oluyor gibi gözüküyor.

Değerli arkadaşlar, dün buradan Sekizinci Beş Yıllık Planı geçirdik. Sekizinci Beş Yıllık Planın dokuzuncu bölümünde, "Kamu Hizmetlerinde Etkinliğin Artırılması" bölümü var; bu bölümde sıralanmış yasalar var; numaraları birer birer zikredilmiş; neler yapılacağı da anlatılmış, 8-10 sayfa tutuyor. Bu hükümet, acaba, bu altı ay içerisinde, bu konularda mı bir düzenleme yapacak, yoksa bunların dışında birtakım konularda mı düzenleme yapacak veya çalışanlarla ilgili, insan hak ve özgürlükleri açısından, birtakım kısıtlamalar mı getirecek veyahut da özgürlüklerin artırılması konusunda birtakım düzenlemeler mi getirecek?!

Değerli hükümetimizin, burada, spesifik olarak birtakım konuları zikretmesi gerekiyordu; yani "işçimizin, memurumuzun, çalışanımızın ücretlerini düzeltmek için çalışmalar yapılacaktır" veya "özlük haklarının düzeltilmesi için çalışmalar yapılacaktır" gibi, çok özel bir şekilde yetki almaya gerekiyor. Şuradaki ifadeler çok geniş anlam taşıyor, çok geniş bir alanı içerisine alıyor. Dolayısıyla, elbette, arkadaşlarımızda tereddütler hasıl oluyor. Bu tereddütler, off-shorezededen tutun da başka konulara kadar gidebilir, uzanabilir. Dolayısıyla, hükümetimizin, değerli arkadaşlarımızın, bu kürsüden, bu tasarının amacının doğrudan şu, şu, şu işleri ihtiva ettiğini ifade etmesi gerekiyor. Dolayısıyla, o zaman, bu Parlamentonun mensupları olan siz değerli arkadaşlarımız, bizler, gönüllü rahatlığıyla tatile çıkarız; ancak, tatil sırasında kafamızın bir köşesinde, acaba, bu kanun hükmünde kararnameyle, çalışanlarımıza, insanımıza, iş hayatımıza birtakım sıkıntılar gelecek mi, birtakım engellemeler gelecek mi, gibi düşünceler taşımamış oluruz.

Değerli arkadaşların, bakınız, iş hayatımızda çok önemli birtakım engellemeler var; hâlâ, cevapları alınmamış sorular var. En azından, bunlardan bir tanesinden bahsedeyim.

Teşvik ve uygulama politikalarının değiştirildiği, daha çok kolaylaştırıldığı, daha çok yaygınlaştırıldığı ifade ediliyor; ama, bize gelen şikâyetler içerisinde, Anadolu esnafının, Anadolu girişimcisinin, Anadolu sanayicisinin, yeni gelişmekte olan Anadolu sermayesinin, hâlâ, önünde birtakım engeller var; müracaat etikleri teşviklere hâlâ cevapları alamıyorlar; yaklaşık 1-1,5 yıldır, hatta, 2 yıldır, yapılan müracaatlarda, cevaplarını alamamış bulunuyorlar. Şimdi, bu düzenlemeler meyanına bunlar da girebilir veya girmeyebilir.

Bizim hükümetimiz iyi niyetli olarak bu düzenlemeyi yapmış olabilir; ama, Parlamento ruhatlatmak bakımından, bizleri ruhatlatmak bakımından, bizlerin daha rahat bir şekilde tatile çıkmak suretiyle, insanımızla karşı karşıya gelmemizi temin etmek bakımından, burada, birtakım önemli açıklamaları yapması lazımdır. Ben, müsaade ederseniz, değerli hükümetimizden, bu konuda bir açıklama talep edeceğim.

Değerli arkadaşlar, tatile çıktığımızda, arkadaşlarımızın ifade ettiği gibi, yan gelip yatacak değiliz. Köylere gideceğiz, dolaşacağız, esnafımızı dolaşacağız, halkımızı dolaşacağız. Bu arada, bu iktidar tarafından, bu kanun hükmünde karnameye istinaden, birtakım hatalara vesile olacak işler yapılacak olursa, nasıl cevap vereceğiz, nasıl bu milletin karşısına çıkacağız? İşte, bizim elimizde bir tutanak olması bakımından, bir delil olması bakımından, burada yapılacak olan açıklamalar çok önemlidir, bu açıklamaların mutlaka yapılması lazımdır diyorum.

Bu düzenlemenin, yine de hayırlara vesile olmasını diliyorum, iyi ve hayırlı işlere vesile olmasını diliyorum; Değerli Başkanımıza ve değerli arkadaşlarıma da saygılar sunuyorum efendim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Ankara Milletvekili Sayın Saffet Arıkan Bedük; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görtüştülmekte olan 518 sıra sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Malı Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı üzerinde söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi, şahsım ve Doğru Yol Partisi Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasada "kamu hizmetleri ve iş ve işlemleri kamu görevlileri eliyle yürütülür" denilmektedir ve dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti Devletinde, milletimizin hizmetlerini yürüten kamu görevlilerinin, gerek çalışma standartı gerek atama usulleri gerekse görev, yetki ve sorumluluklarının bir düzen, bir tertip içerisinde belirlenmesi fevkalade önemlidir.

Bugün, Türkiye'de, ücretlerde büyük bir dengesizlik vardır; hem de, böylesine büyük dengesizlik ki, amir pozisyonunda olan kişilerin ücretleri, kendi maiyetindekilerin ücretlerinden 3 misli aşığıdadır; yani, emrinde çalışan bir personel 800 - 900 milyon lira alırken, bir mühendis, maalesef, 280 milyon lira almaktadır. Keza, aynı şekilde, 1 inci derecede bir öğretmen 150 ilâ 190 milyon lira arasında ücret almaktadır. Aynı şekilde, bir polis memuru 160 ilâ 200 milyon lira arasında ücret almaktadır. Bunu, diğer kamu personeline de yaygınlaştırdığımızda, gerçekten, görevin ehemmiyetine, önemine ve sorumluluğuna paralel olarak ücret alınmadığı, çok büyük bir ücret dengesizliğiyle karşı karşıya kaldığımız açıktır. Birkısım kurum ve kuruluşların başlarında bulunanlar 4,5 - 5 milyar lira alırken, yine o kurumların içerisindeki birkısım uzmanlar 1,5 milyar lira alırken, bir başka kurumun başındaki 10 milyar lira alırken, bir diğer kurumun başındaki 7,5 milyar lira alırken, buna karşılık, bir memur 100 milyon lirayla geçinmekte, bir emekli 60 ilâ 110 milyon lira arasında para almakta ve bununla geçimini sürdürmektedir.

Değerli arkadaşlar, dünyanın hiçbir ülkesinde, böylesine ücret dengesizliğine, böylesine çarpık bir anlayışa rastlanması mümkün değildir. Pek tabii ki, ülkemizde, bunu düzenleyecek ve düzeltecek bir siyasî iradeye ve aynı zamanda bir devlet anlayışına ihtiyaç vardır.

Değerli arkadaşlar, kamu hizmetlerinin, özellikle tesirli, süratli ve güçlü bir şekilde gerçekleştirilmesi hepimizin isteğidir. Buna paralel olarak, devlette yeniden yapılanmaya da ihtiyaç vardır, devlette yeniden yapılanmayı da gerçekleştirmek mecburiyetimiz vardır. Zaten, Avrupa Birliğine gireceğiz. Avrupa Birliğine girdiğimiz zaman, bürokratik engellerin böylesine fazla olduğu, özellikle maliyetlerin fevkalade üst seviyede olduğu bir hizmet anlayışını başka yerde göremezsiniz; üstelik de, bir de, insanına güvenmeyen bir işlem anlayışı, yine bizim hantal yapımızda vardır; oysa, dünyanın bütün ülkeleri, önce kendi insanına güvenmekte ve onun müracaatını esas almakta, doğru söylediğine inanmaktadır. Ne yazık ki, Türkiye'de, bizim yapımız, önce, insanın yalan söylediği, güvenilirmediği, ona paralel olarak da bürokratik engellerin konulduğu bir devlet anlayışı, bir bürokratik engel, bir hantal devlet anlayışı vardır. İşte, bütün bunların hepsinin giderilmesi gerekir. Gerekir; ama, getirilen bu kanun tasarısında tereddütlerimiz var.

Değerli arkadaşlar, açık değil, net değil, yapılacak şey belli değil; çok geniş bir şey var. Biz, tereddütler içerisinde olmamıza rağmen, son derece iyi niyetle baktığımız bu tip düzenlemelerde, maalesef, konuyu bir uzman anlayışı içerisinde ifade edecek bir arkadaşımızı orada görememenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Bu konu, Maliye Bakanlığının konusu; bu konu, personelden sorumlu olan Bakanın konusu. Dolayısıyla, onların, bu konuları bize açıklamaları lazım. Sakın ola ki, arkadaşımızı rencide edici bir hava içerisinde konuşmak istediğim veya kasten söylediğim anlaşılmasın;

ama, halen, eğer bir kamu kuruluşunda, bir bakanlık veya bakanlığa bağlı kuruluşta bir çalışma varsa, bunu bilen bakan, gelip, bize, en azından, neden bu yetki kanununa ihtiyaç var, bu yetki kanunuyla neler yapacak; bunu açıklama zarureti hisseder ve böylece Meclise saygısını da ifade etmiş olurdu; daha açık, daha şık, daha güzel olurdu; ama, ne yazık ki, bunu görememenin üzüntüsünü yaşıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, tasarımların genel gerekçesi incelendiğinde çok açık olarak görülecektir ki...

BAŞKAN – Sayın Bedük, bir dakika...

Efendim, süremiz dolmak üzere. Hatibin konuşması bitinceye kadar...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan, bir hususu arz edebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Özgür diliyorum konuşmacıdan.

Eğer izin verirsiniz, biz, üç grup olarak, tasarımların bitmesine kadar çalışmak arzusundayız...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Olmaz...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Değerli iki grup da bunu kabul ederse...

KAMER GENÇ (Tunceli) – İçtüzüğü uygulayın Sayın Başkan.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Sayın Başkan, benim sürem geçiyor...

BAŞKAN – Efendim, afedersiniz, uzatacağım; özür dilerim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Kusura bakmayın; ama, böyle bir anlayış yok.

BAŞKAN – Afedersiniz...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Hatip burada konuşuyor, arkadaşlarımız oradan başka bir öneri getiriyor.

BAŞKAN – Sayın Bedük, süremiz dolduğu için...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – İstirham ediyorum Sayın Başkan; ciddiyete davet ediyorum.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, gruplar kabul etmiyor; sordum...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Bir dakika... Bir hususu arz etmek istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Şu anda, üç grubun vermiş olduğu bir önerge vardır. Belediyelerimiz malî yönden sıkıntı içerisinde. Malî yönden, hükümetimiz, getirmiş olduğu bu yetki kanununun içerisine belediyelerin....

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Sayın Başkan, ben, burada ayakta bekliyorum ve siz söz hakkı veriyorsunuz; ben de burada bekliyorum.

BAŞKAN – Özgür diliyorum. Bir dakika efendim...

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – ...malî yönünü rahatlatacak bir önergemiz de vardı; grupların belki bundan haberi de yoktur.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Hiçbir şey bilmiyoruz, hiçbir konuyu bilmiyoruz.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Belki, onu duydukları anda yardımcı olacaklarını tahmin ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bedük, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın İsmail Kahraman, Fazilet Partisi Grubu adına, Danışma Kurulunda alınan 24.00'e kadarki sürenin dışında çalışmak istemiyorlar. Bendeniz de, 10 dakika kalmıştı, Sayın Bedük'e söz vermiştim; birkaç dakikası kalıyor. Müsaade ederseniz, Sayın Bedük'ün konuşması bitinceye kadar sürenin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çok teşekkür ederim.

Ben, tekrar özür diliyorum Sayın Bedük; buyurun.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Sayın Başkan, çok daha fazla sürem varken, maalesef, bu kadar zaman geçti; zannediyorum, bunu ilave edersiniz.

BAŞKAN – Sayın Bedük, bitirine kadar konuşabilirsiniz. Özür diledim efendim. Ne yapalım?!

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu tasarının, genellikle, belli bir somut ihtiyaca cevap verebilecek yeterlikte düzenlemeyi ihtiva ettiği kanaati taşımıyoruz. Bu tasarıda, 1980 yılından bu yana çıkarılmış bulunan ve Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olan birçok yetki kanunları gerekçe ve amaçlarında olduğu üzere, aynı ifade ve amaçları ihtiva etmektedir. Tasarı, sınır ve şümulu, ne yapılacağı ve ne yapılmak istendiği belli olmayan, güncel ve acil problemlerden uzak, biraz da keyfiliğe kaçan bir anlayış içerisinde hazırlandığı intibayı vermektedir.

Hükümet, bu tasarıda, gerçekten samimî idiyse, konusu belli, mevzuu belli, hangi çerçevede meseleleri tahlil edeceğini veya değerlendireceğini, çok açık ve net olarak ifade etmesi mümkündür; ama, bir taraftan, altı aylık süre istiyoruz; bir taraftan da, bir başka maddede "kamu hizmetlerinde etkinliğin artırılması ve kamu kesiminde ücret adaletinin sağlanması amacıyla yürütülen bu çalışmaların tamamlanmasına kadar" -tamamlanmasına kadar, açık söylüyorum- ibaresi açıkça görülmektedir. Süre bitiminden bahsetmiyor; yani, çok farklı söylemler var. Ayrıca, ortada, Anayasanın öngördüğü acil ve ivedi durum da yoktur. Tasarıda yer alan amaç, 20 yıldan bu yana da devam ediyor; ama, konu, son derece saptırılıyor.

Diğer taraftan, bu tasarı, gerek Anayasa hükümlerine ve gerekse Anayasa Mahkemesinin bu konudaki sayısız kararlarına aykırıdır. Zira, Anayasamızın 91 inci maddesiyle getirilen hükmün amacının, çeşitli Anayasa Mahkemesi kararlarında, yetki kapsamının, hangi kanunun ya da kanunların, hangi madde ya da maddelerinde veya hangi fıkra ya da fıkralarında, hangi ivedi veya beklemeye tahammüllü olmayan konuların düzenlenmesinin yapılacağı hususunda çok açık ve net bir ifade yok. Dolayısıyla, bu tasarı, öngörülen, ne amaç ne de ilkeler ile süreye ilişkin maddesiyle, bir hususu, tam anlamıyla ifade etmemektedir.

Bu tasarı kanunlaştığı takdirde -parmak hesabıyla kanunlaşır; ama- Anayasa Mahkemesi iptal eder; çünkü, müstakar kararları var. Bu kararları dikkate almak mecburiyetindediriz.

Anayasanın 91 inci maddesi hükmü, defalarca görmezlikten gelinmiş, maddenin öngördüğü amaçtan uzak, problem çözmeye değil, aksine, haksızlıkların ve problemlerin daha da artmasına, âdeta, çözümsüzlüğün altyapısının oluşmasına zemin hazırlamıştır. Geçmişte alınan yetki kanunlarına dayanarak çıkarılmış birçok kanun hükmünde kararname, şu anda, Türkiye Büyük Millet Meclisine bile hâlâ gelmemiştir.

Sayın milletvekilleri, bu tasarının amacı ve alanı belirsizdir. Tam anlamıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkilerinin hükümete devrini öngörmektedir. Bu tasarı, evveleminde, Anayasanın 2 nci, 6 ncı, 7 ncı, 11 inci, 87 nci, 91 inci ve nihayet, 123 üncü ve 153 üncü maddelerine aykırı bulunmaktadır.

Bu tasarı, 2 nci maddesine aykırı, zira, hukuk devleti olma, hukukun üstünlüğü ve hukuku hâkim kılma anlayışından yoksun.

Yine, 6 ncı maddesinde "egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir" deniliyor. Türk Milleti, egemenliğini, yetkili organları eliyle kullanır. Bu egemenlik hakkının kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye bırakılamaz. Anayasa, kanun koyma, kaldırma ve değiştirme yetkisini münhasıran, Türkiye Büyük Millet Meclisine tanımış olmasına karşın, bizim yaptığımız bu şekildeki bir yetki devrinin Anayasaya aykırı olacağı açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Devamla) – Anayasanın 7 nci maddesine de aykırıdır. Anayasanın bu maddesinde "yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir" deniliyor. "Bu yetki devredilemez" hükmünü içeriyor. Siz, bu hükmü görmüyor, yok sayıyor ve hem de, öylesine geniş bir yetkiyi de veriyorsunuz. Bakan "bu kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı, süratli yürütmesi, etkin yürütmesi, kamu disiplininin sağlanması" deniliyor ve daha sonra da özellikle şu husus dile getiriliyor: Teşkilat, görev ve yetkilerini de içerisine alacak şekilde tüm kamu kurum ve kuruluşlarını hedef alan bir düzenlemeye doğru gidiyor. Yani, yetki, Türkiye Büyük Millet Meclisinden alınıyor, doğrudan doğruya hükümet veya Bakanlıklar... Nasıl anlaşacaklar, hangi baskı gruplarının etkisi altında kalacaklar, kim ne isteyecek; bu, halen meçhul; ama, göreceksiniz, hükümet, çok büyük bir baskı altında kalacak. Değişik kurumların, değişik meslek gruplarının hangisi ne kadar kaparsa şeklindeki bir anlayış içerisine gidecektir. Bütün bunların hepsi, aslında Anayasaya aykırıdır.

Tasarı bu haliyle, Anayasanın 11 inci maddesini de görmezlikten gelmektedir ve yine, Türkiye Büyük Millet Meclisini devrediş bıraktığı için, Anayasanın 87 nci maddesine de aykırıdır. Bu tasarı, Anayasanın 91 inci maddesindeki ifadeye de, beyana da ve muhtevaya da aykırıdır. Tasarı, Anayasanın 123 üncü maddesine aykırıdır. Anayasa, bu maddesiyle, kamu kurum ve kuruluşlarının bir bütünlük içerisinde kanunla kurulacağını öngörmüştür. Tasarıda, hangi kurumun, hangi göreviyle, hangi birimiyle ilgili alanlarda değişiklik yapacaksınız; bu, belli değildir. Nihayet, tasarı, Anayasanın 153 üncü maddesine aykırıdır; çünkü, Anayasa Mahkemesinin kararları hiçe sayılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, işte, sıkıntıyla düştüğünde, kendi siyasî bakımdan düşündüklerimizi kapabilmek için, hak aramak, hukuk aramak, hukukun üstünlüğünden bahsetmek, hamasi nutuklar söylemek mümkündür; ama, bunun dışında da, maalesef, böyle kanunlar getirirsek, her şeyden önce, biz Anayasaya uymamış oluruz. Oysa, başta hepimiz, Anayasaya uymak mecburiyetindeyiz, hukuka her zaman saygılı olmak mecburiyetindeyiz. Hukuk veya Anayasa, başımız derde girdiği zaman değil, her zaman, hepimize lazımdır.

Gelin, hep birlikte, Anayasa çerçevesinde meseleye bakalım ve bu kanunun hangi maddesiyle, hangi kuruma ne getireceğini çok açık ve müşahhas bir şekilde açıklayıcı bilgileri de, Sayın Bakanımız, ilgili Bakanlarımız gelip burada ifade etsinler diyorum ve Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bedük.

Sayın milletvekilleri, çalışma stremiz dolmuştur.

Kuzeyden Keşif Harekâtının görev süresi ile olağanüstü halin uzatılmasına dair Başbakanlık tezkerelerini, soruşturma komisyonları raporlarını ve kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 28 Haziran 2000 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Hayırlı geceler efendim; teşekkür ederiz.

Kapanma Saati : 00.06

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR**A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**

1. – *Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, Çorlu SSK Hastanesi inşaatına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın cevabı (7/2125)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

B. Fırat Dayanıklı

Tekirdağ

SSK Kurumunun Çorlu'da bulunan arsası üzerine Çorlu SSK Hastanesi inşaatına Çorlu Eğitim ve Sağlık Vakfınca başlanmış, ancak uzun bir süredir herhangi bir çalışma yapılmadığından çürümeye terk edilmiştir.

1. Çorlu SSK Hastanesi inşaatı için SSK yönetim kurulunun 20 Ocak 2000 tarihli kararı nedir?
2. Mevcut temellerin sökülmesi söz konusu mudur?
3. Yeni bir SSK hastanesi için ne zaman ihaleye çıkılacaktır? Bu inşaat ne zaman bitirilecektir?
4. Çorlu'da binlerce SSK'lıya bugünkü konumunda hizmet vermekte zorluk çeken SSK dispanserinin başka bir yere taşınması hususunda ne gibi çalışmalar yapılmıştır?

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

27.6.2000

Sosyal Güvenlik Kuruluşlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.0.SGK.0.13.00.01/5114/016814

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 5.6.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2125-5758/13828 sayılı yazımız.

Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı tarafından hazırlanan "Sosyal Sigortalar Kurumu Çorlu Hastanesi inşaatına ilişkin" 7/2125-5758 Esas No.'lu yazılı soru önergesi ile ilgili olarak Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan bilgilere göre;

Sosyal Sigortalar Kurumunun Çorlu'da bulunan arsası üzerinde, Çorlu Eğitim ve Sağlık Vakfınca yapımına başlanılan hastane inşaatı hakkında, Kurumca teşekkül ettirilen teknik heyet tarafından yapılan incelemede; 1975 yılı Deprem Yönetmeliğine göre projelendirilen ve daha temel seviyesinde olan inşaatın; söz konusu arsa üzerindeki mevcut imalatların sökülerek, Tekirdağ Çorlu Bölgesinin çok süratli bir şekilde sanayileşmesi nedeniyle ileride doğacak ihtiyaçlar da göz önüne alınarak, bahsekonu inşaatın yeni deprem yönetmeliğine göre ve 250 yataklı olacak şekilde projelerinin hazırlanması,

Ayrıca, şehir merkezindeki mevcut arsaya prefabrik poliklinik inşaatı yapılması hususunda da gerekli hazırlıklara derhal başlanılması Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulunun 20.1.2000 tarih, VI/187 sayılı kararı ile uygun görülmüştür.

Diğer taraftan; 250 yataklı yeni Çorlu Hastane inşaatının, Başbakanlığın Kamu Harcamalarındaki Tasarruf Tedbirleri Genelgesi gereğince henüz ihalesi yapılamamıştır.

Halen faaliyetini sürdüren mevcut dispenserin yükünü azaltmak amacıyla şehir merkezindeki mevcut arsaya prefabrik poliklinik inşaatı yapılması ödenek temininden sonra gerçekleştirilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Yaşar Okuyan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Bakanı

2. - *Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey'in, PTT Diyarbakır Bölge Müdürlüğü'nün Adana'ya bağlanacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Enis Öksüz'ün cevabı (7/2126)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddesi gereğince; Ulaştırma Bakanı Sayın Prof. Dr. Enis Öksüz tarafından yazılı olarak cevaplandırılması konusunda aracılığınızı arz ederim.

Sacit Günbey

Diyarbakır

Diyarbakır; coğrafi konumu itibariyle kamu kurum-kuruluş ve özel sektöre ait teşkilâtların Bölge Müdürlüklerine ev sahipliği yapmaktadır. PTT Diyarbakır Bölge Başmüdürlüğü; Diyarbakır, Mardin, Batman ve Siirt illerimize hizmet vermekte idi. Özelleştirme programı gereği her il kendi il sınırlarından sorumlu başmüdürlüğü haline dönüştürüldü. Ancak şu anda bölge müdürlüklerinin yeniden ihdas edilerek Diyarbakır'ın Adana'ya bağlanacağını öğrenmiş bulunuyorum.

Bu yeni yapılanma hem yeni yatırımlara ihtiyaç doğuracak, hem de hizmetin ulaşmasında büyük aksamalara sebep olacaktır. Bölge Başmüdürlüğü'nün yeniden Diyarbakır'da devreye sokulması ilimiz ve bağlı illerdeki vatandaşlarımızı memnun edecektir.

Bu konudaki çalışmalarınız nelerdir?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

26.6.2000

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/934-17542

Konu : Diyarbakır Milletvekili Sayın Sacit Günbey'in

yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 5.6.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2126-5762/13849 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Sacit Günbey'in 7/2126-5762 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Enis Öksüz

Ulaştırma Bakanı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Sacit Günbey'in 7/2126-5762 Sayılı
Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Soru :

Diyarbakır; coğrafi konumu itibariyle kamu kurum - kuruluş ve özel sektöre ait teşkilâtların bölge müdürlüklerine ev sahipliği yapmaktadır. PTT Diyarbakır Bölge Başmüdürlüğü; Diyarbakır, Mardin, Batman ve Siirt illerimize hizmet vermekte idi. Özelleştirme programı gereği her il kendi il sınırlarından sorumlu başmüdürlüğü haline dönüştürüldü. Ancak şu anda bölge müdürlüklerinin yeniden ihdas edilerek Diyarbakır'ın Adana'ya bağlanacağını öğrenmiş bulunuyorum.

Bu yeni yapılanma hem yeni yatırımlara ihtiyaç doğuracak, hem de hizmetin ulaşmasında bütünlük aksamlara sebep olacaktır. Bölge başmüdürlüğünün yeniden Diyarbakır'da devreye sokulması ilimiz ve bağlı illerdeki vatandaşlarımızı memnun edecektir.

Bu konudaki çalışmalarınız nelerdir?

Cevap :

Bilindiği üzere ülkemizdeki telekomünikasyon sektörünün liberalize edilerek serbest rekabete açılması ile ilgili düzenlemeler 29 Ocak 2000 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 4502 sayılı Kanunla tamamlanmış bulunmaktadır.

Bu kanunla; Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğü, 233 sayılı KHK kapsamından çıkarılarak 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tâbi anonim şirket statüsüne kavuşturulmuş ve Telekomünikasyon sektöründe yıllardır var olan tekel hakkı, ses ve altyapı dışında kaldırılarak sektör kısmen rekabete açılmış bulunmaktadır. Ancak ses ve altyapı ile ilgili tekel hakkı da 2003 yılı sonunda sona erecektir. Ayrıca bu süreçte paralel olarak Türk Telekom hisselerinin % 49'unun (stratejik bir ortağa % 20'si blok satış olmak üzere) devri de gerçekleştirilecektir.

Yapılan bu düzenlemeler sonucunda telekomünikasyon sektöründe oluşacak yoğun rekabet ortamında, Türk Telekomun başarılı olmasını sağlamak amacıyla bazı yönetsel ve yapısal değişikliklerin yapılması zorunlu hale gelmiştir.

Yapılacak bu değişikliklerin tespiti amacıyla, Türk Telekom bünyesinde konunun uzmanlarından oluşturulan bir komisyon, bu konuda deneyimli yabancı kuruluşların da görüşlerini alarak yoğun ve detaylı bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmalar sonucunda; Türk Telekom Taşra Teşkilâtının doğrudan Genel Müdürlüğe bağlı 82 adet başmüdürlük olarak yapılandırılmasının, genel müdürlüğün ekonominin ve sosyal gelişmenin itici gücü olan telekomünikasyon alanındaki teknolojik gelişmeleri takip ederek bunları uygulamaya koyması, yatırım politika ve hedeflerinin belirlenmesi gibi asli görevlerini ciddi bir şekilde engellediği tespit edilmiştir. Bu olumsuzluğun giderilmesi amacıyla, Telekom Başmüdürlüklerinin İl Telekom Müdürlüklerine dönüştürülerek bunların belirli sayıda oluşturulacak bölge müdürlüklerine bağlı olacağı bölgesel bir yapı oluşturulmasına karar verilmiştir.

Bu yapı içerisinde bölge müdürlükleri doğrudan genel müdürlüğe bağlı olacak ve bu müdürlükler yetki alanındaki illerin yatırım, bakım, faturalama, tahsilat, işletme ve diğer destek hizmetlerinin planlama ve koordinasyonundan sorumlu olacaklardır. İl Telekom Müdürlükleri ise şimdiye kadar olduğu gibi kendi illeri içerisindeki yatırım, bakım ve işletme faaliyetlerini yapmaya devam edeceklerdir.

Ulaşım imkânları, abone sayıları, transmisyona şebekeleri ve personel durumu göz önüne alınarak, İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Erzurum ve Trabzon illeri bölge müdürlüğü olarak tespit edilmiş ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. Yönetim Kurulunca da onaylanmıştır.

4502 sayılı Kanun gereğince, 4.4.2000 tarih ve 24010 mükerrer sayılı Resmî Gazetede de yayımlanan 2000/331 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türk Telekom Taşra Teşkilâtı, 6 bölge müdürlüğü ve 82 İl Tekekom Müdürlüğü olarak belirlenmiştir.

Bu nedenlerle, oluşturulan yeni bölgesel yapı içerisinde Diyarbakır İli, Adana Bölge Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyetine devam edecektir.

Diğer yandan, Bakanlığımız ilgili kuruluşu Posta ve Telgraf Teşkilâtı (PTT) Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılanma Programı çerçevesinde, Diyarbakır PTT Başmüdürlüğünün Adana'ya bağlanması hususunda herhangi bir çalışması bulunmamaktadır.

3. - *Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa - Karaali Bölgesindeki sıcak su havzasına ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Erkan Mumcu'nun cevabı (7/2154)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sayın Turizm Bakanı Erkan Mumcu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasının teminini saygılarımla arz ederim.

5.6.2000

Mustafa Niyazi Yanmaz

Şanlıurfa

MTA ve Şanlıurfa Valiliğinin katkılarıyla Şanlıurfa Karaali Bölgesinde yaklaşık 90 bin da'lık alanda 50°nin üzerinde bir sıcak su havzasına rastlanmıştır. Bir kültür cenneti olan GAP Bölgesinde böyle bir oluşuma rastlanması jeotermal sağlık ve turizm yönünden çok büyük bir avantaj sağlamış nihayetinde özel idare tarafından yaptırılacak iki adet kaplıca ve tesislerinin yapım faaliyetlerine başlanmıştır.

Bakanlığınız hem bu imkânların tanıtımı hem de gelişmesi yönünde bir çalışma yapmakta mıdır?

T.C.

Turizm Bakanlığı

Hukuk Müşavirliği

27.6.2000

Sayı : B.170.HKM.0.00.00.00./1627-17917

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

İlgi : 12.6.2000 tarih ve 2-7/2154-5875-14184 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde Bakanlığımıza cevaplandırılmak üzere gönderilen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mustafa Niyazi Yanmaz'a ait yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Şanlıurfa Karaali kaplıcasının bulunduğu alan, Bakanlığımızca 1999 yılında tamamlanmış olan GAP Bölgesel Master Planı kapsamında kalmakta olup, bu plan ile yörenin oldukça önemli bir jeotermal potansiyele sahip olduğuna dikkat çekilmiş; bu alanda termal turizmin ve seracılığın geliştirilmesine yönelik alt ölçekli planlama çalışmalarının yapılmasıyla, Şanlıurfa İli için 2020 yılı oluşması öngörülen toplam 5 200 yeni yatak kapasitesinin 4 000'inin bu alanda oluşturulması önerilmektedir. Konuya ilişkin planlama çalışmaları, önümüzdeki yıllarda çalışma programımıza alınacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Erkan Mumcu

Turizm Bakanı

4. – Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray-Eskil İlçesinin mahalle yollarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'ın cevabı (7/2166)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e yöneltmesi hususunu arz ve talep ederim.

Murat Akın

Aksaray

1. Aksaray İline bağlı Eskil İlçesi 10 mahalleden oluşan ve bu mahallelere bağlı seksenaltı yerleşim yerlerinden teşekkül etmiş yirmibin nüfuslu bir ilçemizdir. Başka bir örneği bulunmayan ilçemizin ilçe merkezine uzaklığı 5 km'den başlayıp, 80 km'ye kadar ulaşan bu yerleşim alanlarında nüfus yoğunluğu 1 500-2 000 arasında değişen yerleşim yerleri mevcuttur.

Söz konusu yerleşim yerlerinin merkeze bağlı mahalle statüsünde olduğundan, ulaşım tarla ve stabilize yollardan sağlanmaktadır. Belediye yeterli hizmeti götürememektedir. Dünyanın hiçbir yerinde ilçe merkezine uzaklığı 5 ile 80 km arasında mahallesi olan yerleşim yeri yoktur. Bu durum ilçe halkının yıllarca çile çekmesine sebep olmuştur.

Normal şartlarda ulaşım sağlayamayan tarla ve stabilize yollar yağmur ve kar yağışı sonucu tamamen yerleşim yeri ile ilçe merkezi arasında ulaşım yapılamamakta, ani ölümler ulaşım olmadığından kaçınılmaz korkunç bir boyut almıştır.

Söz konusu yerleşim yerleri ne Köy Hizmetleri ne de Karayolları ağı içerisinde yer almamaktadır. Belediye ise dünyada örneği dahi görülmemiş böyle bir mahalleye yol olarak hizmet götürmesi bugünkü bütçe imkânları dahilinde mümkün değildir. İlçe halkının özlemi olan suya belediyenin bütün imkânları neticesinde kavuşulmuştur.

Eskil İlçemizin mahallelerine ait bu yerleşim yerlerine yol olarak hizmeti açısından hizmet nasıl götürülecektir?

2. Örneği olmayan Eskil İlçesi Belediyesine bu durumun giderilmesi için ek kaynak aktarılması için bir çalışmanız var mıdır?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

22.6.2000

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.00.002/80699

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) Başbakanlığın 15.6.2000 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-263-1/2932 sayılı yazısı.

b) TBMM Başkanlığının 12.6.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.10.00.02-7/2166-5889/14204 sayılı yazısı.

Aksaray Milletvekili Murat Akın tarafından Sayın Başbakana tevcih edilen ve Başbakan adına koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip buyurulan "Aksaray İli Eskil İlçe Belediyesine yol hizmeti götürülmesi ve bu Belediyeye kaynak aktarılmasına ilişkin" yazılı soru önergesiyle ilgili olarak;

Bakanlığım bünyesinde bulunan Mahalli İdareler Fonundan nüfusu 50 000'in altında bulunan belediyelere, proje karşılığında Mahalli İdareler Fon Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde belirtilen hizmet ve yatırımları (hizmet binası, çocuk parkı, okuma odası, kitaplık, spor tesisleri, vb) için azami 10 500 000 000 TL. tutarında yardım yapılabilmektedir. Bu çerçevede 4.5.2000 tarihinde park projesi karşılığında adı geçen belediyeye 3 milyar TL. yardım yapılmıştır.

1580 sayılı Belediye Kanunu uyarınca, beldeye ve belde sakinlerine yerel nitelikli hizmet götürülmesi yetkisi ve görevi belediye idarelerine aittir. Bu nedenle, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde yol, su, kanalizasyon ve imar gibi yerel nitelikli hizmetlerin yerine getirilmesi belediyenin görevleri arasındadır.

Ancak, belediyelerimiz belde sakinlerine hizmet vermede kaynak sıkıntısı nedeniyle zorlanmaktadır. Bu nedenle, başta belediyelerimiz olmak üzere mahalli idarelerin içinde buldukları sorunlara çözüm bulmak amacıyla Bakanlığımızca hazırlanan "Mahalli İdarelerle İlgili Çeşitli Kanunlarda Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" 14.12.1999 tarihinde Başbakanlığa sunulmuştur. Söz konusu Tasarı da; belediyelerin gerek genel bütçe vergi gelirlerinden aldıkları payın artırılması, gerekse bu idarelere yeni gelir kaynakları sağlanmasına ilişkin düzenlemeler yer almakta olup, tasarınn yasallaşmasıyla belediyelerimizin mali sorunlarının önemli ölçüde azalacağı düşünülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadettin Tantan
İçişleri Bakanı

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 468)

İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/509)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

21.3.2000

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310/4808

Konu : İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 3.3.2000 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.-1.128.11.2000/006039 sayılı yazısı.

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

3.3.2000

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.12.2000/006040

Konu : İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Aydın Ayaydın hakkında yapılan soruşturma sırasında adı geçenin, İstanbul İlinde milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için düzenlenen fezlekeli evrak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 18.2.2000 gün ve 2000/144 C.M. sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden

Kurulu Karma Komisyon

29.5.2000

Esas No. : 31509

Karar No. : 108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 24.3.2000 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi, İçtüzüğün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 27.4.2000 günlü raporuyla görevi kötüye kullanma suçu isnat olunan İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın Komisyonumuza yazılı savunma vererek dokunulmazlığının kaldırılmasını istemiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağışıklıkların (dokunulmazlıkların) tanıdığı, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ertuğrul Yalçınbayır</i>	<i>N. Kemal Atahan</i>	<i>Ş. Bülent Yahnici</i>
Bursa	Hatay	Ankara
Kâtip	Üye	Üye
<i>Sühan Özkan</i>	<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>M. Zeki Sezer</i>
İstanbul	Amasya	Ankara
		(Muhalifim)
Üye	Üye	Üye
<i>H. Tayfun İçli</i>	<i>Salih Çelen</i>	<i>Şaban Kardeş</i>
Ankara	Antalya	Bayburt
(Muhalif; muhalefet şerhi eklidir)		
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Alptekin</i>	<i>Ayvaz Gökdemir</i>	<i>Fahrettin Kukaracı</i>
Bolu	Erzurum	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Şandır</i>	<i>Edip Özgenç</i>	<i>Cavit Kavak</i>
Hatay	İçel	İstanbul

Üye <i>Osman Kılıç</i> İstanbul (Muhalifim; muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Mehmet Ali Şahin</i> İstanbul	Üye <i>Mustafa Verkaya</i> İstanbul
Üye <i>İşin Çelebi</i> İzmir	Üye <i>Mehmet Özcan</i> İzmir	Üye <i>Mustafa Kamalak</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Mehmet Sağlam</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sadık Yakut</i> Kayseri	Üye <i>Mehmet Kundakçı</i> Osmaniye
Üye <i>Şeref Malkoç</i> Trabzon	Üye <i>Emin Karaa</i> Kütahya	Üye <i>Turhan Tayan</i> Bursa
Üye <i>Mustafa İlimen</i> Edirne	Üye <i>Adnan Fatih Özdemir</i> Adana	Üye <i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i> Adıyaman
Üye <i>Ramazan Toprak</i> Aksaray	Üye <i>Ali Arabacı</i> Bursa (Muhalifim)	Üye <i>Yasin Hatiboğlu</i> Çorum
Üye <i>Beyhan Aslan</i> Denizli	Üye <i>Mehmet Sadri Yıldırım</i> Eskişehir	Üye <i>İsmail Aydınlı</i> İstanbul
Üye <i>Mehmet Gül</i> İstanbul	Üye <i>A. Nazit Ilıcak</i> İstanbul	Üye <i>Nazire Karakuş</i> İstanbul (Muhalefet şerhim ektedir)
Üye <i>Edip Özbaş</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sevgi Esen</i> Kayseri	Üye <i>Cemal Özbilen</i> Kırklareli
Üye <i>İsmail Çevik</i> Nevşehir	Üye <i>Yekta Açıkgöz</i> Samsun (Muhalifim)	Üye <i>Erdoğan Sezgin</i> Samsun
	Üye <i>Yahya Akman</i> Şanlıurfa	Üye <i>Kamer Genç</i> Tunceli

MUHALEFET GEREKÇEM

Yasama Dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair Karma Komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır.

1. Anayasal gerekçe
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması

ANAYASAL GEREKÇE

Anayasamızın 83 üncü maddesinin 2 nci fıkrası hükmlü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenleme ile çelişmekte, çelişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilal, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükmlü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddiaları ile ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, Karma Komisyon Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

OBJEKTİF ÖLÇÜLERİN BULUNMAMASINA İLİŞKİN GEREKÇE

Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması ile ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ila 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Bir çok Anayasa Mahkemesi Kararlarında da belirtildiği üzere; Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması konusunda bir takım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

SONUÇ

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasî ekrere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasal nitelikli kovuşturmalar bahanesiyle milletvekillerinin meclise katılmaktan alıkonmasını, çalışma şevkinin kırılmasını bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa kimilerinin TBMM'ni yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi milletvekilliğine soruşturmada kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu; "Milletvekili Seçilme Yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili Seçilemeyecek Olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nun (Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler) başlıklı ikinci kitabının, birinci babından yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 nci Maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa, açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nun 536 nci Maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı yasanın 537 nci Maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar :

Milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 nci Maddesine göre affedilmiş olsalar dahi belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre Yasama Dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için Anayasamızın 76 nci Maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının Yasama Dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayrımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki; ciddi olmamakla birlikte siyasi ereklerle aykırıdır. Öte yandan öyle astılsız suç iddiaları vardır ki; üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddiaları ile ilgili olarak da Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalı milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak uygulamada üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü Maddesinde tanımlanan Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması işleminin, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi; kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddî ve manevî unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi; ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci Maddesi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olmaları hallerinde, Meclis Genel Kurul Kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenleme ile yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargı ile dengelenmesi, objektif kıstaslara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanması gerektiğini düşündüğümünden ilkesel olarak Yasama Dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

H. Tayfun İçli

Ankara

KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA KARŞI OY GEREKÇEMDİR

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihî bakımından milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere'de düzenlenmiştir. Bu düzenleme "Parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar hiçbir mahkeme veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz" şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile, bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihî anlayışa uygun olarak Yasama Dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşüncelerle kullanılan oyların suç sayılmayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre Yasama Dokunulmazlığı, "TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden" sorumlu tutulamaması ile, "Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamamasıdır."

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve "Kanınsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılmaz" şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı Hukuk Devleti ilkesiyle, 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedenle, Yasama Dokunulmazlığının "Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak" şeklinde düzenlenmesi, tarihî gelişmeye ve gerekçeye uygun olacaktır.

Fransa'da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenleme ile adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, Yasama Dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere'de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenleme ile bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapıncaya kadar "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle "yasama sorumsuzluğu" kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.

29.5.2000

Osman Kılıç
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

Halkın egemenliğinin tesis edildiği TBMM'nin her üyesi saygıdeğerdir.

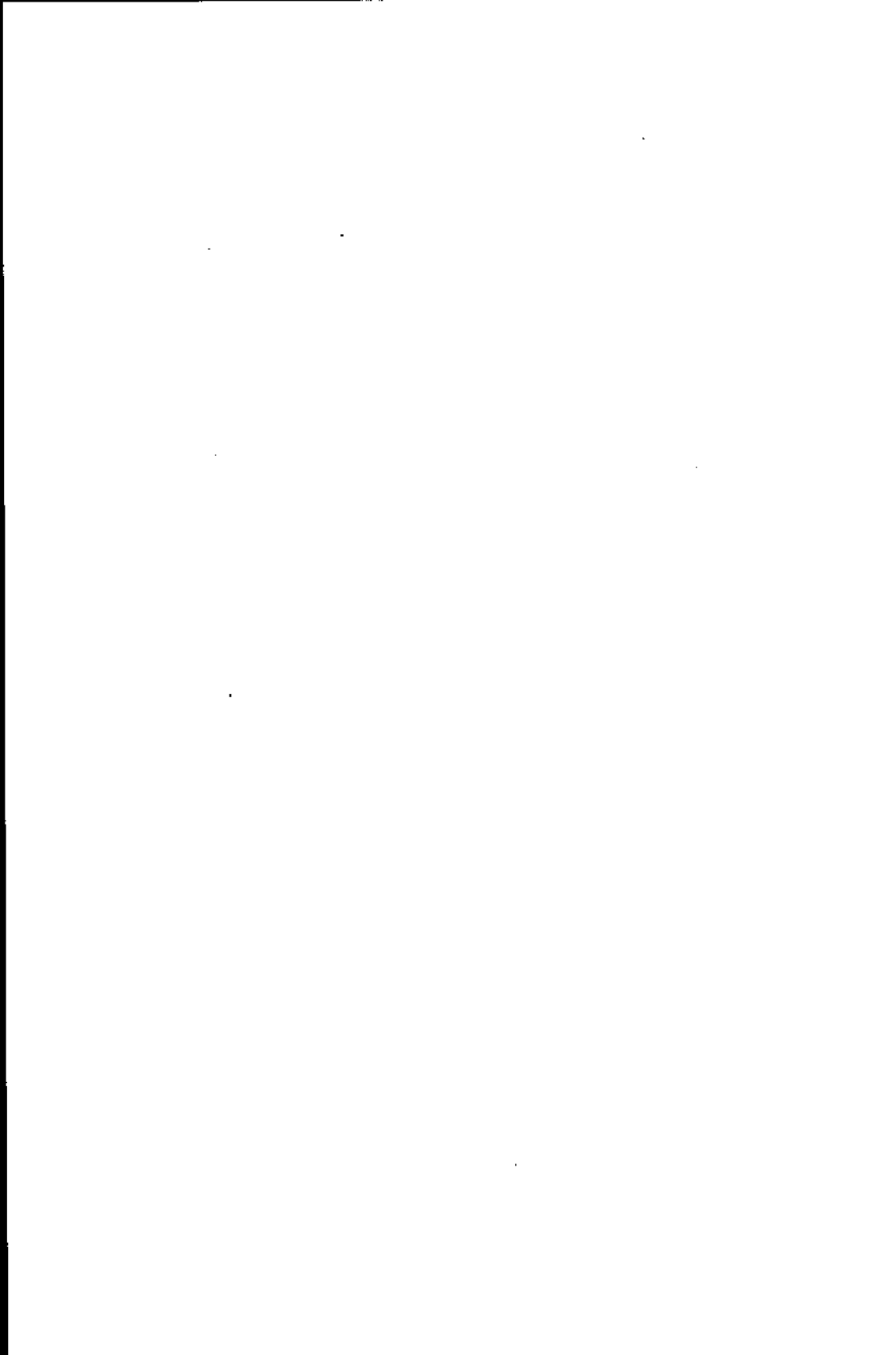
Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması doğru olacağı düşüncesindeyim.

Karara bu anlamda muhalefet ediyorum, saygılar sunuyorum.

24.5.2000

Nazire Karakuş
İstanbul

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 469)

Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/510)

T.C.

Başbakanlık

Personel ve Prensipler

Genel Müdürlüğü

21.3.2000

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310/4809

Konu : Konya Milletvekili Veysel Candan'ın Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Adalet Bakanlığının 3.3.2000 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.-1.128.14.2000/006052 sayılı yazısı.

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Konya Milletvekili Veysel Candan hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

T.C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

3.3.2000

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.14.2000/006052

Konu : Konya Milletvekili Veysel Candan'ın Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği iddia olunan Veysel Candan hakkında İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Kontrolörleri tarafından yapılan soruşturma sırasında adı geçen, Konya İlinde milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen soruşturma evrakı, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 22.2.2000 gün ve B050MAH0400000/338 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Konya Milletvekili Veysel Candan hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk

Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden

Kurulu Karma Komisyon

29.5.2000

Esas No. : 3/510

Karar No. : 112

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça, 24.3.2000 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Konya Milletvekili Veysel Candan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu inceleme sonucunu özetleyen 27.4.2000 günlü raporuyla görevi kötüye kullanma suçu isnat olunan Konya Milletvekili Veysel Candan hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Konya Milletvekili Veysel Candan Komisyonumuza gelerek sözlü savunma yapmıştır.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanındığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini gözöntüne almıştır. Anayasanın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak Konya Milletvekili Veysel Candan hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan <i>Ertuğrul Yalçınbayır</i> Bursa	Başkanvekili <i>N. Kemal Atahan</i> Hatay (Muhalifim)	Sözcü <i>Ş. Bülent Yahnici</i> Ankara
Kâtip <i>Sühan Özkan</i> İstanbul	Üye <i>Ahmet İyimaya</i> Amasya	Üye <i>M. Zeki Sezer</i> Ankara (Muhalifim)
Üye <i>H. Tayfun İçli</i> Ankara (Muhalif; muhalefet şerhi eklidir)	Üye <i>Salih Çelen</i> Antalya	Üye <i>Şaban Kardeş</i> Bayburt
Üye <i>İsmail Alptekin</i> Bolu	Üye <i>Ayvaz Gökdemir</i> Erzurum	Üye <i>Fahrettin Kukaracı</i> Erzurum
Üye <i>Mehmet Şandır</i> Hatay	Üye <i>Edip Özgenç</i> İçel	Üye <i>Cavit Kavak</i> İstanbul

Üye <i>Osman Kılıç</i> İstanbul (Muhalifim; muhalefet serhi eklidir)	Üye <i>Mehmet Ali Şahin</i> İstanbul	Üye <i>Mustafa Verkaya</i> İstanbul
Üye <i>Işın Çelebi</i> İzmir	Üye Mehmet Özcan İzmir (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Mustafa Kamalak</i> Kahramanmaraş
Üye <i>Mehmet Sağlam</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sadık Yakut</i> Kayseri	Üye <i>Mehmet Kundakçı</i> Osmaniye
Üye <i>Şeref Malkoç</i> Trabzon	Üye <i>Emin Karaa</i> Kütahya (Muhalifim)	Üye <i>Turhan Tayan</i> Bursa
Üye <i>Mustafa İlimen</i> Edirne (Muhalifim)	Üye <i>Adnan Fatih Özdemir</i> Adana	Üye <i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i> Adıyaman
Üye <i>Ramazan Toprak</i> Aksaray	Üye <i>Ali Arabacı</i> Bursa (Muhalifim)	Üye <i>Yasin Hatiboğlu</i> Çorum
Üye <i>Beyhan Aslan</i> Denizli	Üye <i>Mehmet Sadri Yıldırım</i> Eskişehir	Üye <i>İsmail Aydın</i> İstanbul
Üye <i>Mehmet Gül</i> İstanbul	Üye <i>A. Nazlı Ilıcak</i> İstanbul	Üye <i>Nazire Karakuş</i> İstanbul (Muhalefet serhim ektedir)
Üye <i>Edip Özbaş</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Sevgi Esen</i> Kayseri	Üye <i>Cemal Özbilen</i> Kırklareli
Üye <i>İsmail Çevik</i> Nevşehir	Üye <i>Yekta Açıkgöz</i> Samsun (Muhalifim)	Üye <i>Erdoğan Sezgin</i> Samsun
	Üye <i>Yahya Akman</i> Şanlıurfa	Üye <i>Kamer Genç</i> Tunceli

MUHALEFET GEREKÇEM

Yasama Dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair Karma Komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır.

1. Anayasal gerekçe
2. Belirli objektif kısıtların uygulanamaması

ANAYASAL GEREKÇE

Anayasamızın 83 üncü maddesinin 2 nci fıkrası hükümlü gereğince; seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılamaz.

Anayasanın 83 üncü maddesindeki düzenleme Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenleme ile çelişmekte, çelişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasanın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükümlü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasanın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasanın 76 ncı maddesindeki suç iddiaları ile ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçüler çerçevesince karar verebilmelidir.

OBJEKTİF ÖLÇÜLERİN BULUNMAMASINA İLİŞKİN GEREKÇE

Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması ile ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Meclis İçtüzüğü'nün 131 ila 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Birçok Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirttiği üzere; Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması konusunda bir takım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte eski Cumhuriyet Senatosu içtüzüğünde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi bu objektif ölçülere uygunluğu gözetmiştir.

SONUÇ

Bir suç isnadı ciddi ise, siyasi erklere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yönünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gelebilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siyasi nitelikli kovuşturmalar bahanesiyle milletvekillerinin meclise katılmaktan alınmasını, çalışma şevkinin kırılmasını bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa kimilerinin TBMM'ni yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi milletvekiline soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu; "Milletvekili Seçilme Yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili Seçilemeyecek Olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nun (Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler) başlıklı ikinci kitabının, birinci babından yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK 312 nci Maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa, açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nun 536 ncı Maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı yasanın 537 ncı Maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar :

Milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı Maddesine göre affedilmiş olsalar dahi belirtilen suçlardan mahkûm olanlar milletvekili seçilemediği halde, Anayasadaki düzenleme biçimine göre Yasama Dokunulmazlığı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına olanak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için Anayasamızın 76 ncı Maddesinde zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargılama yapılmasının Yasama Dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağlayacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayrımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki; ciddi olmamakla birlikte siyasi ereklerle aykırıdır. Öte yandan öyle asılsız suç iddiaları vardır ki; üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddiaları ile ilgili olarak da Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalı milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak uygulamada üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten ypratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü Maddesinde tanımlanan Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi; kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddî ve manevî unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaksızdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi; ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece yasama meclisi üyelerini kimi istisnaî durumlarda üyelik teminatından sıyrarak adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci Maddesi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olmaları hallerinde, Meclis Genel Kurul Kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya içtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenleme ile yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargı ile dengelenmesi, objektif kistaslara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanılması gerektiğini düşündüğümünden ilkesel olarak Yasama Dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

H. Tayfun İçti

Ankara

KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA KARŞI OY GEREKÇEMDİR

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihi bakımından milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere’de düzenlenmiştir. Bu düzenleme “Parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar hiçbir mahkeme veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz” şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile, bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihi anlayışa uygun olarak Yasama Dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşüncelerle kullanılan oyların suç sayılmayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasasının 83 üncü maddesine göre Yasama Dokunulmazlığı, “TBMM üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden” sorumlu tutulamaması ile, “Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin, Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamamasıdır.”

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve “Kannunsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılmaz” şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı Hukuk Devleti ilkesiyle, 10 uncu maddesine dayalı eşitlik ilkesine gölge düşürmektedir.

Bu nedenle, Yasama Dokunulmazlığının “Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak” şeklinde düzenlenmesi, tarihi gelişmeye ve gerekçeye uygun olacaktır.

Fransa’da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenleme ile adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, Yasama Dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere’de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukuki olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tabi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tabi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış eşitliğin gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanma-

sı dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenleme ile bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapıncaya kadar “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

Bu nedenle “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.

29.5.2000

Osman Kılıç

İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

Halkın egemenliğinin tesis edildiği TBMM'nin her üyesi saygıdeğerdir.

Yasama görevini yerine getiren bir milletvekilinin saygınlığını zedeleyen suçlamalar karşısında, Türk milleti adına karar veren bağımsız yargıda aklanmak en doğal hakkı olmalıdır. Bu hakkın kullanılabilmesi için sayın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması doğru olacağı düşüncesindeyim.

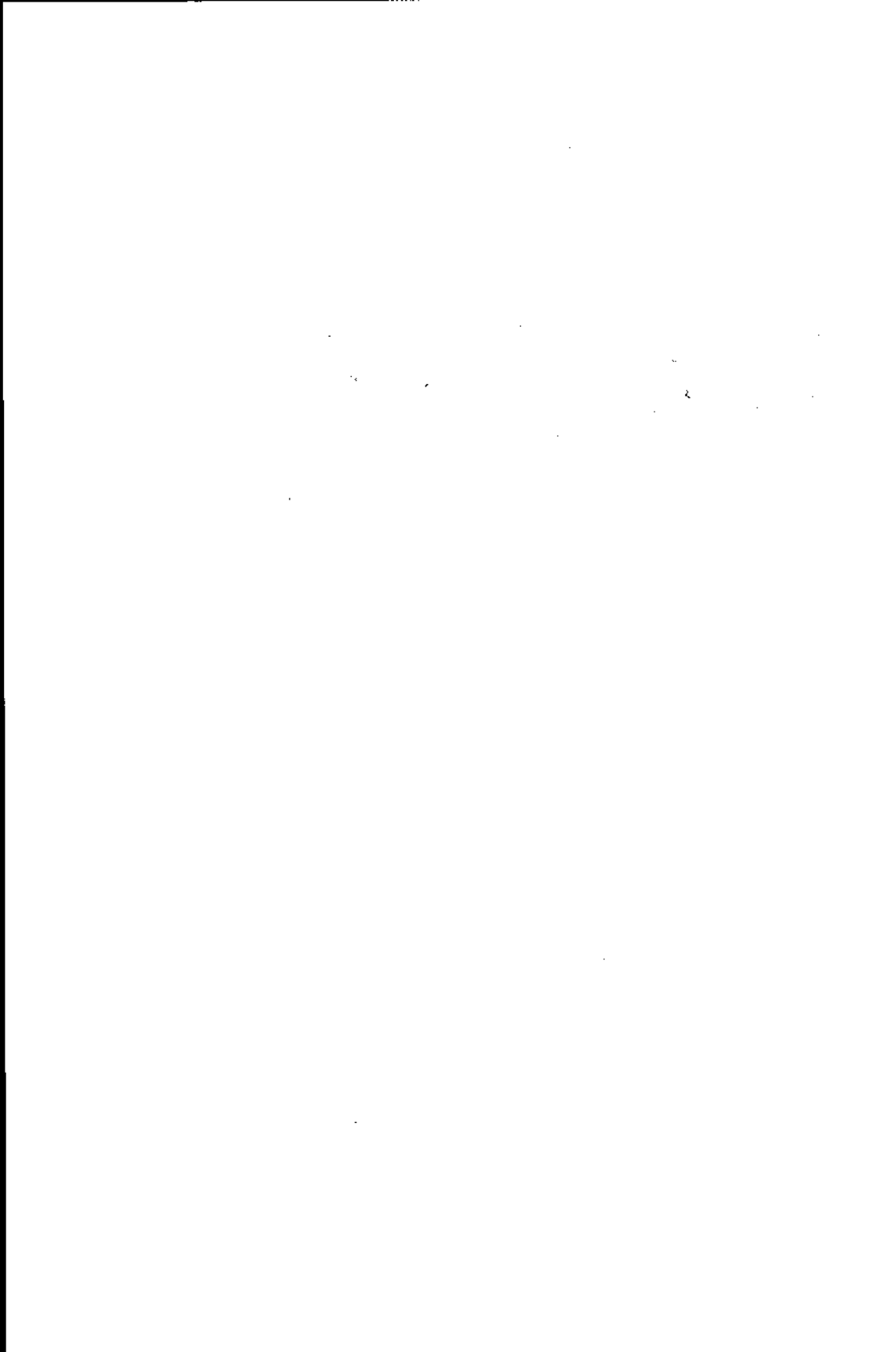
Karara bu anlamda muhalefet ediyor, saygılar sunuyorum.

24.5.2000

Nazire Karakuş

İstanbul

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 470)

Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/511)

T.C.
Başbakanlık
Personel ve Prensipler
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.PPG.0.12-310-4810

21.3.2000

Konu: Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener'in Yasama Dokunulmazlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Adalet Bakanlığının 3.3.2000 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.13.2000/006053 sayılı yazısı.

Belediye Başkanına hakaret suçunu işlediği iddia olunan Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener hakkında tanzim edilen soruşturma dosyası ile Adalet Bakanlığının ilgi yazısının sureti ekte gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

T.C.
Adalet Bakanlığı
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü
Sayı: B.03.0.CİG.0.00.00.0.1.128.13.2000-006053

3.3.2000

Konu : Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener'in Yasama Dokunulmazlığı

BAŞBAKANLIĞA

Belediye Başkanına hakaret suçunu işlediği iddia olunan Fahrettin Gülener hakkında yapılan soruşturma sırasında, adı geçenin, Bursa İlinde Milletvekili seçildiğinin anlaşılması üzerine, Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması için hakkında düzenlenen fezleke evrak Bursa Cumhuriyet Başsavcılığının 18.2.2000 gün ve 2000/3a-1214 sayılı yazısıyla alınmakla birlikte takdim kılınmıştır.

Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener hakkında soruşturmaya devam olunabilmesi için Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü maddesi uyarınca Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususunda gereğini delaletlerine arz ederim.

Prof. Dr. Hikmet Sami Türk
Adalet Bakanı

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa ve Adalet Komisyonları
Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon
Esas No. : 3/511
Karar No. : 120

29.5.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça 24.3.2000 tarihinde Karma Komisyonumuza gönderilen Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi, İçtüzüğü'nün 132 nci maddesine göre kurulan Hazırlık Komisyonuna incelenmek üzere verilmiştir.

Hazırlık Komisyonu, inceleme sonucunu özetleyen 27.4.2000 günlü raporuyla belediye başkanına hakaret suçu isnat olunan Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener Komisyonumuza gelerek sözlü savunma yapmış ve dokunulmazlığının kaldırılmasını istemiştir.

Dosyada bulunan belge ve bilgiler ile Hazırlık Komisyonu raporunu inceleyen Karma Komisyonumuz bütün demokratik ülkelerde yasama meclisleri üyelerine, yasama görevlerini gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla bazı bağımsızlıkların (dokunulmazlıkların) tanıdığını, ancak böyle farklı bir statünün onları ayrıcalıklı ve hukukun dışında bir grup haline getirmek için olmadığını; tersine yasama görevinin kamu yararına uygun biçimde yapılabilmesi için Meclis çalışmalarına engel olunmaması ve bağımsızlıklarının bir başka yönden de güvence altına alınması amacıyla yöneldiğini göz önüne almıştır. Anayasamızın 83 üncü maddesinin de bu anlayışa dayandığı ve bu amacı taşıdığı açıktır. Bu nedenlerle ve isnat olunan eylemin niteliği dikkate alınarak Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener hakkındaki kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun bilgilerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa
Sözcü
Ş. Bülent Yahnici
Üye
Ahmet İyimaya
Amasya
Üye
H. Tayfun İçli
Ankara

Başkanvekili
N. Kemal Atahan
Hatay
Kâtip
Sühan Özkan
Üye
M. Zeki Sezer
Ankara
Üye
Salih Çelen
Antalya

(Muhaliif, muhalefet şerhi eklidir)

Üye
Şaban Kardeş
Bayburt
Üye
Ayvaz Gökdemir
Erzurum
Üye
Mehmet Şandır
Hatay
Üye
Cavit Kavak
İstanbul
(Muhalefet)
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul
Üye
Işın Çelebi
İzmir
Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
Üye
Sadık Yakut
Kayseri
Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
Üye
Turhan Tayan
Bursa
(Muhalifim)
Üye
Adnan Fatin Özdemir
Adana
Üye
Ramazan Toprak
Aksaray
Üye
Yasin Hatiboğlu
Çorum
Üye
Mehmet Sadri Yıldırım
Eskişehir
Üye
Mehmet Gül
İstanbul

Üye
İsmail Alprekin
Bolu
Üye
Fahrettin Kukaracı
Erzurum
Üye
Edip Özgenç
İçel
Üye
Osman Kılıç
İstanbul
(Muhalifim, muhalefet şerhi eklidir)
Üye
Mustafa Verkaya
İstanbul
Üye
Mehmet Özcan
İzmir
Üye
Mehmet Sağlam
Kahramanmaraş
Üye
Mehmet Kundakçı
Osmaniye
Üye
Enin Karaa
Kütahya
Üye
Mustafa İlmen
Edirne
Üye
Dengir Mir Mehmet Fırat
Adıyaman
Üye
Ali Arabacı
Bursa
(Muhalifim)
Üye
Beyhan Aslan
Denizli
Üye
İsmail Aydınlı
İstanbul
Üye
A. Nazlı Ilıcak
İstanbul

Üye
Nazire Karakuş
İstanbul
Üye
Sevgi Esen
Kayseri
Üye
İsmail Çevik
Nevşehir

Üye
Erdoğan Sezgin
Samsun

Üye
Edip Özbaş
Kahramanmaraş
Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli
Üye
Yekta Açıkgöz
Samsun
(Muhalifim)
Üye
Yahya Akman
Şanlıurfa

Üye
Kamer Genç
Tunceli

MUHALEFET GEREKÇEM

Yasama Dokunulmazlığının milletvekilliği sıfatı sona erinceye kadar ertelenmesine dair Karma Komisyon raporuna aşağıdaki gerekçelerle ilkesel olarak muhalifim. Değerli milletvekillerinin iddia edilen suçları işlemediklerine dair savunmaları esas alınmalı, aklanmalarına olanak tanınmalıdır.

Gerekçelerim iki ana başlıkta toplanmaktadır.

1. Anayasal gerekçe
2. Belirli objektif kıstasların uygulanamaması

ANAYASAL GEREKÇE

Anayasamızın 83 üncü maddesinin 2 nci fıkrası hükümlü gereğince : Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen milletvekili, Meclis kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılamaz.

Anayasamızın 83 üncü maddesindeki düzenleme Anayasamızın 76 ncı maddesindeki düzenleme ile çelişmekte, çelişkinin de ötesinde 76 ncı maddeyi düzenlemeyi gerekli kılan amacı ortadan kaldırmaktadır.

83 üncü maddedeki bu düzenleme, 76 ncı maddede tanımlanan ve zaten milletvekilliğine seçilme engeli olarak gösterilen zimmet, ihtülas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım-satım fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılmasına ve yargılama yapılmasına engel olmaktadır.

Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtilen suçlardan hükümlü kesinleşmiş olan kişi milletvekili seçilemezken, milletvekili seçilmeden bir gün önce veya milletvekili seçildikten sonra bu suçları işlediği iddia edilen kişiler milletvekilliğini sürdürdüğü gibi bu suçlarla ilgili olarak sorgulanamakta ve yargılanamamaktadır. Böyle bir düzenleme Anayasamızın ruhuna, genel hukuk kurallarına aykırıdır.

Anayasamızın 76 ncı maddesindeki suç iddiaları ile ilgili olarak kovuşturma yapılmasına izin verilmeli, karma komisyon Yasama Dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmayacağına kovuşturma sonucu oluşacak objektif ölçütler çerçevesince karar verebilmelidir.

OBJEKTİF ÖLÇÜLERİN BULUNMAMASINA İLİŞKİN GEREKÇE

Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması ile ilgili Anayasamızın 83 üncü maddesinde belirli objektif ölçüler belirtilmediği gibi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Meclis İttü-züğü'nün 131 ila 134 üncü maddelerinde de belirli objektif ölçülere yer verilmemiştir.

Birçok Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere : Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması konusunda birtakım belirli, objektif ölçülere uygun davranılması ve bu ölçülerin bir hukuk Devletinden beklenen nitelikte bulunması şarttır. Yeterli olmamakla birlikte eski Cumhuriyet Senatosu İttüzüğü'nde belirli objektif ölçüler yer almış ve Anayasa Mahkemesi bu objektif ölçü-lere uygunluğu gözetmiştir.

SONUÇ

Bir suç isnadı ciddi ise, siyaset ekrere uygun ise yahut üyenin şeref ve haysiyetini koruma yö-nünden dokunulmazlığın kaldırılması zarurî ise Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

Dokunulmazlığın amacı, yasama görevini yürütecek milletvekillerinin çeşitli çevrelerden gele-bilecek baskı ve kaygılardan korunmuş olarak görevlerini gereği gibi yapmalarını sağlayarak, siya-sal nitelikli kovuşturmalar bahanesiyle milletvekillerinin Meclise katılmaktan alıkonmasını, çalış-ma şevkinin kırılmasını bu yolla da TBMM'nin istencinin çarpıtılmasını önlemektir. Yoksa kimile-rin TBMM'ni yıpratmak için kasıtlı olarak söylediği gibi milletvekiline soruşturmadan kaçma, suç işleme ayrıcalığı tanınması değildir.

Hangi suç isnadının ciddi olduğu; "Milletvekilli Seçilme Yeterliliği" başlıklı Anayasamızın 76 ncı maddesinde belirtildiği gibi, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Yasasının "Milletvekili Seçileme-yecek olanlar" başlıklı 11 inci maddesinde de belirtilmiştir.

Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun ağır ha-pis cezasına hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile; zimmet, ihtilal, irtikap, rüşvet, hırsız-lık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yiltz kızartıcı suçlar ile isti-mal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat ka-rıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar, TCK'nun (Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler) başlıklı ikinci kitabının, birinci babından yazılı suçlardan veya bu suç-ların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar, TCK'nun 312 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı halkı sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığı gözeterek kin ve düşman-lığa, açıkça tahrik etme suçlarından mahkûm olanlar ve TCK'nun 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı yasanın 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında yazılı eylemleri siyaset ve ideolojik amaçlarla işlemekten mahkûm olanlar :

Milletvekili seçilemezler.

Anayasamızın 76 ncı maddesine göre affedilmiş olsalar dahi belirtilen suçlardan mahkûm olan-lar milletvekili seçilemediği halde, anayasadaki düzenleme biçimine göre Yasama Dokunulmazlı-ğı, bu suçlarla ilgili ciddi iddialar bakımından milletvekilleri hakkında soruşturma yapılmasına ola-nak bile vermemektedir. Kamu vicdanını rahatsız eden bu duruma son vermek ve milletvekillerini gereksiz koruma zırhına büründürmemek için Anayasamızın 76 ncı maddesinde zaten milletvekilliği-ne seçilme engeli olarak gösterilen bu gibi suç iddiaları dolayısıyla soruşturma açılması ve yargıla-ma yapılmasının Yasama Dokunulmazlığı dışına çıkarılması uygun olacaktır. Anayasada böyle bir değişiklik, asılsız suçlamalarla töhmet altında kalan milletvekillerinin yargı önünde aklanmasına fırsat verilmesi ve genel olarak milletvekili saygınlığının yükseltilmesi bakımından da yarar sağla-

yacaktır. Anayasada yapılması gereken bu değişikliğe kadar da karma komisyonların bu ilke ve ölçüler içerisinde kişi ve parti ayrımı yapmaksızın milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına karar vermesi uygun olacaktır.

Kimi suç iddiaları vardır ki; ciddi olmamakla birlikte siyasi ereklerle aykırıdır. Öte yandan böyle asılsız suç iddiaları vardır ki; üye istemese dahi soruşturmanın ertelenmesine karar verilmektedir. İşte bu suç iddiaları ile ilgili olarak da Yasama Dokunulmazlığı kaldırılmalı milletvekillerinin aklanmalarına olanak tanınmalıdır. Ancak uygulamada üye istemese dahi dokunulmazlığının kaldırılması ertelenmekte, üyeler töhmet altında bırakılarak, siyaseten yıpratılmaktadır.

Anayasamızın 83 üncü maddesinde tanımlanan Yasama Dokunulmazlığının kaldırılması işlemi, bir yargı işlemi niteliğinde olmayıp yasama işlemi niteliğindedir. İşlem dosyaları tam olarak oluşmuş olsa dahi; kurulun yapısı ve çalışma esasları gereği, işlem dosyalarını tam bir tarafsızlıkla inceleyebilmesi, suçun maddi ve manevî unsurlarını saptayabilmesi ve değerlendirebilmesi olanaklıdır. Bu niteliği gereği, dokunulmazlığın kaldırılması işlemi; ceza kovuşturmasının açılması veya ceza verilmesi niteliğinde olmayan, sadece Yasama Meclisi üyelerini kimi istisnai durumlarda üyelik teminatından sıyrarak adalet karşısında öteki yurttaşlarla bir düzeye getirmekten ibarettir.

Anayasamızın 85 inci maddesi Yasama Dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiş olmaları hallerinde, Meclis Genel Kurul kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekilinin veya bir diğer milletvekilinin, kararın Anayasaya, yasaya veya İttüdüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabileceğini düzenlemektedir.

Bu düzenleme ile yasama içindeki iktidar-muhalefet dengesi nedeniyle alındığı iddia edilen haksız yasama işleminin yargı ile dengelenmesi, objektif kıstaslara uygunluğunun saptanması sağlanmaktadır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun davranılması gerektiğini ve değerli üyelerin aklanmalarına olanak sağlanılması gerektiğini düşündüğümden ilkel olarak Yasama Dokunulmazlığının üyelik sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine dair çoğunluk görüşüne katılmamaktayım.

Saygılarımla.

24.5.2000

H. Tayfun İçli

Ankara

KARMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

KARŞI OY GEREKÇEMDİR

Milletvekillerinin herhangi bir baskı ve tehdit altında olmadan, görevlerini serbestçe yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla dokunulmazlıklar düzenlenmiştir.

Tarihi bakımından milletvekili dokunulmazlığı ilk defa 1688 tarihinde İngiltere'de düzenlenmiştir. Bu düzenleme "Parlamentoda konuşma özgürlüğü, tartışmalar, yargılamalar hiçbir mahkeme veya parlamento dışında sorumluluk sebebi olamaz" şeklindedir. Buna paralel olarak, 1789 tarihli Fransız Kanunu ile, bunlardan esinlenen 1876 Türk Anayasasında ve halen yürürlükte bulunan Hindistan, Mısır, Meksika, Bulgaristan, İtalya ve bunun gibi ülkelerde tarihi anlayışa uygun olarak Yasama Dokunulmazlığı, Mecliste ileri sürülen düşüncelerle kullanılan oyların suç sayılmayacağıyla sınırlıdır.

Ülkemizde ise, 1982 Anayasamızın 83 üncü maddesine göre Yasama Dokunulmazlığı, "TBMM Üyelerinin Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden" sorumlu tutulmaması ile, "Seçimden önce veya sonra suç işlediği ileri sürülen bir milletvekilinin,

Meclis kararı olmadıkça tutulamaması, sorguya çekilememesi, tutuklanamaması ve yargılanamamasıdır.”

Böylesi bir dokunulmazlık düzenlemesi yerli ve yabancı ceza yasalarında düzenlenen ve “Kannunsuz suç olmaz, suç ve suçlular da cezasız bırakılmaz” şeklinde özetlenebilecek temel prensiplere ve Anayasanın 2 nci maddesine dayalı Hukuk Devleti ilkesiyle, 10 uncu maddesine dayalı Eşitlik İlkesine göre düşülmektedir.

Bu nedenle, Yasama Dokunulmazlığının “Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, ileri sürdükleri düşüncelerinden sorumlu tutulamamak ve kişisel özgürlüğü kısıtlanamamak” şeklinde düzenlenmesi, tarihi gelişmeye ve gereğe uygun olacaktır.

Fransa’da 1995 yılında bu yönde yapılan düzenleme ile adli soruşturma ve yargılama dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmış, sadece tutuklama ve kişi özgürlüğünün kaldırılması Meclisin kararına bırakılmıştır. Yine, Yasama Dokunulmazlığının anavatanı olan İngiltere’de, dokunulmazlık zırhı, ceza kovuşturmalarına karşı değil, hukuk davalarına karşı koruyucu bir işleve indirgenmiştir.

Gündemdeki ertelenme kararı verilen dosyalar kapsamındaki iddialar, vatandaşlarımızın günlük yaşamında karşılaştıkları ve mevzuata göre gereğinin yapıldığı hukukî olaylar ve iddialardır. Bir yurttaş bu gibi hallerde hangi hukuk kurallarına tâbi tutuluyorsa, onun vekili ve aynı zamanda bir vatandaş olan milletvekillerinin ve diğer kamu görevlilerinin de aynı kurallara tâbi olması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir anlayış ve uygulayış eşitliğini gereği olduğu gibi, hukuk devleti olmanın da temel gereğidir.

Yukarıda belirttiğim gerekçelerle, öncelikle yasal düzenlemeler yapılarak sorgulanma ve yargılanma dokunulmazlık kapsamı dışına çıkarılmalı, sadece kişisel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması dokunulmazlık kapsamında olmalıdır. Ceza hükümlerinin infazı ise, milletvekili sıfatının sona ermesine bırakılmalıdır. Böyle bir düzenleme ile bir taraftan yargısal denetim işlerlik kazanacak, diğer taraftan milletvekillerinin Meclis çalışmalarına katılımı da sağlanmış olacaktır.

Yasal düzenlemeler yapıncaya kadar “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışındaki suç iddialarını içeren dosyalar için, dokunulmazlıklar kaldırılmalıdır. Böylelikle asil ve vekili arasında eşitlik sağlanacağı gibi, milletvekillerine de bir an önce aklanma olanağı yolu açılacaktır.

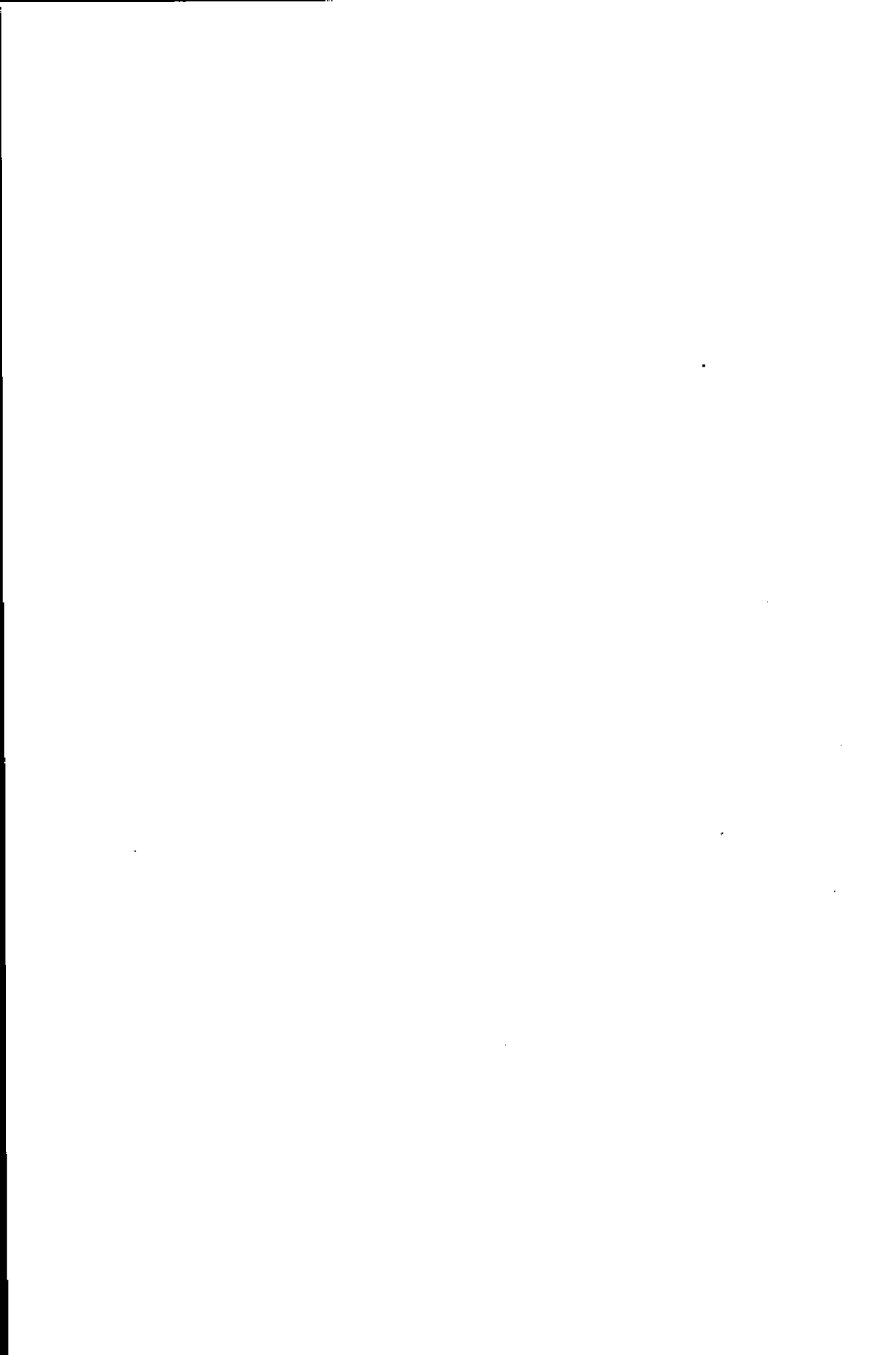
Bu nedenle “yasama sorumsuzluğu” kapsamı dışında gördüğüm bu dosya için, dokunulmazlığın kaldırılmasının yerinde olacağı kanaatinde olduğumdan, erteleme kararına katılmıyorum.

29.5.2000

Osman Kılıç

İstanbul

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 518)

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilât, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/710)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-135/3014

21.6.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızı arzı Bakanlar Kurulunca 20.6.2000 tarihinde kararlaştırılan "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilât, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Devlet yönetiminde güven ve verimliliğin sağlanması için kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması gerektiği; bu çerçevede, kamu yönetiminde ve kamu hizmetlerinde adaletli, şeffaf, verimli ve katılımcı bir yönetim anlayışının benimseneceği ve aynı işi yapan personel arasındaki ücret farklılıklarının giderileceği; bu amaçla yapılacak düzenlemelerde iş, görev ve sorumluluk esasına göre "eşit işe eşit ücret" ilkesinin uygulanacağı Hükümet Programında vurgulanmıştır.

Kamu hizmetlerinde etkinliğin artırılması ve kamu kesiminde ücret adaletinin sağlanması amacıyla yürütülen bu çalışmaların tamamlanmasına kadar, kamu personeli arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesi için bazı ivedi düzenlemelerin yapılmasında da zorunluluk bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen amaçlarla, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilât, görev ve yetkilerine ilişkin olarak çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelelerde değişiklikler ve yeni düzenlemeler yapılması öngörülmüştür.

Diğer yandan, kamu mali yönetiminde disiplinin ivedilikle sağlanmasında zorunluluk bulunmaktadır. Özellikle fon uygulamaları son yıllarda mali disiplinin bozulmasına, bütçenin mali ve sosyo-ekonomik fonksiyonlarının başarısı ve etkinliği bakımından büyük önem taşıyan bütçe birliğinin zedelenmesine ve kaynakların etkin kullanımı ilkesinden uzaklaşılmasına yol açmış; bunun sonucunda, 1992 yılından itibaren T.C. Merkez Bankası nezdinde "Müşterek Fon Hesabı" açılmış

ve tüm fonların gelirleri bu hesaptan geçirilmeye başlanarak 1993 yılından sonra fonların büyük bir kısmı bütçe kapsamına alınmıştır. Buna bağlı olarak, mevcut fon politikalarının hedefleri arasında, fonların zaman içinde tasfiye edilmeleri yer almaktadır.

Ancak, özellikle TBMM'nin yoğun gündemi dikkate alındığında, birden fazla yasa değişikliğini gerektiren söz konusu düzenlemelerin ivedi olarak yürürlüğe konulması çok güç, hatta olanaksız görünmektedir.

TBMM bu yasama döneminde çok yoğun bir çalışma temposuna girmiş ve yaklaşık bir yıllık süre içinde 191 adet kanun çıkarmıştır. Bu dönemde yürürlüğe konulan bir yetki kanununa dayanarak çıkarılan kanun hükmünde kararname sayısı ise 27'dir.

Aynı dönem içinde TBMM'ne sunulan ve Genel Kurul ile komisyonlarda bekleyen 170 kanun tasarısı bulunduğu ve Genel Kurulun gündeminde görüşülmeyi bekleyen kanun tasarısı ve teklifi sayısının da 145 olduğu dikkate alındığında, kanun hükmünde kararname çıkarma yoluna başvurulmasının kaçınılmaz olduğu da ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, ivedi olarak yapılması gereken bazı düzenlemelerin kanun hükmünde kararname çıkarılması yoluyla gerçekleştirilmesinde zorunluluk bulunmaktadır.

Yapılacak düzenlemelerle kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesinin yanında ekonomide yapısal değişikliklerin gerçekleştirilmesi ve hızlı bir kalkınmanın sağlanması da amaçlanmaktadır.

Tasarıyla, kanun hükmünde kararname çıkarma süresi de altı ayla sınırlanmakta ve Anayasa Mahkemesince belirlenen ölçütlere uygun olarak kısa bir süre içinde ve sınırlı bir konuda kanun hükmünde kararnameler çıkarılması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Kanunun amacını ve kapsamını belirleyen bu maddede, kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak ve kamu malı yönetiminde disiplini temin etmek üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilât, görev ve yetkilerine, memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bunların emeklilerinin malî ve sosyal haklarına ve kamu malı yönetimine ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak amacıyla Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmektedir.

Madde 2. – Bu madde ile, kanun hükmünde kararnamelerin hazırlanması sırasında göz önünde bulundurulacak ilkeler belirlenmektedir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesinin daha önceki kararları dikkate alınarak, yapılacak düzenlemelerin ivedi ve zorunlu hallere münhasır olması gerektiği hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin süresi altı ay olarak belirlenmekte ve yetki süresi içinde Bakanlar Kurulunun birden fazla kanun hükmünde kararname çıkartabileceği açıklanmaktadır.

Madde 3. – Yürürlük maddesidir.

Madde 4. – Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/710

Karar No. : 122

23.6.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 21.6.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşki-

lât, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Malî Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı” Komisyonumuzun 23.6.2000 tarihinde yapmış olduğu 60 ıncı birleşimde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Mehmet Keçeciler ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, kamu yönetiminde etkinliğin sağlanması, kamu personeli arasındaki ücret dengesizliğinin giderilmesi, kamu kuruluşlarının görev dağılımında ve teşkilatlanmasında reorganizasyona gidilmesi gerektiği değişik platformlarda sık sık vurgulanmakta olup, bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler kamu yönetiminin bir bütün olarak yeniden yapılandırılmasını zorunlu kılmaktadır. Ayrıca, fon ve benzeri uygulamalar kamu malî yönetiminde disiplinin bozulmasına yol açmakta ve bu nedenle kaynak israfı artmaktadır. Nitekim, 1992 yılından itibaren fonların gelirleri T.C. Merkez Bankası nezdinde açılan Müşterek Fon Hesabından geçirilmeye başlanmış, fonların büyük bir kısmı bütçe kapsamına alınmış ve fonların tedricen tasfiye edilmesi politikası benimsenmiştir.

Söz konusu sorunların çözüme kavuşturulması için oldukça kapsamlı kanunî düzenlemeler yapılması gerekmekte olup, bu çalışmaların uzun zaman alacağı da aşikârdır.

Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yoğun gündemi dikkate alındığında, söz konusu düzenlemelerin ivedi olarak yürürlüğe konulmasının mümkün olmayacağı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, ivedi olarak yapılması gereken bazı düzenlemelerin kanun hükmünde kararname çıkarılması yoluyla gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak ve kamu malî yönetiminde disiplini temin etmek üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilât, görev ve yetkilerine, memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bunların emeklilerinin malî ve sosyal haklarına ve kamu malî yönetimine ilişkin konularda düzenlemelerde bulunmak amacıyla Bakanlar Kuruluna altı ay süre ile birden fazla Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi verilmesinin ve bu yetkinin kullanılmasına ilişkin ilkelerin belirlenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Tasarı ilke olarak olumlu karşılanmakla birlikte, Tasarı ile verilmesi düşünülen yetkinin kapsamının tereddüde yer vermeyecek şekilde belirlenmesinde yarar bulunduğu,

- Tasarı ile Hükümete verilmesi öngörülen yetki çerçevesinde çıkarılacak olan kanun hükmünde kararname bütçeye ilave malî yük getirip getirmeyeceği,

- Yapılmak istenen düzenlemelerin kapsamlı bir çalışmayı gerektirdiği, önceden bir hazırlık yapılmaksızın altı aylık bir sürede bu çalışmaların tamamlanmasının mümkün olmayacağı, söz konusu düzenlemeler için önceden çalışma yapıp yapılmadığı,

- Reform niteliğindeki düzenlemelerin mutlaka Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülüp karara bağlanması gerektiği,

- Tasarı yasalastıktan sonra, bu çerçevede yapılması düşünülen çalışmalar hakkında Komisyon üyelerine ana hatlarıyla da olsa bilgi verilmesinin yararlı olacağı,

- Özlük haklarına ilişkin düzenlemelerin kazanılmış hak niteliği taşıdığı, bu nedenle kazanılmış haklardan geriye dönüş sayılabilecek düzenlemeler konusunda hassasiyet gösterilmesi gerektiği,

- Kamu personeli arasındaki ücret dengesizliğinin olağanüstü boyutlara ulaştığı, bu durumun kamu personeli arasında huzursuzluğa yol açtığı, yapılan işin niteliği, öğrenim durumu gibi kıstas-

lara göre ticret rejiminin yeniden düzenlemesinin kamu yönetiminde verimliliğin artırılmasına yardımcı olacağı,

- Norm kadro uygulaması suretiyle kamu personelinin ülke genelinde dengeli dağılımının sağlanması gerektiği,

- Kamu yönetiminde köklü düzenlemelere gidilirken, geçmiş uygulamaların sağlıklı bir değerlendirilmesinin yapılması gerektiği, kamu yönetiminde köklü bir yeniden yapılanmanın şart olduğu, ülkemizin malî tablosunun istenilen şekilde olmadığı, bu nedenle halen uygulanmakta olan istikrar programından sapmaksızın aynı kararlılığın devam ettirilmesinin gerektiği, bu çerçevede Tasarımın yasalasmasından sonra yapılacak düzenlemelerde de bu hususun özellikle üstünde durulması gerektiği,

- Yapılacak olan düzenlemelerin gider artırıcı mahiyet taşıması gerektiği, bu bakımdan bütçe dengesinin gözetilmesinde yarar görüldüğü, esasen yapılacak giderlerin kaynağının da yanında gösterilmesi gerektiği,

- Bu tür düzenlemeler yapılırken, kamu çalışanlarının ücret artışı ve benzeri beklentiler içine girmelerine neden olunmayacak bir tarzda hareket edilmesinin daha doğru olacağı,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Tasarı ile Hükümete verilmesi öngörülen yetki çerçevesinde yapılacak düzenlemelerin pek çok kanun ve kanun hükmünde kararnameye ilişkin olduğu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yoğun gündemi de dikkate alındığında her biri ayrı bir kanun çıkarılmasını gerektiren çalışmaların kısa bir sürede tamamlanmasının mümkün olmadığı anlaşıldığı, bu nedenle Hükümete, belirli konulara ilişkin olarak kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi veren Tasarımın hazırlanıp parlamentonun onayına sunulduğu,

- Hükümetin, bugüne kadar kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisinin son derece sınırlı alanlarda ve hassas bir şekilde kullandığı,

- Tasarımın yasalasmasını takiben yapılacak düzenlemelerde istikrar programının, bütçe disiplinini ve kamunun malî dengesinin korunması hususlarında hassasiyet gösterileceği, esasen uygulanmakta olan istikrar programının sonuna kadar kararlılıkla uygulanacağından şüphe edilmemesi gerektiği,

- Yetki kanunu çerçevesinde çıkarılacak mevzuata ilişkin çalışmaların halen sürdürülmekte olduğu, Tasarı ile öngörülen yetkinin sınırsız olmadığı, esasen kamu yönetiminin bütünlüyle reorganize edilmesine yönelik düzenlemeler yapılacağı için yetkinin geniş tutulmasında yarar görüldüğü,

- Çıkarılacak kanun hükmünde kararnamelerin Anayasaya uygunluğu hususuna özellikle dikkat edileceği, yapılması düşünülen düzenlemelerin kamu yönetiminin ıslah edilmesi, bürokratik işlemlerin basitleştirilmesi, malî disiplin sağlanması, kamu çalışanları arasında huzursuzluğa yol açan ücret dengesizliklerinin giderilmesi gibi amaçlara yönelik olacağı,

- Yapılacak düzenlemeler nedeniyle bütçeye ilave bir yük getirilmesinin söz konusu olmayacağı,

İfade edilmiştir.

Tümü üzerindeki görüşmeleri müteakip Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarımın :

- "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilatlarının yürütme yetkilerinin, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına ait olması nedeniyle, "kamu kurum ve kuruluşlarının" ibaresinden sonra gelmek üzere, söz konusu teşkilatların Tasarımın kapsamı dışında tutulmalarına ilişkin bir hüküm ilave edilmesi suretiyle,

- "İlkeler ve yetki stresi" başlıklı 2 nci maddesi; (b) bendinde yer alan "Bürokratik işlemlerle" ibaresinin "Bürokratik işlemlerde" şeklinde redaksiyona tabi tutulması, uygulanmakta olan ekonomik program hedeflerinin ve bütçe dengesinin bozulmamasına ilişkin bir hükümün (e) bendi, Genel ve Katma Bütçeye dahil kurumlar ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar için yapılacak kadro ihdaslarının bu kurumların aynı sayıdaki boş kadrolarının iptali karşılığında gerçekleştirilmesine ve toplam kadro sayısının artırılmamasına ilişkin bir hükümün (f) bendi olarak metne eklenmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>	<i>Nihat Gökbulut</i>
Antalya	Gaziantep	Kırıkkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cafer Tuğan Yazıcıoğlu</i>	<i>Abdülkadir Akcan</i>	<i>Gaffar Yakın</i>
Bartın	Afyon	Afyon
Üye	Üye	Üye
<i>Hikmet Uluğbay</i>	<i>Cengiz Aydoğan</i>	<i>Ali Uzunurmak</i>
Ankara	Antalya	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>Zeki Ergezen</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>	<i>Süleyman Coşkun</i>
Bitlis	Bursa	Burdur
(Muhalefet şartıyla)	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Hakkı Duran</i>	<i>Mücahit Himoğlu</i>	Aslan Polat
Çankırı	Erzurum	Erzurum
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
Mehmet Döner	<i>Ramazan Gül</i>	<i>Ali Er</i>
Hatay	Isparta	İçel
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
Celal Adan	<i>Aydın Ayaydın</i>	<i>Nesrin Nas</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Masum Türker</i>	<i>İlhami Yılmaz</i>	<i>Ali Gebeş</i>
İstanbul	Karabük	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Süleyman Çelebi</i>	Veysi Şahin	<i>Ş. Ramis Savaş</i>
Mardin	Mardin	Sakarya
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Tarık Cengiz</i>	Kemal Kabataş	<i>Litfi Ceylan</i>
Samsun	Samsun	Tokat
	(İmzada bulunamadı)	
Üye		Üye
<i>Hasan Özgöbek</i>		<i>Evlıya Parlak</i>
Uşak		Hakkâri

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ TEŞKİLÂT, GÖREV VE YETKİLERİNE İLİŞKİN KONULARLA KAMU PERSONELİ ARASINDAKİ ÜCRET DENGESİZLİKLERİNİN GİDERİLMESİ VE KAMU MALİ YÖNETİMİNDE DISİPLİNİN SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAK DÜZENLEMELER HAKKINDA YETKİ KANUNU

TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini sağlamak ve kamu malî yönetiminde disiplini temin etmek üzere; kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilât, görev ve yetkilerine, personel kanunları veya kendi özel kuruluş kanunları uyarınca aylık veya ticret alan memurlar ve diğer her türlü kamu görevlileri ile bunların emeklilerine ve kamu malî yönetimine ilişkin kanun ve kanun hükmünde kararnameelerde değişiklikler yapmak ve aynı konularda yeni düzenlemelerde bulunmak amacıyla Bakanlar Kuruluna Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermektir.

İlkeler ve yetki süresi

MADDE 2. - Bakanlar Kurulu ivedi ve zorunlu hallere münhasır olmak üzere 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken;

a) Kamu hizmetlerinin niteliğinin artırılmasını, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini, vatandaşların Devlete karşı olan yükümlülüklerinin daha kolay, hızlı ve güvenilir bir biçimde yerine getirilmesini ve vatandaşların Devlete yaptıkları başvuruların en kısa sürede sonuçlandırılmasını,

b) Bürokratik işlemlerle vatandaşların yükümlülüklerinin gözden geçirilmesini, gereksiz işlem ve yükümlülüklerin kaldırılmasını, kamu harcamalarında israfın önlenmesini, gerektiğinde kamu kurumları ile bağlı ve ilgili kuruluş ve kurumların bu amaçla yeniden teşkilâtlandırılmasını,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ TEŞKİLÂT, GÖREV VE YETKİLERİNE İLİŞKİN KONULARLA KAMU PERSONELİ ARASINDAKİ ÜCRET DENGESİZLİKLERİNİN GİDERİLMESİ VE KAMU MALİ YÖNETİMİNDE DISİPLİNİN SAĞLANMASI İÇİN YAPILACAK DÜZENLEMELER HAKKINDA YETKİ KANUNU

TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1. - Bu Kanunun amacı, kamu hizmetlerinin düzenli, hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini sağlamak ve kamu malî yönetiminde disiplini temin etmek üzere; kamu kurum ve kuruluşlarının (Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği Teşkilât Kanunları ile diğer kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin bu teşkilâtlarla ilgili hükümleri hariç) teşkilât, görev ve yetkilerine, personel kanunları veya kendi özel kuruluş kanunları uyarınca aylık veya ticret alan memurlar ve diğer her türlü kamu görevlileri ile bunların emeklilerine ve kamu malî yönetimine ilişkin kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklikler yapmak ve aynı konularda yeni düzenlemelerde bulunmak amacıyla Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermektir.

İlkeler ve yetki süresi

MADDE 2. - Bakanlar Kurulu ivedi ve zorunlu hallere münhasır olmak üzere 1 inci madde ile verilen yetkiyi kullanırken;

a) Kamu hizmetlerinin niteliğinin artırılmasını, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesini, vatandaşların Devlete karşı olan yükümlülüklerinin daha kolay, hızlı ve güvenilir bir biçimde yerine getirilmesini ve vatandaşların Devlete yaptıkları başvuruların en kısa sürede sonuçlandırılmasını,

b) Bürokratik işlemlerde vatandaşların yükümlülüklerinin gözden geçirilmesini, gereksiz işlem ve yükümlülüklerin kaldırılmasını, kamu harcamalarında israfın önlenmesini, gerektiğinde kamu kurumları ile bağlı ve ilgili kuruluş ve kurumların bu amaçla yeniden teşkilâtlandırılmasını,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) Memurlar ve diğer kamu görevlileri arasındaki ücret adaletsizliklerinin giderilmesini, eşit işe eşit ücret ilkesinin gerçekleştirilmesini ve ücret sisteminin nitelikli personelin kamu kesiminde istihdamına olanak sağlayacak şekilde geliştirilmesini,

d) Devletin gelir ve giderlerinde birliğin ve şeffaflığın sağlanmasını ve bu suretle kamu malı yönetiminde disiplinin temin edilmesini, göz önünde bulundurur.

Bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetki, Kanunun yayımından itibaren altı ay süre ile geçerlidir. Bu süre içinde Bakanlar Kurulu birden fazla kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Memurlar ve diğer kamu görevlileri arasındaki ücret adaletsizliklerinin giderilmesini, eşit işe eşit ücret ilkesinin gerçekleştirilmesini ve ücret sisteminin nitelikli personelin kamu kesiminde istihdamına olanak sağlayacak şekilde geliştirilmesini,

d) Devletin gelir ve giderlerinde birliğin ve şeffaflığın sağlanmasını ve bu suretle kamu malı yönetiminde disiplinin temin edilmesini,

e) Uygulanmakta olan ekonomik program hedeflerinin ve bütçe dengelerinin bozulmamasını,

f) Genel bütçeli daireler ile katma bütçeli idareler ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar için yapılacak kadro ihdaslarını, bu bent kapsamı içinde yer alan kurumların aynı sayıdaki boş kadrolarının iptali karşılığında gerçekleştirerek, toplam kadro sayısının artırılmamasını,

Göz önünde bulundurur.

Bu Kanunla Bakanlar Kuruluna verilen yetki, Kanunun yayımından itibaren altı ay süre ile geçerlidir. Bu süre içinde Bakanlar Kurulu birden fazla kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Gıv. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı V.

K. Aydın

İçişleri Bakanı

S. Tautan

Millî Eğitim Bakanı V.

M. İ. Talay

Ulaştırma Bakanı V.

Prof. Dr. T. Toskay

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Taurikulu

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

En. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd.

M. C. Erşimer

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Çevre Bakanı V.

Prof. Dr. H. S. Türk

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

120 NCI BİRLEŞİM

27.6.2000 SALI

Saat : 14.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/509) (S. Sayısı : 468) (Dağıtım tarihi : 22.6.2000)

2. – Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/510) (S. Sayısı : 469) (Dağıtım tarihi : 22.6.2000)

3. – Bursa Milletvekili Fahrettin Gülener'in, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/511) (S. Sayısı : 470) (Dağıtım tarihi : 22.6.2000)

4. – Ankara Milletvekili Ali Işıklar'ın, Kanun Görevlileri Sendikaları Kanun Teklifin (2/423), İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınmasına ilişkin önergesi

5. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifinin (2/314), İçtüzüğün 37 nci maddesine göre doğrudan Gündeme alınmasına ilişkin önergesi

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

✱

3

SEÇİM

✱

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

✱

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

1. – 20 nci Yasama Döneminde Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 55 Arkadaşı Tarafından Verilen Denizcilik Müsteşarlığına Ait Bazı İşlerin İhalelerinde ve Personel Alımıyla İlgili Konularda Görevini Kötüye Kullanma, İhaleye Fesat Karıştırma ve Evrakta Sahtecilik Suçlarını İşlediği ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240, 339 ve 366 nci Maddelerine Uydugu İddiasıyla Devlet Eski Bakanı Burhan Kara Hakkında Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önerge ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/29) (S. Sayısı : 501) (Dağıtım tarihi : 16.6.2000)

2. – 20 nci Yasama Döneminde İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 71 Arkadaşı Tarafından Verilen Başbakanlık Örtülü Ödeneğini 1050 Sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 77 nci Maddesine Aykırı Bir Şekilde Harcamak Suretiyle Hazineyi Zarara Uğratarak Görevini Kötüye Kullandıkları ve Bu Eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 nci Maddesine Uydugu İddiasıyla Eski Başbakan Tansu Çiller ve Maliye Eski Bakanı İsmet Atilla Haklarında Anayasanın 100 üncü ve İçtüzüğün 107 nci Maddeleri Uyarınca Bir Meclis Soruşturması Açılmasına İlişkin Önerge ve Meclis Soruşturması Komisyonu Raporu (9/27) (S. Sayısı : 502) (Dağıtım tarihi : 16.6.2000)

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

✱

7

SÖZLÜ SORULAR

✱

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilâtı Hakkında 189 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/53) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000) (*)
- X 2. – Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilât, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Malî Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/710) (S. Sayısı : 518) (Dağıtma tarihi : 25.6.2000)
3. – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/700) (S. Sayısı : 504) (Dağıtma tarihi : 20.6.2000)
4. – 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)
5. – Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Adına Tescil Edilecek Taşınmaz Mallar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/506) (S. Sayısı : 205) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)
6. – Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/513) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 26.11.1999)
7. – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/477) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 8.3.2000)
8. – Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Kanunu Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/485) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 25.2.2000)
9. – Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)
10. – Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/597, 1/562) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 10.4.2000)
- X 11. – Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre Komisyonları Raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999) (*)
12. – Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 402) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)
- X 13. – Hayvan Islahı Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu (1/630) (S. Sayısı : 418) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)
14. – Ankara Milletvekili Aydın Tümen'in; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun 2 nci Maddesinin III Numaralı Bendinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin; 4.6.1985 Tarih ve 3213 Sayılı Maden Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile 11.12.1936 Tarihli ve 3078 Sayılı Tuz Kanununun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/380, 2/453) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

(*) Hükiyet bulunmadığından görüşmeleri bir defaya mahsus ertelenmiştir.

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 15. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

16. – İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın, Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

X 17. – Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

X 18. – Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 19. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 20. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 21. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 22. – Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

X 23. – Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

24. – Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

25. – Hazır Gıda İşçesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

X 26. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

X 27. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 28. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

X 29. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

X 30. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 31. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 32. – Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 33. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 34. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 35. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

X 36. – Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi: 30.7.1999)

X 37. – Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

X 38. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

X 39. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtzasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 40. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/331) (S. Sayısı :103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

X 41. – Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

X 42. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

43. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

44. – Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S.Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

45. – Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

X 46. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)

X 47. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi: 25.8.1999)

X 48. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi: 26.8.1999)

X 49. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

X 50. – Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı:165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

X 51. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcüstan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/489) (S. Sayısı: 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

52. – Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı: 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 53. – Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

X 54. – Türkiye'de İrtibat Ofisinin Kurulmasına İlişkin Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/520) (S. Sayısı : 180) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

X 55. – Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

X 56. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

57. – Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

58. – Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İttizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

59. – Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

60. – Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

X 61. – EFTA Devletleri ile Türkiye Arasında Anlaşmada Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/529) (S. Sayısı : 200) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

X 62. – Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/549) (S. Sayısı : 202) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

X 63. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Büyükelçilikler Faaliyetlerinin Gayrimenkul ve Malî Veçhelerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/547) (S. Sayısı : 204) (Dağıtma tarihi : 15.11.1999)

64. – Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/381) (S. Sayısı : 196) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

X 65. – Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/539) (S. Sayısı : 199) (Dağıtma tarihi : 17.11.1999)

X 66. – Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/541) (S. Sayısı : 208) (Dağıtma tarihi : 18.11.1999)

67. – Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 18 Arkadaşının, Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 213) (Dağıtma tarihi : 25.11.1999)

68. – Uşak Milletvekilleri Mehmet Yaşar Ünal ile Hasan Özgöbek'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/129) (S. Sayısı: 220) (Dağıtma tarihi : 6.12.1999)

69. – Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 8 Arkadaşının, Konya Ovası ve Orta Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/4) (S. Sayısı: 219) (Dağıtma tarihi : 8.12.1999)

70. – Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/568) (S. Sayısı: 252) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

71. – Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/570) (S. Sayısı: 253) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

72. – Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557) (S. Sayısı: 254) (Dağıtma tarihi :21.12.1999)

73. – Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununa Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı, Jandarma Teşkilâtı Görev ve Yetkileri Kanununa İki Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/569, 1/571, 1/572, 2/72) (S. Sayısı: 295) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

74. – Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/560, 1/573) (S. Sayısı: 296) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

75 – Denizli Milletvekili Beyhan Aslan'ın, Yedi İlide Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında 9 Eylül 1993 Tarih ve 504 Sayılı KHK'nin 1 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/23) (S. Sayısı : 300) (Dağıtma tarihi : 21.12.1999)

76. – Malatya Milletvekili Yaşar Canbay'ın, Malatya İl Merkezinde Fırat ve Beydağı Adında İki İlçe Kurulması ve Mevcut Yeşilyurt ile Battalgazi İlçe Belediyeleri de Dahil Edilmek Suretiyle Malatya Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/328) (S. Sayısı : 299) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

77. – Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/565) (S. Sayısı : 303) (Dağıtma tarihi : 24.12.1999)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

78. – Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/556) (S. Sayısı : 304) (Dağıtım tarihi : 24.12.1999)

79. – Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/143) (S. Sayısı : 287) (Dağıtım tarihi : 28.12.1999)

80. – Şanlıurfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/253) (S. Sayısı : 257) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

81. – Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/287) (S. Sayısı : 271) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

82. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/352) (S. Sayısı : 290) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

83. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/371) (S. Sayısı : 291) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

84. – Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/566) (S. Sayısı : 310) (Dağıtım tarihi : 14.1.2000)

85. – Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksudıyla Gelecek Yıllara Sâri Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/386) (S. Sayısı : 313) (Dağıtım tarihi : 26.1.2000)

86. – Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarıları ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/387, 1/414, 1/462) (S. Sayısı : 314) (Dağıtım tarihi : 26.1.2000)

87. – Bartın Milletvekili Zeki Çakan'ın, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/22) (S. Sayısı : 315) (Dağıtım tarihi : 28.1.2000)

88. – Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 48 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/34) (S. Sayısı : 316) (Dağıtım tarihi : 28.1.2000)

89. – İstanbul Milletvekili Ahmet Gützel'in, Kamu İktisadî Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/329) (S. Sayısı : 321) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

90. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/307) (S. Sayısı : 322) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

91. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/391) (S. Sayısı : 323) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

92. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/392) (S. Sayısı : 324) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

93. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/393) (S. Sayısı : 325) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

94. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/395) (S. Sayısı : 326) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

95. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtım tarihi : 11.2.2000)

96. – İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/168) (S. Sayısı : 221'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

97. – Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/170) (S. Sayısı : 222'ye 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

98. – Sivas Milletvekili Musa Demirci'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/171) (S. Sayısı : 223'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

99. – Malatya Milletvekili Mehmet Recai Kutun'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/172) (S. Sayısı : 224'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

100. – Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/174) (S. Sayısı : 226'ya 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

101. – İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/175) (S. Sayısı : 227'ye 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

102. – Mardin Milletvekili Fehim Adak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İki Arkadaşının İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/176) (S. Sayısı : 228'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

103. – Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve İzmir Milletvekili Mehmet Özcan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/177) (S. Sayısı : 229'a 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 14.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

104. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/186) (S. Sayısı : 234'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

105. – Sivas Milletvekili Temel Karamollaoğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/187) (S. Sayısı : 235'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

106. – Kocaeli Milletvekili Meral Akşener'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/196) (S. Sayısı : 241'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

107. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/197) (S. Sayısı : 242'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

108. – Kocaeli Milletvekili Osman Pepe'nin, Darıca Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/338) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 14.2.2000)

109. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/278) (S. Sayısı : 262'ye 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

110. – Trabzon Milletvekili Eytüp Aşık'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporla İtirazı (3/351) (S. Sayısı : 272'ye 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

111. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ve Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in Yasama Dokunulmazlıklarının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Raporlara İtirazı (3/367) (S. Sayısı : 274'e 1 inci ek) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

112. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/413) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 18.2.2000)

113. – Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları (1/470) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

114. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna İki Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/85) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

115. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/364) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 21.2.2000)

X 116. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/591) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 23.2.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

117 - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/181) (S. Sayısı : 360) (Dağıtım tarihi : 23.2.2000)

X 118. - Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/580) (S. Sayısı : 352) (Dağıtım tarihi : 25.2.2000)

119. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya ve 8 Arkadaşının, Kahramanmaraş İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/352) (S. Sayısı : 365) (Dağıtım tarihi : 25.2.2000)

120. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/329) (S. Sayısı : 358) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

121. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/252) (S. Sayısı : 359) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

122. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/178) (S. Sayısı : 361) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

123. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/169) (S. Sayısı : 362) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

124. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/167) (S. Sayısı : 363) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

125. - Burdur Milletvekili Süleyman Coşkuner'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/362) (S. Sayısı : 364) (Dağıtım tarihi : 28.2.2000)

X 126. - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/626) (S. Sayısı : 372) (Dağıtım tarihi : 6.3.2000)

127. - Fazilet Partisi Genel Başkanı Malatya Milletvekili Recai Kutan ve Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller ile 185 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/452) (S. Sayısı : 379) (Dağıtım tarihi : 6.3.2000)

128. - Karaman Milletvekili Hasan Çalıoğlu ve 50 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/263) (S. Sayısı : 378) (Dağıtım tarihi : 7.3.2000)

129. - İzmir Milletvekili Hasan Ufuk Söylemez'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/305) (S. Sayısı : 332'ye 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

130. - Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 334'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

131. - İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı ve İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/346) (S. Sayısı : 339'a 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

132. - Amasya Milletvekili Akif Güllü'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazları (3/347) (S. Sayısı : 340'a 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

133. - Amasya Milletvekili Gönül Saray Alphan'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/394) (S. Sayısı : 344'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

134. - Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi'nin Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu ve Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/397) (S. Sayısı : 345'e 1 inci Ek) (Dağıtım tarihi : 22.3.2000)

135. - Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/107) (S. Sayısı : 381) (Dağıtım tarihi : 28.3.2000)

136. - Erzincan Milletvekili Sebahattin Karakelle ve 56 Arkadaşının, Erzincan'a Erzincan Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297) (S. Sayısı : 382) (Dağıtım tarihi : 28.3.2000)

137. - Aksaray Milletvekilleri Sadi Somuncuoğlu ve Kürşat Eser'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/376) (S. Sayısı : 390) (Dağıtım tarihi : 30.3.2000)

X 138. - Sınır Aşan Suçları Önleme ve Mücadele Etmeye İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/636) (S. Sayısı : 387) (Dağıtım tarihi : 3.4.2000)

X 139. - Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/634) (S. Sayısı : 386) (Dağıtım tarihi : 4.4.2000)

140. - Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/420) (S. Sayısı : 388) (Dağıtım tarihi : 4.4.2000)

141. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Sağlam ve 13 Arkadaşının, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/370) (S. Sayısı : 392) (Dağıtım tarihi : 4.4.2000)

142. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/240) (S. Sayısı : 393) (Dağıtım tarihi : 4.4.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

143. – Trabzon Milletvekili Şeref Malkoç ve 18 Arkadaşının, Trabzon İli Merkezinde Gazipaşa, Fatih ve Değirmendere Adıyla Üç İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/413) (S. Sayısı : 396) (Dağıtma tarihi : 11.4.2000)

144. – Ağrı Milletvekili Nidai Seven ve 73 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 397) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

145. – İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/443) (S. Sayısı : 398) (Dağıtma tarihi : 13.4.2000)

146. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgülün, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 17.4.2000)

147. – Giresun Milletvekilleri Mustafa Yaman, Burhan Kara, Hasan Akgün, Turhan Alçelik, Rasim Zaimoğlu ve 14 Arkadaşının, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/333) (S. Sayısı : 403) (Dağıtma tarihi : 18.4.2000)

X 148. – Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemlerine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/618) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

X 149. – Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair 31.5.1989 Tarihli ve 3567 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/382, 1/258) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

150. – Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse, Cezmi Polat ve Mücahit Himoğlu'nun, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/379) (S. Sayısı : 408) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

151. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 3 arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/105) (S. Sayısı : 409) (Dağıtma tarihi : 24.4.2000)

152. – Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/595) (S. Sayısı : 411) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

153. – Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/647) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 26.4.2000)

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

154. — Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avukatlık Kanununa Bazı Maddelerin Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Kütahya Milletvekili Emin Karaa'nın, 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/422, 1/411, 2/317) (S.Sayı: 413) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 155. — Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/655) (S. Sayısı: 415) (Dağıtma tarihi: 1.5.2000)

X 156. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilatı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı: 416) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 157. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/654) (S. Sayısı: 417) (Dağıtma tarihi : 1.5.2000)

X 158. — MEDA Programı ve Avrupa Yatırım Bankasının Akdeniz Ülkelerindeki Diğer Mali Anlaşmaları Çerçevesinde Mali ve Teknik İşbirliğinin Uygulanmasına İlişkin Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/652) (S. Sayısı: 414) (Dağıtma tarihi: 3.5.2000)

159. — Bursa Milletvekili Burhan Orhan'ın, Beş İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/301) (S. Sayısı: 419) (Dağıtma tarihi: 4.5.2000)

160. — Bursa Milletvekili Ahmet Sünnetçioğlu ve 21 Arkadaşının, İnegöl Adıyla Bir İl, Alan-yurt, Cerrah, Kurşunlu, Tahtaköprü ve Yenice Adıyla 5 İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/357) (S. Sayısı: 420) (Dağıtma tarihi : 4.5.2000)

161. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 8 Arkadaşının, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 425) (Dağıtma tarihi : 15.5.2000)

162. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedtk'ün, 8.3.1950 Tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı ile Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/344) (S. Sayısı : 424) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

163. — 3414 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/639)(S. Sayısı : 428) (Dağıtma tarihi : 23.5.2000)

X 164. — Türkiye Cumhuriyeti ile Singapur Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/628) (S. Sayısı: 430) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

X 165. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 431) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

X 166. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/649) (S. Sayısı : 432) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

167. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

ve İttizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/295) (S. Sayısı : 436) (Dağıtma tarihi : 29.5.2000)

168. – Burdur Milletvekili Hasan Macit'in, 1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İttizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/378) (S. Sayısı : 437) (Dağıtma tarihi: 29.5.2000)

169. – Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Bütüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ile Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'm, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve Konya Milletvekili Ömer İzgi ile 7 Arkadaşının, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İşleri Komisyonu Raporu (1/559, 2/250, 2/360) (S. Sayısı: 435) (Dağıtma Tarihi: 30.5.2000)

170. – Emniyet Teşkilâtı Kanunu, Polis Yükseköğretim Kanunu ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İşleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/497, 1/212) (S. Sayısı : 438) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

171. – İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın'm, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/465) (S. Sayısı : 439) (Dağıtma tarihi 5.6.2000)

172. – Van Milletvekili Mustafa Bayram'm, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/430)) (S. Sayısı : 440) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

173. – Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu'nun, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/443) (S. Sayısı : 441) (Dağıtma tarihi : 5.6.2000)

174. – İçel Milletvekili Hidayet Kılınç'm, Belediyelerin Faiz Borçlarının Affı Hakkında Kanun Teklifi ve İttizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/427) (S. Sayısı : 460) (Dağıtma tarihi : 7.6.2000)

X 175. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Genel Sekreteri Arasında Radyokomünikasyon Meclisi ve Dünya Radyokomünikasyon Konferansı ile Radyokomünikasyon Sektörü ile İlgili Diğer Toplantıların Düzenlenmesi, Gerçekleştirilmesi ve Giderlerinin Karşılanmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/661) (S. Sayısı : 454) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

X 176. – Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Cumhuriyeti Hükümetleri arasında Ankara ve Aşkabad'da Diplomatik Temsilciliklerin Yerleşimine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/666) (S. Sayısı : 455) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

X 177. – En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Eylem Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/673) (S. Sayısı : 457) (Dağıtma tarihi : 8.6.2000)

X 178 – Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/672) (S. Sayısı : 456) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

X 179. – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 ve 26 ncı Maddelerine Uygun Olarak, Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında 5 Nisan 1966 Tarihinde

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

Düzenlenen Hollanda-Türkiye Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan ve Hakların Meşruluğunu İlgilendiren Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/674) (S. Sayısı : 458) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

X 180. – 14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 nci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Hollanda Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/675) (S. Sayısı : 459) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

181. – Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma Komisyonları Raporları (1/581) (S. Sayısı : 482) (Dağıtma tarihi : 12.6.2000)

182. – Nevşehir Milletvekilleri Mükremin Taşkın ve İsmail Çevik'in, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/424) (S. Sayısı : 486) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000)

183. – Bolu Milletvekili Mustafa Karşıoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/447) (S. Sayısı : 487) (Dağıtma tarihi : 14.6.2000)

X 184. – Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/677) (S. Sayısı : 491) (Dağıtma tarihi : 15.6.2000)

X 185. – Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/671) (S. Sayısı : 489) (Dağıtma tarihi : 19.6.2000)

186. – Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Kastamonu Milletvekili Murat Başesgioğlu, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Konya Milletvekili Ömer İzgi, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük, Fazilet Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili İsmail Kahraman ve Demokratik Sol Parti Grup Başkanvekili Konya Milletvekili Fınhan Halıcı'nın, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 47 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/527) (S. Sayısı : 494) (Dağıtma tarihi : 19.6.2000)

187. – İzmir Milletvekilleri Suha Tanık ve Işıl Saygın'ın, İzmir İlinde Uzundere Adı ile Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önergesi (2/365) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma Tarihi : 19.6.2000)

188. – Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, 24.2.1983 Tarih ve 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ile Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan ve Bursa Milletvekili Ali Arabacı'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/433, 2/500) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma Tarihi : 21.6.2000)

189. – Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/650, 1/679) (S. Sayısı : 517) (Dağıtma tarihi : 25.6.2000)